

ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคม
ต่อบทเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน

เกษมโชค ชูเหมือน

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน

ชื่อเรื่อง

ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคม

ต่อบทเพลงของ รวัชชัย ชูเหมื่อน

โดย

เกษมโชค ชูเหมื่อน

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.สมคิด แก้วทิพย์)

วันที่ 24 เดือน พ.ย. พ.ศ. 58

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารภนา ยศสูง)

วันที่ 24 เดือน พ.ย. พ.ศ. 58

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์)

วันที่ 24 เดือน พ.ย. พ.ศ. 58

ประธานอาจารย์ประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมช ศีตะโกเศศ)

วันที่ 25 เดือน พ.ย. พ.ศ. 58

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จาดุพงษ์ วาฤทธิ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 26 เดือน พ.ย. พ.ศ. 58

ชื่อเรื่อง	ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคม ต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมื่อน
ชื่อผู้เขียน	นายเกษมโชค ชูเหมื่อน
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.สมคิด แก้วทิพย์

บทคัดย่อ

การวิจัยบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมื่อน เฉพาะเพลงที่ศิลปินประพันธ์เองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาจากบทเพลง 2) เพื่อวิเคราะห์การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลง เพื่อต้องการทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้ฟังเพลงต่อบทเพลง และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการผลิตเพลงที่สามารถรับใช้คน และสังคมได้ถูกต้องตรงตามประเด็นของความต้องการในสังคม โดยใช้ข้อมูลจากปริมาณผู้เข้าชมและความคิดเห็นของผู้เข้าชมที่แสดงไว้ใน www.youtube.com ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยคือกลุ่มผู้ฟังเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมื่อน ที่เข้าชมในเว็บไซต์ YouTube จากทั้งในไทยและจากต่างประเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 วิธี คือ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา (เช่น ร้อยละ และค่าเฉลี่ย) อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล แปลผลค่าทางสถิติที่ได้โดยบรรยายเปรียบเทียบกับทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อความทุกข้อความที่ได้รับการคัดกรองแล้วที่สะท้อนความคิดเห็นของผู้ฟัง นำมาวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ตามความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาแต่ละเพลง

ผลการวิจัยพบว่า เพลงของ ธวัชชัย ชูเหมื่อน ส่วนใหญ่ให้ความหมายด้านชีวิต และสังคม มีที่มาของการประพันธ์ทั้งจากประสบการณ์จริงที่พบเห็น และจากชีวิตจริงของผู้ประพันธ์ ภูมิปัญญาจากเพลงส่วนใหญ่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางการผ่อนคลายอารมณ์ และจิตใจ ส่วนการตอบสนองของสังคมจากการสำรวจข้อมูลจากผู้เข้าชม www.youtube.com พบว่า เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ เพลง “ปล่อย” มีการเข้าชม 2,262,533 ครั้ง หรือเฉลี่ยการเข้าชม 1164.45 ครั้ง/วัน มีความคิดเห็นที่คัดกรองแล้วและตรงประเด็นทั้งหมดจำนวน 378 ข้อความ ในจำนวนนี้มีความคิดเห็นที่ซ้ำซึ่งตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์จำนวน 206 ข้อความ (คิดเป็นร้อยละ 54.5) ส่วนเพลงที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุดคือ เพลง “ฝันหลังภาพ” มีการเข้าชม 56 ครั้ง หรือเฉลี่ยการเข้าชม 0.84 ครั้ง/วัน และไม่มีผู้ชมที่แสดงความคิดเห็น

Title	Meaning, Background, Wisdoms and Responsiveness of the Society towards Songs of Tawatchai Choomuen
Author	Mr. Kasemchok Choomuen
Degree of	Master of Science in Geosocial Based Sustainable Development
Advisory Committee Chairperson	Dr. Somkit Kaewtip

ABSTRACT

The objectives of this study were to analyze: 1) meaning, background, and wisdoms of the songs composed and sung by Tawatchai Choomuen and 2) responsiveness of the society towards the songs in order to perceive actual needs of song listeners towards the songs. Besides, results of the study can be beneficial to song production which truly meets needs of the society based on data. Data were collected from amount of youtube audiences and their opinions available at www.youtube.com Informants in this study were fan club groups of Tawatchai Choomuen and general people both in Thailand and abroad. Data analyses in this study comprised of : 1) an analysis of quantitative data by using descriptive statistics (percentage and frequency) to explain general traits of obtained data and interpret the statistical value by comparing with related studies and theories and 2) an analysis of qualitative data which all screened messages were analyzed and sorted based on meaning, background, and wisdoms of each song.

Findings showed that most of Thawatchai Choomuen's song reflected life and society meanings composed in accordance with the actual life of the composer. Wisdoms of most song were beneficiary to relaxation and mind. Regarding responsiveness of the society based on data survey in www.youtube.com , it was found that the song entitled "Ploi" in Thai or "Release" in English was the most popular one with 2, 262,533 visits or 1164.5 visits per day. There were 378 messages which straighted to the point and had been screened. Out of this figure, 206 messages had impressive opinions which met with the purpose of the composer (54.5%) However, the song least popular among the audiences was "Foon Lang Pap" or "Dust behind the picture" with 56 visits or 0.84 visit per day and there was no comment.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคม ต่อบทเพลงของ รัชชชัย ชูเหมื่อน ในครั้งนี้ ได้สำเร็จลุล่วงลงด้วยความเมตตา กรุณาในการให้คำแนะนำปรึกษาเป็นอย่างดีของคณะอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สมคิด แก้วทิพย์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา ชสสุข กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์ กรรมการที่ปรึกษา เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อคณาจารย์ทุกท่าน ของสาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อันมี รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินขวง รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมช ศีตะโกเศศ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาอย่างทุ่มเทและเสียสละ รวมถึงเจ้าหน้าที่และบุคลากรของสาขาวิชาทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในครั้งนี้ตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร ยศราช อธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ได้เมตตาและแสดงความเอื้อเฟื้อต่อผู้วิจัยในครั้งนี้

ทั้งหมดที่กล่าวมาเกิดขึ้นได้เพราะการเกิดขึ้นของสาขาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน ด้วยความศรัทธาเริ่มและแรงผลักดันอย่างจริงจังของอาจารย์ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ กล่าวได้ว่าถ้าไม่มี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ก็ไม่มีสาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่ออาจารย์ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ทั้งในฐานะนักศึกษาและลูกศิษย์

เกษมโชค ชูเหมื่อน

พฤศจิกายน 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญภาพ	(8)
สารบัญตารางผนวก	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
ทฤษฎีศิลปะ	8
ทฤษฎีการให้คุณค่า	14
ทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิปัญญา	17
แนวคิดเพลงเพื่อชีวิต	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	34
สถานที่ดำเนินการวิจัย	34
แหล่งข้อมูล	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การตรวจสอบข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

บทที่ 4 ผลการวิจัย	37
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อเพลงและการวิเคราะห์ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา จากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน 36 เพลง ที่นำมาวิจัย	37
การวิเคราะห์การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน	101
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
สรุปผล	118
อภิปรายผล	120
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	133
ภาคผนวก ก ข้อมูลตารางเพลง	134
ภาคผนวก ข ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เข้าชมต่อบทเพลงใน WWW.YOUTUBE.COM ของธวัชชัย ชูเหมือน	146
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	163

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

33

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวก

หน้า

1	ข้อมูล รายชื่อเพลง จำนวนผู้เข้าชม และ จำนวนความคิดเห็น ใน www.youtube.com ของ “อิน” ธวัชชัย ชูเหมือน	135
2	รายชื่อเพลง จำนวนครั้งของการเข้าชม จำนวนความคิดเห็น และ จำนวนซ้ำที่ลงใน www.youtube.com ของ ธวัชชัย ชูเหมือน เรียงลำดับ ตามความนิยมในการเข้าชม ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558	141
3	ผลการวิเคราะห์ทางสถิติของผู้ชมต่อบทเพลงของ อิน ธวัชชัย ชูเหมือน	143

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สุนทรียะเมื่อรวมกับเนื้อหาที่จะได้มาซึ่งบทเพลงอันจะทำให้เกิดความบันเทิงใจ เป็นที่พึงพอใจ เป็นยาแก้ทุกข์ให้คนและสังคมได้ เพลง ดนตรี และบทกวีจึงเกิดมาเพื่อรับใช้สังคม เพลง ดนตรี และบทกวีที่มีปรัชญาซ่อนอยู่หรือไม่มีนั้น ได้มีคนสร้างขึ้นมากมาย มีทั้งบทเพลงที่เป็นอมตะ และเพลงที่ไม่ได้รับใช้ชีวิต นักแต่งเพลง นักร้อง นักกวี จึงต้องเรียนรู้ที่จะสร้าง รังสรรค์ ศึกษาแบบแผน สถานการณ์ เพื่อผลิตผลงานที่ทำให้เกิดปัญญา (ภูมิ) ขึ้นมารับใช้สังคมให้จงได้ การได้ศึกษาถึง ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงจึงมีความสำคัญยิ่งในอันที่จะนำมาซึ่งความมั่นคงยั่งยืนต่อประโยชน์แห่งการจรรโลงรับใช้สังคมของบทเพลงและต่อสัมมาอาชีพของศิลปินเอง ด้วยความรู้ที่ต้องคู่กับคุณธรรม

ธวัชชัย ชูเหมือน เป็นศิลปิน นักร้อง นักแต่งเพลง ที่ผลิตผลงานเพลงมาหลายปี มีผลงานเพลงมากมายที่ได้รับการตอบสนองจากสังคมไทยเหมือนกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา วิเคราะห์สาระสำคัญ ความเป็นมา เนื้อหาสาระ และจังหวะลีลา ของบทเพลง และการตอบสนองของบทเพลงต่างๆ ว่าเป็นเพราะเหตุใดผู้ฟังจึงมีการตอบสนองต่อบทเพลงที่ต่างกัน

ดังบทความจากพระราชนิพนธ์ และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ดังนี้

“จะเป็น แจ๊ส หรือไม่ใช่ แจ๊ส ก็ตาม ดนตรีล้วนอยู่ในคนทุกคนเป็นส่วนที่ยิ่งใหญ่ของเรา สำหรับข้าพเจ้า...ดนตรี คือ สิ่งประณีต งดงาม และทุกคนควรนิยมในคุณค่าของดนตรีทุกประเภท เพราะว่าดนตรีแต่ละประเภทก็มีความเหมาะสมตามแต่โอกาสและอารมณ์ที่แตกต่างกันไป ”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

“...Music is part of me. Jazz or not jazz , it in all of us and is such a great part in our lives to me , music is something so refined. Everyone should appreciate the value of music of all types, as one particular type is suitable to varying occasions and feelings...”

H.M. King Bhumiphol

ในดวงใจนิรันดร์

ในดวงใจนิรันดร์ (Still on my mind) คือ เพลงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์คำร้องเป็นภาษาอังกฤษเพลงแรก พระองค์ทรงเป็นนักดนตรีฝีมือเลิศ เป็นนักประพันธ์เนื้อร้องและเรียบเรียงเสียงประสานที่ใครฟังแล้วต้องยอมรับในความซาบซึ้งศรัทธาจนน้ำตาซึม (ออด ไอ.เอส., 2002)

จากคำที่ว่า “จนน้ำตาซึม” นั้น ความรู้สึกต่อบทเพลงที่พระองค์ท่านทรงพระราชนิพนธ์ คือที่มา จากปัจจัยของเหตุที่เกิดขึ้นมา ส่งผลให้เกิดอีกสิ่งหนึ่งนั่นคือ “อิทัปปัจจตา” จึงเห็นได้ว่าพระองค์ทรงแสดงให้เห็นถึงความรอบรู้ ทั้งในทางโลกและทางธรรม

ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลง “ชะตาชีวิต” หลายคนคงจะคิดว่าเป็นคำย่อของ H.M. (His Majestic) แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่เลย คำว่า H.M. หรือชื่อภาษาไทยในเพลง “ชะตาชีวิต” นั้นกลับย่อมาจาก “Hungry men's blues”

สืบเนื่องมาจากสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครั้งยังทรงศึกษาอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์และได้ทรงดนตรีในงานรื่นเริงพระองค์ท่านทรงบรรเลงตั้งแต่หัวค่ำจนถึงขึ้นโดยมิได้เสวยเลยแต่ข้าราชการบริพารในงานได้อิ่มกันถ้วนหน้า นี่ก็มาของ “Hungry men's blues” นั่นเอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีแวเป็นนักประพันธ์เพลงผู้ยิ่งใหญ่ ตั้งแต่ยังไม่ขึ้นครองราชย์ได้ทรงดนตรีร่วมกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล ตอนอยู่ต่างประเทศ พระองค์เริ่มพระราชนิพนธ์เพลงเป็นท่อนๆ เมื่อเสด็จกลับพระนครในปี พ.ศ. 2448 จึงได้เชิญนักดนตรีสมัครเล่นเข้าร่วมบรรเลง และต้นปี พ.ศ. 2489 ก็ได้พระราชนิพนธ์เพลงแรกคือ “แสงเทียน” (Candle Light Blues) ซึ่งเป็นเพลงจังหวะบลูส์ แต่ยังไม่โปรดเกล้าฯ ให้นำออกบรรเลงเนื่องจากมีพระราชประสงค์ที่จะทรงแก้ไขให้สมบูรณ์

เพลงพระราชนิพนธ์เพลงแรกที่ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้นำออกบรรเลงคือ “ยามเย็น” (Love at Sundown) (แต่เป็นเพลงที่ 2 ที่ทรงพระราชนิพนธ์เสร็จต่อจากเพลงแสงเทียน) หลายคนเข้าใจสับสนว่าเพลงนี้เป็นเพลงแรกที่ทรงพระราชนิพนธ์ การบรรเลงเพลง “ยามเย็น” มีขึ้นในงานรื่นเริงที่สวนอัมพร (ออด ไอ.เอส., 2002)

จากตัวอย่างบทความบางส่วนของที่มาของเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็พอจะให้เห็นว่าเพลงแต่ละเพลงนั้นย่อมมีความหมาย ที่มา มีกาลเวลา เหตุการณ์ ณ เวลานั้นๆ ในสังคม (ภูมิสังคม) สถานที่ต่างกัน และจากความคิด ภูมิปัญญา ที่แตกต่างกันในขณะที่มีการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงก็จะเกิดขึ้นมามากน้อยเพียงไรก็ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอีก

หลาย ๆ อย่าง เช่น การตอบสนองต่อจังหวะ เนื้อหา ทำนอง ห้วงอารมณ์ และอื่น ๆ ตามแต่จินตนาของผู้ฟังในสังคม ความนิยม ยุคสมัย และอื่นๆ อีกหลายปัจจัย

จากชื่อของเรื่องวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงความเป็นมาของ รัชชัช ชูเหมือน อย่างคร่าว ๆ พอสังเขป ดังนี้

รัชชัช ชูเหมือน เป็นศิลปินที่โลดแล่นอยู่ในโลกของคนตรีที่เรียกว่าแนวเพื่อชีวิต เริ่มหัดเล่นดนตรีโดยเฉพาะกีตาร์มาตั้งแต่ตอนเรียนมัธยมต้น ได้เป็นนักดนตรีของวิทยาลัยจนจบ การศึกษาระดับปริญญาตรีที่สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เมื่อปี พ.ศ. 2531 จากนั้นก็ใช้ดนตรีมาประกอบอาชีพ และเริ่มมีการแต่งเพลงเป็นของตัวเองนำมาเล่นตามร้านอาหารหรือเวทีต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ เพลงแรกที่แต่งสำเร็จและถูกเผยแพร่อย่างกว้างขวางพอสมควร คือ เพลงบ้านกลางไพร จนได้บันทึกเสียงและจัดจำหน่ายอัลบั้มชุดแรกเมื่อปี 2535 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

สิ่งที่ไม่ค่อยเหมือนกับศิลปินเพลงเพื่อชีวิตคนอื่นที่เด่นชัดในบทเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน อยู่ที่การกล่าวถึงธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า มนุษย์ ความเอื้ออาทรต่อกันของสรรพสิ่งเป็นหลัก ไม่มีคำทอหรือใช้คำรุนแรงในการกล่าวถึงผู้หญิง หลายๆ เพลงจึงน่าสนใจที่จะนำมาทบทวนแนวคิด ปรัชญาที่อยู่ในเพลงเหล่านั้น ซึ่งอาจจะถือได้ว่าเป็นแนวอนุรักษ์นิยมเพื่อให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงความรักระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกัน ความรักระหว่างมนุษย์ต่อธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของธรรมชาติต่อธรรมชาติเองที่เอื้อเพื่อต่อกัน ผ่านบทเพลงเพื่อชีวิต เพื่อรณรงค์ให้เกิดจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่คู่โลกนี้ตราบนานเท่านาน นอกจากนั้นยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สมถะ และพอเพียง แฝงอยู่ในบทเพลงเหล่านั้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจว่าสิ่งต่างๆ ที่ศิลปินผู้ประพันธ์ได้กล่าวถึงในเพลง ผู้ฟัง(หรือผู้บริโภคเพลง) สามารถที่จะรับรู้และเข้าใจในเนื้อหา คุณค่า และความหมายของเพลงเหล่านั้นได้ตามที่ผู้ประพันธ์เพลงตั้งใจไว้หรือไม่ ข้อสงสัยดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายแก่ผู้วิจัยให้แสวงหาคำตอบอย่างมีขั้นตอนและเหตุผล

ดังนั้นการวิจัยเรื่องความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน ผู้ศึกษาเห็นว่าน่าจะมีประโยชน์ในการต่อยอดงานเพลงในอนาคตของทั้งตัวเองและศิลปินรุ่นหลังในการที่จะนำไปพัฒนาผลงานเพลง ศิลปะดนตรีในอนาคตให้งานศิลป์นั้นมีความลงตัวครบถ้วนในอารมณ์ ทั้งด้านความหมาย ที่มา ภูมิปัญญาของเพลงสามารถนำไปใช้ในสังคม จรรโลงสังคมได้มากขึ้น ตอบสนองสังคมในด้าน คุณค่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสังคมในโลกแห่งความเป็นจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม

“...ศิลปะอย่างอื่นเมื่อปฏิบัติแล้ว หรือ เมื่อเป็นศิลปินในศิลปะนั้นๆ จะไม่เกิดความพอใจเท่ากับดนตรี ดนตรีนี้นจะเป็นนักปฏิบัติเพลงคือ นักเล่นเครื่องดนตรีก็ตาม จะเป็นนัก

แต่งเพลงก็ตาม แต่งทำนองหรือคำร้องก็ตาม จะเป็นผู้เกี่ยวข้องกับดนตรีในด้านไหนก็ตาม จะได้รับความปลื้มใจ จะได้รับความพอใจ....”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาจากบทเพลง ของ ธวัชชัย ชูเหมือน
2. เพื่อวิเคราะห์การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากงานวิจัยนี้ทำให้เกิดประโยชน์บางประการต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ศิลปินได้ค้นแบบในการประพันธ์งานเพลงตามผลการวิจัยในการผลิตผลงานเพลงของตัวเอง อีกทั้งได้เห็นคุณค่าของการประพันธ์เพลงโดยผ่านการวิเคราะห์/วิจัย ทั้งด้านความหมาย ที่มา ภูมิปัญญาของเพลง และความคิดเห็นของนักฟังเพลงเพื่อสังเคราะห์ชิ้นงานให้ตรงตามความต้องการของสังคมก่อนที่จะผลิตผลงานเพลงออกสู่ตลาด
2. ผู้ฟังได้รับฟังเพลงที่กลมกล่อมมีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ฟังทั้งความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาของเพลง เพื่อประโยชน์ทั้งด้านการนำภูมิปัญญาจากเพลงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต หรือแก้ปัญหาให้กับตัวเอง หรือสังคม อีกทั้งยังได้รับความบันเทิง ความผ่อนคลายในอารมณ์และจิตใจได้มากกว่าผลงานเพลงที่ผลิตออกมาโดยมีเป้าหมายเพื่อการค้าเพียงอย่างเดียว
3. สามารถตอบโต้ต่อการตอบสนองของสังคม คนเสพเพลงต่อบทเพลงในสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัยให้กระจ่างยิ่งขึ้น
4. ผู้อ่านได้ทั้งเนื้อหาและความบันเทิงในการอ่าน ได้ทราบถึงความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคม (คนฟัง) อย่างไรในเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน
5. บุคคลอื่นทั่วไปสามารถนำงานวิจัยนี้ไปเป็นต้นแบบในการทำการวิจัยงานชิ้นใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ในโอกาสต่อไป

6. งานวิจัยนี้อาจนำไปเรียบเรียงใหม่เป็นวรรณกรรมเชิงบันเทิงคดี หรือตีควไว้ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 4 ด้าน ดังนี้

ขอบเขตเชิงพื้นที่

กำหนดขอบเขตพื้นที่ จากกลุ่มคนฟังเพลงที่ปรากฏใน YouTube ทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศทั่วโลก

ขอบเขตเชิงเนื้อหา

1. ศึกษาเนื้อหาสาระ ท่วงทำนอง และความสอดคล้องกับสถานการณ์ในช่วงเวลาต่างๆ ในแต่ละบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน และวิเคราะห์ว่า เหมือนหรือไม่เหมือนกันอย่างไร
2. จัดกลุ่มเพลงจากบทเพลงของธวัชชัย ชูเหมือน ที่ผู้เข้าชม YouTube ได้แสดงความคิดเห็นเอาไว้ใน www.youtube.com ซึ่งมี 36 เพลงที่ได้รับความนิยมที่แตกต่างกันนำมาวิเคราะห์ จำแนกออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้
 - 2.1 เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด
 - 2.2 กลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมมาก
 - 2.3 กลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมปานกลาง
 - 2.4 กลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมน้อย
3. ประมวลเนื้อหาสาระจากบทเพลงของธวัชชัย ชูเหมือน ทั้งหมดรวมเป็นเอกภาพ (Concept) คว้า เพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน นั้นมีแก่นสำคัญอยู่ที่ตรงไหน

ขอบเขตเชิงประชากร

กำหนดขอบเขตประชากรโดยวัดจำนวนประชากรกลุ่มคนฟังเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ที่ปรากฏใน YouTube ทั้งคนไทยและต่างชาติ ทั้งผู้ฟังที่ฟังแล้วแสดงความคิดเห็น

(Comment) และบันทึกจำนวนผู้ฟังในกลุ่มที่ไม่ได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเปรียบเทียบจัดอันดับเพลงจากจำนวนผู้เข้าฟังในแต่ละเพลงของรัชชัช ชูเหมือน ใน www.youtube.com

ขอบเขตเชิงระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม 2557 ไปจนถึง พฤษภาคม 2558

นิยามศัพท์

เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้มีขอบเขตที่ชัดเจน และมีความเข้าใจที่ถูกต้องในความหมายของศัพท์ที่ใช้จึงกำหนดความหมายเฉพาะไว้ดังนี้

ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ที่นำมาไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาของมนุษย์ หรือ ภูมิปัญญาคือ พื้นความรู้ของปวงชนในสังคมนั้นๆ และปวงชน ในสังคมยอมรับรู้เชื่อถือ เข้าใจร่วมกันเรียกว่า ภูมิปัญญา ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง ภูมิปัญญาที่เกิดความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ที่นำมาไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาของมนุษย์ หรือ ภูมิปัญญาคือ พื้นความรู้ของปวงชนในสังคมนั้นๆ และปวงชนในสังคมยอมรับรู้เชื่อถือ เข้าใจร่วมกันจากเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน ที่นำมาทำการวิจัย จำนวน 36 เพลง เท่านั้น

ภูมิปัญญาทางด้านเพลงและดนตรี หมายถึง เรื่องของการคิดค้นหาจังหวะ ทำนอง เนื้อหา และความสมบูรณ์ในการถ่ายทอดออกมา จนเป็นที่ยอมรับยกย่อง และได้รับการสืบทอดต่อๆ กันมา ภูมิปัญญาด้านเพลงและดนตรี จะมีลักษณะเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะที่แตกต่างกันไปตามสภาพภูมิประเทศ ถิ่นอาศัย วิถีชีวิต ชาติพันธุ์ อุดมภูมิ และอื่นๆ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง เฉพาะภูมิปัญญาด้านเพลงและดนตรีที่เกิดมาจากเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน ที่นำมาทำการวิจัย จำนวน 36 เพลง เท่านั้น

การตอบสนอง หมายถึง ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นโดยสิ่งกระตุ้น ในที่นี้หมายถึง ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นหลังจากผู้บริโภคร้องเพลงได้ฟังเพลงแต่ละเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน ที่นำมาทำการวิจัย ในจำนวน 36 เพลง เท่านั้น

สังคม หมายถึง กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันมีความสัมพันธ์กัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมีระเบียบกฎเกณฑ์และความเชื่อถือที่สำคัญๆ ร่วมกันตลอดจนมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกันเอง และระหว่างบุคคลกับกลุ่มสังคม ในการวิจัยครั้งนี้จะหมายถึง กลุ่มผู้ฟังเพลงที่เข้าชมเพลงของ รัชช

ชัย ชูเหมือน ใน www.youtube.com ทั้งที่แสดงความคิดเห็นและไม่ได้แสดงความคิดเห็นต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน เท่านั้น

ภูมิสังคม หมายถึง ความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรม ในที่นี้ หมายถึง กลุ่มของผู้เข้าชมเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ที่แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรม จาก www.youtube.com เท่านั้น

เพลง หมายถึง ถ้อยคำที่นักประพันธ์เรียบร้อยหรือเรียบเรียงขึ้น ซึ่งประกอบด้วยเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ทำให้เกิดความไพเราะสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟังในการดำเนินชีวิตด้วยสำเนียงขับร้อง ทำนองดนตรี กระบวนวิธีรำ ระเบียบ โดยเพลงสร้างสรรค์จาก เครื่องดนตรีหรือการขับร้อง ในที่นี้หมายถึงเพลงที่ประพันธ์และขับร้องโดย ธวัชชัย ชูเหมือน เท่านั้น

เพลงเพื่อชีวิต หมายถึง เพลงที่มีเนื้อหากล่าวถึงชีวิตของคนโดยเฉพาะคนชั้นล่าง กล่าวถึง ความยากลำบากในการใช้ชีวิตการถูกเอารัดเอาเปรียบ

ความหมาย (Meaning) หมายถึง ความจำเพาะในความมีคุณค่าจากความรู้สึกในสิ่งที่ถูกสื่อสารของ สิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ห้วงความคิด และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคน ภูมิประเทศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสรรพสิ่งทั้งหลาย ในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้นำคำจำกัดความนี้มาประกอบการวิเคราะห์ความหมายในบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จำนวน 36 เพลง ที่นำมาวิจัยในครั้งนี้

คนฟัง หมายถึง มนุษย์ ผู้ตั้งใจ สดับ คอยรับเสียงด้วยหู ได้ยิน เชื่อ ทำตามถ้อยคำ เช่น ให้ฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชาแต่ในที่นี้ หมายถึง บุคคลผู้ได้รับฟังเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน เท่านั้น

เอกภาพ หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความสอดคล้องกลมกลืนกันซึ่งในที่นี้ หมายถึง การจัดกลุ่มที่แสดงความคิดเห็นมาในทางเดียวกัน จากความคิดเห็นของผู้ฟังเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ใน www.youtube.com เท่านั้น เช่น ความคิดเห็นด้านความไพเราะ ความคิดเห็นด้านจังหวะดนตรี เป็นต้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษา เรื่อง “ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และ การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน” ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทฤษฎีศิลปะ
2. ทฤษฎีการให้คุณค่า
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิปัญญา
4. แนวคิดเพลงเพื่อชีวิต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีศิลปะ

จินตะหราวดี (2550: ระบบออนไลน์) กล่าวว่า นักปรัชญามีทรรศนะเกี่ยวกับศิลปะแตกต่างกันมากมายตามแต่จะให้ความสำคัญจากมุมมองใดเป็นสำคัญ บ้างก็พยายามที่จะอธิบายศิลปะอย่างรวบรัดที่สุดแต่สามารถกินความได้ถึงศิลปะทุกแขนง เช่น นิยามที่ว่า ศิลปะ คือ การแสดงออกอันไม่มีจำนวนเป็นเขตสุด นับตั้งแต่สิ่งง่ายที่สุด เช่น ถ้วยแก้วเป็นต้นไปจนถึงสิ่งที่ยากที่สุด เช่น ภาพเขียน ดนตรี วรรณคดี เป็นต้น และบ้างก็พยายามที่จะกล่าวให้กระชับขึ้นอีกว่า ศิลปะ คือ การจัดสิ่งที่รับรู้ได้ทางเพทนาการเสียใหม่ให้เป็นระเบียบ (เพทนาการ เช่น สี เสียง แสง เป็นต้น) ดังนั้น จึงสามารถจำแนกศิลปะออกเป็นหลายประเภทหลายชนิด เช่น

1. ประยุกต์ศิลป์ (Applied Arts)
2. พาณิชยศิลป์ (Commercial Arts)
3. มัณฑนศิลป์ (Decorative Arts)
4. บริสุทธิ์ศิลป์ (Pure Arts)

อย่างไรก็ดีนักศิลปะกับนักสุนทรียศาสตร์ต่างก็มีความพยายามที่จะทำความเข้าใจในเรื่องความมุ่งหมายของศิลปะ ดังเกิดคำถามที่ว่า ศิลปะนั้นทำขึ้นเพื่ออะไรบ้างก็ถือว่าความมุ่งหมายของศิลปะก็คือ เพื่อใช้เป็นสิ่งแทนหรือถ่ายทอดแบบธรรมชาติ เหตุการณ์ และบุคคล บ้างก็ถือว่าเพื่อจัดวัตถุแห่งเพทนาการ (Sensous matter) เช่น สี แสง เสียง เป็นต้น ให้เป็นระเบียบอย่างน่าดูชมชวนให้เพลิดเพลินเท่านั้น และบ้างก็อธิบายว่า เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์หรือความรู้สึกของมนุษย์นั่นเอง จากทัศนะเหล่านี้ได้พัฒนากลายมาเป็นทฤษฎีทางศิลปะจำนวนมากมาย ดังจะได้กล่าวถึง

สาระสำคัญของแต่ละแนวคิดทฤษฎีโดยสังเขป (จินตะหราวาทิ, 2550: ระบบออนไลน์)

1. ศิลปะ คือ การเลียนแบบธรรมชาติ (Art as representation)
2. ศิลปะ คือ รูปทรง (Art as pure form)
3. ศิลปะ คือ การแสดงออกซึ่งอารมณ์ (Art as expression)

ทฤษฎีเรื่องศิลปะ คือ รูปทรงนั้น ตามทฤษฎีนี้ถือว่า รูปทรงเท่านั้นที่มีความสำคัญในเรื่องคุณค่าทางสุนทรียะ ส่วนการลอกแบบหรือความรู้สึก ไม่มีความสำคัญอะไรนัก คำว่ารูปทรง (Form) หมายถึง การจัดวัตถุแห่งเพนทาการ คือ แสง สี เสียง เป็นต้น ที่เกี่ยวข้องกันให้เป็นระเบียบเหมาะสมกับกาลเทศะที่มันควรจะอยู่ นักคิดกลุ่มฟอร์มาลิสต์ (Formalist) ถือว่า ความสวยงามของศิลปะอยู่ที่รูปทรง รูปทรงทำให้เกิดความสนใจ รูปทรงเท่านั้นเป็นสิ่งสำคัญในคุณค่าของสุนทรียะ สิ่งอื่นไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยเลย ความงามของศิลปะก็คือเอกภาพหรือความกลมกลืนของสิ่งที่ต่างกัน ส่วนประกอบของศิลปะจึงควรเป็นสิ่งที่ต่างๆ กัน แต่ถ้ามีสิ่งที่เหมือนกัน ก็จะมีแต่ความซ้ำซาก ความรู้สึกทางสุนทรียะของศิลปินกลุ่มนี้ เป็นความรู้สึกที่มุ่งต่อรูปทางของงานศิลปะ มิใช่มุ่งแสวงหาอย่างอื่น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือมุ่งแสวงหาอย่างอื่น อารมณ์ทางสุนทรียะก็จะหมดไปทันที งานศิลปะชิ้นเยี่ยมจะทำให้เกิดความรู้สึกแปลกใหม่ น่าใจผู้ดูล่องลอยไปจากชีวิตจริงเข้าสู่โลกแห่งสุนทรียะ ศิลปะจึงเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่ความตื่นเต้น คล้ายกับใช้กล่อ้งขยายช่วยอ่านหนังสือที่ไม่ค่อยชัดเจนแจ่มกระจ่างขึ้น ฉะนั้น รูปทรงที่จัดว่าเป็นศิลปะนั้น มิใช่เฉพาะภาพเขียน ภาพปั้นเท่านั้น คนตริก็เป็ศิลปะประเภทนี้ด้วย เพราะคนตริก็ต้องมีการผสมผสานเสียงให้กลมกลืนกันอย่างมีระเบียบ จึงเกิดความไพเราะลึกซึ้งขึ้น ดังนั้น ความงามที่ได้จากรูปทรงจึงไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นสิ่งแทนอะไร หรือว่าจำลองแบบอะไรเลย

และสำหรับทฤษฎีที่ว่าด้วย ศิลปะ คือ การแสดงออกทางอารมณ์นั้น ถือว่าศิลปะเป็นการแสดงออกของอารมณ์ภายในของมนุษย์ออกมา บางครั้งจะเห็นว่า ศิลปินได้แสดงอารมณ์บางอย่างที่เกินความเป็นจริงหรือนอกเหนือไปจากประสบการณ์ตามธรรมชาติของเราออกมา ทั้งนี้ก็เพื่อแสดงให้เห็นว่า เรามีความความรู้สึกต่อสิ่งนั้นอย่างไร เมื่อศิลปะคือการแสดงอารมณ์ แต่การแสดงอารมณ์ทุกอย่างมิได้เป็นศิลปะไปเสียหมด ลักษณะของการแสดงอารมณ์ที่เป็นศิลปะ ได้แก่

- 1) เป็นการแสดงออกที่เป็นไปด้วยเจตนา คือตั้งใจแสดงออกมา
- 2) เป็นการแสดงอารมณ์ที่มุ่งให้เกิดความสวยงาม
- 3) เป็นการแสดงอารมณ์ที่มีพลังจิตใจให้เกิดความรู้สึกว่างามหรือไม่งาม
- 4) สื่ออารมณ์ที่ใช้ในการแสดงอารมณ์ออกมานั้น เป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวเอง เช่น คำพูด สี สันทรวัดทรง เป็นต้น
- 5) เป็นการแสดงอารมณ์ที่มีเอกภาพทางอารมณ์
- 6) อารมณ์ที่ศิลปินแสดงออกมานั้นมิใช่เป็นความรู้สึกของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นอารมณ์ของมนุษย์ทั่วไป

ดังนั้นทฤษฎีนี้จึงถือว่า ทั้งรูปทรงและความหมาย มีความสำคัญต่อศิลปะด้วยกันทั้งคู่ คุณค่าทางสุนทรียะเกิดจากการสังเคราะห์ของรูปทรงกับความหมายนั่นเอง ศิลปินจะแสดงอารมณ์ใดๆ ออกมาได้ ตนเองจะต้องได้สัมผัสกับอารมณ์ชนิดนั้นมาเสียก่อน แต่บ้างก็ว่าไม่จำเป็น และเห็นว่าสิ่งที่สำคัญต่อการแสดงอารมณ์นั้นก็คือ จินตนาการ จินตนาการจะมีความรุนแรงเพียงใด ก็สามารถแสดงอารมณ์ที่ตนต้องการแสดงออกมาได้ดีเพียงนั้น ฉะนั้น ตามทฤษฎีนี้จึงสรุปว่า คุณค่าทางสุนทรียะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ ศิลปินสามารถแสดงสิ่งที่ตนต้องการจะแสดงออกมานั้น ได้มากน้อยเพียงไร ตามทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนอดที่จะแสดงความรู้สึกของตนเอง ให้ปรากฏออกมาทางพฤติกรรมทางกายไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์เศร้าหมองหรืออารมณ์สุข

ศิลปะประเภท Expression จึงให้ประโยชน์แก่เรา คือ 1) ทำให้เราได้รับความพอใจชนิดที่เราไม่อาจจะทำได้โดยอาศัยเครื่องมืออย่างอื่น 2) ช่วยให้ชีวิตได้รับประสบการณ์ที่เบาสบายซึ่งไม่อาจหาได้ในชีวิตประจำวัน 3) สนองความต้องการทางอารมณ์โดยให้อารมณ์สะท้อนใจบางอย่างแก่เรา 4) ช่วยทำให้อารมณ์ที่สับสนคลุมเครือแจ่มแจ้ง โดยการดึงเอาอารมณ์ที่ฝังอยู่ในส่วนลึกของจิตใจออกมาให้ปรากฏและเข้าใจได้ด้วยความรู้สึกรวมๆ ศิลปะเป็นสะพานเชื่อมต่อระหว่างโลกผัสสะและโลกเหนือผัสสะเข้าด้วยกัน

ศิลปะ คืออะไร ?

หากจะถามถึงความหมายที่แท้จริงของ “ศิลปะ” แน่นอนที่สุดเราจะพบว่า มีความหมายแตกต่างกันออกไปหลายความหมายด้วยกัน ซึ่งแล้วแต่ว่าบุคคลนั้นๆ จะมองศิลปะในแง่มุมใด ภายใต้หลักการหรือทฤษฎีใด ซึ่งมุมมองที่ต่างกันไปเอง ทำให้เราได้คำนิยามของศิลปะที่แตกต่างกันออกไป

Harold (1964) ได้ค้นคว้า และรวบรวมทฤษฎีศิลปะ (Theories of Art) ไว้ซึ่งพบว่า มีทั้งหมด 7 ทฤษฎีด้วยกัน ซึ่งการให้ความหมายของศิลปะก็แตกต่างกันไปตามแนวคิดหลักของทฤษฎีดังกล่าวนี้ ซึ่งทฤษฎีศิลปะทั้ง 7 ทฤษฎี มีดังต่อไปนี้

1. ศิลปะ คือ การเลียนแบบ (Art as Imitation) ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีเก่าแก่ มีมาตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ โดยมีพื้นฐานความคิดมาจากเพลโต (Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) ซึ่งถือว่าการเลียนแบบวัฒนธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน จัดว่าเป็นสิ่งสวยงามที่สุด ดังนั้นความคิดแก่นของทฤษฎีนี้ การเลียนแบบวัฒนธรรมชาติอะไรบางอย่าง การเลียนแบบที่ปรากฏออกมาก็คือศิลปะ นั่นเอง

2. ศิลปะ คือ ความพึงพอใจ (Art as Pleasure) ทศวรรษนี้มองว่า ศิลปินคือบุคคลซึ่ง

พึงพอใจในความงามและใช้เวลาของเขาสร้างสิ่งสวยงาม ศิลปินจึงพึงพอใจในงานของตัวเอง และ
ยังหวังให้บุคคลอื่นพึงพอใจในผลงานของตนด้วย ดังนั้น ความหมายของศิลปะก็คือ การให้ความ
พึงพอใจทางสุนทรียะ

3. ศิลปะคือการเล่น (Art as Play) ความคิดที่ว่า ศิลปะคือรูปแบบของการเล่นนี้
เริ่มจากแนวคิดของ คานต์ (Kant) จากนั้นชิลเลอร์ (Schiller) นำมาปฏิบัติ และสเปนเซอร์ (Spencer)
นำไปพัฒนาต่อไปจนกลายเป็นทฤษฎีที่เรียกกันว่า “Spieltrieb” หรือเรียกว่า ทฤษฎีแรงกระตุ้นให้
เล่น ทั้งนี้ การเล่นนั้นถือว่าการแสดงออกที่เกิดจากชีวิตจิตใจจริงต่างไปจากกิจกรรมที่เป็นงาน
(Work) ของมนุษย์แต่ให้ความพึงพอใจสูง สเปนเซอร์ ถือว่า ศิลปะคือการแสดงออกของพลังงาน
ส่วนเกินเช่นเดียวกับการเล่น ศิลปะก็คือการแสดงออกซึ่งเกิดขึ้นเองของพลังที่สำคัญแก่ชีวิต ซึ่งมี
จุดมุ่งหมายที่ไม่คำนึงถึงประโยชน์

4. ศิลปะ คือ อंतरเพทนาการ (Art as Empathy) อंतरเพทนาการ หมายถึง ทำที่
ของประสาทที่รู้สึกคล้อยตามซึ่งเกิดกับผู้กำลังชมศิลปวัตถุ ทั้งนี้ อंतरเพทนาการเป็นการสร้าง
จินตนาการของผู้ชมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับศิลปวัตถุ โดยการถ่ายทอดความรู้สึกและการ
ตอบสนองของผู้ชมลงไปในศิลปวัตถุ

5. ศิลปะ คือ การสื่อสาร (Art as Communication) นักปราชญ์จำนวนมากคิดว่
การสื่อสารเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ แท้จริงแล้วเป็นหัวใจของศิลปะ ซึ่ง เลโอ ตอลสตอย (Leo Tolstoy)
กล่าวไว้ว่า “...ศิลปะ คือการสื่อสารของอารมณ์ที่เกิดขึ้นแก่บุคคลหนึ่งให้แก่บุคคลอื่นๆ ที่มีอารมณ์
อย่างเดียวกัน โดยการใช้เส้น สี เสียง การเคลื่อนไหว หรือคำพูด อารมณ์ยังรุนแรงเพียงใด ศิลปะก็
ยิ่งดีเพียงนั้น...”

6. ศิลปะ คือ การแสดงออก (Art as Expression) ทฤษฎีนี้ถือว่า วัตถุประสงค์ของ
ศิลปะอยู่ที่การแสดงอารมณ์ภายในของมนุษย์ออกมาให้ปรากฏ แม้ว่า ศิลปะเป็นการแสดงออกซึ่ง
อารมณ์ก็ตาม แต่การแสดงอารมณ์ทุกอย่างก็มิได้เป็นศิลปะไปเสียทั้งหมด

7. ศิลปะ คือ คุณลักษณะของประสบการณ์ (Art as a Quality of Experience)

John Dewey (อ้างใน มานพ รักการเรียน, 2545: ระบบออนไลน์) กล่าวว่า ศิลปะคือ
คุณลักษณะซึ่งแทรกอยู่กับประสบการณ์ ซึ่งพบได้ในประสบการณ์ทั่วไปของเรานี้เอง ลักษณะทาง
สุนทรียมีอยู่ในประสบการณ์ทั่วไปทั้งหมด

ดังที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ความหมายของศิลปะมีความแตกต่างแยกออก
ไปได้ออย่างน้อย 7 ความหมาย ตามหลักแนวคิดหรือทฤษฎีที่ยกมากล่าวข้างต้น ส่วนใครจะเห็นด้วย
กับแนวคิดหรือทฤษฎีใดที่สุดแต่ทัศนะของแต่ละบุคคลว่ามีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็น
ศิลปะมาเช่นไรบ้าง มีประสบการณ์ด้านศิลปะมาอย่างไร และต่อไปก็ไม่แน่ว่า เมื่อมีผู้ทำการศึกษา

เกี่ยวกับศิลปะมากขึ้น อาจมีทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับศิลปะเกิดขึ้นอีกก็ได้ และนั่นหมายความว่า ความหมายของศิลปะก็สามารถขยายจำนวนความหมายออกไปได้อีกเช่นกัน

ประเภทของศิลปะ

แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท (สุนทรียศึกษา, 2555: ระบบออนไลน์)

1. วิจิตรศิลป์ (Fine Art) เน้นความงามทางสุนทรียะ
2. ประยุกต์ศิลป์ (Apply Art) เน้นความงามควบคู่ประโยชน์ใช้สอยแบ่งตามชนิดของประสาทสัมผัสได้ 3 แบบ

2.1 ททัศนศิลป์ (Visual Art) รับรู้ด้วยตา

2.2 โสตศิลป์ (Auditory Art) รับรู้ด้วยหู

2.3 สัญลักษณ์ศิลป์ (Symbolic Art) ศิลปะประเภทนี้เป็นการใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ เช่น วรรณคดี กวีนิพนธ์ และนิยายซึ่งใช้ตัวอักษร หรือโน้ตเพลงใช้แทนเสียง การอ่านกวี หรือนิยายสิ่งที่เราสนใจมิใช่ภาพที่ปรากฏ (ตัวอักษร) หรือเสียงที่เราอ่าน แต่เป็นความหมายของมัน

3. ศิลปะผสม (Mixed Art) ได้แก่การนำสื่อตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปมาผสมกัน เช่น ละครหรือ ภาพยนตร์ที่มีการนำ สื่อที่เป็นทั้งภาพ เสียงและในบางครั้งรวมถึงวรรณคดีด้วยมาผสมกัน นอกจากนี้ยังรวมถึงงานประเภท Performance งาน Mixed Media และงาน Installation ด้วย

ทฤษฎีศิลป์ หมายถึง คำตอบต่อคำถามในเชิงปรัชญาที่ว่าศิลปะคืออะไร ซึ่งขอล่าวเพียง 5 ทฤษฎี คือ (สุนทรียศึกษา, 2555: ระบบออนไลน์)

1. ทฤษฎีการเล่นแบบ มีนักปรัชญาที่สำคัญ 2 คนคือ พลาโต กล่าวว่า ศิลปะคือการเลียนแบบ รูปทรงในอุดมคติถือว่าเป็นสิ่งสูงสุด รองลงไปคือ คือ วัตถุที่เป็นจริง และงานศิลปะซึ่งไม่ใช่ของจริง อริสโตเติล กล่าวว่า ศิลปะคือการจำลองแบบ ตามแนวคิดนี้ กล่าวว่าศิลปินเป็นผู้มีความสามารถในการจำลองแบบบนผ้าใบจนภาพนั้นราวกับต้องได้ประจักษ์จริง

2. ทฤษฎีการแสดงออก ผู้ประกาศทฤษฎีนี้คือโรเบิร์ต จี คอลลิงวู้ด สาระสำคัญของปรัชญานี้คือ ศิลปะ คือ การแสดงออกซึ่งอารมณ์ความรู้สึก จินตนาการของศิลปิน สามารถแบ่งผลงานได้สองประเภท คือ 1) งานฝีมือ Craft คือ ใช้แต่ฝีมือความสามารถเชิงช่างแต่ไม่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกมาในงาน 2) งานศิลปะแท้ Art proper ศิลปินต้องแสดงออกทั้งอารมณ์ความรู้สึกและใช้ฝีมือสื่อออกมาในผลงาน

3. ทฤษฎีการหนี สาระสำคัญของทฤษฎีนี้ กล่าวว่า โลกแห่งความเป็นจริงนั้น

เจ็บปวด ไม่น่าอยู่ ดังนั้นศิลปินจึงใช้ศิลปะเป็นพาหนะพาดวงจิตของเขาหนีไปสู่โลกแห่งความฝัน

ซิกมันด์ ฟรอยด์ ได้ตั้งทฤษฎีว่า ศิลปะ คือ การสนองตอบความปรารถนาของศิลปิน สาระสำคัญในข้อเขียนของซิกมันด์ ฟรอยด์ มีดังต่อไปนี้

1. มนุษย์ทุกคนต้องมีความอยากและจะต้องหาวิธีสนองตอบความอยาก
2. ในกรณีที่ศิลปินสร้างงานความอยากกลายเป็นแรงผลักดัน
3. คนที่ฝันเฟื่องหรือฝันกลางวัน มีความอยากมีจินตนาการแต่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งกระจายไม่ได้สร้างสิ่งที่เกิดประโยชน์อย่างเช่น ศิลปินในงานศิลปะเหนือจริงหลายชิ้น เราจะเห็นเนื้อหาของของสภาพแวดล้อมที่น่ากลัว เช่น แผ่นดินที่มีทิวทัศน์แปลกๆ เมืองร้างบรรยากาศเว้งว้าง ถ้าจะถามว่างานเหล่านี้ จิตรกรเขียนภาพดังกล่าวเพราะเขาอยากอยู่หรือไม่ เป็นเพราะว่าศิลปินกลัวว่าสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นจริงในอนาคตอยากที่จะหนีจากสภาพที่น่ากลัวที่ศิลปินเก็บกดไม่ยอมเข้าไปอยู่

4. ทฤษฎีรูปทรง ในการสร้างสรรค์ศิลปะรูปทรงที่มีความงามสิ่งที่จำเป็นมาก เพราะถ้าไม่มีรูปทรงดังกล่าว สิ่งที่เป็นหัวใจของศิลปะที่จะสื่อถึงผู้ชมไม่ได้

ไคลฟ์ เบลล์ กล่าวว่า iva ในการสร้างสรรค์งานเป็นรูปทรงที่มีความงามหรือมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ เบลล์ยอมรับว่าความรู้สึกที่เป็นปัจจัยสำคัญมาก เพราะจะเป็นสื่อที่นำความคิด เนื้อหา เรื่องราวหรือความหมายสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่งไปสู่ผู้ชม

ซูซาน แลงเกอร์ มีความคิดที่ต่างจาก เบลล์ ดังนี้ในข้อเขียนเธอได้กล่าวว่า รูปทรงชนิดต่างๆ ที่ในศิลปะแขนงต่างๆ เช่น ในงานวรรณกรรมหรือ รูปทรง หมายถึงโครงเรื่องงานศิลปะจะมีค่าก็ต่อ เมื่อรูปทรงได้สื่อสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความรู้สึกไปสู่ผู้ชม

5. ทฤษฎีสถาบัน

อาร์เธอร์ ดานโต ได้กล่าวไว้ว่า มติความคิดความเชื่อเกี่ยวกับปัญหาทางสุนทรียศาสตร์ ศิลปะจำเป็นต้องมีสถาบันที่จะช่วยหาข้อยุติตัดสินและสถาบันดังกล่าว ก็คือ โลกศิลปะ

จากข้อเขียนของ ดานโต นี้เองทำให้ ยอร์ช ดิกกี ได้ตั้งทฤษฎีสถาบันขึ้นมีสาระว่า ศิลปะ คือ สิ่งใดก็ตามที่โลกศิลปะยอมรับว่าเป็นงานศิลปะ โดยนัยนี้ผลงานศิลปะไม่จำเป็นต้องสร้างขึ้นเองแต่ศิลปินอาจไปหยิบจับหา ก้อนหิน ท่อนไม้ วัตถุรูปร่างแปลกๆ มานำเสนอเป็นงานศิลปะก็ได้ ถ้ามีแนวความคิดเหตุผลหลักปรัชญาเพียงพอ และต้องได้รับการยอมรับในโลกศิลปะ (สุนทรียศึกษา, 2555: ระบบออนไลน์)

ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้ อัตวิสัยนิยมมาวิเคราะห์

ทฤษฎีการให้คุณค่า

คุณค่า หมายถึง ราคาหรือค่าเชิงปริมาณ (Worth) ในอดีตเป็นเรื่องความดี (Good) ความถูกต้อง (Right) การตัดสินจริยธรรม (Moral Judgment) ความงาม (Beauty) การตัดสินความสุนทรีย์ (Aesthetic Judgment) ความจริง (Truth) หรือความสมเหตุสมผล (Validity) รวมทั้งสิ่งที่ควรจะเป็น (What it ought to be) ซึ่งแตกต่างจาก ข้อเท็จจริง (Fact) หมายถึงสิ่งที่กำลังเป็น (What it is be) สิ่งที่เคยเป็น (What it was be) หรือสิ่งที่จะต้องเป็น (What it will be) (คุณค่า เป้าหมายและความสำเร็จของชีวิต, 2543: ระบบออนไลน์)

1. ประเภทของคุณค่า

- 1.1 มิติของกลุ่มผู้มีความนิยม (Subscribership)
- 1.2 มิติของสาระัตถะ (Essence)
- 1.3 มิติของผลได้ (Benefit)
- 1.4 มิติของเป้าหมาย (Purpose)
- 1.5 มิติผสม (Mix)
- 1.6 มิติสัมพัทธ์ (Relative)

2. กระบวนการพิจารณาทางคุณค่า 5 ประเภท คือ

- 2.1 คุณค่าในฐานะสิ่งมีประโยชน์ (Usefulness)
- 2.2 คุณค่าในฐานะเป็นเครื่องมือหรือทางผ่าน (Instrumental Value)
- 2.3 คุณค่าในฐานะเป็นคุณสมบัติประจำโดยธรรมชาติ (Inherent Value)
- 2.4 คุณค่าในตนเอง (Intrinsic Value)
- 2.5 คุณค่าในฐานะเป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดคุณค่าอื่น (Contributory Value)

3. ประเภทของคุณค่า ของแรดเดอร์ 3 กลุ่ม

- 3.1 คุณค่าทั่วไป กับคุณค่าเฉพาะ (Generic Value)
- 3.2 คุณค่าที่แสดงออก (Actual Value)
- 3.3 คุณค่าในตัวเอง (Intrinsic Value) กับคุณค่าในฐานะเครื่องมือ (Instrumental Value)

4. ประเภทของคุณค่าตามความต้องการของมนุษย์

- 4.1 คุณค่าทางวัตถุ
- 4.2 คุณค่าทางจิตใจ

5. การตัดสินคุณค่า คือการเปรียบเทียบเพื่อเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งจากสองอย่าง (หรือมากกว่า) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

5.1 อัจฉริยนิยม (Subjectivism) ได้แก่ แนวคิดของพวกโซฟิสต์ (Sophist) ที่เห็นว่ามนุษย์เป็นเครื่องวัดสรรพสิ่ง พวกประสบการณ์นิยม (Empiricism) เห็นว่าการตัดสินคุณค่าเป็นเรื่องของรสนิยม (Taste) เป็นผลจากการสะสมประสบการณ์ของแต่ละคน

5.2 ปรวิสัยนิยม (Objectivism) คือ การตัดสินคุณค่าต้องมีกฎเกณฑ์ที่เป็นแบบแผนอันแน่นอนตายตัว เช่น (Immanuel Kant) คานท์ เห็นว่าแบบแผนคือความสำนึกในหน้าที่ (Sense of Duty) อันเป็นคุณสมบัติธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน มิลล์ (J.S. Mill) เห็นว่าหลักเกณฑ์ที่จะตัดสินคุณค่าคือผลประโยชน์ของคนส่วนมาก ส่วนเพลโต (Plato) เห็นว่าแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ดังกล่าวคือ แบบซึ่งอยู่ในโลกของอุดมคติ เป็นต้น

5.3 สัมพัทธนิยม เป็นนักปรัชญาอีกกลุ่มที่พยายามวิเคราะห์ข้อโต้แย้งของปรัชญาทั้งสองฝ่าย แล้วตั้งเคราะห์ความสัมพันธ์จนสรุปสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

5.3.1 รสนิยมและความรู้ความสามารถของผู้ตัดสิน

5.3.2 วัตถุประสงค์หรืออารมณ์ของการตัดสิน

5.3.3 สถานการณ์ซึ่งมีการตัดสินเกิดขึ้น

6. องค์ประกอบของการตัดสินคุณค่า

6.1 ภาวะจำเป็น (Necessary) คือสิ่งจำเป็นต่อร่างกาย ฯ

6.2 พันธะ (Obligation) คือ สิ่งที่เราจะมี เช่น คอม ฯ

6.3 มूलฐานแห่งการตัดสินหรือรสนิยม (Taste)

7. คุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์

7.1 มนุษย์เป็นภาวะที่สูงส่งที่สุดในโลก เช่น Miss Universe

7.2 มนุษย์มีคุณค่าในตนเอง เช่น Human Right

7.3 มนุษย์อยู่กึ่งกลางและอยู่ในความพอดี

8. คุณค่าทางจิตใจ

8.1 คุณค่าทางความคิด เหตุผล หรือคุณค่าทางสติปัญญา (Thinking) เช่น การหาข้ออธิบาย ที่สมเหตุสมผล ฯ

8.2 คุณค่าทางอารมณ์ความรู้สึก (Feeling) การตอบสนอง ฯ

8.3 คุณค่าทางความดีงาม หรือเจตนาธรรมอันดี (Willing) คือการตอบสนองความสำนึกเกี่ยวกับความดีงามหรือจิตใจ (คุณค่า เป้าหมายและความสำเร็จของชีวิต, 2543: ระบบออนไลน์)

ทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิปัญญา

คำว่า ภูมิปัญญา ได้มีการให้นิยามความหมายทั้งโดยแคบและโดยกว้าง ทั้งจาก นักวิชาการ นักพัฒนา และนักเคลื่อนไหว ในมุมมองที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ภูมิปัญญา ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า Wisdom หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และศักยภาพในการแก้ปัญหาของมนุษย์ที่สืบทอดกันมาจากอดีตถึงปัจจุบัน อย่างไม่ขาดสายและเชื่อมโยงกันทั้งระบบทุกสาขา (ภูมิปัญญาไทย, 2556: ระบบออนไลน์)

ประเวศ วะสี (2532: 17-21) กล่าวว่า ภูมิปัญญาเป็นมรดกสมบัติล้ำค่าที่ปู่ ย่า ตา ยาย บรรพชนได้สร้างสรรค์และรักษาเอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ ค้นคว้าเป็นฐานข้อมูลเพื่อให้ได้มี การสร้างสรรค์ และทำหน้าที่ตามสมควรกับกาลเวลา สภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป

บำรุง บุญปัญญา (2542: 11-13) ชี้ให้เห็นว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านในชนบทเป็นการ เรียนรู้ชีวิตเพื่อให้ตัวเองปรับตัวได้กับปัจจัยรอบด้านของตัวเรา เช่น ชาวนาต้องเรียนรู้ลม ฟ้า อากาศ ดิน น้ำ ป่า ในการนำเอามาเป็นประโยชน์กับตัวเอง ขณะเดียวกันต้องไม่ทำร้าย และทำลายมันด้วย ให้มีอยู่สืบไปคู่ต่อไป เพราะมนุษย์เรายังไม่ได้ดับสูญจบลงในเมื่อเราตายเท่านั้น ยังมีคนรุ่นต่อไป เกิดมาอีก

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2540: 56, 136-153, 183-194, 281) กล่าวว่า ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจน ที่กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ในการปรับตัว และดำรงชีพในระบบนิเวศน์ หรือ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทาง สังคมวัฒนธรรม ที่ได้มีการพัฒนาการสืบสานกันมา ภูมิปัญญา เป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจน ที่เป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับสภาวะต่าง ๆ ในพื้นที่ที่กลุ่ม ชนนั้นตั้งหลักแหล่งถิ่นฐานอยู่ และได้แลกเปลี่ยนสังสรรค์ทางวัฒนธรรมจากกลุ่มชนอื่นจากพื้นที่ สิ่งแวดล้อมอื่นที่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันแล้วรับเอาหรือสับเปลี่ยนนำมาสร้างประโยชน์ หรือ แก้ปัญหาได้ในสิ่งแวดล้อม และบริบททางสังคม วัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้น ภูมิปัญญาจึงมีทั้งภูมิ ปัญญาอันเกิดจากประสบการณ์ในพื้นที่ ภูมิปัญญาที่มาจากภายนอก และภูมิปัญญาที่ผลิตใหม่หรือ ผลิตซ้ำเพื่อการแก้ไขปัญหา และการปรับตัวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและการเปลี่ยนแปลง

ยศ สันตสมบัติ (2542: 54-61) ได้กล่าวถึง แนวคิดภูมิปัญญาในทำนองเดียวกันว่า ภูมิปัญญาความรู้ของมนุษย์จะเกิดและพัฒนาขึ้นโดยมีกระบวนการที่คนและชุมชนมีการปรับตัวเข้ากับระบบนิเวศน์ชุดหนึ่งเฉพาะถิ่น ซึ่งการทำความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญา ท้องถิ่นต้องเข้าใจวิธีคิดรวม ทั้งระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์กับการจัด ความสัมพันธ์กับระบบนิเวศน์รอบข้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงวิถีชีวิต ความเชื่อ พิธีกรรม ศาสนา

ระบบการผลิต และระบบการจัดการอาหารทั้งระบบเข้าด้วยกัน

ดังที่ วรุช สุวรรณฤทธิ์ (2549: 148) ศึกษาและสรุปชัดเจนว่า ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจน ที่กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ในการปรับตัวและดำรงชีวิตในระบบนิเวศน์หรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ได้มีพัฒนาการสืบสานกันมา นอกจากนี้ ภูมิปัญญาเป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับสถานะต่างๆ ในพื้นที่ที่กลุ่มชนนั้นตั้งหลักแหล่งถิ่นฐานอยู่ และได้แลกเปลี่ยนสังสรรค์ทางวัฒนธรรมกับกลุ่มชนอื่น จากพื้นที่สิ่งแวดล้อมอื่นที่ไม่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กัน และรับเอาหรือปรับเปลี่ยนนำมาสร้างประโยชน์ หรือ แก้ปัญหาได้ในสิ่งแวดล้อมและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้น

ภูมิปัญญาทางด้านเพลงและดนตรี เป็นเรื่องของการคิดค้นหาจังหวะ ทำนอง เนื้อหา และ ความสามารถในการถ่ายทอดออกมา จนเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่อง และได้รับการสืบทอดต่อกันมา ภูมิปัญญาทางด้านเพลงและดนตรีจะมีลักษณะเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ที่แตกต่างกันไปตามสภาพภูมิประเทศ ถิ่นอาศัย วิถีชีวิต ชาติพันธุ์ อุดมภูมิ และอื่นๆ (ภูมิปัญญาไทย, 2556: ระบบออนไลน์)

ลักษณะของภูมิปัญญา

เอี่ยม ทองดี (2542: 5-6) ได้กล่าวไว้ว่า ภูมิปัญญามีลักษณะเป็นนามธรรมอย่างน้อยต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ คือ

1. ความคิด เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดที่เรียกว่า Cognitive System ซึ่งประกอบด้วยระบบประสาท ระบบสมอง และต่อมต่างๆ ทำหน้าที่คิดให้ร่างกาย และนักมานุษยวิทยาเชื่อว่าทำงานอยู่เหนือจากการบงการของร่างกาย หมายถึงทั้งส่วนที่เป็นจินตนาการและผลของการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ จากสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรม ซึ่งความคิดดังกล่าวนี้จะเป็นแหล่งสำคัญหรือที่มาของความรู้อันเป็นองค์ประกอบของภูมิปัญญาในลำดับถัดไป
2. มีการนำมาใช้ในลักษณะต่างๆ เช่น องค์ความรู้ ภูมิรู้ ปรากฏอยู่ในแนวคิด ทฤษฎี ญาณวิทยาที่อาศัยทฤษฎีแห่งความรู้ การสืบค้นกำเนิดแห่งความรู้ และธรรมชาติของความรู้ การหาคำตอบว่าตรงกับความจริง หรือไม่ หรือว่า ความรู้เป็นเพียงการพิจารณาเทียบเคียง ซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริง และยังสืบค้นความรู้เรื่องกาล (Time) อวกาศ (Space) เนื้อสาร (Substance) สัมพันธภาพ (Relation) และความเป็นเหตุเป็นผล (Causality) องค์ความรู้เป็นหมวดๆ (Category) ความรู้หรือองค์ความรู้เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของภูมิปัญญาที่กล่าวข้างต้น

3. ความเชื่อ เป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งของสังคมมนุษย์ มนุษย์แต่ละกลุ่มมีความเชื่อที่แตกต่างกันไป ซึ่งความเชื่อก็คือความศรัทธา หรือความยึดมั่นซึ่งเป็นแกนสำคัญในการดำรงชีวิต และความมั่นคงของสังคม ความเชื่อมีอยู่หลายระดับ ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันอันเป็นความเชื่อโดยทั่วไป และความเชื่อที่เกี่ยวกับวิญญาณ โลกนี้ โลกหน้า ความดี ความชั่ว นรก สวรรค์ บาปบุญ คุณโทษ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในภูมิปัญญา

4. ค่านิยม คือสิ่งที่คนสนใจ ความปรารถนาอยากจะมีอยากจะเป็นที่ยกย่องสรรเสริญ หรือ เป็นสิ่งที่บังคับต้องทำต้องปฏิบัติ มีความรักและมีความสุขเมื่อได้เห็นหรือได้สิ่งเหล่านั้นมา ค่านิยมจึงเป็นพื้นฐานของการจัดรูปแบบพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่ภายใน และแสดงออกเป็นพฤติกรรมในลักษณะต่างๆ ทางกาย วาจา และความคิด โดยสรุปค่านิยมเป็นฐานสำคัญทางภูมิปัญญา เป็นบ่อเกิดพฤติกรรมของบุคคลแต่ละสังคม

5. ความเชื่อ คือภาวะที่เกิดขึ้นหลังบุคคลหรือชุมชน ได้พิจารณาและใคร่ครวญโดยรอบคอบแล้วจึงลงมติตัดสินใจว่าควรจะต้องแสดงออกในลักษณะอย่างไร เช่น เห็นด้วย ทำตามยอมรับ ปฏิเสธ ร่วมมือกระทำหรือดำเนินการ ด้วยเห็นว่าดี เหมาะสม ไม่เหมาะสม เป็นบาป เป็นบุญ เป็นต้น ซึ่งความเป็นไปในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นภูมิปัญญาประการหนึ่งที่มีผลสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งกาย วาจา และ จิตใจ

6. ความสามารถ หมายถึงศักยภาพและประสิทธิภาพที่มีอยู่ภายในบุคคล เช่น ชุมชนในการที่จะจัดการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในลักษณะเดียวกับสิ่งที่เรียกว่า “พรสวรรค์” ซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะทางกายและจิตใจร่วมกัน โดยแต่ละคนหรือชุมชนย่อมจะต้องมีความแตกต่างกัน เช่น การที่บางคนสามารถปาธนูได้ดี ลำดับเนื้อหาและการแสดงทุกอย่างเป็นที่ชื่นชม ซึ่งถือว่าเป็นผลมาจากความสามารถที่มีอยู่ในบุคคลนั้นๆ ฉะนั้นความสามารถจึงเป็นภูมิปัญญาอีกประการหนึ่ง

7. ความฉลาดไหวพริบ หมายถึงทักษะที่ปรากฏอยู่ในจิตใจหรือจิตวิญญาณ เป็นสิ่งที่สามารถนำมาใช้แก้ไขป้องกันควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ไม่ให้เป็นปัญหาขึ้น หรือให้เป็นไปตามที่ตนเองหรือชุมชนต้องการ

ดังนั้น องค์ประกอบของภูมิปัญญาจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ภูมิปัญญาที่มีอยู่เกิดคุณค่าแก่ความภาคภูมิใจ ซึ่งได้แก่ความคิดที่เกิดจากจินตนาการจากสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในสังคม ความรู้อาจเกิดจากภูมิความรู้ที่ได้จากการทดลองหลายครั้งจนได้ภูมิความรู้ที่แท้จริง ความเชื่อถืออันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่มีบาปบุญคุณโทษ และจิตวิญญาณเข้ามาเกี่ยวข้อง ค่านิยมที่คนในสังคมให้การยกย่องเชิดชูว่าเป็นสิ่งดีงาม ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้มีการสืบทอดแก่ลูกหลาน ความเห็นที่เกิดจากการพิจารณารอบคอบจากชุมชนจนเกิดการยอมรับด้วยความจริงใจ

ความสามารถอันเกิดจากพรสวรรค์หรือจากการฝึกฝนจนสามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้ ความฉลาดไหวพริบในการแก้ไขเช่นกันย่อมเกิดขึ้นจากจินตนาการ ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ และค่านิยม การสั่งสมประสบการณ์ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จนสามารถสร้างองค์ความรู้และสังเคราะห์ใหม่ให้มีความก้าวหน้าและนำมาใช้งานได้ดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภูมิปัญญาเหล่านี้สะท้อนออกมาเป็น 3 ลักษณะที่สัมพันธ์ใกล้ชิดกัน คือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับโลก สิ่งแวดล้อม สัตว์ พืช ธรรมชาติ
2. ความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมกันในชุมชนหรือสังคม
3. ความสัมพันธ์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งเหนือธรรมชาติ สิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้

แนวคิดเพลงเพื่อชีวิต

เพลงเพื่อชีวิต แต่แรกเริ่มหมายถึง เพลงที่มีเนื้อหากล่าวถึงชีวิตของคน โดยเฉพาะคนชนชั้นล่าง กล่าวถึงความยากลำบากในการใช้ชีวิตการถูกเอารัดเอาเปรียบ เพลงในแนวเพื่อชีวิตในยุคนี้โดยมากจะเป็นเพลงลูกทุ่ง เช่น เพลง กลิ่น โคนสาบควาย ของคำรณ สัมบุญณานนท์, จักรยานคนจน ของยอดรัก สลักใจ, น้ำมันแพง ของสรวง สันติ, น้ำตาอีสาน แต่งโดยชลธี ธารทอง และขับร้องโดยสายัณห์ สัญญา เป็นต้น

เพลงเพื่อชีวิตในประเทศไทยเริ่มเฟื่องฟูเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางโดยแพร่หลายช่วงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 โดยเนื้อหาของเพลงไม่จำกัดเฉพาะชีวิตของคนชั้นล่างอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงการเรียกร้องประชาธิปไตยและการเห็นแก่ตน การเมืองอีกด้วย และแนวดนตรีได้เปิดกว้างขึ้นเป็นแนวคูสติคหรือร็อก โดยได้รับอิทธิพลและแรงบันดาลใจจากศิลปินต่างประเทศ เช่น บ็อบ ดีแลน, บ็อบ มาร์เลย์, นีล ยัง, ไชมอน แอนด์ การ์ดฟิลด์ เป็นต้น วงดนตรีเพื่อชีวิตที่มีชื่อเสียง ได้แก่ คาราวาน, แสมเมอร์ เป็นต้น โดยความนิยมในเพลงเพื่อชีวิตไม่ได้เป็นเพียงกระแสในหัวเวลานั้นหากแต่ยังได้รับความนิยมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันโดยมีวงดนตรีและนักร้องเพลงเพื่อชีวิตที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน เช่น คาราบาว, พงษ์สิทธิ์ คำภีร์, พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ, อินโดจีน, คนด่านเกวียน, มาลีฮวนน่า, โสไป เป็นต้น อีกทั้งยังมีศิลปินบางคนหรือบางกลุ่มที่ไม่ได้เป็นเพื่อชีวิตอย่างเต็มตัว แต่เนื้อหาของเพลงหลายเพลงมีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกับเพื่อชีวิตหรือจัดให้อยู่ประเภทเพื่อชีวิตได้ เช่น จรัล มโนเพ็ชร, เสกสรร ทองวัฒนา, ธนพล อินทฤทธิ์, หนู มิเตอร์, กะท้อน, ศุ บุญเลี้ยง, ธวัชชัย ชูหมื่น เป็นต้น (สารานุกรมเสรี, 2556:ระบบออนไลน์)

พัฒนาการเพลงเพื่อชีวิต

ที่มาของเพลงเพื่อชีวิตของไทยในยุคแรกเราไม่สามารถแยกได้ว่า กระบวนการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม และความคิดนั้นว่ารับจากที่ใดได้โดยตรง นอกจากจะกล่าวว่ามีนักคิด นักเขียน หรือผู้ฟังจะรับมาจากสภาพสังคมที่ล้อมรอบพวกเขา การผสมผสานแนวคิดและรูปแบบ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของศิลปินที่จะสร้างสรรค์ และเสนอเป็นความรื่นรมย์ที่สอดแทรกความคิดให้กับคนในสังคม

พัฒนาการของบทเพลงเพื่อชีวิต น่าจะมีจุดเริ่มต้นมาจากแนวความคิดเรื่องศิลปะกับการต่อสู้ของจีน การต่อต้านสังคมของสหรัฐอเมริกา จากสำนึกที่ว่า เพลงสามารถเป็นเครื่องมือในการรวมพลังและการเปลี่ยนแนวความคิดของคนในสังคมได้ ดังนั้นแนวคิดนี้ได้มีบทบาทต่อการเกิดบทเพลงเพื่อชีวิตของนักศึกษาปัญญาชน ในยุคของไทยที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น พัฒนาการของเพลงเพื่อชีวิตจึงน่าจะแบ่งเป็น 3 ช่วงได้แก่

ช่วงที่ 1 ยุคกระแสตะวันตก (ปลายปี 2516 - ต้นปี 2517) บทบาทของบ็อบ ไดเลน, โจอัน เบซ และกลุ่มศิลปินที่ร้องประท้วงของอเมริกา นับว่ามีอิทธิพลสูงสุดต่อแนวเพลงเพื่อชีวิตของนักศึกษาปัญญาชน จากลักษณะเพลงโฟล์คหรือเพลงพื้นบ้านอเมริกัน เครื่องดนตรีกีตาร์โปร่ง ซึ่งหาง่ายและสะดวกในการนำติดตัวไปแสดงในที่ต่างๆ ด้วยบรรยากาศและท่าทางของฮิปปี้ โดยการแต่งกายใส่กางเกงยีนส์ ถ้อยคำ ใส่รองเท้ายาง ผมยาว อันเป็นสัญลักษณ์ของปัญญาชนในยุคนี้ ซึ่งเลียนแบบวัฒนธรรมของอเมริกาและใช้เพลงของตะวันตกนั่นเอง

ผลงานเพลงเพื่อชีวิตในช่วงแรกเป็นเพลงที่กล่าวถึงปัญหาความทุกข์ยากของชาวนา กรรมกร สภาพความแห้งแล้งในภาคอีสาน ความไม่เป็นธรรมในสังคม ลักษณะเนื้อเพลงยังไม่รุนแรงให้ลุกขึ้นจับปืนสู้ หรือเข้าป่าทำหายอำนาจอำนาจรัฐ

ช่วงที่ 2 ยุคแสวงหาตนเอง (ปลายปี 2517 - 2518) ครั้นประมาณเดือนตุลาคม 2517 งานพระราชทานเพลิงศพวีรชนมีการเฉลิมฉลอง ได้ปรากฏวงดนตรีขึ้นมาร่วมแสดงหลายวงอันได้แก่ วงกรรมาชน, วงไดอะเลคติก, วงงล้อ ฯลฯ จึงนับว่าเป็นช่วงแรกของยุคเริ่มต้นวงดนตรีเพื่อชีวิตที่เป็นจริงเป็นจัง มีทั้งการแต่งเพลงเองและการนำเพลงของจิตร ภูมิศักดิ์ มาเล่นใหม่ เป็นการเริ่มยุคของการปลุกเร้าอุดมการณ์ตามแนวศิลปะเพื่อชีวิต

ช่วงนี้สถานการณ์ทางการเมืองขณะนั้น มีการอภิปรายโจมตีรัฐบาลและความขัดแย้งจากการออกเผยแพร่ประชาธิปไตย รูปแบบของวงดนตรีที่เล่นแบบโฟล์คของคาราวานไม่เหมาะกับการชุมนุมประท้วง คนเป็นจำนวนหมื่น ๆ ที่สนามหลวงหรือที่สนามฟุตบอลต่อไปแล้ว พัฒนาการของวงดนตรีเครื่องดนตรีได้กลายเป็นประเภทร็อกบ้าง สตริงบ้าง มีการแต่งเพลงปลุกเร้า

หรือนำเพลงปลุกใจประเภทเพลงมาร์ชของจิตร ภูมิศักดิ์ออกมาแสดง โดยเฉพาะวงกรรมาชน ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ได้เป็นแกนนำในการประท้วง มีนักดนตรีมากที่สุดในกลุ่มวงดนตรี เพื่อชีวิต

เมื่อสถานการณ์การประท้วงมีขบวนการนักศึกษาเป็นผู้นำขบวนการและกรรมกร ซึ่ง มีความกดดันมาจากการคุกคามของพวกกระหังแดงอันเป็นกลุ่มจัดตั้งของขบวนการฝ่ายขวา ขบวนการนักศึกษาพยายามจัดองค์กรแห่งการปฏิบัติ มีการเตรียมการ การประชุมแบ่งแยกงาน โดยเฉพาะหน่วยศิลปวัฒนธรรมให้เป็นองค์กรหนึ่งในการดำเนินนโยบายเผยแพร่ความคิด อุดมการณ์ มีการอบรมสัมมนาในหมู่นักศึกษาปัญญาชนตามที่ต่างๆ

ขณะนั้นการปะทะกันระหว่างฝ่ายประเพณีนิยม กับฝ่ายนักศึกษาทั้งกองกำลังและ แนวความคิด โดยเฉพาะชัยชนะของ คอมมิวนิสต์ในอินโดจีนในต้นปี 2518 ยังทำให้เกิดคาโหมขนา ชวนเชื้อของฝ่ายรัฐ ที่กลัวภัยจากขบวนการคอมมิวนิสต์ที่แฝงมาในรูปของขบวนการนักศึกษา ปี 2518 นี้จึงเป็นปีแห่งความขัดแย้งยุ่งยาก จนถึงเดือนสิงหาคม 2518 , กลุ่มกระหังแดงบุกเผา ธรรมศาสตร์ ภาพพจน์นักศึกษาเสียหาย จึงมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วงดนตรีเพื่อชีวิตอันเป็นปีกหนึ่งของงานวัฒนธรรม จึงต้องปรับ แนวความคิดและรูปแบบของวง ท่วงทำนอง จังหวะ เป็นแบบอนุรักษนิยมแนวทางใหม่ตาม สถานการณ์ แต่เนื้อเพลงก็ยังคงใส่รูปแบบแนวความคิดอุดมการณ์แบบเดิม

สถานการณ์ในปีนั้นรุนแรงมากถึงขั้นที่นักศึกษาคิดว่าการเมืองในระบบการปกครองที่เป็นอยู่นี้ คงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขปัญหาได้ จึงคิดว่าวิธีการเดียวที่จะต่อสู้กับ อำนาจรัฐได้ คือ วิธีการรุนแรงได้ตอบ ดังจะดูได้จากแนวคิดในหนังสือพิมพ์เพื่อชีวิต และกา ประกาศการต่อสู้ด้วยอาวุธทางสถานีวิทยุเสียงประชาชนแห่งประเทศไทย อันเป็นกระบอกเสียง ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

ช่วงที่ 3 พื้นฟูวัฒนธรรม (ปลายปี 2518 - 2519) จากเหตุการณ์กระหังแดงเผา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขบวนการนักศึกษาได้มีการปรับตัวจัดองค์กรใหม่ ผลจากการเลือกตั้ง นายกสิโมสรหรือนายกองกรณ์มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งมีการเตรียมแผนการของขบวนการนักศึกษา ให้เป็นกลุ่มคนที่มีความคิดแนวเดียวกันนั้น ทำให้งานของศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาฯ และขบวนการ นักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ มีการจัดองค์กรได้กระชับมากขึ้น ตั้งแต่ปลายปี 2518 - 2519 โดยเฉพาะ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้กล่าวมาแล้วว่ามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและแนวคิดที่รุนแรง เกินไป หันกลับมาเรียกร้องความสนใจหาแนวร่วมด้วยวิธีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย โดยจัด งานประเพณีต่างๆ เพื่อให้เป็นที่พอใจของนักศึกษา คณาจารย์และประชาชน

ท่าทีของนักศึกษาดีขึ้นด้วยการแต่งกายสุภาพ มีการจัดงานธรรมศาสตร์สามัคคี งานปีใหม่ งานลอยกระทง เป็นการพยายามลดความกดดันทางการเมืองขณะนั้นด้วยการปรับภาพลักษณ์ให้มีแนวทางอิงประเพณีนิยมมากขึ้นในเดือนตุลาคม 2518 มีการเชิญภาครัฐบาลร่วมจัดงานรำลึกวีรชน จะเห็นได้ว่าการปรับเปลี่ยนวิธีการนี้ได้มีการเตรียมพร้อมของนักศึกษา ในการจัดองค์กร ตั้งแต่ต้นปี 2518 ทำให้บรรยากาศทางการเมืองระหว่างนักศึกษาธรรมศาสตร์กับภายนอกดูดีขึ้น แต่การทำงานของขบวนการนักศึกษาหรือศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาฯ ได้ดำเนินการต่อต้านและประท้วงเรื่องเอกราชประชาธิปไตยและขับไล่ฐานทัพ รวมทั้งทำที่วางเฉยต่อสถานการณ์ระหว่าง การต่อสู้ไทยกับลาว เป็นการสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีแนวโน้มความคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลง สังคมตามแนวคิดของเหมาดังที่กล่าวมาแล้ว แต่ในเวลาเดียวกันก็ปรับองค์กรให้ดูอ่อนลง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ขบวนการนักศึกษาถูกโจมตีว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ดังนั้น ขบวนการนักศึกษา จึงปรับ ทิศทางของศิลปวัฒนธรรม และท่าทีของขบวนการนักศึกษาให้ดูอ่อนลง ด้วยหวังว่าจะดึงมวลชน ให้สนับสนุนขบวนการนักศึกษาอยู่ต่อไปได้ (เมธีรัตน์ บัวมาศ, 2555: ระบบออนไลน์)

คุณค่าและเป้าหมายของเพลงเพื่อชีวิต

การส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงาม เช่น การแต่งเพลงร่ำวง การใช้เพลงพื้นบ้านประเภทต่างๆ เช่น ลำตัด ซึ่งมีขมุนมวรรณศิลป์เป็นแกน การเกิดวงดนตรีลูกทุ่ง เช่น วงลูกทุ่งสังฆกรรม ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง , วงดนตรีไทยเดิมที่มีลีลาแนวความคิดใหม่แต่ใช้ท่วงทำนองเพลงไทยเดิมที่พยายามคัดทำนองที่สนุกสนานเร้าใจออกมาแสดง ได้แก่ วงดนตรีกล้า วงแคนอีสาน ที่เป็นการแสดงในรูปของหมอลำ วงครุชน วงของนักศึกษาวิทยาลัยครู การปรับเปลี่ยนของวงดนตรีเหล่านี้ได้นำเอาเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เช่น แคน ไห พิณ กระดัง หรือ เครื่องดนตรีที่ให้อารมณ์ของพื้นบ้านมาประกอบ ทำให้บรรยากาศของการประท้วงเป็นแบบไทย ๆ เป็นที่พอใจของทั้งกรรมกร ชาวนา และนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงได้ว่าพัฒนาการของเพลงในช่วงนี้ให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในรูปแบบจังหวะ ทำนอง แต่แนวความคิดหรือเนื้อเพลงยังคงเรียกร้องปลุกใจให้เกิดการต่อสู้เพื่อเอกราชอธิปไตยและทำลายล้างจักรวรรดินิยมเช่นเดิม

ในส่วนวงดนตรีประเภทสตริงหรือเพลงมาร์ชก็ยังคงอยู่ เพราะมีการประท้วงมากมาย เพลงของจิตร ภูมิศักดิ์ ซึ่งแสดงโดยวงกรรมมาชนได้รับความนิยมมาก กล่าวได้ว่าฝ่ายวัฒนธรรมเป็นแกนสำคัญที่นำคนมาอยู่ร่วมกันในการประท้วง และมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับขบวนการนักศึกษาได้ดี เพราะบทเพลงที่แต่งมีทั้งระลึกถึงผู้เสียชีวิตจากการต่อสู้และบทเพลงก็เป็นการปลุกเร้าอารมณ์ให้ฮึกเหิมต้องการชัยชนะจากการถูกทำร้ายหรือจากการ โจมตี บางเพลงก็ให้

ความหวังไปสู่สังคมใหม่ หรือเข้าป่าจับอาวุธเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

จากคำบอกเล่าของนักศึกษาบางคนที่อยู่ในขบวนการนั้น มีความประทับใจในส่วนวัฒนธรรมมาก บางครั้งเพียงแต่อยากไปเที่ยวงานเพื่อดูนิทรรศการหรือดูบรรยากาศ แต่พอได้ชมการแสดงดนตรี ดุริยประคบเพลงหรือการแสดงละครของฝ่ายวัฒนธรรมที่ปลุกใจให้คนรู้จักการเสียสละ มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น ละครจะเสนอถึงความทุกข์ยากของกรรมกร ชาวนาก็ทำให้ผู้ชมประทับใจกับบทละครเหล่านั้นจนกลายเป็นแนวร่วม เป็นพลังเงียบและเป็นส่วนหนึ่งของผู้ร่วมขบวนการไปได้ในที่สุดทั้งบทเพลงและบทละครจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมสังคม ที่เกิดการพัฒนาการและสะท้อนแนวคิดของคนในสังคมได้ผลดี งานด้านศิลปะจึงมีคุณค่าต่อการศึกษาพัฒนาการและแนวคิด

ลักษณะดนตรีของเพลงเพื่อชีวิต

เมื่อศึกษาเนื้อเพลงกับสังคมในยุคประชาธิปไตยเบ่งบานนี้แล้วจะพบว่า มีพัฒนาการของเนื้อเพลงและท่วงทำนองที่พัฒนาไปตามความรุนแรงของเหตุการณ์ทางการเมือง และจะมีแนวเพลงที่มีท่วงทำนองที่เหมาะสมกับเนื้อร้อง ลักษณะของลีลาวงและลักษณะแนวดนตรี ดังจะแบ่งโดยสังเขปเป็นกลุ่มดังนี้

แบบที่ 1 มีลักษณะทำนองแบบเพลงโฟล์คตะวันตกที่นำเอาทำนองมาใส่เนื้อร้องเป็นภาษาไทย ใช้เครื่องดนตรีง่าย ๆ เช่น กีตาร์โปร่ง ไวโอลิน บางครั้งก็ใช้เครื่องดนตรี เช่น ซอ ผสม เช่น งานของวงคาราวาน

แบบที่ 2 มีลักษณะทำนองแบบเพลงพื้นบ้านภาคอีสาน เพลงรำวง เพลงไทยเดิม เช่น เต่ากินผักบึง , เซิ้งอีสาน หรือทำนองเพลงลูกทุ่ง เช่นงานของ วงคันถ์ลำ ลูกทุ่งสังฆกรรม

แบบที่ 3 มีลักษณะทำนองและจังหวะปลุกเร้าอารมณ์ ช่วงแรกหลังจากยุคโฟล์คซองจะเป็นเพลงประเภทอันเดอร์กราวด์ ใช้เครื่องดนตรีไฟฟ้า ต่อมาเปลี่ยนเป็นวงประเภทสตริง แนวมาร์ช เช่น วงกรรมาชน วงโคมฉาย

แบบที่ 4 มีลักษณะทำนองเพลงเศร้า ใช้จังหวะเพลงสากลทั่วไป เช่น เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา เป็นต้น

บางเพลงก็นำเอาดนตรีจากเพลงสากลมาเขียนคำร้องภาษาไทยใส่ลงไปเช่นเพลงของ วงพลังเพลง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการได้รับอิทธิพลทั้งเนื้อหาและรูปแบบเลยทีเดียวเพลงเพื่อชีวิตของนักศึกษาจึงมีเรื่องที่น่าสนใจทั้งในแง่เนื้อเพลง ท่วงทำนองการปลุกเร้าและวิธีในการเสนอบทเพลงให้สอดคล้องกับการทำงานของขบวนการนักศึกษาในฝ่ายอื่นๆ เพื่อปลุกกระดมมวลชนให้รวม

พลังกันต่อสู้กับอำนาจรัฐ (คุณค่าและเป้าหมายของเพลงเพื่อชีวิต, 2556: ระบบออนไลน์)

ความหมายของเพลงเพื่อชีวิต

สุภาภรณ์ นิลยกานนท์ (เพชรสุภา) ดำเนินเพลงเพื่อชีวิต เสรีภาพจากบทเพลง ในวันที่ท้องฟ้าหมอง แผ่นดินลุกร้อนเป็นไฟ ประชาชนคนไทยเร้นแค้นทุกข์ยาก หนุ่มสาวเดือนตุลาครั้งอดีต รวมพลังแข็งขันด้วยความหวังอันแรงกล้า คุณดั่งกำแพงหินอันยิ่งใหญ่ ร่วมต่อสู้เพื่อเสรีภาพและประชาธิปไตย คืบอำนาจการปกครองสู่ประชาชน ณ บัดนี้ ผ่านมาแล้วหลายสิบปีที่ชอกช้ำ เก็บเรื่องราวในคืนวันอันขมขื่น ถ่ายทอดไว้เป็นความความทรงจำอันเจ็บปวดผ่านบทเพลงเพื่อชีวิต

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2480 จุดเริ่มต้นของแนวเพลงชีวิตยุคบุกเบิกได้ถือกำเนิดขึ้น รวมทั้งเพลงเสียดสีล้อสังคม นับได้ว่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ ที่ศิลปินมีบทบาทสะท้อนความทุกข์ยากของผู้คน รวมถึงการ โกงกินของผู้แทนและนักการเมือง ออกมาในบทเพลงของพวกเขา โดยมีสภาพที่เป็นปัจจัยเกี่ยวพันในช่วงระหว่างสงครามและหลังสงครามผู้บุกเบิกแนวเพลงชีวิตเป็นคนแรกนี้ นั่นก็คือ อาจารย์ แสงนภา บุญราศรี เป็นผู้ร้องเพลงที่สะท้อนภาพปัญหาของชีวิตและปัญหาของสังคมอยู่ในยุคแรกๆ นั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวความทุกข์ยากของคนป่าดงในเพลงที่มีชื่อว่า “คนป่าดง” ในอดีต คนป่าดงเป็นอาชีพหนึ่งที่ทุกข์ยาก มีหน้าที่ปีนต้นไม้ขึ้นไปปาดเอาน้ำตาลลงมาแล้วมาทำน้ำตาล และอีกหลายบทเพลง ที่ไม่สามารถฟังได้ด้วยเทคโนโลยีการบันทึกเสียงใดๆ หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเราจะฟังเพลงของอาจารย์แสงนภาได้จากผู้อาวุโสอายุ 60 ปีขึ้นไป บางท่านที่ยังพอจดจำเพลงชีวิตของนักเพลงผู้นี้เท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างมากสำหรับบทเพลงที่มีความหมายและทรงคุณค่าอย่างนี้ ที่ปราศจากการเหลียวแลของคนยุคนี้

ในช่วงทศวรรษ 2490 ความตื่นตัวของวงการเพลงที่มีสถานีวิทยและธุรกิจแผ่นเสียงเป็นแรงกระตุ้น สำคัญ ที่ทำให้รูปแบบและเนื้อ หาเพลงชีวิต พัฒนาไปในทิศทางที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น มวลชนมีการรับรู้กันอย่างกว้างขวางมากขึ้น จนกระทั่งเข้าสู่ช่วงทศวรรษ 2500 เป็นช่วงที่เพลงชีวิต ชบเซาถึงขีดสุด แต่ได้เกิดเพลงชีวิตอีกแนวหนึ่งโดยนักเขียนนาม “จิตร ภูมิศักดิ์” ขึ้นภายในกำแพงคุก ในช่วงที่ถูกจองจำเป็นนักโทษการเมือง และพัฒนาเป็นต้นแบบของ “เพลงเพื่อชีวิต” ภายหลัง เหตุการณ์ 14 ตุลา 2516 โดยนิสิตนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย

ท่ามกลางความมืดมิดในยุคเผด็จการครองเมืองก่อน 14 ตุลา 2516 ณ ห้วงเวลานั้น จิตร ภูมิ ศักดิ์ เขียนบทความที่เสนอแนวคิดเรื่อง “ศิลปะเพื่อชีวิต ศิลปะเพื่อประชาชน” ขึ้นมา และเป็นแรง บันดาลใจให้เกิดแนวเพลงใหม่หลังเหตุการณ์ 14 ตุลา นั่นก็คือ “เพลงเพื่อชีวิต” กล่าวได้ว่า

เพลงเพื่อชีวิตคือ เพชรเม็ดงามทางด้านวัฒนธรรม อันเกิดจากเหตุการณ์ 14 ตุลา 2516

เมื่อเอ่ยถึง เพลงเพื่อชีวิต เรามักจะนึกถึงเหตุการณ์บ้านเมืองสมัย 14 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 เป็นช่วงที่บทเพลงเพื่อชีวิตทำหน้าที่ของมันจนถึงขีดสุด กระทั่งสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญๆ ทางการเมืองในยุคสมัยนั้น

“ผู้เข้าไปอย่าได้ออย มวลชนคอยเอาใจช่วยอยู่ รวมพลังทำลายเหล่าศัตรู พวกเราสู้เพื่อความ ยุติธรรมเราเดินเคียงบ่าเคียงไหล่ สู้ต่อไปด้วยใจมุ่งมั่น เราจะฟาดเราจะฟัน เราไม่พรั่น พวกเราสู้ตาย สู้เข้าไปอย่าได้หนี เพื่อเสรีภาพอันยิ่งใหญ่ รวมพลังผองเราเหล่าชาวไทย สู้เข้าไป พวกเราเสรีชน”

บทเพลงข้างต้นเป็นบทเพลงที่มีชื่อว่า “สู้ไม่ถอย” โดย อ.เสกสรรค์ ประเสริฐกุล เป็นบทเพลงแรกของแนวเพลงเพื่อชีวิต แต่งขึ้นจากเหตุการณ์เรียกร้องให้รับนักศึกษา 9 คนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง กลับเข้าเรียนหนังสือต่อ เพราะว่ามีคำสั่งของอธิการบดี ‘ปลด’ นักศึกษา 9 คนออกจากมหาวิทยาลัย เนื่องจากนักศึกษา 9 คนนี้ ไปเอาเรื่องราวของรัฐบาล โดยให้คำจำกัดความว่าเป็น “รัฐบาลสัตว์ป่าแห่งประเทศไทย” ตีแผ่ลงหนังสือของรามคำแหงในขณะนั้นแล้วตีพิมพ์ออกมาสืบเนื่องมาด้วยว่า อยู่ๆมาวันหนึ่งมีเฮลิคอปเตอร์ตกในทุ่งใหญ่นเรศวร แล้วพบว่าในซากของเครื่องที่ตกนั้น มีซากสัตว์เต็มไปหมดเลย รัฐบาลในขณะนั้นมีการล่าสัตว์ มีการทำร้ายทารุณ สัตว์ป่ามากมายเหลือเกิน เป็นเรื่องหน้าเศร้าใจยิ่งนักของคนยุคนั้นจนถึงปัจจุบัน เป็นผลให้สื่อมวลชนและนักศึกษาร่วมมือกันตีแผ่เปิดโปงการกระทำผิดกฎหมายของฝ่ายราชการ และได้รับความสนใจจากประชาชนทำให้ภาพลักษณ์ของรัฐบาลได้รับความกระทบ กระเทือนอย่างหนัก นักศึกษาทั้ง 9 คนนี้ ในฐานะคนทำหนังสือก็ตีแผ่เลยโดนอาจารย์ ดร. ศักดิ์ ซึ่งเป็นอธิการบดีในขณะนั้นปลดออกจากการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง นักศึกษาและประชาชนจำนวนมาก เห็นว่าไม่ยุติธรรม จึงรวมตัวกันประท้วงที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์เลยก็ว่าได้ที่มีการชุมนุมประท้วงข้ามวันข้ามคืน ทั้งยังมีการแต่งเพลง “สู้ไม่ถอย” โดย อ.เสกสรรค์ ประเสริฐกุล อีกด้วย หลังจากทางมหาวิทยาลัยรามคำแหงรับตัวนักศึกษาทั้ง 9 คนแล้ว ขบวนการประท้วงก็เลยแปรขบวนไปเป็นการเรียกร้องรัฐธรรมนูญต่อไป

“สุรชัย จันทิมาธร” หรือที่รู้จักกันในนาม “หงา คาราวาน” ศิลปินเพลงเพื่อชีวิตผู้ยิ่งใหญ่ ก็ถือกำเนิดบทบาทของการเป็นศิลปินเพื่อชีวิตขึ้นมาในเหตุการณ์ครั้งนั้น เป็นผู้หนึ่งที่อยู่ร่วมในการประท้วง และคอยแต่งบทกลอนต่างๆ ส่งให้โฆษกบนเวทีอ่านให้ประชาชนฟัง เพื่อปลุกเร้าขวัญกำลังใจและรวบรวมความคิดให้เป็นหนึ่งเดียวกัน และยังได้แต่งเพลง “सानแสงทอง” มีเนื้อร้องอยู่ว่า “ขอผองเราจงมาร่วมกัน ผูกสัมพันธ์ยิ่งใหญ่ สานแสงทองของความเป็นไทย ด้วยหัวใจบริสุทธิ์” บทเพลง “สู้ไม่ถอย” และ “सानแสงทอง” เกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกัน ในส่วนของบทเพลงผู้

ไม่ถอยนั้นเป็นเพลงมาร์ชปลุกใจที่ใช้ในการรวมพลังประท้วง ส่วนเพลงसानแสงทองเกิดจากความคำนึงถึงเสรีภาพของประชาชน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น สองบทเพลงนี้ก็ถือเป็นจุดกำเนิดของบทเพลงเพื่อชีวิตนั่นเอง หลังจากนั้นไม่นาน มีนักศึกษาและประชาชนกลุ่มหนึ่งรวมตัวกัน โดยเรียกตัวเองว่า “กลุ่มเรียกร้องรัฐธรรมนูญ” ได้มีการแจกใบปลิวและหนังสือเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน จนในที่สุดพวกเขาก็ถูกจับกุมตัวในข้อหาว่าเป็นกบฏและมีพฤติกรรมเป็นคอมมิวนิสต์ ทำให้องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ รวมมือผนึกกำลังกันเคลื่อนไหว โดยใช้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นศูนย์กลางการชุมนุม และได้รับความร่วมมือจากประชาชนทุกฝ่ายซึ่งเล็งเห็นว่ารัฐบาลทำเกินกว่าเหตุ ในที่สุด ศูนย์กลางนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) ได้ยื่นคำขาดให้รัฐบาลปล่อยตัวผู้ต้องหาทั้งหมดภายในเที่ยงวันที่ 13 ตุลาคม 2516 แต่ก็ได้รับคำตอบปฏิเสธจากรัฐบาล ต่อจากนั้นเอง คลื่นนักศึกษาประชาชนนับแสนๆ จึงเคลื่อนตัวออกจากมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ มุ่งตรงไปยังอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยและลานพระบรมรูปทรงม้า

ที่สุดแล้วในวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ก็เกิดการปะทะกันระหว่างตำรวจทหารกับประชาชน มีการยิงน้ำตาเข้าใส่ผู้ชุมนุมประท้วงจากเจ้าหน้าที่ สถานการณ์เริ่มลุกลามขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นสงครามกลางเมือง ชีวิตเลือดเนื้อของผู้คนจำนวนมากต้องถูกเข่นฆ่า สถานที่ราชการหลายแห่งถูกประชาชนเผาทำลาย เป็นความเสียหายร้ายแรงมากที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ด้วยเหตุที่ว่าคนไทยเข่นฆ่าคนไทยด้วยกันเอง

ในสมัยนั้น วงดนตรีเพื่อชีวิตวงแรกที่สร้างความประทับใจให้แก่คนรุ่นนั้นเป็นอย่างมาก ก็คือวงดนตรี “คาราวาน” ถือได้ว่าเป็นวงดนตรีเพื่อชีวิตที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในอดีต วงดนตรีคาราวานเป็นจุดเริ่มต้นการขยายตัวของดนตรีเพื่อชีวิต ได้มีการสร้างสรรค์ผลงานเพลงมากมาย โดยการเข้าร่วมกับขบวนการนักศึกษา ความโด่งดัง และความสามารถในเชิงดนตรีของพวกเขาส่งผลให้บทเพลงเพื่อชีวิตสามารถเปิดการแสดงร่วมกับวงดนตรีในเชิงธุรกิจได้ ผลงานชุดแรกของวงคาราวานมีชื่อว่า “คนกับควาย” ซึ่งปัจจุบันนี้หาฟังต้นฉบับจริงๆ ที่บันทึกเสียงไว้ในยุคนั้นได้ยากมาก มีเนื้อหาสาระสะท้อนความทุกข์ยากของชาวนา และชุดที่สองในชื่อ “อเมริกันอันตราย” เป็นบทเพลงที่ต่อต้านจักรวรรดินิยมอเมริกา

เพลงเพื่อชีวิตได้รับความนิยมสูงสุดในแวดวงนิสิต นักศึกษา ปัญญาชน ในปี พ.ศ.2517-2519 วงดนตรีเพื่อชีวิตหลายวงเกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ มีเพลงเพื่อชีวิตมากกว่า ประวัติที่มาเพลงเพื่อชีวิตแก่บางส่วนของความเศร้าใจกับการเมืองไทยยุคนี้...เข้าเวปเปิดหาเพลงฟัง ไม่มีเพลงอะไรที่จะฟังได้ดีเท่ากับเพลงเพื่อชีวิต นั่งฟังไปๆ เห็นแก่นแท้ของชีวิต ไม่ได้แล้วลองหาประวัติของเพลงเพื่อชีวิตดีกว่า รู้แต่ว่าคนที่แต่งเพลงเพื่อชีวิตในสมัยก่อนนั้น จะเป็นเพลงที่เสียดสีนักการเมืองในสมัยนั้นซึ่งปิดหู ปิดตา ปิดปาก ประชาชนเหมือนกับที่นักการเมืองสมัยนี้กำลังทำอยู่ ตามประวัติที่

อ่านเขาบอกว่าเพลงเพื่อชีวิตรุ่นบุกเบิกอยู่ในปี 2480 นี้ก็ร่วม 72 ปีได้แล้ว โดยจะสะท้อนภาพความทุกข์ยากของผู้คน การ โกงกินของผู้แทน, นักการเมือง ออกมาในบทเพลงที่คนแต่งต้องการสื่อออกมาในสังคมยุคนั้น และในปี 2490 เรียกว่าเป็นชุมทองของเพลงชีวิต และมีการปิดกั้นเพลงชีวิตบางเพลงด้วยการไม่อนุญาตให้ออกอากาศทางสถานีวิทยุ โดยรัฐบาลจอมพล ป. ในยุคนั้น ไม่แตกต่างไปจากการที่คณะกรรมการบริการวิทยุและโทรทัศน์ (กบว.) สั่ง “แบน” หรือถ้าอย่างเห็นๆ ตอนนี้ก็คือ เวปบางเวป สถานีวิทยุบางสถานีถูกสั่งปิดไปอย่างไรเหตุผลและรังแกกัน และเพลงบางเพลงในยุคนี้อยู่ถูกห้าม คนก็ยังอยากฟัง และหาฟัง ดังนั้น เทปและแผ่นเสียงจึงขายดี เพลงถูกหุงจึงเกิดในยุคสมัยนี้และเพลงเพื่อชีวิตก็ค่อยๆ ได้รับความนิยมจนกระทั่งปัจจุบันนี้ซึ่งเรียกยุคนั้นว่า ยุคเผด็จการครองเมืองจนถึงวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 จะเป็นช่วงที่เพลงเพื่อชีวิตแบบปัญญาชนได้เกิดขึ้น และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญๆ ทางการเมืองในยุคสมัยนั้นด้วย และเพลงเพื่อชีวิต สมัยนั้นให้ความหมาย คือ “เพื่อชีวิตที่ดีกว่าของประชาชน”

“เพื่อชีวิตที่ดีกว่า” พวกเขาตีแผ่เรื่องราวความไม่เป็นธรรมของสังคมเราออกมาอย่างไร

“เพื่อชีวิตที่ดีกว่า” พวกเขาปลุกฝังอุดมคติอะไรให้แก่คนหนุ่มคนสาวและประชาชน

“เพื่อชีวิตที่ดีกว่า” พวกเราเรียกร้องสิ่งใดกลับคืนมาจากนักปกครองเผด็จการ และสังคมนักเผด็จการ

บทเพลง “สู้ไม่ถอย” ที่นักศึกษา ม.รามคำแหงกลุ่มหนึ่งออกหนังสือในนาม “ชมรมคนรุ่นใหม่” ชื่อว่า “มหาวิทยาลัยยังไม่มีคำตอบ” ตีพิมพ์ข้อความกระแทกกระแทกปัญหาการต่ออายุราชการของจอมพลประภาส จารุเสถียร ที่อ้างว่าเพราะสถานการณ์ต่างประเทศไม่น่าไว้วางใจ หนังสือดังกล่าวมีถ้อยคำเสียดสี “สภาสัตว์ป่าแห่งทุ่งใหญ่นเรศวรมิให้ต่ออายุสัตว์ป่าอีกหนึ่งปี” ทำให้นักศึกษา 15 คนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และ 9 คน ถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัย นักศึกษาและประชาชนจำนวนมากเห็นว่าไม่ยุติธรรม จึงพากันรวมตัวประท้วงที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่มีการชุมนุมประท้วงข้ามวันข้ามคืน ทั้งมีการแต่งเพลง “สู้ไม่ถอย” โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

วันที่ 6 ตุลาคม 2519 คือ ช่วงเวลาที่ประชาชนแตกออกเป็น 2 ฝ่ายอย่างชัดเจน คือ ฝ่ายที่มีความคิดก้าวหน้า อันมีนิสิตนักศึกษาเป็นแกนนำ และฝ่ายอนุรักษนิยม อันประกอบด้วย ข้าราชการ ทหาร นักเรียนอาชีวะ และลูกเสือชาวบ้าน มีการปิดล้อมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของฝ่ายหลังเป็นเหตุให้เกิดการสังหารโหดภายในมหาวิทยาลัย การต่อสู้กันด้วยความรุนแรงทาง

การเมืองในครั้งนั้น นำไปสู่การเสียเลือดเนื้ออย่างมากมายของนิสิตนักศึกษา ที่นำความเศร้าสลดใจไปทั่วโลก ได้มีการยึดอำนาจทางการเมืองโดยคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน โดยมีพลเรือเอก สงัด ชลออยู่ เป็นหัวหน้า มีการประกาศเลิกรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2517 ยกเลิกรัฐสภา ยกเลิกพรรคการเมืองและมีการตั้งคณะรัฐมนตรีพลเรือนมีนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี นับเป็นการสิ้นสุดยุคประชาธิปไตยเบ่งบาน ที่ได้มาด้วยการต่อสู้ร่วมกันของนิสิต นักศึกษา ประชาชน

การเมืองจุดนี้ นับว่าเป็นจุดสำคัญทางความคิดของนักศึกษาปัญญาชน ความคับแค้นต่อการถูกระงับ ต่อภาพที่ได้เห็น ต่อการบาดเจ็บล้มตายของเพื่อนฝูง จึงเป็นบรรยากาศที่บีบคั้นทางความคิดอย่างมาก และทำให้นักศึกษาปัญญาชนส่วนหนึ่งตัดสินใจเลือกเอาหนทางที่เหลืออยู่เพียงทางเดียวคือ เข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย จับปืนขึ้นต่อสู้กับรัฐบาลเผด็จการพลเรือนซึ่งมีทหารคอยหนุนหลัง

“อ้อมอกภูพานคือชีวิตใหม่ ค้อมหาวิทยาลัยคนกล้าหาญ จะโค่นล้มไล่เฉดเผด็จการอันธพาลอเมริกาอย่าหวังครอง

สู้กับปืนต้องมีปืนยื่นกระหน่ำ พรรคชี้นำตะวันแดงสาธิตแสงส่อง จรยุทธนำประชาสู่ฟ้าทอง กรรมชาติพลันกลองอย่างเกรียงไกร”

เนื่องจากรัฐบาลได้สร้างความคับแค้นกับพวกเขาอย่างแสนสาหัส และการมีชีวิตอยู่ในเมืองมิได้ให้ความหวังอะไรในชีวิตแก่พวกเขาเลย ดังนั้นบทเพลงเพื่อชีวิตที่เคยอยู่ในเมืองหลวงก็ได้เข้าสู่ป่าเขาลำเนาไพร ซึ่งจะเป็นส่วนที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากยุคประชาธิปไตยเบ่งบานในป่าเขาลำเนาไพร ได้เกิดรัฐบาลเผด็จการ ซึ่งนับเป็นยุคมืดทางการเมืองไทยได้ยุคหนึ่ง เขาเปรียบรัฐบาลสมัยนั้น เป็นเช่นเนื้อหอยนิ่มๆ ที่มีเปลือกหอย ก็คือ ทหารคอยคุ้มครอง และช่วยกันวางแผนการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย นโยบายที่เด่นชัดที่สุดคือ การต่อต้านคอมมิวนิสต์ โดยการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้เห็นถึงภัยอันตรายอันเกิดจากลัทธิ และขบวนการทางการเมืองของพวกคอมมิวนิสต์ ดังนั้นนักศึกษาประชาชนที่เปลี่ยนวิถีทางเข้าต่อสู้กับรัฐบาลในป่าเขานั้น จึงเป็นเป้าหมายหนึ่งที่รัฐจะต้องปราบปรามให้ราบคาบ นอกจากนี้ ยังมีการจำกัดเสรีภาพทางความคิดอย่างมากที่สุด มีการตรวจสอบสิ่งตีพิมพ์และประกาศรายชื่อนักหนังสือที่ห้ามอ่าน หรือมีไว้ในครอบครองจำนวน 204 รายการ มีการควบคุมสื่อมวลชนอย่างเคร่งครัดขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้ออกหนังสือพิมพ์เพื่อเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลเอง ได้แก่ หนังสือพิมพ์เจ้าพระยา และมีการออกรายการโทรทัศน์ของบรรดาคณะรัฐมนตรีอยู่เป็นประจำ ทั้งแถลงการณ์และออกมาร้องเพลงเชียร์รัฐบาลเอง และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ก็ถูกจำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ในห้วงการจัดอภิปรายทางการเมือง และการแสดงที่เกี่ยวข้องกับการเมืองทั้งสิ้น ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับสื่อจาก

ฝ่ายราชการมากกว่า ที่มองเห็นว่า พวกเขาเหล่านั้นเป็นพวกขายชาติ จึงเป็นระยะหนึ่งที่แนวเพลงเพื่อชีวิตไม่ได้ปรากฏสู่สายตาประชาชน แต่ในขบวนแถวของนักศึกษาปัญญาชนที่อยู่ในเมืองแล้ว ยังคงมีการสานต่อทางความคิดของศิลปินเพลงในยุคประชาธิปไตยเบ่งบานอยู่ตลอดเวลา และรัฐบาลสมัยนั้นพยายามสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงให้ทุกคนทุกฝ่ายยอมรับแต่เป็นความผิดพลาดพลิกผันอย่างมหาศาล กลายเป็นรัฐบาลตกมีการเขยื้อยถากถางเป็นการบ่อนทำลายความชอบธรรมของรัฐบาลเอง กลุ่มที่พยายามทำลายความชอบธรรมของรัฐบาล ก็คือทหารบางกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย

วันที่ 26 มีนาคม 2520 พลเอกฉัตร หิรัญศิริ ลูกขึ้นมาปฏิวัติแต่ไม่สำเร็จ และพลเอกฉัตรถูกตัดสินประหารชีวิต จากสภาพการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ได้มีการแตกแยกเกิดขึ้นในหมู่ผู้นำโดยเฉพาทหาร และชี้ให้เห็นถึงเสถียรภาพที่อ่อนมากของรัฐบาล ในที่สุดฝ่ายทหารก็ยึดอำนาจได้สำเร็จเมื่อ 20 ตุลาคม 2520 และเกิดรัฐบาลใหม่หลังการยึดอำนาจ

พ.ศ.2520 เป็นนโยบายการผสมผสานระหว่างการเมืองรูปแบบเก่า กับการรอมชอมการเปลี่ยนแปลง เพื่อสนองตอบสภาวะแวดล้อมอันใหม่ นั่นก็คือ การควบคุมอำนาจทางการเมืองขึ้นพื้นฐานไว้ในมือข้าราชการ (ทหารเป็นนาย) ขณะเดียวกันก็เปิดช่องให้แสดงออกในรูปแบบของการเลือกตั้ง มีรัฐสภา ขณะเดียวกันก็มีวุฒิสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทหารนับเป็นช่วงผ่อนคลายความตึงเครียดทางการเมืองรัฐบาลตรวจสอบสื่อมวลชนน้อยลง วิทยุ โทรทัศน์ มีเสรีภาพในการจัดรายการมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้มีสิ่งพิมพ์ที่แสดงความคิดเห็นก้าวหน้าในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม ออกมาได้ เช่น มติชน อาทิตย์ โลกหนังสือ และงานฟ็อกเก็ตบู๊คของปัญญาชนฝ่ายก้าวหน้า นักศึกษาปัญญาชน เริ่มมีการเคลื่อนไหวเริ่มมีการอภิปรายทางศิลปวัฒนธรรม การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เศรษฐกิจ และปัญหาต่างๆ ในสังคม อย่างเปิดเผยมีการเกิดขึ้นของวงดนตรีเพื่อชีวิตทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย วงที่โดดเด่นที่สุดได้แก่ วงแฮมเมอร์ และวงฟ้าสาบ ที่สะท้อนภาพสังคมและชีวิตทั่วไป โดยเฉพาะภาพความอดอยากยากจนในชนบทภาคอีสาน มีวงดนตรีที่เล่นเพลงแนวเพื่อชีวิตหลายวงได้แก่ วงชีวิต ซึ่งแนวดนตรีคล้ายๆ กับวงฟ้าสาบ แต่จุดที่ชีวิตนั้นกลับไม่ใช่ความยากจนในชนบท หากเป็นการตอกย้ำอุดมการณ์ 14 ตุลา และ 6 ตุลา เป็นการใช้สื่อเสียงเพลงปลุกสำนึกเน้นย้ำอุดมการณ์ จุดประสงค์ของชีวิตซึ่งอยู่ในการได้เปิดเผยความจริง และได้ระบายความรู้สึกที่บีบคั้นอย่างเสรีหมองมาโดยตลอด ความคิดที่รุนแรงและอารมณ์ความรู้สึกที่เจ็บปวดร้าว

จากเหตุการณ์นองเลือด 6 ตุลาคม 2519 ศิลปินเพลงเพื่อชีวิตที่เข้าร่วมต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยและความเป็นธรรมในสังคมร่วมกับ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ตั้งแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งยิ่งใหญ่เมื่อ 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา แทกกระจัดกระจาย ถูกลี้ภัย

ปฏิรูปปกครองแผ่นดิน เข้าสู่เขตป่าเขาพื้นที่การต่อสู้ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ได้แปรสภาพไปเป็นศิลปินปฏิวัติคังนั้นเพลงเพื่อชีวิตที่สร้างสรรค์ในสภาวะนี้ จึงต้องเปลี่ยนไปเป็นเพลงปฏิวัติ

ศิลปินเพลงเพื่อชีวิตยุคนั้นเกือบทั้งหมดเป็นนักศึกษา มีกิจกรรมด้านการเมืองและวัฒนธรรม ไม่มีวงดนตรีที่ประกอบวงลักษณะอาชีพ หรือกึ่งอาชีพ แม้บางวงจะมีผลงานบันทึกเสียงของตนเอง เว้นแต่คาราวาน การลี้ภัยเข้าสู่เขตป่าเขากระจัดกระจาย เป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคล อาจเกาะกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แทบไม่เหลือสภาพเป็นวงดนตรี อาจมีเพียงคาราวาน ที่เป็นรูปวงสมบูรณ์พร้อม

“วณิก” คือบทเพลงเพื่อชีวิต ที่ปลุกกระแสวงการเพลงไทยอย่างที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน และ“เมด อิน ไทยแลนด์” ก็กลายเป็นประวัติศาสตร์ในทุกๆ ด้าน พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ, โฮป, คนด่านเกวียน, กะท้อน, คีตาณูชลี, นิรนาม (ในยุคแรก) มาจนถึง ชูชู, พงษ์สิทธิ์ คำภีร์, อินโด จินและอีกหลายคน หลายวง รวมถึงงานเดี่ยวของสมาชิกวงคาราวาน คาราบาว จะมากจะน้อยก็ล้วนมีส่วนหนุนเนื่องให้กระแสเพลงเพื่อชีวิตยุคที่ 3 ถ้าโถมรุนแรงจนถึงที่สุดเปลี่ยนโฉมหน้าไปอีกระดับหนึ่งจากบทเพลงประท้วง เพลงแห่งอุดมการณ์ กลายมาเป็นเพลง “สะท้อนสังคม” ที่ลดความรุนแรงลงไปตามกระแสการเมืองและความเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจสังคมที่เคลื่อนสู่สังคมทุนนิยม บริโภคนิยม (ไม่ นับรวมบางส่วนในงานเพลงของคาราบาวที่แตกกระแสไปเป็น “เพลงการเมือง” อย่างชัดเจนนับตั้งแต่งานชุด อเมริโกย) และเฉลี่ย อัสนี-วสันต์ โชติกุลยุคแรก และงานบางส่วนของ ธเนศ วรากุลนุเคราะห์ ของจรัล มโนเพ็ชร และฤทธิพร อินสว่าง ยุคปัจจุบัน เพลงเพื่อชีวิตได้เข้ายึดครองเขตแดนที่แน่นอน บริเวณหนึ่งในตลาดเพลงไทยแล้ว นั่นคือ ความสำเร็จ และนี่เป็นที่มาของเพลงเพื่อชีวิตส่วนหนึ่งและเพลงเพื่อมวลชนนี้ก็คือ เพลงชีวิต เพลงหนึ่งที่คนไทยรู้จักกันดีพอสมควร “เพื่อมวลชน” โดย จิน กรรมาชน ถ้าหากมันเกิดเป็นนกที่โฉบบิน ดิถีปีกบินไปให้ไกล ไกลแสนไกล จะขอเป็นนกพิราบขาว เพื่อชี้นำ ชาวประชาสู่เสรีถ้าหากมันเกิดเป็นเมฆบนนภา จะนำพาความร่มเย็นสู่ท้องนา หากมันเกิดเป็นเมฆทราย จะถมกายเป็นทางเพื่อมวลชนชีวา ยอมพลีให้ มวลชน ที่ทุกข์ทน ขอพลีตน ไม่ว่า จะตายกี่ครั้ง (ความหมายของเพลงเพื่อชีวิต, 2548: ระบบออนไลน์)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญแสนอ ตริวิเศษ (2555) ได้นำเสนอบทความเรื่องการวิเคราะห์อัตลักษณ์แห่งกวีประชาชนในร้อยกรองของประเสริฐ จันดำ โดยศึกษาจากหนังสือรวมร้อยกรองของประเสริฐ

จันด้า ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2517-2539 จำนวน 9 เล่ม มีบทร้อยกรองรวมทั้งสิ้น 260 เรื่อง การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษางานเขียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ ตีความบทร้อยกรองด้วยระเบียบวิธีทางวรรณคดีวิจารณ์ และเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ร้อยกรองของประเสริฐ จันด้า นับได้ว่าเป็นผลงานที่บ่งชี้ถึงอัตลักษณ์แห่งกวีประชาชนของประเสริฐ จันด้า อย่างชัดเจน อัตลักษณ์ที่ประมวลได้มีดังนี้ คือ 1) อัตลักษณ์ของกวีผู้ไม่ยึดถือรูปแบบตายตัว 2) อัตลักษณ์ของความเป็นคนอีสาน 3) อัตลักษณ์ความเป็นกวีประชาชน 4) อัตลักษณ์กวีผู้จริงใจต่อประชาชน และ 5) อัตลักษณ์แห่งกวี ผู้เข้าใจชีวิต ธรรมชาติ และยึดมั่นศาสนา

สุระศักดิ์ หวานแท้ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์ พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์มีแนวคิด 3 กลุ่มใหญ่ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ 1) กลุ่มอรรถวิสัย เชื่อว่าความงามขึ้นอยู่กับจิตใจของเรา โดยถือว่าคุณค่าทางสุนทรียะคือคุณสมบัติของจิต 2) กลุ่มวัตถุนิยม เชื่อว่าคุณค่าสุนทรียะเป็นคุณสมบัติแรกเริ่มเดิมทีของวัตถุเอง 3) กลุ่มสัมพัทธนิยม เชื่อว่า สุนทรียะเป็นคุณสมบัติทั้งสองระหว่างจิตกับวัตถุ และพบว่าทฤษฎีตะวันตกที่สำคัญๆ 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการเลียนแบบ, ทฤษฎีรูปทรง, ทฤษฎีการแสดงออก และทฤษฎีตะวันออกที่สำคัญๆ 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีระสา, ทฤษฎีอุตุระภาวะ, ทฤษฎีพุทธปัญญา จากการศึกษาประวัติของหมอลำเคน ดาเหลาได้ทราบว่า บทบาทหน้าที่สำคัญใหญ่ๆ มี 5 ประการคือ 1) เป็นหมอลำอาชีพ 2) เป็นนักประพันธ์กลอนลำ 3) เป็นครูสอนลำกลอนทั่วไป 4) เป็น ผู้ให้ความบันเทิงและช่วยเหลือสังคม 5) เป็นศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช 2534 สาขา ศิลปะการแสดง (หมอลำ) จากการวิเคราะห์อรรถภาวะรสสุนทรียารมณ์ที่ปรากฏในกลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา พบว่ามีอรรถภาวะรสอยู่ 9 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้ 1) สังการรส (รสแห่งความรัก) ความปรารถนายินดีในรักของชายหญิง 2) หัสสรส (รสแห่งความขบขัน) ความเบิกบานใจ 3) กรุณารส (รสแห่งความโศก) ความเศร้าสะเทือนใจ 4) รุทธรส (รสแห่งความโกรธ) ความเป็นเดือดเป็นแค้น 5) วีรรส (รสแห่งความกล้าหาญ) ความไม่กลัวเกรง 6) ทยานกรส (รสแห่งความกลัว) ความตระหนกตกใจ 7) วิภัจชรส (รสแห่งความเกลียด) ความไม่ปรารถนายินดี 8) อัปภูตรส (รสแห่งความพิศวง) ความงงงวย อัจฉรย์ใจ 9) สันตรส (รสแห่งความสงบ) ความระงับ อรรถภาวะรสทั้งหลายที่ปรากฏใน กลอนลำจึงเป็นสุนทรียารมณ์ที่เป็นอรรถรสต่อผู้สดับรับฟัง

พิเชษฐ กุลสวัสดิ์ภักดี (2538) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “วรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิตของสุรัช จันทิมาน” ปรากฏผลดังนี้ วรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิต ของ สุรัช จันทิมาน เป็นวรรณกรรมเพลงที่ได้ถ่ายทอดออกมาจากหลักฐานความเป็นจริงในสังคม เชื่อมโยงอารมณ์ถ่ายทอดสะท้อนภาพด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี ออกมาเป็นบทเพลง อย่างสละสลวย มีคุณค่าต่อ

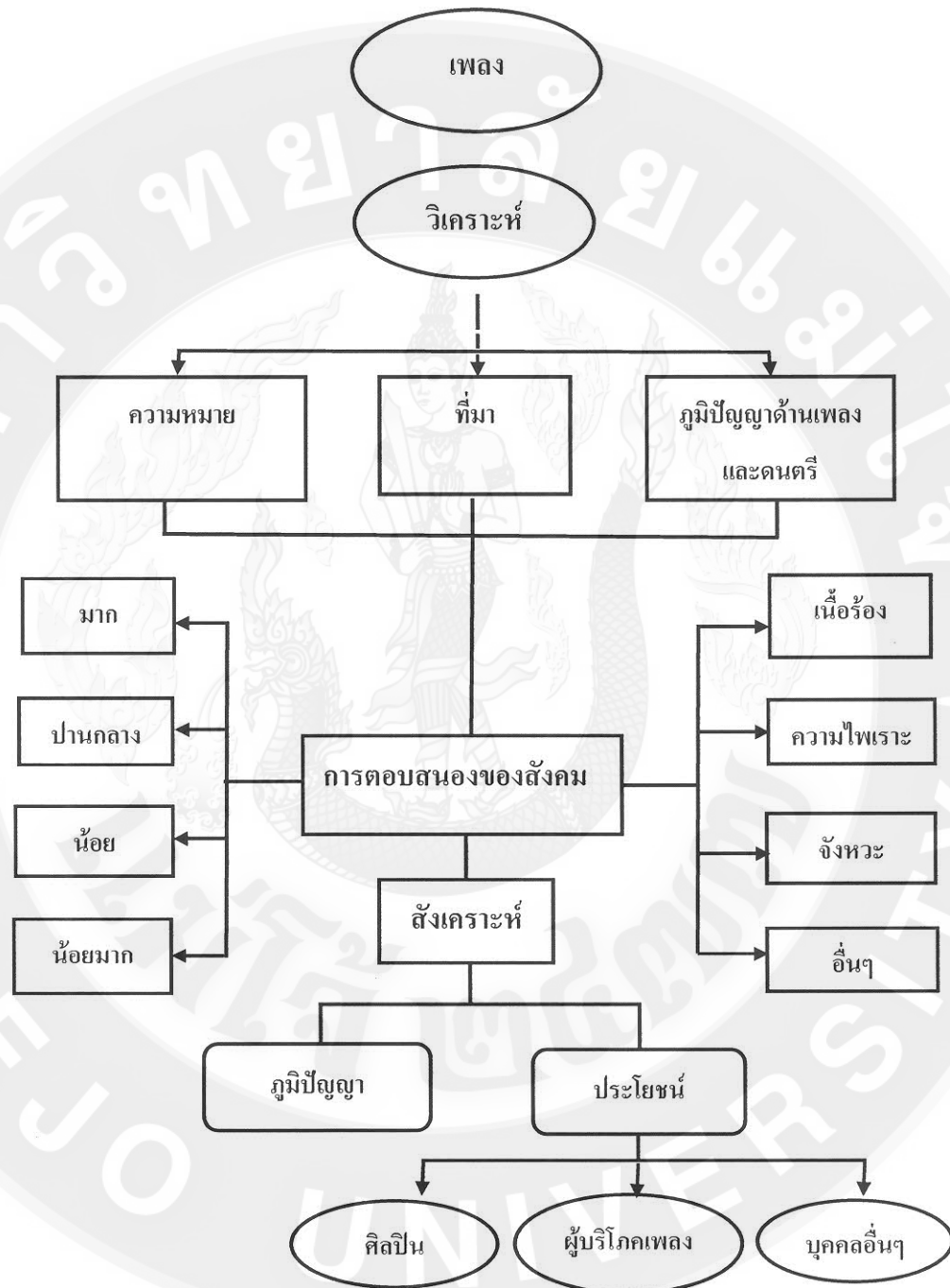
การศึกษาเรื่องราวในอดีตสู่ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี สุรัชย์ จันทิมาธร นับเป็นผู้สร้างตำนานเพลงเพื่อชีวิต เป็นต้นแบบ และเป็นตัวแทนให้กับศิลปินเพื่อชีวิตรุ่นต่อมาจนถึงปัจจุบัน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2532: 23-27) ทรงนิพนธ์ไว้ว่า เพลงลูกทุ่งมีเนื้อร้องที่สะท้อนภาพชีวิตจริงของสังคมได้ เป็นอย่างดีและทันสมัยต่อเหตุการณ์ต่างๆ การใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งเป็นภาษาเรียบง่าย เข้าใจและ จำง่าย ฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย สิ่งที่สำคัญที่สุด เนื้อเพลงใช้เปรียบเทียบได้ดี เพลงลูกทุ่งจึง เข้าถึงคนได้อย่างรวดเร็ว ลักษณะเด่นของเพลงลูกทุ่ง คือ

1. เป็นหลักฐานของข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ
2. เป็นที่รวมของภูมิปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน
3. เป็นเพลงที่เรียบง่ายคือ เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย
4. สามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้น กระจายได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง
5. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนองและการขับร้อง

จินตนา ดำรงเลิศ (2533) ได้ศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิตของ ชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทยตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบันพบว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่แตกออกมาจากเพลงไทยสากล เนื้อหาสาระมีความหลากหลาย ส่วนใหญ่เป็น เรื่องเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและสภาพชีวิตในชนบท สังคมของชาวบ้านสามัญชน ตลอดจนเหตุการณ์ร่วมสมัยต่างๆ ภาษาที่ใช้ในเพลงเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายแบบชาวบ้านและภาษาท้องถิ่น ถือเป็น เพลงที่สะท้อนให้เห็นความผูกพันของชาวชนบทไทยกับขนบธรรมเนียมประเพณี ความยึดมั่นใน พุทธศาสนา และความเชื่อเรื่องบุญกรรม ระบบค่านิยมของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง แสดงให้เห็นถึงสภาพค่อยพัฒนาและค่อยโอกาสของสังคมชนบทอันได้แก่ สภาพหน้าแล้ง สภาพหน้าแล้ง ภาวะหนี้สิน ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ พ่อค้าคนกลางและการลักขโมยควาย สาระดังกล่าวถือเป็นข้อมูลที่สามารนำไปพัฒนาชนบทและคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบทได้อีกทางหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่าเพลงลูกทุ่งเป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าด้านสาระเกี่ยวกับสังคมและวิถีชีวิตของชาว ชนบทไทยอย่างกว้างขวาง ชาวชนบทไทยเป็นผู้ที่ยึดมั่นพุทธศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีและสถาบันหลักทั้ง 3 อัน ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นอย่างยิ่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ปัญหาพิเศษเรื่อง ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน ผู้ศึกษาใช้การวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งมีหลักสำคัญของการวิจัยดังนี้

1. ผู้วิจัยต้องทำการวิเคราะห์ย้อนหลังและบรรยายถึงความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาในการแต่งเพลง การร้อง หรือศิลปะอื่นๆที่มีอยู่แล้วในแต่ละเพลงของ รัชชัช ชูเหมือน วิเคราะห์เปรียบเทียบตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลความนิยมในบทเพลงต่างๆ ของรัชชัช ชูเหมือน นำมาวิเคราะห์การตอบสนองของสังคม (ผู้ฟัง)

สถานที่ดำเนินการวิจัย

ชุมชนบนโลกออนไลน์ จาก WWW.YOUTUBE.COM

แหล่งข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้แหล่งข้อมูลจาก WWW.YOUTUBE.COM และบางส่วนจากการค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้คำตอบที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มผู้บริโภคร้องเพลงที่เข้าชม WWW.YOUTUBE.COM ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการเก็บข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

1. ปริมาณผู้เข้าชมเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ใน WWW.YOUTUBE.COM โดยแยกเป็นแต่ละเพลง จำนวน 36 เพลง เฉพาะเพลงที่ ธวัชชัย ชูเหมือน ประพันธ์และร้องเอง เท่านั้น
2. ความคิดเห็นของผู้เข้าชมตอบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ใน WWW.YOUTUBE.COM โดยแยกเป็นแต่ละเพลง 36 เพลง เฉพาะเพลงที่ ธวัชชัย ชูเหมือน ประพันธ์และร้องเอง เท่านั้น

ข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลส่วนนี้ได้นำข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องและจำเริญกับงานวิจัย โดยเก็บรวบรวมมาจากแหล่งอื่นๆ เช่น รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการที่มีการเก็บรวบรวมไว้แล้ว รวมทั้งผลงานการค้นคว้าวิจัย วิทยานิพนธ์ ปัญหาพิเศษ และวารสารทางวิชาการ โดยเก็บรวบรวมจากสำนักหอสมุดของสถาบันศึกษาต่างๆ

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลให้เป็นเรื่องเดียวกันเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ความชัดเจน ความน่าเชื่อถือ และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลภายใต้เงื่อนไขของเหตุการณ์ บุคคล และระยะเวลาที่เป็นรายละเอียดของข้อมูลกับสภาพการณ์ที่ได้มาซึ่งข้อมูล

แต่เนื่องจากผู้ศึกษาเป็นผู้วิจัยผลงานเพลงที่ตัวเองประพันธ์และร้องเองจึงเกรงว่าอาจจะเกิดปัญหาเรื่องของการมีอคติและความเป็นอัตวิสัยหรือจิตวิสัยโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจขึ้นมาได้ ซึ่ง อัตวิสัย หรือ จิตวิสัย (subjectivity) หมายถึง มุมมองหรือความคิดเห็นของบุคคล โดยเฉพาะสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความเชื่อ หรือความต้องการ อาจหมายถึง แนวความคิดส่วนบุคคลที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ซึ่งตรงข้ามกับความรู้และความเชื่อที่มีพื้นฐานอยู่บนข้อเท็จจริง ในทางปรัชญา คำนี้มักมีความหมายตรงข้ามกับ ปรวิสัย อัตวิสัยเป็นทัศนะที่มีความเชื่อว่า การมีอยู่หรือความจริงของสิ่งหนึ่งอยู่กัตัวเราเองเป็นคนตัดสิน เช่น คุณได้กลิ่นน้ำหอมยี่ห้อนี้แล้วหอม แต่ในคนอื่นเมื่อได้กลิ่นแล้วเหม็นก็ได้ เพราะฉะนั้นการป้องกันเพื่อมิให้เกิดปัญหาเรื่องอัตวิสัยนิยมนั้นจึงหลีกเลี่ยงได้

ยากเพราะมุมมองหรือความคิดของแต่ละบุคคลนั้น โดยเฉพาะความคิดที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความเชื่อ หรือ ความต้องการ อยู่ทีบุคคลคนนั้นเป็นผู้ตัดสินใจ อย่างเช่นการยกตัวอย่างเรื่องกลิ่น น้ำหอม เป็นต้น ผู้วิจัยจึงต้องระมัดระวังความคิด ความเชื่อของตัวเองเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยมีการ ป้องกันไม่ให้เกิดอคติด้วยโดยวิธีการหลายวิธี เช่น การคัดเลือกข้อความแสดงความคิดเห็น (Comment) จาก YouTube ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้คัดกรองข้อความแสดงความคิดเห็น โดยให้หลักการของการคัดกรองว่าจะต้องเป็นข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับ เพลง ที่เป็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบในทุกระดับ นอกจากนั้น ผู้วิจัยสมมุติตัวเองและเตือนตนเองอยู่ ตลอดระยะเวลาของการวิจัยว่า ตนเองเป็นผู้วิจัย ไม่ใช่ผู้ประพันธ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อใช้เครื่องมือทาง สถิติในการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ใช้โปรแกรม SPSS for Window วิเคราะห์โดย

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive) คือการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บ รวบรวม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปของตาราง และแปลผลข้อมูลเป็นค่าทางสถิติที่ได้มาให้อยู่ในรูปเชิงบรรยายโดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อความที่สะท้อนความ คิดเห็นของผู้ฟังทุกข้อความที่ได้รับการคัดกรองแล้วทั้ง 36 เพลง แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา และจัด หมวดหมู่ตามความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาแต่ละเพลง ดังที่ระบุไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ซึ่ง ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และความคิดแฝงที่ซ่อนไว้ในบทเพลงของผู้ประพันธ์นั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการวิจัยเพื่อให้ได้เห็นซึ่งเนื้อหาสาระและคุณค่าของเพลงแต่ละเพลงว่าให้ประโยชน์ต่อสังคมหรือไม่ มากน้อยประการใด และการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงนั้นเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สามารถเข้าใจถึงสภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงบางประการของสังคมในการเลือกบริโภคเพลง ผู้บริโภคเพลงจึงเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ทราบถึงการตอบสนองต่อบทเพลงเพื่อนำไปตอบโจทยงานวิจัย ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังนำประสบการณ์ในการทำวิจัยครั้งนี้ไปเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย นำไปตอบโจทยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อเพลง และการวิเคราะห์ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา จากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน 36 เพลง ที่นำมาวิจัย
2. การวิเคราะห์การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน 36 เพลง ที่นำมาวิจัย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อเพลง และการวิเคราะห์ความหมาย ที่มา
ภูมิปัญญา จากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน
36 เพลง ที่นำมาวิจัย

ในตอนนี้นำเสนอรายละเอียดของเนื้อเพลงพร้อมทั้งอธิบายผลการวิเคราะห์ความหมาย ที่มา และภูมิปัญญา ของแต่ละเพลง ทั้ง 36 เพลง รายละเอียดแต่ละเพลงเป็นดังนี้

เพลงปล่อย

เนื้อเพลง

ใครจะชิงใครจะชิงมันก็ช่างหัวเขา แคตัวเรารู้เราช่างเขาอะไร ใครจะชักใครจะ
แข่งใครจะแก่งใครจะหยัน ก็ให้ช่างหัวมันก็ให้ปล่อยเขาไป ใครจะชมใครจะเชิดว่าประเสริฐเลิศ
หรือตัวเรารู้เราอยู่ปล่อยเขาชมไป ใครจะรักใครจะเกลียดใครจะเสียดใครจะสื ก็เรารู้ตัวดีปล่อยเขาทำ
ไป

เกิดเป็นมนุษย์สิ้นสุดแคตายเอาอะไรมากมายในความอนัตตา โลกไปทำไมช่วงชิง
แข่งขัน สู้ตายเหมือนกันต้องไปป่าช้า จะเอาอะไรแค่รักโลกโกรธหลง ไม่มีความมั่นคงบนกิเลส
ค้นหา เกิดแก่เจ็บตายไปจะไปยึดมัน สัพพะสังขารล้วนอนิจจา ปล่อยวางมันเสีย ทุกโศกตินนา

ใครจะเมินใครจะมองไปจะต้องไหวหวั่น ใครจะใส่ร้ายกันไปจะต้องสนใจ ใครจะดี
ใครจะเลวมันก็เรื่องของเขา ใครจะนิทาเราไปจะต้องทุกข์ใจ ใครจะล้อใครจะด่าไปจะต้องว่าตอบ
ใครไม่สนใครไม่ชอบไปจะต้องใส่ใจ ใครจะคิดใส่ความไปจะต้องงุ่นงิต หากตัวเราไม่ผิดจะไปคิด
ทำไม

เกิดเป็นมนุษย์สิ้นสุดแคตาย ประคองดังท่อนไม้ล้มทับโลกา หมดลมเมื่อไรหา
ประโยชน์ใดเล่า ล้วนต้องถูกเขาหาไปป่าช้า ชีวิตยังมีสร้างความคิดไว้เกิด ได้ไม่เสียชาติเกิดได้ไม่
ต้องอายหมา อันว่าความตายคือสังขารของเที่ยง สิ้นศัพท์สำเนียงเนาหมื่นขึ้นมา จะเอาอะไร จะ
เอาอะไรกันนักหนา

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ในเพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจที่จะสื่อให้เห็นว่า คำว่า “ปล่อย” นั่นก็คือ การปล่อยวาง
ให้เห็นการเกิด แก่ เจ็บ ตายนั้นเป็นสังขาร การมีชีวิตอยู่จึงต้องรู้จักการปล่อยวาง ไม่ยึดติดยึดมั่น
ออกห่างจากกิเลส คือ ความโลภ ความโกรธ และความหลง ต้องเข้าใจและยอมรับในกฎแห่งไตร
ลักษณ์ คืออนิจจัง (ความไม่เที่ยง ไม่คงที่) ทุกขัง (ความเป็นทุกข์) อนัตตา (ความเป็นของไม่ใช่
ตัวตน ไม่มีอะไรที่เป็นของเรา และไม่มีอะไรที่เป็นตัวเรา) ถ้าเข้าใจและทำได้ตามนี้แล้ว มนุษย์
ทั้งหลายก็จะรอดพ้นจากห้วงทุกข์ (ทุกโศกตินนา) ชีวิตจะดำรงไปโดยสันติสุขซึ่งเป็นธรรมชาติ
โลกุตรธรรมในพุทธศาสนา

ที่มาของเพลง

เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 ขณะที่ผู้ประพันธ์ยังบวชเป็นพระอยู่ ณ วัดลานช้าง อ. เขาชัยสน จ. พัทลุง เป็นเวลาที่รู้สึกชีวิตยามนั้นเป็นชีวิตที่สงบอย่างน่าหลงใหล (เกิดความหลง) มีความตั้งอกตั้งใจไขว่คว้าศึกษาธรรมะทั้งจากการอ่านหนังสือและการสนทนาธรรมกับพระผู้ใหญ่ จนวันหนึ่งได้มีโอกาสไปปฏิบัติธรรมนอกสถานที่ จากการชักชวนของพระผู้ใหญ่ ซึ่งต้องไปทำน้กฉันทอาหาร จำวัด ทำกิจกรรมทั้งหลายอยู่ในป่าช้าอยู่หลายวัน การไปปฏิบัติธรรมครั้งนี้ท่านเรียกกันว่าไป “ปาริวาสกรรม” ทุกๆ คืนจะมีการสวดมนต์ ฟังเทศน์ ทำสมาธิในโบสถ์ แต่เสร็จธรรมกิจแล้วสมมุติสงฆ์ทุกรูปต้องแยกกันไปจำวัดตามกุฏิซึ่งสร้างขึ้นชั่วคราว เรียงรายกันอยู่รอบๆ ป่าช้า ในระหว่างนั้นเกิดความคิดที่อยากจะเขียนเพลง แต่ด้วยการเป็นพระจะเขียนเพลงไม่ได้ จึงเขียนเป็นกลอนธรรมะ เมื่อสึกออกมาเป็นฆราวาสจึงประยุกต์บทกลอนนั้นมาดัดแปลงใหม่จนกลายเป็นเพลง “ปล่อย” นั่นเอง

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้มีจังหวะเพลงคึกคักเร้าใจเพื่อให้เกิดความน่าสนใจในการฟังเพลงยิ่งขึ้น ให้การฟังธรรมะในบทเพลงแล้วไม่รู้สีกว่าเบื่อหน่าย สนุกไปกับจังหวะของเพลง มีคำบาลีง่ายๆ ที่เคยได้ยินได้ฟังกันอยู่เป็นประจำในชีวิตประจำวันเข้ามาผสมในทำนองที่คล้ายบทสวดมนต์ ใช้กีตาร์ไฟฟ้าในการ Solo หลัก มีกีตาร์ Classic ร่วม Solo โดยใช้กีตาร์โปร่งในการเล่นคอร์ด เพลงนี้ใช้เครื่องดนตรีสากลในการเล่นทั้งหมด

ภูมิปัญญาของเพลง

การแต่งเพลงนี้เป็นกุศโลบายในการนำเพลงมาเพื่อถ่ายทอดคำสอนตามหลักของพุทธศาสนา โดยใช้คำประพันธ์ที่เป็นปรัชญาที่เข้าใจง่าย นำความเกี่ยวข้องทางภูมิปัญญาของคนกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติมาผูกโยงกันตามหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนา คือความเชื่อในสังขาร เพื่อให้เห็นถึงการปล่อยวางนั้นว่าสามารถจะเป็นยาแก้ทุกข์ให้กับคนในสังคมได้

เพลงบ้านกลางไพร

เนื้อเพลง

ยามเช้าลมหนาวแผ่วมา จับต้องกายหนาวเย็นจับใจ กระทั่งมือน้อยเริ่มมีแสงได้
กองฟืนสุมไฟสัณฐานวันใหม่เริ่มมา เสียงไก่ขันระงมใกล้ไกล กล่อมพฤษภไพร่มีชีวิตชีวา ดาว

น้อยล้าล้าจากฟ้า แสงทองส่องมาแลอุ่นตาเพลินใจ เป็นชีวิตบ้านคงพนา อยู่กันมาปู่ตาขาย ตั้ง
นมนานหลายรุ่นผ่านไปอยู่อย่างสุขสบาย เรียบง่ายนั่นเอง

มีพรรณไม้มีปลาจากคลอง ข้าวจากท้องนา เสียงนกร้องเพลง เก็บผักเก็บฟืน
ครั้นเครง ไร่นาทำเองพอมีเลี้ยงกาย ยามเย็นแดดร่มลมโทย สายลมโบกโบยเฉียดฉิวเสียดกาย ร่ำสุรา
ล้อมวงญาติสาย แ่เพียงกระษัย หายเหนื่อยหายเพลีย หมู่เพื่อนพ้องบ้านเรียงเคียงกัน รวมกลุ่ม
ประสานเสียงเพลงเสียงเชียร์ เด็กร่ำรำฟัวหอยกล้อเมีย อยู่อย่างสุขถึงจน ไม่เคยสนใจ

บ้านกลางไพรประสาทป่าดอย ความสุขเล็กน้อยแต่ดูยิ่งใหญ่ มีแต่รักและความ
จริงใจแบ่งปันกันไปไม่เคยทิ้งกัน ไม่หลอกลวงไม่เห็นแก่ตัว ไม่หลงเมามัวแก่งแย่งแข่งขัน
สนุกสนานอยู่ไปวันๆ หลังเสร็จสิ้นงานพอชื่นบานใจ กลับเข้านอนพักผ่อนพวกเรา เก็บเรี่ยวแรงรอ
รุ่งต่อไป ครอบครัวยุคเราแสนสุขสบายลำคลองท้องนาป่าไพรหล่อเลี้ยงชีวิต

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ในที่นี้ผู้ประพันธ์หมายถึง วิถีการดำรงชีวิตของคนที่อยู่ร่วมกันเป็นชุมชนเล็ก ๆ
ชุมชนหนึ่งในชนบทแห่งหนึ่ง มีความเชื่อมโยงผูกพัน เอื้อเพื่อเกื้อกูลต่อกันและกัน ระหว่างคนกับ
คน คนกับธรรมชาติ ซึ่งมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย สมถะ ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ไม่เบียดเบียนต่อกัน

สาระของเพลงนี้อาจจะพอเห็น ได้อยู่ประมาณ 3 ประการหลัก ดังนี้

1. การเชื่อมโยงเวลาในการประพันธ์เพลงนี้จะเชื่อมโยงลำดับเวลาไว้อย่างเป็น
ขั้นตอน โดยเริ่มจาก เข้าสู่กลางวันสู่เย็น และกลางคืน และยังทิ้งเนื้อหาไว้ให้คิดต่อเพื่อให้เชื่อมโยง
กับเช้าของวันใหม่ที่จะหมุนเวียนมาหาอีกครั้ง

2. ในการถ่ายทอดบริบทของตัวละคร บรรยากาศ และสถานที่ในเพลง ถ่ายทอด
ออกมาจากเนื้อหา และทำนองที่กลมกลืนกันจนทำให้ผู้ฟังเพลงนี้สามารถนึกและสร้างภาพขึ้นในใจ
หรือเรียกว่ามองเห็นภาพไปตามเนื้อหาในบทเพลงได้ เกิดสุนทรียะในอารมณ์มีความรู้สึกคล้อย
ตามไปกับเนื้อร้อง ทำนองของเพลง

3. ลักษณะการแต่งเพลงแบบเล่าเรื่องสั้นบรรยายแบบรอบเดียวจบเรื่อง ไม่มีการ
ย้อนกลับมาท่อนกลางหรือท่อน Hook ซึ่งไม่ค่อยมีให้เห็นกันมากนักกับการประพันธ์เพลงใน
ลักษณะนี้

ที่มาของเพลง

เกิดขึ้นจากความทรงจำเมื่อครั้งวัยเยาว์ของผู้ประพันธ์เองที่ต้องเดินทางจากพัทลุง
ไปอาศัยอยู่กับตาขายที่บ้านท่าเขา อ.ทุ่งหว้า จ.สตูลทุกช่วงปิดภาคเรียนเทอมสุดท้ายของทุกๆ ปี ครั้ง

สมัยเรียนประถมต้น ป.1 - ป.6 เมื่อ ปี พ.ศ 2515-2520 คราวละประมาณ 2 เดือน (เมษายนและ พฤษภาคม) ซึ่งหลังจากนั้นก็ไม่ได้ไปอีกเลยเนื่องจากครอบครัวของท่านได้ย้ายมาอยู่ที่พัทลุงกันหมด

ที่หมู่บ้านท่าเขาในยุคนั้นยังไม่มีไฟฟ้าใช้ต้องใช้ตะเกียงน้ำมันก๊าด หรือคบไฟที่ใช้จี้ได้ทีเอามาจากน้ำยางของต้นยางนาเป็นเชื้อเพลิงเพื่อให้แสงสว่าง ถนนหนทางก็เป็นถนนดินถ้าดีหน่อยก็เป็นถนนลูกรัง เวลาจะเดินทางไปไหนๆที่หนึ่งผู้คนก็จะติดตามเสื้อผ้าตามเส้นผมซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็มิได้เป็นเรื่องผิดปกติแต่ประการใดของคนที่นี่ หรือ ที่ทั่วไปในสมัยนั้น

ชาวบ้านในหมู่บ้านท่าเขาทั้งหมดมีอาชีพเป็นเกษตรกร ทำไร่นาทำสวนอยู่ตามที่ราบเชิงเขา แม้ว่าอาจมีบ้างบางคนที่รับราชการเช่น ครู ภารโรง ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ตำรวจ หรืออื่นๆ แต่ก็ยังต้องทำไร่นาทำสวนกันทั้งสิ้น

บ้านเรือนทั้งหมดจะสร้างกันแบบง่ายๆเป็นบ้านยกพื้น ใต้ถุนบ้านบางหลังก็จะสร้างรั้วไว้ให้ไก่มาวางไข่เป็นการปกป้องภัยจากสัตว์อื่นที่จะมาขโมยไข่ไก่ไปในตัว หนักกว่านั้นบางหลังยังล่ามวัวควายไว้กับเสาเรือน ใต้ถุนบ้านเสียด้วยซ้ำ คนกับสัตว์เลี้ยงอยู่รวมกันอย่างเคยชิน ผูกพันในกลิ่นอย่างมีอารมณ์ เวลาที่จำเป็นต้องไปนอกคางแรมบ้านคนอื่นก็จะโยยหากลิ่นมูลไก่มูลวัวที่บ้านตนทำให้คิดถึงบ้านทั้งคืน เสาบ้านเป็นไม้ธรรมชาติที่พอหาได้ พื้นบ้านเป็นไม้ไผ่ ฝาบ้านก็ไม้ไผ่ขัดตะแบบง่ายๆหลังคามุงหญ้าคาหรือใบกระพ้อซึ่งเป็นวัสดุจากธรรมชาติที่หาได้ในแถบนั้น โดยไม่ต้องซื้อ ชาวบ้านที่นั่นยังมีฝีมือในการเย็บหลังคาจากหญ้าคาและใบกระพ้อซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษนำมาใช้เองและเอาไปขายเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง

“ยามเช้าลมหนาวแผ่วมา จับต้องกายหนาวเย็นจับใจ กระต่อน้อยเริ่มมีแสงได้ กองฟืนสุมไฟสัญญาณวันใหม่เริ่มมา เสียงไก่ขันระงมใกล้ไกล กล่อมพฤษภงไพรมีชีวิตชีวา ดาวน้อยลาลับจากฟ้า แสงทองส่องมาแลอุ่นตาเพลินใจ”

ตอนเช้าตรู่ในหมู่บ้านซึ่งเป็นที่ราบเชิงเขาที่ป่าไม้ยังอุดมสมบูรณ์อยู่มากอากาศที่นั่นจึงค่อนข้างหนาวขึ้นจนเกิดเป็นหมอกขาวโพลนหนาทึบไปทั้งหมู่บ้านทำให้ไม่สามารถมองเห็นกระต่อนหลังอื่นๆ ได้ เพราะแต่ละหลังจะปลูกห่างจากกันพอสมควรไม่ได้อยู่ติดกัน ชาวบ้านที่นั่นนิยมสร้างบ้านในที่สวน นา ไร่ ของตัวเอง มองเห็นกันกลางๆก็แต่แสงได้แสงตะเกียง ได้ยินเสียงไก่ขันในแต่ละบ้านประสานเสียงทும்แหลมทอดแข่งกันไป

“ไม่หลอกลงไม่เห็นแก่ตัวไม่หลงเมามัวแค้นแค้น”

บ้านท่าเขาในสมัยนั้นเรียกได้ว่าเพียบพร้อมอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยังบริสุทธิ์อยู่ มีแหล่งอาหารจากการเกษตรกรรมภายในครัวเรือนทั้งปลูกพืชผักเลี้ยงสัตว์ อีกทั้งยังมีพืชและสัตว์ป่ามากมายให้หากินโดยไม่ต้องซื้อ “มี

พรรณไม้มีปลาจากคลอง ข้าวจากท้องนา เสียงนกร้องเพลง เก็บผักเก็บฟืนครั้นเคร่งไร่นาทำเองพอมีเลี้ยงกาย” ดังนั้นการคืนรนเพื่อเลี้ยงชีพจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมาแก่งแย่งแข่งขันกัน ทุกคนอยู่กันอย่างฉันทมิตรเหมือนพี่เหมือนน้องเหมือนเป็นเครือญาติรักใคร่กลมเกลียว อาจมีจิตใจทะเลาะเบาะแว้งกันบ้างแต่ก็ไม่รุนแรงสามารถไกล่เกลี่ยได้ง่ายๆ เพราะพื้นฐานชีวิตของแต่ละคนถูกกล่อมเกลาให้รักกันมาตั้งแต่เด็กแต่แดง

“ร่ำสุราล้อมวงญาติสายแก่เพียงกระไลยหายเหนื่อยหายเพลีย หมู่เพื่อนผองบ้านเรียงเคียงกัน รวมกลุ่มประสานเสียงเพลงเสียงเชียร์ เด็กวัยร่ำฝัวยอกล้อเมืง อยู่อย่างสุขถึงจนไม่เคยสนใจ”

การพบปะกินเหล้ายามค่ำคืนจะเกิดขึ้นหมุนเวียนกันไปตามบ้านต่างๆ จากเหตุของการชอบแบ่งปัน เช่น ถ้าใครได้ของป่ามาอาจจะสดๆ หรือปรุงเป็นอาหารแล้วก็ตาม ก็จะนำไปให้อีกบ้าน เจ้าของบ้านเมื่อได้รับของก็จะตอบแทนด้วยการเลี้ยงเหล้าซึ่งมีผลิตเองในหมู่บ้านและส่วนมากจะมีอยู่ประจำบ้านไว้ดื่มเองหลังเสร็จงานอยู่แล้ว (เฉพาะผู้ชาย ผู้หญิงที่นี้ไม่ดื่มเหล้า) เมื่อเป็นอย่างนี้ก็จะอดไม่ได้ที่จะต้องชักชวน “ก๊วน” คนคอเดียวกันมาร่วมสมทบ วงสนทนาสุราปลาปิ้งจึงมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามความสะดวก หรือใกล้ไกลของบ้านเรือน ไม่นานสมาชิกของบ้านต่างๆ ก็จะตามมาทั้งแม่บ้านและเด็ก ๆ ถือโอกาสผ่อนคลายเล่นกันสนุกสนานหลังเลิกงานจากสวนจากไร่จากนา

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้มีจังหวะที่ไม่ช้าไม่เร็วจนเกินไป โดยมี Mandolin ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีสากลที่มีเสียงเหมือนกับเสียงซิงของทางภาคเหนือช่วยเร่งกระตุ้นให้เพลงเกิดความมีเสน่ห์เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีลีลาแบบเพลงพื้นเมืองล้านนา ใช้เครื่องดนตรีสากลล้วนประสมประสานทั้ง Acoustic และ Electric รวมกัน ทำนองหวาน เรียบๆ แต่มีการร้องโหนเสียงในสูงบางช่วงบางตอน

ภูมิปัญญาของเพลง

เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นมาโดยนำความเชื่อมโยงของคนกับธรรมชาติ และคนกับคนด้วยกัน โดยหวังว่าผู้ที่ได้รับฟังเพลงนี้จะได้ซาบซึ้งถึงเนื้อหาสาระ ได้เกิดความคิดถึงบรรยากาศเก่าถิ่นเก่าที่จากมาให้ได้เกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิด โดยเฉพาะคนที่ต้องทำมาหากินอยู่ไกลถิ่นบ้านเกิด ทำให้อยากกลับบ้าน คนที่ทำมาหากินอยู่ในบ้านเกิดของตัวเองอยู่แล้วก็ให้ภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง คนอยู่ไกลเกิดความอยากกลับไปพัฒนาบ้านเกิด กลับไปอยู่พร้อมหน้าพร้อมตา พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และเพลงนี้จึงอาจทำให้เกิดคุณค่าในการช่วยแก้ปัญหา “สมองไหล” หรือ “การศึกษาที่ทำให้คนเรียนดีต้องออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่น” ได้

เพลงลมหนาวปลายนา

เนื้อเพลง

ลมหนาวโหมมากระท่อมปลายนาชาลมโบยโบก วาบหวิวแผ่วผิวลมโกรกกิ่งไผ่
โยกเสียดสีต้องลม ผู้นอนอ้างว้างกลางแควไม้หัวใจชานชม มิใช่แค่เพียงหนาวลม หัวใจข่มมิรู้หนาว
ใด

ลมหนาวทุกครากระท่อมหญ้าคาช่างแสนวังเวง ไผ่กอกรีดผิวเสียงเพลงบาด
บรรเลงลึกในหัวใจ ดอกหญ้าฟูฟ่องสอยรวงๆคลุ้งกลางแสงไฟ ต้องลมกระเจิงกระจาย เหมือนหัวใจ
ของคนปลายนา

โอ้ความอ้างว้าง เข้ามาเยี่ยมซ้ำอีกแล้ว รักเอ๋ยที่เคยเฟิดแพรว หวนมาหลอกหลอน
ต้องนอนข่มตา ลมหนาวมาเยือนเชือดเฉือนใจแทบตายทุกครา เมื่อไหร่มันจะด้านชาอนาถหนัก
หนาหัวใจอ่อนแอ

ลมหนาวโหมมากระท่อมปลายนาหญ้าคาหลังเก่า อยากลืมรักอันแสนเศร้าที่ราน
ร้าวแหลกเหลวลอยแพ เจ็บปวดอย่างนี้เจ็บเจียนตายสิ้นไร้คนแล ลมหนาวทุกราวอย่าเผลอเพียงแค่ว่า
หมดลมหายใจ

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ผู้ประพันธ์ตั้งใจให้หมายถึงความรู้สึกที่เป็นความรู้สึกหนาวแปลบแปลบของหัวใจ
คนคนหนึ่งที่จะสะท้านกลัวทุกครั้งเมื่อถึงเวลาฤดูหนาวเข้ามาเยือน จึงพรั่นเพื่อพรรณนาถึงความรัก
ที่หัวใจอยากจะมีไว้ครอบครอง จนความคิดฟุ้งซ่านกระเจิดกระเจิงกระจายดังดอกหญ้าต้องลม
ความอ้างว้าง ความรู้สึกเดิมๆ ก็จะพรั่งพรูมาพร้อมกับฤดูกาลนี้เสมอ ก็ครั้งๆ ก็ไม่ชินไม่ซาเลืยที่ ยิ่ง
อยากลืมความเศร้า ก็เหมือนยิ่งสิ้นหวัง หรือว่าจะต้องรอ “รอเพียงแค่ว่าหมดลมหายใจ”

เพลงนี้เป็นเพลงรัก หวานซึ้ง แผ่ความรู้สึกน้อยอกน้อยใจในโชคชะตา วาสนา
ของตัวละคร โดยใช้วลีที่เป็นคำกวีในการประพันธ์เป็นส่วนใหญ่ เป็นการเขียนเพื่อให้มองเห็นภาพ
ในเหตุการณ์ มีความรู้สึกหนาวร่อนคล้อยตามไปกับบทเพลง ภาพเหตุการณ์ต่างๆ เหมือนกำลังเกิด
ขึ้นอยู่ในขณะนั้น ให้รู้สึกถึงความรัก ความเศร้า ดำเนินร่วมกันไปกลายเป็นภาพจินตนาการที่รู้สึก
เหมือนเป็นภาพจริง ในเหตุการณ์จริงๆ เพื่อให้อารมณ์ของคนเสพเพลงได้สัมผัสกับอารมณ์ส
อ่อนไหวไปตามอารมณ์ของเพลง

ที่มาของเพลง

บางที่ที่มาของเพลงๆ หนึ่งอาจจะเกิดจากพื้นฐานของอารมณ์ที่แตกต่างจากเนื้อหา และห้วงทำนองของเพลงๆ นั้นก็เป็นได้ อย่างเพลงนี้ก็เช่นกัน แรงบันดาลใจจริงๆ ไม่ได้เกิดจากการสัมผัสอารมณ์หนาวแบบนี้โดยตรง แต่กลับเกิดจากสาเหตุอื่นแล้วค่อยจับโยงอักษร อารมณ์ ห่วง ทำนอง และจังหวะดนตรีมารวมกันกลั่นกรองจนเกิดผลงานเพลงแบบนี้ขึ้นมา

ด้วยเพราะเหตุว่า เมื่ออัลบั้มแรกของผู้ประพันธ์ได้คลอออกมาในวงการของเพลงไทย “เพลงบ้านกลางไฟ” จะเป็นเพลงๆ หนึ่งที่ถูกลิขิตมาอย่างเหมาะสมพอสมควร ไปเล่นดนตรีที่ไหนร้องเพลงที่ไหนก็ต้องถูกนักฟังเพลงขอให้ร้องเพลงบ้านกลางไฟทุกครั้ง แต่มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่จะพูดชื่อเพลงนี้ได้ถูกต้องจริงๆ บ้างก็กระท่อมกลางไฟ บ้างก็กระท่อมปลายนา ชำร่ายบางคนยังเรียกชื่อเพลงนี้ว่า บ้านกลางไฟ หรือกระท่อมกลางไฟก็มี จนผู้ประพันธ์อยากจะเปลี่ยนชื่อเพลงบ้านกลางไฟ ไปตามกระแสเสียให้รู้แล้วรู้รอด กลุ่มที่มีมากที่สุดที่เรียกชื่อเพลงบ้านกลางไฟผิดเพี้ยน จะเรียกว่าเป็นเพลง “กระท่อมปลายนา” จนถึงปัจจุบันก็ยังเป็นแบบนี้อยู่

ด้วยเหตุนี้ทางผู้ประพันธ์จึงเกิดแรงบันดาลใจว่าไหนๆ ก็เป็นแบบนี้แล้ว ขอเขียนเพลง “กระท่อมปลายนา” ขึ้นมาอีกสักเพลงเถอะ บ้านกลางไฟจะได้เป็น “บ้านกลางไฟ” เมื่อมีเพลง “กระท่อมปลายนา” เข้ามาจริง ๆ เสียที

วันที่เริ่มจรดปากกาเขียนเพลงนี้เป็นคืนที่ฝนตกในเดือนมิถุนายน ซึ่งก็ไม่ใช่ฤดูหนาว ใช้เวลาเขียนเกือบเที่ยงคืนจนเป็นที่พอใจ แต่เมื่อเวลาผ่านไป 2-3 วัน ก็มีเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอีก ผู้ประพันธ์ตัดสินใจที่จะใช้ชื่อเพลงที่เขียนขึ้นมาใหม่นี้ว่า “ลมหนาวปลายนา” เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงนี้ยิ่งกว่า “กระท่อมปลายนา” และทุกวันนี้เมื่อมีใครขอเพลง “กระท่อมปลายนา” บางคนก็ยังหมายถึงเพลง “บ้านกลางไฟ” แต่บางคนก็หมายถึงเพลง “ลมหนาวปลายนา” สรุปได้ว่า เพลง “กระท่อมปลายนา” ซึ่งเพลงนี้ยังไม่ได้ถูกตั้งชื่อไว้ที่เพลงไหนก็ยังถูกขอ มาจนถึงปัจจุบัน

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นเพลงที่เรียบง่ายแบบพื้นบ้านทางภาคเหนือโดยใช้ Mandolin ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีสากลที่ให้เสียงละม้ายคล้ายกับเสียงซึ่งมาเล่นผสมผสานกับซอฮู้ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีไทยเพื่อช่วยขับขานสร้างบรรยากาศให้เพลงเศร้ายิ่งขึ้น ไม่มีกลองให้จังหวะ เครื่องดนตรีทุกชิ้นเป็น Acoustic ทั้งหมด ในทำนองหวานเศร้า จังหวะช้า

ภูมิปัญญาของเพลง

เพลงลมหนาวปลายนาปีประพันธ์โดยมีการเชื่อมโยงสัมพันธ์ต่อกันระหว่างคนกับธรรมชาติ คือ ลมหนาว และสรรพสิ่งรอบข้างที่มองเห็น กับอีกสิ่งที่ไม่เห็นอยู่เหนือธรรมชาติทั่วไป แต่อาจเกิดขึ้นได้ในใจคน นั่นคือ ความอ้างว้าง เดียวดาย ผู้ประพันธ์มีเจตนารมณ์ที่จะโยงสิ่งเหล่านี้ให้เข้ามามีบทบาทต่อผู้ฟังในการฟังโดยมีจินตนาการเพื่อการได้รับการผ่อนคลาย พักผ่อนหย่อนใจกับการฟังเพลง และระลึกถึงธรรมชาติชนบท ท้องไร่ ท้องนา ให้คิดถึงบ้านเกิดไปในตัว

เพลงมนต์รักบ้านดอย

เนื้อเพลง

ต้นไม้ป่าใบเขียว นกน้อยบินเกาะกิ่งสูง เมฆลอยจนเสียดภูเขา เสียงเพลงพนา
ล่องลอย บ้านมุงจากหลายหลัง เรียงรายในกลางหุบเขา เด็กน้อย ผู้สาว ผู้เฒ่าเฝ้าคอยอยู่เรือน

เหงื่อเม็ดโตซึมเต็มใบหน้าหนุ่มน้อย มีกรรณด้ายขุดดินเรื่อยไป ตายังวาวคิดถึง
ดวงหน้าสาวรัก คงคอยปักทอฝ้ายขาวอยู่เรือน

ณ กระตอมหลังใหม่ สาวน้อยมานั่งก่อไฟ เพื่อเตรียมนึ่งข้าวคอยั่ว กลับมาจะกิน
ด้วยกัน มือค่อนข้างบอบบาง ผ่าฟันคล่องแคล่วว่องไว ปลาแห้งถูกนำมาผิงไฟ ผักกุ่มวางเตรียมใกล้
กัน

มีป่าเป็นธนาคาร ฝากให้ไว้ ธรรมชาติช่วยดูแล มีลำธารเป็นตลาดหาปลา ไม่ต้อง
ซื้อเพียงจับหาไว้แค่นั้น

กระท่อมน้อยหลังเดิม โหยหวานเสียงค้างชะนี จอแจนกเอี้ยงนกไพร กลิ่นข้าวลอย
ลมอบอวล สองมือหนุ่มและสาวปั้นข้าวมาป้อนให้กัน มีน้ำพริกปลามัน แงะเลียงก็ย้งน่านกิน

ตาจ้องหลังคาทอดสาวรักไว้แน่นแนบอกรุ่นไอรักซึมซาบซ่านสู่กัน ริมชายคา
ยังส่องแสงนวลดวงจันทร์ หนุ่มน้อยยิ้มหวานก่อนจะเคลิ้มหลับไป

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

เพลงนี้หมายถึงหนุ่มสาวสามีภรรยาคู่หนึ่งเป็นครอบครัวใหม่ที่เรียบง่ายสมถะท่ามกลางธรรมชาติในหุบเขา เป็นความงดงามของความรักในความโรแมนติคของธรรมชาติที่เกื้อกูลต่อกัน กับวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชนเผ่า จะเห็นถึงชีวิตประจำวันของผู้ชายออกทำงานนอกบ้านทำไร่ ทำสวน เด็ก และคนชราอยู่กับบ้าน ภรรยาทำหน้าที่แม่บ้าน หุงหาอาหารรอสามีกลับมาทานด้วยกัน ในเนื้อหาสาระของเพลงนี้มีเจตนาคือ

1. เพลงนี้จะเน้นความเรียบง่ายของตัวละครที่มีอยู่แค่ 2 คน ทำให้จุดสนใจแคบลงให้น่าสนใจกับความเป็นไปของเพลงในแต่ละท่อนต่อไป
2. มีการจับคู่ระหว่างธรรมชาติกับสถานที่เปรียบเทียบป่าเป็นธนาคาร ลำธารเป็นตลาด จินตนาการออกได้อย่างไม่ยากถึงคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติเหล่านั้น ที่ถูกนำมาเปรียบเทียบกัน
3. เป็นบทเพลงที่ต้องการยกย่องธรรมชาติว่าเป็นความโรแมนติก “ตาจ้องหลังคาทอดสาวรักไว้แน่นแนบอกรุ่นไอรักซึมซาบซ่านสู่กัน ริมชายคายังผ่องแสงนวลดวงจันทร์ หนุ่มน้อยยืมหวานก่อนจะเคลิ้มหลับไป”
4. คำประพันธ์ส่วนใหญ่ใช้คำที่เป็นกวี โดยเรื่องราวที่ดำเนินไปในบทเพลงเรียบง่ายไม่สลับซับซ้อน

ที่มาของเพลง

สืบเนื่องจากการเขียนเพลง “บ้านกลางไพร” ในชุดแรก ผู้ประพันธ์จึงอยากเจาะรายละเอียดจากการเขียนครอบคลุมหมู่บ้านมาเป็นเพลงที่เป็นครอบครัวเล็กๆ หนุ่มสาวครอบครัวใหม่ ความสุขความโรแมนติกที่อยู่ท่ามกลางป่าเขา ธรรมชาติที่งดงามตามจินตนาการไปในบทเพลง

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นอีกเพลงหนึ่งที่ใช้ Mandolin เล่นล้อกับการเกากีตาร์โปร่ง และFruit ในลีลาแบบเพลงสากลตะวันตก แต่อารมณ์เพลงที่ออกมากลับให้ความรู้สึกของความเป็นล้านนา ในจังหวะไม่ช้าไม่เร็วจนเกินไป มีทำนองขึ้น - ลงแบบเพลงทางภาคเหนือ

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงการดำเนินชีวิตของคนที่กลมกลืนไปกับธรรมชาติตามวิถีของชนบท ป่าผู้ให้ความอุดมสมบูรณ์ ลำธารเป็นตลาดแหล่งหาอาหาร ท้องฟ้า แสงจันทร์ให้ชีวิตได้มีชีวิต มีเจตนารมณ์ของการประพันธ์เพื่อให้คนฟังได้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลายอารมณ์จิตใจเมื่อยามได้ยิน ให้ฟังแล้วเพลิดเพลิน คิดถึงความอุดมสมบูรณ์ และความโรแมนติกของธรรมชาติ และให้เกิดสำนึกรักภักดีบ้านเกิดของคนในสังคมชนบท

เพลงสายน้ำ

เนื้อเพลง

เหม่อมองสายน้ำ เรือไหลเป็นสายธารยาว เอื่อยรินมีมีจางเบา ปล่อยให้เหงาผ่าน
แล้วจากไป ไม่เคยวิลไม่หวนคืนไม่ย้อนมาใหม่ ยิ่งมอยยิ่งมอมองหัวใจเห็นสายน้ำไหลใจยิ่งเหวว่า
ดอกรักครานั้น หอมหวานรัญจวนจิตซึ่ง อิ่มเอยหัวใจรำพึง คิดฝังตรึงเออสิ้นอุรา มี
เธอและฉันสองคนสุขสมชีวา คู่เคียงกันทุกเวลา ไม่คิดสักคราต้องพรากจากกัน
ยังรักเธออยู่ทุกวันคืน ภาพหวานวิมานยังขึ้น รอยรักรินไม่เคยเปลี่ยนผัน ไม่มีอีก
แล้วดวงแก้วยอดชู้ขวัญ จากหายไปไหนกันหรือสายน้ำนั้นพาเธอห่างไกล
เธอจากไปแล้ว ไม่คิดถึงกันสักน้อย รักเอยที่เคยที่คอย กลับเลือนลอยไม่เหลือเชื่อ
ใย ดอกรักที่หวงหลุดร่วงลงสายธารใส ชัดพาน้ำตาหล่นไหล ไหลรินเรื่อยไปเช่นดังสายน้ำ

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

สายน้ำที่ไหลไปแล้วไม่มีวันที่จะไหลกลับคืน นั้นเป็นสัจธรรมความจริง และความ
รักที่สดชื่น หอมหวานเพียงใดนั้นก็อาจจะไม่คงมั่น สักวันหนึ่งอาจมีสิ่งที่ไม่มีการคาดคิดว่าความ
รักนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลง พลัดพรากจากกันไปเหมือนดอกไม้ที่ร่วงลงในลำธาร ล่องลอยไปตาม
สายน้ำไหล ไม่มีวันจะหวนกลับคืนมาดังสายน้ำนั้นเช่นกัน

เพลงนี้มีเนื้อหาหลักที่แฝงไว้ด้วยปรัชญาบอกกล่าวถึงความไม่เที่ยงของสรรพสิ่ง
เหมือนสายน้ำที่ไม่ไหลกลับ จึงไม่ควรยึดติดไว้ให้เป็นความทุกข์ใจ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดำเนินไปให้
ถือเป็นเรื่องธรรมดา “ดอกรักที่หวงหลุดร่วงลงสายธารใส ชัดพาน้ำตาหล่นไหล ไหลรินเรื่อยไป
เช่นดังสายน้ำ” บางสิ่งบางอย่างอาจหายออกไปจากชีวิต แต่ชีวิตจะต้องดำรงอยู่ต่อไป ดำเนินต่อไป
ในเพลงนี้เราจะเห็นคำพุทธพจน์ได้ค่อนข้างชัดเจนในคำว่า “สรรพสิ่งในโลกล้วนอนิจจัง” เมื่อเรา
มาเปรียบเทียบกับสิ่ง 2 สิ่งในเพลงนี้อันได้แก่ สายน้ำ กับ ความรัก

1. สายน้ำ เป็นสิ่งของที่ไม่มีชีวิต ไม่มีจิตใจ
2. ความรัก เกิดมาจากใจ จากคนซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิต

แต่ทั้ง 2 สิ่งนี้ก็เหมือนกันได้ตรงที่ทั้ง 2 สิ่งนี้ย่อมมีการเปลี่ยนแปลง ไม่นิ่ง ไม่คงที่
ดำเนินไปตามกฎแห่งอนิจจัง เช่นเดียวกัน

ที่มาของเพลง

เพลงนี้ก็เป็นอีกเพลงหนึ่งที่ผู้ประพันธ์ได้เขียนขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 เมื่อคราวที่มีโอกาสได้ไปเที่ยวพักผ่อนเพียงลำพัง ณ น้ำตกห้วยแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกับกีตาร์คู่ใจ เพื่อหาแรงบันดาลใจในการแต่งเพลง นั่งมองน้ำตกไหลที่ผสมปนเปไปด้วยทั้งดอกไม้สดใบไม้แห้ง กิ่งไม้เล็กๆ ที่ร่วงลงในลำธาร นั่งมองแล้วคิดพิจารณาถึงน้ำที่ไหลลงไปแล้วไม่มีวันที่จะไหลกลับอย่างแน่นอน เช่นเดียวกับดอกไม้ที่ร่วงลงจากต้นจากกิ่งสู่ลำธารน้ำไหลนั้นแล้ว ย่อมจะไม่ไหลกลับอีกเช่นเดียวกัน

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

ดนตรีของเพลงนี้เปิดตัวด้วยการ Solo และ Picking กีตาร์โปร่ง เน้นดนตรีเสียงใส จังหวะช้า ไม่มีเครื่องดนตรีเพื่อให้จังหวะ มี Violin มา Solo ในท่อนกลางเพลง ซึ่งเครื่องดนตรีในเพลงนี้ก็มีแค่สามชิ้นนี้เท่านั้น เพลงนี้เป็นเพลงรัก ทำนองหวานปนเศร้า เรียบๆ แต่โทนเสียงการร้องค่อนข้างใช้เสียงสูง

ภูมิปัญญาของเพลง

การประพันธ์เพลงนี้ก็เป็นเพลงที่นำเอาความสัมพันธ์ของคนกับธรรมชาติคือ สายน้ำมาผูกโยงกันเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกันของคนกับคน เป็นปรัชญาชีวิตที่อยากสื่อให้มองเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของสายน้ำนำมาเปรียบเทียบกับคนในการที่จะอยู่ต่อไปบนโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเจตนาในการประพันธ์เพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ แต่ก็อาจทำให้บางคนคิดถึงคนรักเก่าขึ้นมาบ้างก็เป็นได้

เพลงเพราะเธอคือรัก

เนื้อเพลง

ลมโบกโชยโปรยพลั่วพัดพาหัวใจล่องลอยไปตาม ใบไม้คงความงามลือลมพัดพา
กิ่งไหว มวลภมรร้อนบินเคล้าคลอเจ้าดวงดอกไม้ สุกญาโผบินเคียงคู่คู่ก่อน

เพราะที่นี่มีรักหัวใจก็พลอยเบ่งบาน เพราะที่นี่อ่อนหวานฉันจึงได้เจอความหมาย
เพราะที่นี่มีเธอที่เป็นที่พึ่งแห่งใจ เพราะเธอคือความหมายเหนือชีวิตฉัน

ไม่ว่าอยู่ที่ไหนหัวใจเฝ้าคอยติดตาม ไม่ว่าร้อนว่าหนาวลึกในหัวใจอ้อมเอมอาจจะ
อดจะหิวก็ยังร่ำเริงเบิกบาน ด้วยใจฉันประสานแนบเคียงใจเธอ

เพราะว่าเธอคือรักฉันจึงทุ่มเทหมดใจ เพราะเธอคือดอกไม้ที่งามล้ำในจิตฉัน
เพราะว่านี่คือเธอผู้เดียวที่ฉันต้องการ ผู้ที่ให้ฝนหวานงดงามเรื่อยมา

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

เพลงนี้มีความหมายสำคัญอยู่ที่คำว่า “เธอ” และคำว่า “เธอ” ในเพลงนี้มีความหมาย
เป็นตัวละครในเพลงเป็น 2 คนด้วยกัน คือ

จากเนื้อเพลงท่อนที่ 1 และ 2 กล่าวถึง “เธอ” คนแรก “เพราะที่นี่มีเธอที่เป็นที่พึ่ง
แห่งใจ เพราะเธอคือความหมายเหนือชีวิตฉัน” เธอคนนี้คือเธอผู้ที่ทำให้กำเนิด “ฉัน” เธอคนนี้ก็คือแม่
นั่นเอง

ส่วนเนื้อเพลงท่อนที่ 3 และ 4 กล่าวถึง “เธอ” คนที่ 2 “เพราะว่านี่คือเธอผู้เดียวที่ฉัน
ต้องการ ผู้ที่ให้ฝนหวานงดงามเรื่อยมา” เธอคนนี้คือเธอผู้ที่จะอยู่เคียงข้างฉันตลอดไป “เธอ” ที่เป็น
คนรัก

ในความหมายของคำว่า “เธอ” ที่สื่อความหมายถึงแม่และคนรักนั้นประพันธ์ขึ้นมา
เพื่อให้คนฟังได้ระลึก และเตือนคุณงามความดีของคนทั้งสอง คำว่า “เธอ” เป็นปรัชญาแฝงมาเพื่อ
ช่วยทำให้มีสีสันเพื่อสร้างสรรค์ศิลปะของเพลงให้น่าสนใจขึ้นกว่าการกล่าวคำว่าแม่หรือคนรักตรงๆ
การสื่อความหมายของเพลงมุ่งเน้นให้คนฟังมีความรู้สึกถึงความรักของผู้หญิงทั้งสอง

ที่มาของเพลง

เพลงนี้เกิดขึ้นเมื่อปี 2545 ณ หมู่บ้าน เอส.อาร์ แลนด์ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัด
เชียงใหม่ ผู้ประพันธ์ได้เข้าบ้านหลังหนึ่งเพื่อการอยู่อาศัย และในยามว่างวันหนึ่งมีความรู้สึกอยาก
แต่งเพลง ขณะนั้นอารมณ์ตัวเองจะรู้สึกเฉยๆ ไม่คิดอะไรมาก ตั้งใจจะเขียนเพลงที่เกี่ยวกับผู้หญิง
ความรัก และธรรมชาติ ในขณะนั้นก็คิดถึงบ้านเกิดขึ้นมา คิดถึงบ้าน คิดถึงแม่ จึงเริ่มเขียนมาถึงสอง
วรรค ก็รู้สึกว่าได้ความหมายของคำว่า “แม่” แล้วก็กลับมาคิดว่าจริงๆ น่าจะมีผู้หญิงอีกคนใน
จินตนาการที่ควรจะมีมีความดีความงามเคียงข้าง “ฉัน” ในบทเพลงที่คู่แท้ฉัน รักฉัน ห่วงใยฉัน
เหมือนที่แม่รักฉัน และฉันก็รักเธอคนนั้น จึงเขียนถึงเธอคนนั้นขึ้นมาในท่อนที่ 3 และ 4 เธอที่จะอยู่
เคียงข้างฉันตลอดไป “เธอ” ที่หมายถึงคนรักนั่นเอง

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นอีกเพลงหนึ่งที่นำเอา Mandolin เข้ามาเล่น Solo สลับไปมากับกีตาร์
โปร่งทำให้เกิดบรรยากาศของความเป็นดนตรีแนว Country ให้ความบันเทิงในอีกรูปแบบหนึ่ง เป็น

เพลงจังหวะปานกลาง ทำนองหวาน อาจฟังได้เป็นหลายอารมณ์ทั้งสนุก สุขปนเศร้า หรือตามจินตนาการของผู้ฟัง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นอีกเพลงในหลายเพลงของรัชชีย์ ชูเหมือน ที่นำคำกวีมาเรียงร้อยถ้อยคำตามแบบฉบับในความถนัดของตน แต่งกล่าให้มีชีวิตชีวาด้วยการผูกโยงชีวิตคน ความรัก และธรรมชาติมาประสมประสานประพันธ์ออกมาเป็นบทเพลง ด้วยเจตนามุ่งหวังให้เกิดจิตสำนึกรักษ์แผ่นดินเกิดอยากตอบแทนพระคุณแม่ และเห็นคุณค่าคุณงามความดีของคนรัก ให้หันกลับมาดูแล ตอบแทนคนทั้งสองด้วยความรักและความเอาใจใส่คืนกลับไปสู่ “เธอ” ทั้งสอง

เพลงอีกครั้งหนึ่ง

เนื้อเพลง

ยังติดตรึงซึ่งในรักหวานยังจำ คอยประโลมหัวใจแม้นยามห่างกัน วันแหวะคืนล่วงไปแค่ไหนไม่สำคัญ คอยถนอมประคองรักมั่น ไม่นาน

ใจต่อใจสองคนยังคอยดูแล เต็มต่อเต็มน้ำใจซึ่งกันและกัน จะห่างไกลเพียงไหนไม่เคยไหวหวั่น ยังประสานรักมั่น ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง

อีกสักครั้งกับคำนี้ที่รอ ห่างเพียงไหนหลับตาก็เห็น แม้นวันเคลื่อนเดือนคล้อยจะรักกันตลอดไป เก็บลึกๆ ภายใน สองดวงใจโอบรักมั่นคง

ยามจิตใจเลือนลอยคอยรักดังเดิม มียังมีสายลมกระซิบปลอบโยน แว่ได้ยินเสียงเธอล่องมาแผ่วแผ่ว ใจได้ยินอีกแล้วเสียงเธอบอก ว่ารักอีกครั้งหนึ่ง แว่ได้ยินเสียงเธอล่องมาแผ่วแผ่ว ใจได้ยินอีกแล้วเสียงเธอบอก ว่ารัก..... อีก...ครั้ง.....หนึ่ง

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ความหมายของเพลงนี้หมายถึง ความรักของคู่รักหนุ่มสาวที่ไม่สร้างเงื่อนไข มีความเข้าใจ เชื่อใจ ให้กำลังใจกัน วันเวลาที่ผ่านไป ระยะเวลาที่ห่างไกลเพียงไหนก็ไม่เป็นอุปสรรคของความรัก เพียงหลับตาก็เห็นหน้า เพียงลมพัดผ่าน.....ก็ได้ยินเสียงกัน

ในเรื่องของความห่างไกลหรือการพลัดพรากจากคนรัก หลายๆ ครั้งในการประพันธ์เพลงจะเป็นการพร่ำเพื่อพรรณนาถึงคนรัก ร่ำพิงร่ำพันตัดพ้อ ออกหัก และความเจ็บปวดจากการพลัดพราก แต่เพลงนี้ก็กลับมีใช้อย่างนั้น กลับนำเสนออีกแง่มุมหนึ่งของความรู้สึกในยาม

พลัดพราก ห่างไกลจากคนรัก ประพันธ์ถึงความรู้สึกด้านบวก มองความรักเป็นสิ่งงดงามในใจ เสมอแม้ในยามที่ต้องห่างไกลกัน เจตนารมณ์ของการประพันธ์ให้เพลงออกมาเพื่อความอบอุ่น เชื่อใจ เชื่อมั่นในคนรักที่อยู่ห่างกันไกล และความรักนั้นเป็นความรักที่ “ไม่ครอบครอง”

จะสังเกตเห็นว่า การแต่งเพลง ๆ นี้ไม่มีสัมผัสระหว่างท่อนเพลงแต่ละท่อนเลย การประพันธ์จะเป็นร้อยแก้วมากกว่าร้อยกรอง ไม่เน้นการสัมผัสของคำร้อง แต่เน้นในอารมณ์ของการเคลื่อนไหวในเนื้อหาอย่างอิสระ ถึงกระนั้นก็ใช้ว่าจะไม่มีสัมผัสเสียเลยทีเดียว แต่สัมผัสของเพลงนี้จะอยู่ในตำแหน่งของการสัมผัสที่อยู่นอกเหนือจากการแต่งเพลงหรือกลอนทั่วไป เป็นสัมผัสลอย อิสระ ไม่ตายตัว

ที่มาของเพลง

เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2534 ในช่วงของการบันทึกเสียงชุดแรกของ ธวัชชัย ชูเหมือน ซึ่งในระหว่างช่วงเวลาของการดำเนินงานนั้น เพลงต่างๆ ได้ถูกคัดเลือกจนครบตามจำนวนเพลงที่ต้องการ 10 เพลงเป็นที่เรียบร้อย และเริ่มดำเนินการขั้นตอนต่างๆ ไปตามลำดับงานที่ทางทีมงานได้วางแผนเอาไว้ ซึ่งในขณะนั้นผู้ประพันธ์เองได้ประสบกับปัญหาหัวใจ เกิดภาวะสับสนด้านจิตใจ ขึ้นมา ระหว่าง ความรัก การเห็นห่าง ระยะทาง หรือการเลิกรา ความคิดถึง ห่วงใย อดีต อนาคต และอื่นๆ อีกมากมาย ที่ได้เข้ามาประดังอยู่ในความรู้สึก แต่มีบางสิ่งที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นในความรู้สึก ขณะนั้นเลยคือ ความโกรธ เคียดแค้น ชิงชัง ความรู้สึกสูญเสีย สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้น ตรงกันข้ามกลับได้แรงบันดาลใจให้เขียนเพลงนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นสื่อบอกความรู้สึกของความรัก ความห่วงใย ความหวังดี ที่มันคงอยู่ลึกๆ ในใจแม้ว่าคนที่เรารักนั้นจะอยู่ห่างไกล และไปจากชีวิตเราแล้ว แต่สิ่งดีๆ ในอดีตยังคงอยู่ ความรักจึงยังคงงามอยู่เสมอ

1-2 เดือนหลังจากอัลบั้มแรก “บ้านกลางไพร” ออกวางจำหน่ายแล้ว (หลังกันยายน 2535) เพลงนี้ก็ถูกคัดเลือกให้บันทึกเสียงเพิ่มเพื่อบรรจุไว้ในอัลบั้ม “บ้านกลางไพร” อีกเพลงหนึ่ง

สาระของ จังหวะ ทำนอง/ดนตรี

ดนตรีในเพลงนี้เน้นความเป็นดนตรีสากลอย่างสมบูรณ์ นำเครื่องดนตรีหลายชิ้นมาประสมประสานบรรเลง เน้นหนักที่การขับร้องให้ได้อารมณ์ซึ่งหวานกับเสียงกีตาร์ Solo ให้บาดลึกกรีดหัวใจให้รู้สึกเพลิดเพลินไปกับเสียงร้องเสียงกีตาร์ และเสียงร้อง เนื้อหาและทำนองเพลงเป็นเพลงจังหวะปานกลางที่มีทำนองหวาน มีการขึ้น - ลงของเนื้อเสียงในการร้องที่ออกอ่อนแผ่ความอบอุ่นเอาไว้ด้วยกัน

ภูมิปัญญาของเพลง

เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นมาโดยเชื่อมโยงระหว่างคนกับความรักที่อยู่เหนือการบงการณ้ของระยะทางและกาลเวลา เนื้อหาธรรมชาติกับความเป็นจริง “ห่างเพียงไหนหลับตาก็เห็น” หรือเมื่อยามที่มีสายลมพัดผ่านมาก็จะารู้สึกถึงว่า “แว่วได้ยินเสียงเธอล่องมาแผ่วๆ” หวังในเจตนาว่าจะให้คนฟังมองโลกในแง่ดี และได้รับความสุขความเพลิดเพลินจากการฟังเพลงนี้

เพลงระบำกองฟาง

เนื้อเพลง

มาเถิดมาพวกเรามาพร้อมกันมาร้องเพลงพร้อมพลันให้ชีวิตได้สดใส เสร็จเก็บเกี่ยวจะชิมอยู่ทำไมมาจับมือร่วมใจเต้นระบำฟองฟาง

กองฟางเป็นกลุ่มมัดดวงใจเราสดใสชาวเราสุขสันต์ ร่วมบรรเลงบทเพลงร้องร่วมกันสร้างชีวิตให้มันมีเสรีในตัวเอง

เป็นความหมายที่ใครชอบมองผ่าน เป็นความหมายหลายคนไม่มอง ใครจะรู้ว่ามันเป็นสิ่ง สร้างจรรโลง เราคลายหม่นหมอง

ผูกดวงใจคล้องเคียงมาด้วยกันเปล่งสำเนียงขับขานด้วยอิสระอันยิ่งใหญ่ สร้างสีสันเชื่อมโยงด้วยน้ำใจ เชื่อมชีวิตทั่วไทย เชื่อมชีวาให้โลงาม

เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้ามาตั้งนานผลิตผลเก็บพลันมาล้อมวงร่วมใจ กลิ่นไอฟางหอมกรุ่นเพียงไรก็ทิ้งเหล้ากันไปร้องระบำกองฟาง

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ในความหมายของเพลงนี้ คือ เรื่องราวของการสังสรรค์เมื่อฤดูเกี่ยวข้าวมาถึง เป็นวิถีชาวนาเมื่อคราฤดูเก็บเกี่ยวตั้งแต่อดีต วิถีชีวิตเก่าๆ ดั้งเดิมได้ถูกถ่ายทอดมาแต่บรรพบุรุษของชาวนาในการทำนาแบบพออยู่พอกินเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องของครอบครัว การรวมกลุ่มพบปะสังสรรค์กันในยามเย็นได้ทำกันมาจนเป็นประเพณีในฤดูเก็บเกี่ยวตั้งแต่เนิ่นนานมาแล้ว การตั้งวงดื่มสุราทำอาหารกับแก้ม้ง่ายๆ ที่พอหาเก็บได้ ก็เพียงพอสำหรับการให้รางวัลแก่ชีวิตโดยเฉพาะผู้ชาย สำหรับผู้หญิงนั้นการได้มีส่วนร่วมในการได้ปรุงอาหารให้สามีให้ญาติหรือเพื่อนบ้าน ก็ทำให้เกิดความสุขความภาคภูมิใจแล้ว ได้ร่วมวงสนทนาสัพเพเหระร้องรำทำเพลง สร้างความรักความสามัคคีกันในหมู่คณะกันตามสมควร ก่อนแยกย้ายกันไปพักผ่อน เพียงแค่นี้ก็ทำให้มีความสุขได้อย่างเรียบง่ายสำหรับเหล่าบรรดาชาวนา หลังจากเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้ากันมาทั้งวัน

โดยปกติแล้วการกล่าวถึงชาวนาในบทเพลงมักจะเขียนกล่าวถึงชาวนาในด้านมืด คือจะบรรยายถึงความตรากตรำลำบากการถูกเอารัดเอาเปรียบ แต่เพลงนี้กลับมองอีกด้านหนึ่งที่มีอยู่จริงในการดำรงชีวิตประจำวันของชาวนา ซึ่งในอีกด้านหนึ่ง ในความยากจน การถูกเอารัดเอาเปรียบ หรือความตรากตรำในสิ่งอื่นใดนั้นชาวนายังมีมุมชีวิตที่เรียบง่าย สมถะ มีสิ่งเล็กๆ ที่มีความหมายในวิถีชีวิตของพวกเขาอย่างเพลงนี้ หลายๆ คนที่เบื่อความวุ่นวายของสังคมเมืองก็อาจจะโหยหาความรู้สึกแบบนี้บ้างก็เป็นได้

ที่มาของเพลง

จากประสบการณ์ชีวิตของผู้ประพันธ์ที่เกิดและเติบโตมาท่ามกลางท้องไร่ท้องนามาตั้งแต่เด็กได้เห็น ได้คลุกคลี และได้เคยทำนาด้วยตนเอง จนกระทั่งเติบโตก็ยังมาเรียนสายเกษตรกรรม จึงมีความผูกพันกับเกษตรกร โดยเฉพาะชาวนา เพราะว่าสมัยก่อน จังหวัดพัทลุงซึ่งเป็นบ้านเกิดของผู้ประพันธ์เองนั้นเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่ปลูกข้าวทำนาเสียเป็นส่วนใหญ่ของพื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ ทั้งหมด (ปัจจุบันเหลือน้อยมากเพราะเนื้อที่หลายส่วนที่เคยเป็นที่นา กลับกลายมาเป็นเนื้อที่ปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน บ้านเรือน โดยเฉพาะบ้านจัดสรร) ว่ากันว่า ข้าวที่ปลูกในจังหวัดพัทลุงสมัยนั้น สามารถเลี้ยงคนทั้งภาคใต้ได้เลยทีเดียว

ดังนั้น จึงได้มีโอกาสสัมผัสกับชีวิตของชาวนามานานและมากพอสมควร เพราะว่าปู่ย่า ตายาย และลุง ป้า น้า อาหลายคนก็เป็นชาวนา ผู้ประพันธ์จึงมีโอกาสเก็บเกี่ยวความรู้สึกมาปรุงแต่งไปตามจินตนาการเพื่อการเขียนเพลงนี้ขึ้นมา เพื่อจรรโลงความสมถะ และถ่ายทอดให้รู้สึกถึงความสุขอย่างเรียบง่ายของคนกลุ่มหนึ่งที่เป็น “กระดูกสันหลังของชาติ” ที่เรียกว่า ชาวนา

“ เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้ามาตั้งนานผลิดผลเก็บปล้นมาล้อมวงร่วมใจ กลิ่นไอฟางหอมกรุ่นเพียงไรก็ทิ้งเหล้ากันไป ร้องระบำกองฟาง”

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

จังหวะของดนตรีเพลงนี้เป็นจังหวะชะชะช่าค่อนข้างเร็ว เน้นเสียง Solo กีตาร์ไฟฟ้าเป็นเสียงเด่น ทำนองเรียบง่าย สนุกสนาน สามารถร้องตาม และจำเนื้อเพลงได้ไม่ยากนัก เครื่องดนตรีเป็นเครื่องดนตรีสากลล้วนครบวงทั้งกลอง เบส คีย์บอร์ด และกีตาร์ไฟฟ้า

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการประพันธ์ที่นำเอาวิถีชีวิตการทำงาน และวัฒนธรรมชุมชนของชาวนาในอดีต ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันมาบอกเล่าผ่านบทเพลง โดยมีเจตนารมณ์ของการประพันธ์

เพื่อให้เกิดการมีจิตสำนึกรักถิ่นฐานบ้านเกิดและอาชีพของบรรพบุรุษ หรือแม้กระทั่งตนเองของผู้ที่เป็นชาวนา เกษตรกร หรือ ลูกหลานของชาวนา เกษตรกรเหล่านั้น ให้รู้สึกภาคภูมิใจในรากเหง้าของตน แล้วยังเป็นเพลงที่สนุกสนานให้ความบันเทิงรื่นเริงจิตอารมณ์ได้อีกเพลงหนึ่ง

เพลงครูดอย ครูชัน

เนื้อเพลง

กำเนิดเกิดกายจากดอยภูผา เต็บใหญ่ขึ้นมากกลางป่าดอยสูง ชิมชับวิญญาเต็บใหญ่
ไม่ฟัง ไม่เพื่อไม่มุ่ง ไม่ไฝ่กรุงไค่

อุทิศชีวิตเพื่อเด็กตัวน้อย เขาเป็นครูดอยกลางป่าไกลโข อุ่มผางกันดารบ้านป่าบ้าน
โต เด็กน้อยหิวโซเหน็บหนาวเฝ้าคอย

สมพงษ์ หมั่นจิตหมั่นแสนสายใย มอบให้ป่าไพรมอบให้เด็กน้อย ลำบากเข็ญไม่
เคยคิดถอย ป่าพงดอยที่ฝักกายา

เคราะห์กรรมนำพาครูลาจากโลก หุบผาเศร้าโศกดอกเสี้ยวโรยรา หมอกเหมย
หมองหม่นคนคร่ำน้ำตา เด็กน้อยร่ำหาครูดอยครูชัน

หมอกเหมยหมองหม่นคนคร่ำน้ำตา เด็กน้อยร่ำหา.....ครูชัน ฮือ....เด็กน้อย ร่ำหา
ครูชัน ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ เด็กน้อย ร่ำหา ครูชัน

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ครูชัน หรือ อาจารย์สมพงษ์ หมั่นจิตต์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 เป็นอาจารย์
ใหญ่โรงเรียนบ้านไม้กะพง อำเภอยั้งผาง จังหวัดตาก เสียชีวิตเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2544 ณ
โรงพยาบาลตากสินมหาราช จังหวัดตาก

ครูชัน คือครูผู้เสียสละ พุ่มเทร่างกาย แรงใจทั้งชีวิตเพื่อเด็กบนดอยจนลมหายใจ
สุดท้าย เพลงนี้บอกให้เห็นถึงคุณงามความดี การเสียสละของครูคนหนึ่ง ซึ่งเป็นเยี่ยงอย่างที่ดีต่อ
บุคคลทั่วไป ให้ฟังแล้วเกิดจิตสำนึกต่อเรื่องของการสร้างคุณดี บางทีใครที่ยังเห็นแก่ตัวอยู่ ก็
อาจจะกลับตัวกลับใจมาทำความดีเพื่อตอบแทนบุญคุณแผ่นดินบ้างก็อาจเป็นไปได้

การประพันธ์จะร้อยเรียงลำดับเหตุการณ์ของตัวละครตั้งแต่เกิดจนถึงวันตายอย่าง
เป็นลำดับเพื่อทำให้เรื่องราวน่าสนใจ น่าติดตามยิ่งขึ้น

การนำเอาคำว่า “หมื่นจิต” มาเชื่อมต่อกับคำว่า “หมื่นแสนสายใย” นั้นเป็นการประพันธ์เพื่อให้เกิดความเหมาะสมเจาะ ลงตัว กลมกลืนระหว่าง ชื่อกับนามสกุลของตัวละครในเพลงกับการดำเนินชีวิตของครูผู้เสียสละคนนี้ให้เห็นความชัดเจนในความเอื้ออารีของครูผู้ใหญ่มากยิ่งขึ้น

สัมผัสในการประพันธ์เพลงของเพลงนี้สอดคล้องลงตัวทุกคำ ไม่เหมือนยุคแรกๆ ที่การประพันธ์เพลงของผู้ประพันธ์ยังใช้สัมผัสที่ยังมีความสะเปะสะปะอยู่บ้าง การพัฒนาใส่ใจในตัวอักษรกลอนสัมผัสเริ่มมีมากขึ้น

ที่มาของเพลง

ทราบข่าวถึงการเสียชีวิตของ “ครูชั้น” เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2544 ขณะนั้นผู้ประพันธ์อยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งใจว่าเมื่อถึงวันฉาปนกิจศพก็จะไป อ.อุ้มผาง เพื่อร่วมงานนี้ด้วย แต่พอถึงเวลาเข้าจริง ๆ กลับมีเหตุขัดข้องบางประการทำให้ไม่สามารถไปร่วมงานพระราชทานเพลิงศพครูชั้นได้ จึงรู้สึกเสียใจมาก คิดป็นหลายท่านที่ไปร่วมงานเมื่อไม่เห็นตัวผู้ประพันธ์ก็โทรเข้ามาถามได้ แปลกใจ เพราะโดยส่วนตัวแล้วผู้ประพันธ์เองกับครูชั้นสนิทสนมกันมาก ร่วมงานการกุศลกันมาหลายงาน และในยามคำคั้นนั้นเป็นคืนที่แสนเหงาคืนหนึ่ง ผู้ประพันธ์จับกีตาร์ ปากกา กระดาษขึ้นมา และเขียนเพลง “ครูคอย ครูชั้น” พืชายที่แสนดีคนนี้เพื่อสดุดีดวงวิญญาณของครูผู้เสียสละ “ครูชั้น” สมพงษ์ หมื่นจิตต์

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

ดนตรีเพลงนี้จัดเป็นดนตรีแบบ Country แบบเพลงสากล เล่นที่ของเพลงอยู่ที่ลีลาการเล่น Violin ล้อกับเสียงกีตาร์ Solo กับการเกากีตาร์โปร่ง และเสียง Fruit ของท่อน Hook เป็นเพลงที่มีจังหวะปานกลางเกือบเร็ว สาระและอารมณ์ที่ให้จังหวะสนุกในแนว Country เพราะในเนื้อหาของเพลงกล่าวถึงภูเขาถ้ำนาไพรแต่เสียง Violin และ Fruit กลับให้อารมณ์เศร้าไปกับเนื้อหาของเพลงที่ต้องสูญเสียครูคนดีคนหนึ่งไปอย่างไม่วันกลับมา และความรู้สึกอาลัยรักครูของเด็ก ๆ

ภูมิปัญญาของเพลง

การประพันธ์เพลงนี้กล่าวถึงความผูกพันทางจิตใจของครูกับเด็กผู้ด้อยโอกาส เป็นความเชื่อมโยงผูกพันของคนกับคนด้วยกันที่มีสัมพันธ์ภาพต่อกันอย่างแน่นแฟ้นและเป็นไปด้วยความจิตอาสาที่บริสุทธิ์ การประพันธ์เพลงลักษณะนี้ก็เพื่อหวังจะก่อให้เกิดจิตสำนึกในการสร้างความคิดและสำนึกรักษ์ถิ่นฐานบ้านเกิดเช่นกัน

เพลงงานหนักไม่เคยฆ่าคน

เนื้อเพลง

บุกเข้าไปรีบรุกเข้าไป บนถนนหนทางนักสู้ ทุ่มชีวิตไว้เป็นเดิมพัน เข้าประชันให้มันเห็นดี เห็น้อยแค่ไหน ไม่ต้องท้อใจ บุกเข้าไปเลยน้องพี่ งานหนักไม่เคยฆ่าคน

เร่งทำงานสร้างสรรค์สังคม เห็นคเห็น้อยบ้างช่างหัวอะไร ขวากและหนามชีวิตมากมี บดขยี้ให้มันแหลกไป อุดและทนอาบเหงื่อต่างน้ำ ไม่ครั่นคร้ามเหล่านารพองภัย งานหนักไม่เคยฆ่าคน

เก็บความล้มเหลวเป็นบทเรียน ฝากความเพียรไว้เป็นเพื่อนตน สู้ชีวิตไม่ท้อไม่ถอย ไม่ใจหอยเมื่อยมอ้อจน เจ็บเพียงไหนจะสู้ฟันฝ่า เห็น้อยแค่ไหน ไม่ปรีปากบ่น งานหนักไม่เคยฆ่าคน

ลำบากก่อนแล้วนอนสบาย เห็น้อยภายหลังต้องนั่งหมองหม่น ไม่อยู่เฉยเร่งพัฒนาชาติประชาให้คลายทุกข์ทน บนดินแดนทุรกันดาร คือสนามฝึกความเป็นคน งานหนักไม่เคยฆ่าคน

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ในที่นี้ผู้ประพันธ์หมายถึงเฉพาะเพียงผู้ที่ทำงานโดยมีสัมมาอาชีพเท่านั้นไม่นับรวมถึงคนที่เป็นามิจาชีพที่ก่อให้เกิดสังคมเดือดร้อน โดยให้ความหมายไว้ว่า ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานอย่างหนักด้วยความมุ่งมั่นพากเพียรและตั้งใจจริงนั้นไม่ได้ทำลายคุณค่าของความเป็นคน (มนุษย์) ลงได้ แต่กลับตรงกันข้ามกับความเกียจคร้าน สิ้นหลังยาว สิ่งนี้ต่างหากที่จะเข่นฆ่าทำลายคุณค่าของคนให้ลดน้อยถอยลง ตกต่ำลงไป

เนื้อหาสาระ ของเพลงนี้ หวังที่จะช่วยกระตุ้นให้คนไม่ย่อท้อต่อชีวิตและหน้าที่การงานที่หนักหน่วง ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคทั้งปวง มุ่งมั่น ด้วยความขยันอดทนเพื่อบรรลุเป้าหมายให้จงได้

ในตอนของบทเพลงทุกๆ ตอนจะมีคำว่า “เห็น้อย” และ “งานหนักไม่เคยฆ่าคน” อยู่เสมอ เพื่อจะเน้นให้เห็นว่า คุณค่าของคนนั้นย่อมเกิดจากงานที่หนักและจะต้องเห็น้อยอยู่เสมอเช่นกัน

ในการประพันธ์เพลงนี้ ใช้หลักการเขียนโดยนำหลักปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาพุทธที่เรียกว่า “มรवासธรรม” คือ ธรรมะสำหรับมรवास อันได้แก่

1. สัจจะ คือ ความตรง ตรงต่อตัวเอง ตรงต่อบุคคล ตรงต่อเวลา ตรงต่อหน้าที่การงาน ตรงต่อเกียรติยศของความเป็นมนุษย์

2. ทะมะ คือ บังคับตัวเองให้ได้ บังคับจิตใจให้ได้

3. ขันติ คือ อุดหนุนได้จนกว่าจะประสบความสำเร็จ

4. จาคะ คือ สิ่งที่ไม่ควรมียู่ในตัว หรือในครอบครอง หรือจิตใจ ซึ่งจะขอยกตัวอย่างเปรียบเทียบบทเพลงบางประโยคกับข้อปฏิบัติธรรมทั้ง 4 พอสังเขป ดังนี้

ตอนที่ 1 คำว่า “บุกเข้าไปปรับรุกเข้าไปบนถนนหนทางนักสู้” สามารถเทียบโยงได้กับธรรมข้อที่เรียก “สัจจะ”

ตอนที่ 2 คำว่า “เร่งทำงานสร้างสรรค์สังคมหนึ่งเดี๋ยวนี้อย่างหัวประไร” สามารถเทียบโยงกับธรรมที่เรียกว่า “ทะมะ”

ตอนที่ 3 คำว่า “เจ็บเพียงไหนจะสู้ฟันฝ่าเหนื่อยแค่ไหนไม่ปริปากบ่น งานหนักไม่เคยฆ่าคน” สามารถเทียบโยงได้กับธรรมที่เรียกว่า “ขันติ”

ตอนที่ 4 คำว่า “ไม่อยู่เฉยเร่งพัฒนาชาติประชาให้คล้ายทุกขัณฑ์ บนดินแดนทุรกันดาร คือสนามฝึกความเป็นคน” สามารถเทียบโยงได้กับธรรมที่เรียกว่า “จาคะ”

อย่างไรก็ตามการเปรียบเทียบ ดีความ ของความหมายกับธรรมะเหล่านี้ อาจจะกว้างละเอียดลึกซึ้งไปได้อีกตามภูมิรู้ของผู้จะตีความ ซึ่งอาจจะสลับกันไปมาในเนื้อหา ความหมายของธรรมปฏิบัติทั้ง 4 นี้ก็ย่อมจะเป็นได้ หากแต่การตีความนั้นเพื่อการสร้างสรรค์ จรรโลงสังคม และไร้อคติแล้วก็นับว่าก่อให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งสิ้น

ที่มาของเพลง

เนื่องจากผู้ประพันธ์ได้เคยศึกษาและจบมาจากสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ หรือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในปัจจุบัน ในสถาบันแห่งนี้จะมีสโลแกนสำคัญหลักอยู่ว่า “งานหนักไม่เคยฆ่าคน” ในคำๆ นี้นั้นหลายคนยังให้ความหมายที่กว้างขวางและแตกต่างออกไปมากมาย ผู้ประพันธ์เองได้ขอความคิดเห็นจากครูบาอาจารย์ รุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อนๆ หลายๆ ท่านถึงการตีความในความหมายของคำๆ นี้ตลอดจนการค้นคว้าจากตำราปรัชญาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ให้ความหมายที่กว้างและแตกต่างกันออกไปมากมายดังกล่าว จึงนำมาสรุปความโดยรวมพอจับใจความเอาเพื่อนำมาขยายความเป็นบทเพลงตามความเข้าใจของตัวเองที่มีความมุ่งหมายที่จะเผยแพร่ คำว่า “งานหนักไม่เคยฆ่าคน” นี้ให้แพร่หลายแก่บุคคลทั่วไป ด้วยเจตนาเพื่อจะจรรโลงและสร้างสรรค์สังคมต่อไป

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นเพลงที่ให้เสียงดนตรีออกไปในทางเพลงที่เป็นแนว Rock ดนตรีค่อนข้างหนัก จังหวะค่อนข้างเร็ว เน้นหนักในดนตรีทุกชิ้นไปพร้อม ๆ กันกับการร้องที่เน้นเสียงกระแทกกระทั้นแบบดนตรีแนว Rock ใช้เครื่องดนตรีสากลล้วน ๆ ครบทั้งกลอง เบส คีย์บอร์ด และกีตาร์ ในทำนองที่เรียบ ๆ แต่ใช้โทนเสียงร้องที่ค่อนข้างสูง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการโยงเอาคนเข้าหาปรัชญาคำสอนทางพุทธศาสนา คือ มรณานุสติ เพื่อให้คนบรรลุเป้าหมายของชีวิต เป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จอย่างไม่ย่อท้อไม่ว่าจะเหน็ดเหนื่อยเพียงไหนก็ตาม

เพลงแสงดาวที่แม่โจ้

เนื้อเพลง

น้ำค้างพร่างพรูพร่างท่ามกลางลมหนาวในยามหมันด์ ฟ้ากระจ่างพร่างพร่างแสงจันทร์ผ่าวสะท้านสายลมโบกไหว แว่วจำเรียงเสียงดลึงเสียงหรีดเรไร อินทนิลยืนต้นทิ้งใบ ให้คำนึงใจคิดถึงเธอ

ท่ามกลางป่าเขาได้ร่มเงาแมกไม้ใบบั้ง ยังจำได้ถึงคนอยู่หลัง กระจิบสังข์จามันเสมอพรอดพราดำพันแจ้วจามรรจ์เอ๋ยคำพร่ำเพ้อ ยามห่างกันยังฝันละเมอ ไม่ลืมเธอแม้เสี้ยวนาที

อยู่แดนไกลเมืองเชียงใหม่เหน็บหนาว ฟ้าแม่โจ้คืนคยาพร่างดาว สาดสกาวยะท้านฤดู ใต้ดาวเอ๋ยช่วยส่งข่าวถึงใครหน้อยซี ว่าคนทางนี้ใจรอนๆแทบสิ้นกมลพิง

คิดถึงคนไกลจำต้องแจ้งใจปากเพียรศึกษา วันฟ้าใสรออยู่ข้างหน้า เอาความสำเร็จฝากคนอยู่หลัง นั่งดูดาวที่แม่โจ้ด้วยใจภวังค์ เรียนจบวันที่สมหวัง จะขอเธอเป็นสะใภ้แม่.....นั่งดูดาวที่แม่โจ้ด้วยใจภวังค์ เรียนจบวันที่สมหวัง มีเธอร่วมทางสร้างฝันร่วมกัน

ความหมาย / สาระ ของเนื้อเพลง

นักศึกษาหนุ่มจากแดนไกลที่ต้องไปเรียนต่อ ณ มหาวิทยาลัย แม่โจ้ จ.เชียงใหม่ ท่ามกลางแสงดาวในยามอากาศหนาว ความเหงา ความคิดถึงคนรักจึงหลั่งไหลพร่างพรูมาพร้อมๆ กับความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จในการศึกษาในวันหน้าเป็นของขวัญให้กับพ่อ แม่ ผู้ที่เฝ้ารอเฝ้าและวาดฝันถึงวันแต่งงานเมื่อการศึกษาสำเร็จตามหวัง

การประพันธ์เพลงนี้เป็นการนำความสัมพันธ์ของคำว่า “อินทนิล” จากท่อนแรกมาโยงกับคำว่า “แม่โจ้” ที่ท่อนจบ เป็นการผูกโยงเชื่อมสัมพันธ์คำเชิงสัญลักษณ์ในท่อนแรกกับในท่อนจบที่ให้ความหมายอันเดียวกัน เพราะต้นอินทนิลก็คือต้นไม้สัญลักษณ์ประจำ ม.แม่โจ้ นั่นเอง

การใช้คำในการประพันธ์บรรยายให้เห็นบรรยากาศของสถานที่ที่เร้าให้หัวใจคนอ่อนไหวตาม คำกวีง่ายๆ ทำให้ภาษานุ่มนวลเข้าใจได้ง่าย เกิดสุนทรียะในอารมณ์ เป็นเพลงที่ทำให้กำลังใจแก่ผู้ที่ห่างบ้านห่างคนรักไปศึกษาต่างถิ่นต่างแดน ได้รู้จักกับความอดทนต่อความเหงา ความเดียวดาย ความคิดถึง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ คือความสำเร็จในการศึกษาตามที่หวังและตั้งใจ

ที่มาของเพลง

เป็นการย้อนรำลึกห้วงอดีตชีวิตสมัยเรียนของผู้ประพันธ์หลังจากเรียนจบมาแล้วหลายปีจากสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ นำความทรงจำความรู้สึกต่างๆ กลับกรอออกมาเขียนใหม่ จินตนาการสมมติตัวเองว่ายังเรียนอยู่ ทำให้รู้สึกกระชุ่มกระชวยขึ้น รู้สึกดีกับตัวเอง จึงหวังว่าเพลงนี้จะทำให้เกิดความกระชุ่มกระชวยต่อศิษย์เก่าแม่โจ้คนอื่นๆ และมุ่งหวังให้นักศึกษาปัจจุบันเกิดความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จสมตามุ่งหวังของตนเอง และคนที่รออยู่

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้ใช้กีตาร์ไฟฟ้าขึ้น Intro และใช้ Violin ในการ Solo ท่อน Hook ผสมกับกีตาร์ไฟฟ้า และกีตาร์ Classic เป็นเพลงจังหวะปานกลาง ทำนองหวานปนเศร้า การขับร้องเสียงปานกลางธรรมดา แต่ในท่อน Hook จะโชนเสียงสูงมาก

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการผูกโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติ และสถานที่ คือนักศึกษาดวงดาว และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ กลมกลืนผูกพันเป็นหนึ่งเดียว มีความคิดคำนึงที่แน่นตัวโยงทั้งสามสิ่งเข้าด้วยกัน เกิดจิตสำนึกรักภักดีบ้านเกิด ที่ทำให้คนที่เป็นศิษย์เก่ายอมหวนคำนึงรำลึกถึงสถาบันเก่าของตน และด้วยทำนองหวาน ก็สามารถทำให้คนฟังได้ผ่อนคลายอารมณ์ และจิตใจ

เพลงคัมเพื่อลืมเธอ

เนื้อเพลง

เกิดมาหาความรักไม่ได้ ไม่เห็นจะตายคนโศคร้ายอย่างเรา ใครจะมองว่าชีวิตฉัน
มันอับเฉา ก็ไม่ว่าเขาคงยังมีเหล้าให้ดื่ม

เมาให้มันแล้วลืมเรื่องทุกข์ใจ เดินแทบไม่ไหวตามัน ไม่อยากลืม ไม่แคร่สังคมไม่
สนใจเมาให้มันซึม เมาให้มันลืมคนใจร้ายหลอกเรา

คัมเพื่อลืมเธอ เจ็บใจจริงเออให้ได้อย่างนี้สิเรา คัม คัม คัมให้มันเมา ให้ลืมความ
เศร้าลืมผู้หญิงหลายใจ มันแปลกประหลาด มันน่าอนาถมันเพราะอะไร พอเมาที่ไรก็คิดถึงเธอทุก
คราว

ต้องล้างหน้าด้วยแสงตะวัน ต้องมาแปร่งฟันกับน้ำเหล้าอย่างเก่า มันชิน มันชากับ
คำว่าไอ้ขี้เมา ชีวิตซึมเซา มีแต่ขวดเหล้าข้างกาย

ความหมาย /สาระ ของเนื้อเพลง

ในที่นี้หมายถึงการดื่มสุราเพื่อวัตถุประสงค์ให้ตัวเองได้เมาให้ขาดสติ จะได้ลืม
ความทุกข์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในขณะนั้นการรอกหัก แต่มันกลับไม่เป็นเช่นนั้น การเมาสุรากลับไม่ทำ
ให้ความทุกข์เหล่านั้นบรรเทาเบาบางหรือหายไปได้เลย กลับตรงกันข้ามยิ่งเมาเท่าไรก็ยิ่งเจ็บปวด
กลับยังคิดถึงเธอคนนั้นหนักเข้าไปอีก และยังบันทึกทอนสุขภาพตนเอง

เพลงนี้มีการชี้ให้เห็นว่าการดับทุกข์แบบ “พิเรน” โดยการนำเอาบาปมาดับ
ความทุกข์ก็คือการเอาความทุกข์มาดับความทุกข์นั่นเอง การดื่มเหล้าเพื่อดับอาการรอกหักนั้น
ในทางสายพุทธแล้วถือว่าการปฏิบัติที่ผิดวิธี เป็นการดับทุกข์แบบนอกกลุ่มนอกทาง นอกจากจะ
ไม่สามารถดับทุกข์ในใจได้แล้วยังเป็นการเพิ่มให้ใจและกายเป็นทุกข์มากยิ่งขึ้นอีก มีแต่จะนำพาให้
ชีวิตจมดิ่งลงสู่หายนะไปเรื่อย ๆ ดังในเพลงที่เขียนไว้ว่า “ต้องล้างหน้าด้วยแสงตะวัน ต้องมาแปร่ง
ฟันกับน้ำเหล้าอย่างเก่า มันชินมันชากับคำว่า “ไอ้ขี้เมา” ชีวิต “ซึมเซา” มีแต่ขวดเหล้าข้างกาย”
ในบทเพลงวรรณคดีสะท้อนให้เห็นถึงทุกข์ภัยจากการกระทำนั้น ซึ่งคนเราต้องตระหนักในตนว่า ไม่
ควรดับทุกข์ด้วยวิธีอย่างที่เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นมา

ที่มาของเพลง

ประมาณปี 2541 ในบรรยากาศของการเสวนาสัพเพเหระตามประสานหนุ่ม โดย
มีตัวเชื่อมโยงในการสนทนาก็ไม่พ้นสุราไปได้ คุยกันในกลุ่มเพื่อนสนิท ไม่ค่อยจะมีอะไรที่เป็น

สารสักร์เท่าไรนัก แต่ ณ วันนั้นผู้ประพันธ์มาสะดุดคำอยู่คำหนึ่งจากเพื่อนที่ข้างพุดคนหนึ่งในวง
สุรานั้นด้วยคำว่า “ล้าหน้าด้วยแสงแดด แปรงฟันด้วยเหล้า” โดยมีอีกคนหนึ่งยกแก้วขึ้นมาชนกับ
เพื่อนแล้วพุดเสริมขึ้นมาว่า “อ้าว ดืม ดืม.... ดืมเพื่อลิ้มเธอ” ในขณะที่อีกคนก็เสริมว่า “แต่เมาที่ไรก็
คิดถึงเธอทุกทีเลย...”

ด้วยคำพูดเหล่านี้ก็วันหนึ่งผู้ประพันธ์จึงเกิดแรงบันดาลใจในการแต่งเพลงที่จะให้เป็นเพลงสนุกๆ เอาไว้อีกสักเพลง

สาระของ จัหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นเพลงจังหวะชะชะซ่า ค่อนข้างเร็ว เน้นความสนุกสนาน ให้เสียงกีตาร์ไฟฟ้าในการ Solo เครื่องดนตรีทุกชิ้นเน้นเครื่องดนตรีสากล ทำนองขึ้น - ลงสม่ำเสมอ เน้นการร้องไม่ยาก ให้ง่ายต่อการร้องตามได้

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการนำเอาเรื่องราวของบายมุข คือ สุรา มาผูกโยงกับคน เป็นกุศโลบายในเพลงเพื่อให้เห็นว่า การนำบายมุขมาแก้ไขปัญหาวีรตินั้น ไม่สามารถทำให้แก้ปัญหานั้นได้ อย่างยั่งยืน แท้จริงแล้วกลับเป็นการทำร้ายตัวเองเสียมากกว่า

เพลงขวดเหล่าเงาจันทร์

เนื้อเพลง

จ๊นแค่้นักคนตรีเป็นอย่างนี้มานาน นานมันนานมันนานจนจ๊นมันชิน นอนจีเซา
ชอบตั้นสาย ชอบสบายที่ได้ฝน วันทั้งวันจ๊นทำแค่ซ้อมกีตาร์

บ้านซ่อมซ่อเก่าๆ เอาไว้ซุกหัวนอน พอหลบร้อนหลบฝนค่าเช่ามันถูก ไม่สบายเหมือนอย่างเขาเราพอใจก็แค่นี้ ยังมีเธอแสนดีที่เป็นแรงใจ

ใจมันชอบอ่อนไหว ไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมคน เกือบตั้งคมขึงขังคนสวมหน้ากาก เพื่อ
คบคนจืดจาง ชอบกินเหล้าก็แค่นั้น ได้เงาจันทร์มีเธอมีฉันมีสา

คำก็เล่นดนตรี เป็นอย่างนี้ประจำ มีเธอคอยติดตามไปไหนมีเธอ คอยดูแลให้ความ
รัก ลำบากเธอก็ไม่สน จนจะจนอย่างไรเธอก็ไม่แคร์

ฉันมันคนขี้เมา เธอก็รักขี้เมาใครว่าไรช่างเขาเราสองเข้าใจ เหล้าฉันก็ได้กินและ
เธอฉันก็ได้รักแล้ว เพียงแค่นี้พอที่ฉันต้องการ

ความหมาย/สาระของเพลง

ในที่นี้หมายถึงชีวิตนักดนตรีคนหนึ่งในอีกรูปแบบหนึ่ง ชอบดื่มสุราเป็นกิจวัตร ใช้ชีวิตอย่างอิสระ สมถะ มีความพอใจในสิ่งที่มี ที่เป็นอยู่ มีความสุขอยู่กับคนรักที่คอยห่วงใย เข้าใจคอยดูแล จึงไม่แยแสต่อคนรอบข้าง ด้วยเหตุเพราะว่าความเบื่อหน่ายต่อคน ต่อสังคมที่วุ่นวาย ในโลกยุคปัจจุบัน

ที่มาของเพลง

เพลงนี้เกิดขึ้นมาเพราะความคิดซ้ำๆ คิดเล่นๆ สมมุติตัวตนขึ้นมาเป็นตัวละคร 2 คน ที่เป็นคู่รักกัน จากฐานความคิดที่ว่าคนเราถ้ารักความสมถะ ชอบความอิสระแล้ว จะสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมกับโลกใบนี้คนเดียวหรือสองคนอย่างปกติสุขได้หรือไม่ ซึ่งในใจของผู้ประพันธ์เองนั้นก็ยังไม่กล้าฟันธงลงไปหรอกว่าจะอยู่ได้ปกติหรือไม่ ดีหรือไม่ดีประการใด แต่ที่แต่งเพลงนี้ขึ้นมา ก็เพียงเพื่อว่าแค่ให้มันสนุกๆ ไปตามอารมณ์ และความคิดในขณะนั้น

สาระของ จังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นอีกเพลงหนึ่งที่ใช้กีตาร์ไฟฟ้าเป็นเครื่องดนตรีชิ้นเอกในการ Solo มีเสียงประสานในการร้องเป็นระยะๆ อยู่ตลอดเพลง ทำนองมีความขึ้น - ลงของการร้องเป็น Melody แบบเพลงสากล จังหวะดนตรีเป็นแบบดนตรี Country Rock แต่ไม่ถึงกับแรง ทำให้สนุกก็คึกแบบเรียบง่ายพอได้อารมณ์ การแต่งเพลงใช้สัมผัสในการแต่งแบบสบายๆ เป็นสัมผัสที่อิสระ ดูเหมือนไม่มีสัมผัส แต่มีสัมผัส ไม่จำกัดตำแหน่งตายตัว มีความอิสระในการร้อง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงเรื่องราวระหว่างคนกับคน ให้แนวคิดในการใช้ชีวิตแบบอิสระ ไม่วุ่นวายกับคนภายนอก เป็นวิถีของคนรักสันโดษ เป็นเพลงที่ให้ความบันเทิงสนุกสนาน ฟังเพื่อการผ่อนคลาย แต่การจะนำไปเป็นแบบอย่างของการดำรงชีวิตนั้นคงจะไม่เหมาะ เพราะในชีวิตจริงของคนแต่ละคนนั้นมีพื้นฐานของชีวิตที่แตกต่างกันไม่สามารถจะทำอะไรๆ ได้ตามแต่ใจเหมือนกันได้ทุกคน

เพลง ไอดินกลิ่นฟาง

เนื้อเพลง

ผืนดินถิ่นนี้นั้นเคยได้อยู่ มีน้ำมีปลาเต็มอยู่ มีนา มีข้าวหอมเขียว แดดร้อนแดดแสงลอด
ก้านตาลเดี่ยว พ่อแม่ฉันได้เก็บเกี่ยว ตกปลาริมคลองน้ำใส

ยามฝนตกมาข้าวกล้าชุ่มฉ่ำ ปลาย่อ้วยยุ่ยผุดว่ายคำ ชาวนายิ้มชื่นสุขใจ กรุ่นหอมไอ
ดินส่งกลิ่นลอยไกล ลมพัดทิวข้าวไสว เกี้ยวใจให้คล้อยกิริมย์

ฉันเคยตกปลาทำแสงตะวัน ค้มด้าแสงนวลดวงจันทร์ จับขานเสียงเพลงบ้านนา
ลอยลมส่งไปให้คนรักข้า บอกน้องอย่าลืมทุ่งนา ไอดินกลิ่นฟางเคยเนา

ข้าวเหลืองรอเคียวมาเกี่ยวสู่ฉาง ไอดินยังกรุ่นมิจาง กลิ่นฟางยังหอมติดใจ ยามลา
บ้านนาแดนนี้คราใด ยังคิดถึงวิลาลัย กรุ่นไอดินและกลิ่นฟาง

ความหมาย/สาระ ของเนื้อเพลง

ความรู้สึกนึกถึง ๆ ที่ยังติดตาตรึงใจ ทุ่งข้าวเขียวขจี รวงข้าวเหลืองอร่าม ลำคลองน้ำ
ใส กลิ่นดิน กลิ่นฟางข้าว วิถีชีวิตแบบเรียบง่ายของชาวนา เหล่านี้ คือสวรรค์ของคนไกลบ้านยามใด
เมื่อได้คิดถึงบ้าน พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ที่องุ่น ๆ ไม่ว่าจะจากไปไกลแสนไกลสักแค่ไหนก็ยังวิล
าลัย “ไอดินและกลิ่นฟาง....เคยเนา”

การเขียนเพลงนี้ได้รับร่ายถึงบรรยากาศของภูมิประเทศ สิ่งแวดล้อมในวิถีชีวิต
ของชาวนาไทยด้วยคำร้อง และทำนองเพลงที่เรียบง่าย เข้าใจได้ทันที ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น
เหมือนกับอยู่ในสถานที่นั้น เกิดความเพลิดเพลินสำนึกรักและคิดถึงบ้านเกิด จรรโลงใจให้คนไกล
บ้านได้ระลึกถึง ได้เกิดความสุขขึ้นบ้างยามเหงา หรือ ยามใดที่คิดถึงบ้านขึ้นมา

คำกวีในบทเพลงมีเจตนาเพื่อกระตุ้นอารมณ์ ให้จินตนาการถึงท้องทุ่งท้องนา วิถี
ชนบท ใบหญ้าไหว รวงข้าวสีทองยามต้องลมพัด ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ที่มาของเพลง

ปี 2539 ผู้ประพันธ์ได้ไปเปิดกิจการร้านอาหารร้านหนึ่งอยู่น้ำสถาบัน
เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ หรือมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในปัจจุบัน รอบๆ ร้านจะเป็นทุ่งนากว้างไกล
พอที่จะมองทอดสายตาชื่นชมความงามของธรรมชาติได้พอสมควร มีบ่อเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ที่
ประดับประดาด้วยต้นมะพร้าวและหมากสงที่ปลูกไว้รับกับความเป็นทุ่งนารอบๆ ได้อย่างลงตัว ได้
เห็นวิถีชีวิตชาวนาพื้นเพที่นั่นเป็นปกติทุกวัน ร้านนี้ผู้ประพันธ์ได้ตั้งชื่อไว้ว่า “ไอดินและกลิ่นฟาง”

เพื่อให้เข้ากับบริเวณ โดยรอบและได้เขียนบทความสั้นๆ เป็นสโลแกนไว้ว่า “ตกปลาทำแสงตะวัน
ดืมเหล่าเหล่าแสงจันทร์ เสียงเพลงบรรเลงแว่วหวาน ขับกล่อมขับขาน กรุ่นไอดินและกลิ่นฟาง” ซึ่ง
จากการที่ทำงานและพักอาศัยอยู่ที่ร้านทำให้ได้เห็น และรู้สึกถึงวิถีชาวนาที่นั่นบวกกับชีวิตตัวเองที่
ผ่านการใช้ชีวิตแบบนี้มาตั้งแต่เด็ก จึงรวบรวมความคิดคำนึงจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันตอนนั้น
นำมาเขียนเป็นเพลง “ไอดินกลิ่นฟาง” เพลงนี้ขึ้นมา

สาระของ จังหวะ ทำนอง/ดนตรี

ใช้เครื่องดนตรีส่วนใหญ่เป็น Acoustic ยกเว้น Bass และกลอง จังหวะเพลงช้า ถูก
ขับกล่อมออกมาด้วยเสียงดนตรีที่มี Mandolin และ กีตาร์โปร่ง ประสมประสานกับเสียงขลุ่ย ในการ
ขับร้องที่เอื้อนเสียงสูง ทำนองพลิ้วหวาน

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการประพันธ์ความเชื่อมโยงระหว่างคนกับธรรมชาติ ในวิถีชีวิตของสังคมใน
ชนบท บรรยายถึงความงดงามโดยธรรมชาติของทุ่งนา ต้นข้าว รวงข้าว ลำคลอง ดวงอาทิตย์ ดวง
จันทร์ สายลม แสงแดด ฯ ที่มีความสัมพันธ์กลมกลืน โดยเจตนาเพื่อสร้างจิตสำนึกรักถิ่นบ้านเกิด
ให้กับผู้ที่ได้ฟังเพลงนี้ และเพื่อสร้างความรื่นเริงบันเทิงใจ

เพลงชีวิต สายลม โลกงาม

เนื้อเพลง

หรีดหรือเรไร ร้องระงมทั่วไพร เป็นทางไกลที่เดินที่ทน ภาพสวยยังงามธรรมชาติ
สร้างมาบนทางที่ค้นหา สายธารสร้างธรรม

คนเราเกิดมาพบพานหลายหลาก บ้างได้เป็นอย่างเช่นที่ฝัน เกาะเกี่ยวเก็บกินหลาย
สิ่งหลายอย่าง บ้างยังค้นหาชีวิตลมลม

หรีดหรือเรไรยังร้องระงม ไปตามสายลม ไปตามครรลอง

เลื่องๆผ่านไป ฝนๆ ผ่านมา ร้อนๆ หนาวๆ ชีวิตคงคา กับลมกับฝน กับความหมัก
หมม จ่อมจมอยู่ในสังคม ปลี่ยนลง

คนเราก็ค้น ต้องเผชิญหลายหลาก บ้างก็เข้าไปกับความคิดคำนิยม เก็บเกี่ยว
ครอบงำกับความงามหลอนหลอก เป็นไปตามทางที่เขาชี้ให้ทำ

ยังมีภาพสวย ธรรมชาติสดใส เปิดทางให้ใจมองเห็นโลกงาม ทุกสิ่งที่จะสร้างทุก

อย่างที่ยากสรรค์ ทุกคนมีความสำคัญ เลือกทางของตน

ความหมาย /สาระ ของเนื้อเพลง

ในความหมายของเพลงนี้หมายถึง ชีวิตเป็นสิ่งที่มิอิสระและเบิกบาน มีความไม่แน่นอนของการใช้ชีวิตเป็นสัจธรรม ดำเนินไปตามกฎแห่งไตรลักษณ์คือ อนิจจัง ทุกขัง และ อนัตตา มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นทุกข์ ยึดมั่นถือมั่นไม่ได้ แต่คนส่วนใหญ่ก็ยังยึดติดและยึดมั่นว่า เป็นตน ว่าเป็นของตน ทำให้หลงไหลไปกับคำหลอกลวง คำโฆษณาชวนเชื่อ หลงไหลไปกับคำนิยม แท้ที่จริงแล้วชีวิตสามารถเลือกวิถีที่สงบได้ ด้วยการใช้ชีวิตอย่างมีสติ ปัญญา สัมปชัญญะ และมีสมาธิกำกับ จึงจะกำหนดเลือกทางสงบในหนทางที่ถูกต้องให้แก่ตนเองได้ ในเนื้อหาสาระของเพลงพยายามที่จะเป็นสื่อเพื่อเตือนสติคนไม่ให้หลงเชื่อ ชื่นชมไปตามคำนิยมตามคำชักชวน โฆษณา ให้หันกลับมาหวนคิดตัดสินใจโดยใช้สติในการจะเลือกวิถีทางของตน ทำอะไร ด้วยเหตุ ด้วยผล ด้วยปัญญา เนื้อหาในการประพันธ์อ้างอิงถึงธรรมะ คือธรรมชาติที่มีความอิสระในตัวเอง แต่วิถีชีวิตกลับต้องอยู่ท่ามกลางสถานะของ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และ ธรรมารมณ์อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นจึงต้องดำรงชีวิตด้วยความระมัดระวัง ใช้ “ชีวิต” อย่างมีสติ และอิสระดัง “สายลม” ใน “โลก” ที่ด “งาม” ของตน

ที่มาของเพลง

เมื่อต้นปี 2535 ทางบริษัทต้นสังกัดของผู้ประพันธ์ได้ถูกว่าจ้างจากบริษัทเครื่องใช้ไฟฟ้ายี่ห้อหนึ่ง เพื่อให้ผู้ประพันธ์แต่งเพลงให้ ซึ่งคำประพันธ์เพลงนี้นั้นแน่นอนว่าต้องใช้คำที่ชักจูงหรือชักชวนให้ผู้ที่ได้ยินได้ฟังเพลงโฆษณาเพลงนี้ฟังแล้วต้องเคลิบเคลิ้ม เชื่อตามคำชักชวนในเพลงนี้ แต่ความเป็นจริงแล้วต้องยอมรับว่ามันไม่ได้เป็นไปตามนั้นทั้งหมดแน่นอน ในเพลงโฆษณานั้นมีเนื้อหาบางตอนอยู่ว่า “ทุกสิ่งที่เราสร้าง ทุกอย่างที่เราสรรค์ เพราะคุณคือคนสำคัญ...(ชื่อสินค้า)...รักคุณ” ซึ่งเป็นไปไม่ได้หรอกว่า บริษัทหรือสินค้านั้นจะรักคุณ ตามที่กล่าวอ้างไว้จริง ตัวผู้ประพันธ์เองตอนหลังรู้สึกสำนึกผิดกับคำๆ นี้ จึงอยากชดเชยสิ่งที่ตัวเองเคยกระทำลงไปด้วยการแต่งเพลง ชีวิต สายลม โลกงามนี้ขึ้นมา เพื่อจะบอกว่าในความเป็นจริงเราควรเลือกทางของเราเอง ด้วยสติ ปัญญา ไม่ใช่ว่าจะเชื่อตามที่คนอื่นโฆษณาชวนเชื่อแล้วหลงตามเขาไป

สาระของ จังหวะ ทำนอง/ดนตรี

บทเพลงนี้ใช้ Piano และกีตาร์ Classic เป็นเครื่องดนตรีหลัก ส่วนเครื่องดนตรีอื่นเป็นเครื่องดนตรีสากลทั้งหมด มีจังหวะปานกลาง ทำนองเรียบง่าย

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการนำเอาคนกับธรรมชาติ คือหรือหิ้งเรไร มาเป็นตัวสะท้อนถึงชีวิตที่ต้องคลุกเคล้าปะปนกันอยู่ในสังคมที่พร้อมจะเอาเปรียบกันทุกเมื่อที่มีโอกาส เพลงนี้มีคำประพันธ์ที่แฝงเอาไว้ด้วยปรัชญาที่ต้องการจะบอกว่า ในความวุ่นวายของสังคม การหลอกลวง หรือ โฆษณาชักชวน ชักนำให้คนหลงเชื่อตามบุคคล หรือ องค์กรที่หวังผลประโยชน์ทางธุรกิจที่พยายามทำให้อื่นเชื่อตาม หลงไปตามคำนิยมนั้นมันไม่น่าจะดีนัก เราควรมีสติในการเลือก การคิด การตัดสินใจด้วยปัญญาของตัวเอง

เพลงได้ร่ำหัว

เนื้อเพลง

ได้ร่ำหัวล้มพัดกิ่งไหว ตอนสายๆนกเขาขันคู นกปรอทมาเกาะกิ่งจับมดแดงขยับมาจับรังหนู แมวดำลายมานอนจับเจ้า ยินเสียงหมาเห่ารีบลุกขึ้นขู่ เจ้าแมวน้อยจงถอยออกไป มิเช่นนั้นไซ้รังได้หน้าดู

เจ้าแมวน้อยมิได้กลัวลวด หากใครบังอาจเข้าจะขอสู้ ลองดูไหมวัดกันสักตั้ง ไม่ต้องทำครางให้มันอดสู หมาโกรธจัดอยากกัดเข้าให้ แต่ว่าในใจยังคร้ามเกรงอยู่ แมวมีเฉยทำท่าผยอง เบ่งขนลำพองทำประลองคู่ นกเขาสงสยะไรกันนั้น จึงส่งเสียงขัน จู๊กรู้ จู๊กกู เจ้านกปรอทมองลอดกิ่งแอบ มดแดงตัวแสบชักแถวรอดู

ต่างฝ่ายต่างจ๋า จ้องๆ แมวก็มองเจ้าหมาก็ดู ต่างไม่กล้าจะเข้าประชัน ต่างคร้ามเกรงกันยังหวั่นใจอยู่ ยินแต่เสียงคำรามฟู่ฟ่า ชูกันไปมาไม่กล้าเข้าสู่ เจ้าหนูน้อยได้แต่สงสยอกสัน ขวัญหายมุดอยู่ใต้รู ปรอทร้องเชียร์นกเขาคุใส่ มดแดงฝูงใหญ่ใจจดจ่ออยู่ วันนี้แหละหนาพวกเรา เร็วรีมาชมมวยฟรีของคิน่าดู

มีเด็กน้อยสองคนตรงไปหมายดันหัวใหญ่ที่แมวหมายู่ ใจมุ่งหวังได้ลูกหัวสุกกินให้สนุกให้หรรษาจังหู้ เห็นหมาแมวมายืนขวางทางคว่าไม่ได้พาลงไล่ตะเพิดขู่ แมวไปทางหมาก็ไปทางวิ่งกันจนหางจุกตูดทั้งคู่ นกเขาบินหนีปรอทรีบไปเห็นเด็กตัวร้ายกลัวไม่กล้าอยู่ เจ้าเด็กน้อยรีบป็นหัวใหญ่มดแดงมากหลายวิ่งไล่เข้ากู

ไอ้เด็กน้อยทั้งแสบทั้งคั่นเจ้ามดขยันตะบันกันสู้ อยู่ไม่ได้ต้องถอยร่นกลับเปลี่ยนเป็นขยับไม้สอยได้อยู่ เก็บลูกหัวได้ดังใจหมายจึงชวนกันไปกลับบ้านทั้งคู่ พอเสียงเจ้าหนูก็โผล่มาขึ้นหัวไค้อยู่ที่ปากกู โอ้วว่าตัวเราเห็นจะได้ที แมวไม่มีหมาก็ไม่อยู่ ลูกหัวเกลิอนกลาดลาดปากของฉันทัน จะเคี้ยวให้มันสวรรค์ของกู

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

เพลงนี้หมายถึงโลกใบเล็ก ๆ ใบหนึ่งที่มีสมาชิกประกอบด้วย ต้นไม้ สัตว์ และคน มีกิจกรรมที่มีทั้งความร่มเย็น ความขัดแย้ง การขัดผลประโยชน์ การเอื้อผลประโยชน์ต่างๆ เกิดขึ้น ทำให้ผู้ตื่นตื่นเร้าใจอยู่กับสังคมนั้นตลอดเวลา มีความวุ่นวายแก่งแย่ง รุกราน แต่สุดท้ายทุกอย่างก็ต้องสงบลง ซึ่งเป็นไปตามกฎเกณฑ์แห่งโลก หรือสัจจะธรรม มีความสงบได้ก็เพราะมีความวุ่นวายมาก่อน เมื่อความวุ่นวายถึงที่สุด เมื่อนั้นก็จะพบความสงบเช่นกัน

ในบทเพลงนี้การประพันธ์จะเป็นแบบเล่าเรื่องราวไปเป็นขั้นเป็นตอน เน้นความสนุกสนานครื้นเครง ในเนื้อหาแฝงด้วยคติธรรมของการดำรงชีวิตเล็กน้อยพอประเทืองปัญญาอยู่บ้างพอสมควร ที่เห็นเด่นชัดน่าจะพอสรุปได้เป็น 2 ประการคือ

1. การต่อสู้แย่งชิงย่อมก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นกับทั้งสองฝ่าย
2. ผู้ใดที่มีความสงบเสงี่ยมเจียมตัว ผู้นั้นจะพบหนทางที่สงบสุขที่สุดได้ดังเช่นหมากับแมวที่ทะเลาะกันแต่กลับไม่ได้อะไร ไม่มีใครแพ้ไม่มีใครชนะ แต่กลับต้องเก็บความโกรธ ความเคียดแค้นชิงชังต่อกันอีกต่อไป เด็กกับมดแดง เด็กก็เจ็บตัว มดแดงหลายตัวต้องบาดเจ็บและตาย นกต่างๆ ต้องบินหนีเพราะคิดว่าเด็กคือศัตรู จึงไม่ได้กินอาหาร แต่หนูซึ่งมีความกลัวตั้งแต่แรกจึงอยู่ในอาการนิ่งและดูเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยความสงบ เมื่อเหตุการณ์ทุกอย่างผ่านไป หนูผู้ต่ำต้อยที่สุดจึงได้รับรางวัลด้วยอาหารมากมายโดยตัวเองไม่ต้องทำอะไรเลย

ที่มาของเพลง

เมื่อปี พ.ศ. 2541 ผู้ประพันธ์ได้มีโอกาสบวชเรียนเข้าสู่ร่มธรรมแห่งพระพุทธศาสนา ณ วัดลานช้าง อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง ที่วัดแห่งนั้นจะมีพระผู้ใหญ่อยู่ 3 รูป สามเณร 2 รูป และผู้ประพันธ์ซึ่งบวชเป็นพระอยู่ ณ ขณะนั้น ด้วยความไร้เดียงสาของเณรทั้งสอง ซึ่งขณะนั้นอายุประมาณ 9 – 10 ขวบ ชุกชนตามประสาเด็ก แม้ว่าจะบวชเป็นสามเณรแล้วก็ตาม

มีอยู่วันหนึ่งขณะที่ผู้ประพันธ์พักผ่อนอยู่ในกุฏิประมาณ 10 นาฬิกาเศษ ก็ได้ยินเสียงเรียกจากสามเณรทั้งสองเพื่อให้ออกมาฉัน (รับประทาน) “ลูกหว่า” (ผลไม้ป่าพื้นบ้านของไทยชนิดหนึ่ง) ซึ่งเณรได้เก็บมาด้วยกัน ผู้ประพันธ์เองไม่ร่วมกิจกรรมนั้นด้วยเพราะดูแล้วว่าตามเนื้อตัวตามมือ ตามจีวรของเณรนั้นมีมดแดงที่ถูกขยี้ตายติดอยู่เต็มไปหมด ได้แต่นึกขำไม่ได้คิดเตือนหรือว่ากล่าวเณรแต่อย่างใดในความไม่เหมาะสมนั้น

เหตุการณ์ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อหลวงปู่ซึ่งเป็นปู่แท้ๆ ของสามเณรทั้งสองได้เดินมาประสบเหตุพอดี จึงว่ากล่าวตักเตือนเณรทั้งสองที่เข้ามารบกวนพระ และยังทำผิดศีล ปีนต้นไม้แล้วยังฆ่ามดแดงอีกเป็นสิบเป็นร้อยตัว วันนั้นสามเณรทั้งสองถูกลงโทษด้วยการให้ฉันลูกหว่าเป็น

อาหารเพล (มือเที่ยง) แทนข้าว ผู้ประพันธ์พยายามขอร้องหลวงปู่แต่ก็ไม่เป็นผล วันนั้นสามเณรจึงไม่ได้ฉันข้าวมือเที่ยง แต่พอตกตอนเย็นของวันนั้นขณะที่ผู้ประพันธ์กำลังเดินจงกรมอยู่ในสวนป่าตามลำพัง ซึ่งสวนป่านั้นอยู่หลังกุฏิที่หลวงปู่และสามเณรพักด้วยกัน ก็ได้ยินเสียงวัดตุกระทบกันดังมาจากกุฏิของหลวงปู่และมีเสียงเณรแว่วมาเบาๆ พร้อมกับกลิ่นของบะหมี่สำเร็จรูปที่กำลังถูกปรุงใหม่ ๆ โชยมาตามลม และในขณะนั้นเองก็ได้ยินเสียงหลวงปู่ตะคอกดังๆ ขึ้นมาว่า “ไขกับผักบุงนะทำไมไม่ใส่ลงไป กินแต่มาอย่างเดียวนั้นจะไปมีประโยชน์อะไร” ผู้ประพันธ์จึงนึกขำในใจ ยิ้มกับตัวเอง ในใจเกิดความปิตินึกถึงจิตเมตตาของหลวงปู่ ท่านก็ได้ใจร้ายใจดำอย่างที่เราคิด

อีกวันหนึ่งจึงนั่งมองต้นหว้าที่มาของการอดมือเที่ยงของสามเณรทั้งสอง และยังทำผิดพลาด และแอบไปฉันทิ้งมือเย็นแทน เห็นความนิ่งสงบของต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงาให้ความร่มเย็น มีนกมาอาศัยและพึ่งพาถูกหว้าเป็นอาหารมากมายหลายชนิด จึงจินตนาการว่า น่าจะมีแมวนอนอยู่ใต้ร่มหว้า นั้นสักตัว คิดถึงแมวจึงคิดถึงหมา และหนูตัวน้อยกับมดแดงที่ได้อยู่ใต้ต้นหว้า จึงคิดถึงสามเณรทั้งสองที่ก่อเรื่องจนได้เรื่องขึ้นมา ร้อยเรียงเป็นกลอนธรรมชาติให้ชื่อว่า “ใต้ร่มหว้า” อย่างอารมณ์ดี

หลังจากที่ผู้ประพันธ์ลาสิกขาบทแล้ว จึงได้นำบทกลอนนั้นมาใส่ทำนอง และกลายเป็นเพลง “ใต้ร่มหว้า” ขึ้นมา

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

ดนตรีของเพลงนี้ใช้จังหวะว่าเป็นเสียงนำ เนื่องจากผู้ประพันธ์เห็นว่าเครื่องดนตรีชิ้นนี้เป็นเครื่องดนตรีสำหรับเป่าบรรเลงเพลงไหว้ครู และประกอบขณะชกมวยของการชกมวยไทย จึงคิดว่าเป็นการเหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบกับเพลงนี้ซึ่งมีเนื้อหาสาระเป็นการทะเลาะเบาะแว้งแย่งชิงกันอยู่ตลอดเวลา แต่สงบได้ในตอนจบ เอกลักษณ์ของเพลงนี้ยังมีอีกอย่างที่ไม่ค่อยจะได้เจอนักในการประพันธ์เพลงคือ ตลอดทั้งเพลงเล่นดนตรีอยู่เพียงคอร์ดเดียวคือคอร์ด E เท่านั้น

จังหวะของเพลงเร็วปานกลาง เน้นความสนุกสนาน ทำนองเรียบๆ แต่ร้องยาก เพราะต้องร้องคำที่ติดกันวรรคละหลายคำ จึงต้องฝึกวิธีร้องที่ต้องมีความชำนาญเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างการขับร้องกับการหายใจเข้า – ออก

ภูมิปัญญาของเพลง

เพลงนี้ประพันธ์โดยการนำเอาคนกับธรรมชาติมาผูกโยงเข้าด้วยกัน เน้นเรื่องราวที่ให้เกิดข้อคิดสอนใจคนฟัง ถ้าคนฟังเข้าใจความหมายของเพลงนี้ ก็จะทำให้ความโลภ ความโกรธ และ

ความหลงของคนลดน้อยลง การแก่งแย่งแข่งขัน ช่วงชิงผลประโยชน์ การทะเลาะเบาะแว้งกันก็จะไม่เกิด มีสติ ปัญญามากขึ้น

เพลงบทเพลงก่อนลา

เนื้อเพลง

แหละวันนี้ก็มาถึง ซึ่งวันที่ต้องจาก เพื่อนเอยเพื่อนรักเคยร่วมเรียง เก็บวันคืนเคย
ร่วมฝัน ร่วมสรรค์ร่วมลำบาก ผูกเอาความทรงจำไว้แน่นใจ มิให้เลื่อน

หนทางข้างหน้าสุดไกล เพื่อนเอยต้องฝ่าฝืน ขวากหนามนานาต้องฝ่าไป เพื่อนเรา
คงไม่สิ้นหวังแม้สักวันเถลไถล คณชีวิตรจะ โถมซัดเพียงใด ไม่หวั่นเกรง

หากว่าเมื่อนี้เอื้อมมือคว้าความมาได้ จะหอบมาเป็นแรงใจให้เพื่อนเรา จะเก็บเอาดวง
เดือนคล่องเนบตรวงเนบออก เปล่งรังสีอุ่นแสงทอตาบใจ ให้เพื่อน

ขอตะวันสว่าง ส่องทางผองเรา สู่จุดหมาย ที่หวังสมดังใจ ฝากบทเพลงก่อนลาไว้
ทรงจำถึงเพื่อน จากดวงใจมิลืมเลือน ไว้ร่วมทาง ก่อนลา

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ความอาลัยอาวรณ์เมื่อถึงเวลาต้องพลัดพราก แยกย้ายจากกันของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง
ไปตามทางตามวิถีของตนหลังจากที่ได้ใช้ชีวิตทำกิจกรรมร่วมกันมาในระยะหนึ่ง จึงเกิดความเศร้า
อาลัยอาวรณ์ โหยหา ไม่อยากให้ถึงเวลานั้น แต่งานเลี้ยงย่อมมีวันเลิกราจันใด การพบต้องมีการจาก
กันนั้น คำอวยพร การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จึงเป็นหนทางที่ดีที่สุดเพื่อกลบเกลื่อนความอาลัย
อาวรณ์ให้เหลือไว้แต่ “ความทรงจำที่ดี” ต่อกัน

ที่มาของเพลง

จากความทรงจำ ความรู้สึกหลาย ๆ ครั้งที่เราจบการศึกษาแล้วต้องไปใช้ชีวิตอีกที่
หนึ่ง เรียนต่อหรือต้องทำงาน รู้สึกว่าต้องพลัดพรากจากเพื่อนๆ เพื่อนรัก เพื่อนสนิท โดยไม่รู้ว่
เมื่อไหร่จะได้เจอกันอีก หรืออาจจะไม่ได้เจอกันอีกแล้ว เพราะต่างคนต่างย่อมมีวิถีชีวิตที่แตกต่าง
กันไปตามแต่ละเลือกเดิน คิดแล้วใจหาย ผู้ประพันธ์จึงเขียนเพลงนี้ขึ้นมาเพื่ออวยพรและให้กำลังใจ
ในการดำเนินชีวิตของเพื่อนๆ และเพื่อมอบเพลงนี้แด่เพื่อนสู่เพื่อนทุกคนในโลก

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

จังหวะของเพลงนี้เป็นจังหวะCountry สนุกสนานไปกับทำนองเพลงที่ขึ้นลงสม่ำเสมอ ใช้เครื่องดนตรีสากลทั้งหมด โดยมีกีตาร์ไฟฟ้าเป็นเครื่องดนตรี Solo ให้เสียงโดดเด่นอยู่ทุกช่วงของเพลงเน้นการร้องประสานเสียงเพื่อต้องการสื่อถึงความเป็นกลุ่มเป็นคณะ และการเดินทางที่ยังต้องดำเนินอีกต่อไป เนื้อร้องจะทำให้เกิดความเศร้า ห่วงหาอาลัยไปกับเรื่องราวของเพลง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการผูกโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน เน้นประโยชน์ในการฟังเพื่อความสนุกสนาน ผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

เพลงคิดถึงจางๆ ก็พอ

เนื้อเพลง

เพื่อเธอฉันทำได้เสมอ เพื่อเธอฉันทำได้ทุกอย่าง เพื่อเธอแม้ว่าบางครั้ง เจ็บปวด
อ้างว้างก็เต็มใจ

ขอเพียงแค่เห็นรอยยิ้ม เพียงเห็นเธอมีความสุข เพียงแค่ส่งใจหวังดีซ่อนไว้ลึกๆ
จากใจคนอาภัพคนหนึ่งก็พอ

จะเอาภูผารวมเข้ามากับน้ำทะเลทั้งโลกนี้ ก็คงเป็นไปได้เพียงเสี้ยวใจแห่งรักของฉัน
จะเอาเดือนดาวทั้งหมดฟ้า ดาราทั่วจักรวาล ยังไม่ทานเพียงครึ่งใจที่ฉันรักเธอ

ไม่ขอรักคืนตอบมา ไม่ขอแม้จะไร้อะไรสักอย่าง เพียงแค่ยามใด ที่ใจเธอเปลี่ยวอ้างว้าง
คิดถึงแค่จางๆ ให้ฉันก็พอ

เพียงแค่ยามใด ที่ใจเธอเปลี่ยวอ้างว้าง คิดถึงแค่จางๆ ให้ฉันก็พอ

คิดถึงแค่จางๆ.....ให้ฉัน.....ก็พอ

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ในเพลงนี้จะให้ความหมายคำว่า “เธอ” และ “ฉัน” ไว้ดังนี้คือ “เธอ” หมายถึงแม่ และ “ฉัน” หมายถึง ลูก

ความรักความเสียสละที่แม่มีให้ลูกนั้นใหญ่ยิ่งกว่าภูผามากกว่าน้ำทะเลทั้งมหาสมุทร อีกทั้งดวงดาวทั่วท้องฟ้า ทั่วทั้งจักรวาลมารวมกันเสียอีก แต่สิ่งที่แม่ต้องการนั้นกลับมี

เพียงสิ่งเดียวคือการที่ได้เห็นลูกของตนมีความสุขแค่นี้ที่แม่ต้องการ และในคำว่า “แม่” นั้น หมายถึงรวมถึง “พ่อ” อยู่ในคำนี้ด้วยนี่คือคำเดียวกัน การประพันธ์เป็นความตั้งใจที่จะหลีกเลี่ยงคำนามจากแม่กับลูกให้เป็นฉันทลักษณ์ เพื่อว่าการฟังจะได้มีภาพจินตนาการกว้างไกลขึ้น ความรักที่ถูกประพันธ์ขึ้นมาในเพลงนี้จะเป็แบบแม่รักลูก หรือคนรักที่มีต่อกันก็ได้ เพียงแต่ถ้าดูความยิ่งใหญ่ในความรักจากเนื้อเพลงนี้แล้ว ความรักที่มีให้กันขนาดนี้ที่เกิดจากคู่รักนั้นอาจจะดูเกินจริงไปมาก แต่ถ้าเป็นความรักที่พ่อแม่ให้ลูกนั้นย่อมมีจริงอย่างแน่นอน

การเขียนเพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจเขียนเพื่อให้เปิด ไม่ได้สรุปความหมายในเพลงให้รู้ หรือฟังแล้วเข้าใจตามความหมายถึงแม่กับลูก แต่จะเก็บเอาไว้เฉยเมื่อยามได้ไปแสดงดนตรีสดตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อจะให้เกิดความเร้าใจ ตื่นเต้นกับความหมายของคำ ที่บางคนอาจจะคาดไม่ถึงว่าความหมายจะเป็นอย่างนี้ เพื่อให้ผู้ชมได้ตั้งใจฟัง แปล และร้องเพลงนี้คลอไปพร้อมกัน

ที่มาของเพลง

จากการใคร่ครวญ คิดถึงสิ่งที่เรามีต่อลูก เราจึงได้เห็นบางสิ่งบางอย่างที่เราได้รับมาจากพ่อแม่ นั่นคือความรัก ความเสียสละที่ใหญ่มหาศาลประมาณค่าไม่ได้ จึงคิดย้อนเหตุการณ์ว่าทำไมผู้ใหญ่หรือพ่อ แม่ของเราถึงอยากมีหลานอยากอุ้มหลานกันนัก นั่นคงเป็นกุศโลบายเพื่อให้เราได้ว่าที่เรารัก หวง ลูกปานดั่งดวงใจเช่นไร ท่านก็รักเราหวงเราปานดั่งดวงใจเช่นนั้น

ในปี 2546 ผู้ประพันธ์จึงเขียนเพลงนี้ขึ้นมาตอนที่ลูกคนเล็กอายุ 4 ขวบ เพื่อน้อมสดุดี คารวะ ความรักที่ยิ่งใหญ่ พระคุณอันมากล้น ทั้งกว้างใหญ่ยิ่งกว่ามหาสมุทร ท้องฟ้า และภูเขามารวมกันของพ่อและแม่ทุกๆ ท่าน

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

ดนตรีในเพลงนี้จะเป็แนวกึ่ง Rock เบาๆ โดยใช้กีตาร์ไฟฟ้า Solo สำเนียงแบบดนตรีสากล ให้น้ำเสียงที่บาดลึกเพื่อเสริมอรรถรสในการฟัง เป็จังหวะโซล มีความเร็วปานกลางค่อนข้างไปทางช้า การร้องเอื้อนสำเนียงหวานเศร้า สูง - ต่ำตลอดเพลง ใช้เครื่องดนตรีสากลในการเล่นทั้งหมด

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงผูกพันระหว่างคนกับคน คือ แม่กับลูก และยังโยงไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติ การเปรียบเทียบความรักกับท้องฟ้า มหาสมุทร และภูเขา เข้ามาสัมพันธ์กันเพื่อบอกถึงความยิ่งใหญ่ ถ้าผู้ฟังเพลงนี้แล้วเข้าใจถึงความหมายตามที่ผู้ประพันธ์ซ่อน

ไว้ในเนื้อเพลงของคำว่า “ฉัน” และ “เธอ” เชื่อว่าคนฟังจะรักพ่อและแม่มากขึ้นกว่าที่เคยมี คนที่ทอดทิ้งบุพการีไม่ค่อยใส่ใจดูแลท่านได้หวนคิด คำนึง สำนึกว่าการกระทำเช่นนั้นถูกหรือผิดประการใด

เพลงตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา

เนื้อเพลง

ฉันนำหัวใจแขวนไว้ที่ต้นจำปูน คั่นที่ฟ้าอาครุลมทะเลเปลี่ยนเหงา ครั้งแรกเจอกัน
คั่นนั้นสองเรตรงที่หาดทรายขาว เรือหางยาวแล่นผ่านไปมา

คั่นที่หัวใจอ่อนไหวเหมือนไฟต้องลม คั่นที่ใจสุดตรมร้าวระบมหัวน้ผวา เพียงแค่
พบพาน นงคราญน้องหนึ่งตริงตรา ริมทะเลพังงา ชุบชีวาให้ชีวิตใหม่

เรานั่งคุยกันคั่นนั้นฟ้าใส ได้ยินเสียงเต็นของหัวใจ คล้าเสียงทรายคลื่นสาดซัดมา
อดีตตรมตรมขึ้นชมหนักหนา ได้น้ำใจเธอเข้ามา ช่วยเยียวยารักษาแผลใจ

จึงฝากหัวใจเอาไว้ที่อ่าวพังงา คั่นที่ดาวแจ่มฟ้าท้องนภาสดใส เก็บความสุขสันต์
ตะวันขึ้นอยู่กลางใจ ลมทะเลอ่อนไหว รอเช้าวันใหม่ที่อ่าวพังงา

ความหมายของเพลง

ความรู้สึกที่ปวดร้าว เศร้า ขมขื่น หม่นหมองนั้น บางทีอาจเปลี่ยนแปลงไปเป็น
ความรู้สึกสดชื่น แจ่มใสได้อย่างไม่น่าเชื่อโดยคาดไม่ถึง เหตุการณ์บางสิ่งบางอย่างที่ถูกกระตุ้นให้
เปลี่ยนไปให้รู้สึกดีขึ้นด้วยเหตุอีกอย่างนั้น อาจทำให้คนเราเกิดความรู้สึกปีติสุขขึ้นมาทันทีทันใด
จึงเปรียบได้ดังดวงตะวันกำลังขึ้นในยามเช้าของวันใหม่ ณ ที่กลางใจคน “เก็บความสุขสันต์ ตะวัน
ขึ้นอยู่กลางใจ ลมทะเลอ่อนไหว รอเช้าวันใหม่ที่อ่าวพังงา” เป็นการนำเอาปรากฏการณ์ทาง
ธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับอารมณ์ของมนุษย์ ให้เกิดเป็นความรู้สึกทางศิลปะที่เหมือนว่าจะรู้สึกได้
ดังตาเห็นดวงตะวันขึ้นแล้ว แต่ขึ้นอยู่ที่ในใจคน ทั้งที่ในความเป็นจริงยังไม่ถึงเวลาเช้าของวันใหม่
อรรถรสของคำร้อง ทำนองของเพลงนี้เป็นไปเพื่อความผ่อนคลายอารมณ์ รื่นรมย์ไปกับเสียงเพลง

ที่มาของเพลง

เกิดขึ้นเมื่อประมาณปี 2542 ได้มีโอกาสไปทัวร์คอนเสิร์ตร่วมกันกับเพื่อนศิลปิน
ในค่ายเดียวกันทางภาคใต้ ในคราวนั้นต้องไปร่วมงานมหกรรมคอนเสิร์ตด้านกัญชาเสพติดที่จังหวัด
พังงา โดยมีท่านผู้ว่าฯ CEO จังหวัดพังงา ณ ขณะนั้น นาย วรสิทธิ์ โรจนพานิช และทีมงานให้การ

ต้อนรับและดูแลเป็นอย่างดี ระหว่างนั้นมีโอกาสได้พูดคุยส่วนตัวกับท่านผู้ว่าฯ และท่านขอร้องให้ช่วยแต่งเพลงเกี่ยวกับจังหวัดพังงาสักหนึ่งเพลง จึงสนองความเมตตาที่ท่านมีให้โดยการรับปากท่าน และเริ่มเขียนในคำของอีกวันซึ่งยังพักอยู่ที่โรงแรมบริเวณอ่าวพังงานั้นเอง

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

ในบรรยากาศของเพลงนี้กล่าวถึงทะเลและสายลมในยามค่ำคืน การเล่นดนตรีจึงเน้นความมีเสน่ห์ของการสไลด์กีตาร์เป็นหลัก เพื่อให้เกิดความกลมกล่อมในเนื้อหาและอารมณ์เพลง ดนตรีจังหวะเร็วปานกลาง ทำนองรักหวาน ใช้ลิในการประพันธ์เป็นคำกลอนสอดแทรกอยู่ในเพลงพอสมควร

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงระหว่างคนกับธรรมชาติมาประพันธ์เป็นบทเพลง กล่าวถึงหนุ่มสาวกับทะเล และยังมีวิถีชาวบ้านมาเกี่ยวข้องเล็กน้อย เน้นประโยชน์ทางการฟังเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์ บันเทิงจิตใจ

เพลงนางแอ่นฟ้า

เนื้อเพลง

อ่อนไหวพลั่วลม โบกบินเทรลอยฟ้าไกล เจ้านางแอ่นเทรฟ้าอำไพ ล่องลอยไปกับสายลมพา

เสาะหาสิ่งใด บินไกลไม่รู้ทิศทาง เหนื่อยโหมกับการที่ต้องอ้างว้าง เดี่ยวดายเช่นนี้ ลำพัง

อยากถึงดวงดาว บนฟ้ากว้างใหญ่ ในใจเจ้าอยากค้นหาอิสระ ชบดวงใจไว้ในอ้อมแขนแห่งปุยเมฆขาว พรานน้ำค้างเอื้อประโลมชีวิ

อ่อนหวานแผ่วเบา เก็บเอาสุขล้ำนรมย์ ฟากฟ้าเป็นแดนแห่งรักแสนภริมย์ ชื่นชมดื่มด่ำความฝันไม่สร้าง.....ชื่นชมดื่มด่ำความฝันไม่สร้าง

ความหมาย/สาระ ของเนื้อเพลง

จินตนาการที่ล่องลอยเหมือนนกนางแอ่นลู่ลม ลอยไปเรื่อยๆ ไร้จุดหมาย มีอิสระเสรีอยู่ท่ามกลางความอ้างว้าง โดดเดี่ยว เดี่ยวดาย แต่กลับพบคำตอบแก่ตัวเอง เป็นความหมายของ

การมีชีวิตที่น่าอิสรย์กับความสุขสงบ อิสระ ในดินแดนแห่งฟากฟ้ากว้างไกลไร้ขอบเขต เป็นชีวิตที่น่าอิสรย์แก่ความสันโดษ เจตนารมณ์ในการประพันธ์เพลงคืออยากให้คนเรามองโลกในแง่ดี

การนำคำกวีมาใช้ในเพลงนี้ร้อยเรียงให้เห็นภาพในห้วงจินตนาการของความเป็นอิสระภาพแห่งชีวิต สัมผัสในเพลงระหว่างท่อนขาดการสัมผัส ด้วยความผิดพลาดทางการประพันธ์ที่อาจเกิดจากประสบการณ์ที่ยังมีไม่มากนักจึงขาดความรอบคอบในรายละเอียดของกลอน กวี ซึ่งจริงๆ แล้วจะต้องสัมผัสกัน จึงเป็นสิ่งที่น่าเสียดายที่ทำให้ขาดอรรถรสของการรับฟังในด้านนี้ไป

ที่มาของเพลง

ความคิดจินตนาการครั้งหนึ่งเมื่อคราวที่ผู้ประพันธ์อยู่คนเดียว รู้สึกเหงาในคำคืนหนึ่งที่ระเบียงหน้าบ้านหมู่บ้านพูนสุข จ.เชียงใหม่ นั่งมองท้องฟ้ามีดอยมดึกของคำคืนหนึ่งหลังจากกลับจากเล่นดนตรี นั่งเอนหลังฟังผับบ้านปล่อยใจล่องลอยเรื่อยเปื่อย คิดว่าการค้นหาสัจธรรมนั้นอาจต้องติดปีกหัวใจให้บินได้ไกลอย่างนกนางแอ่นที่บินถลาลมเหนือฟากฟ้า ชีวิตอิสระไร้พันธะใดมาผูกมัด จะมีความสุขเพียงใดหนอ ยิ่งคิดไปก็รู้สึกหัวใจยังบีบิต เกิดความสุขลึก ๆ อย่างบอกไม่ถูก จึงจารึกความทรงจำในความรู้สึกนั้นออกมาเป็นเพลงนี้ “นางแอ่นฟ้า” เมื่อต้นปี 2536

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

อารมณ์และทำนองเพลงเป็นเพลงรักหวาน จังหวะช้า ใช้การสไลด์ก็ตาร์มาโน้มนำอารมณ์ให้จินตนาการถึงสายลม และท้องฟ้ากว้างไกลไร้ขอบเขต ปล่อยใจล่องลอยไปกับบทเพลงในขณะที่การขับร้องมีการเอื้อนเสียงสูงในท่อน Hook

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับธรรมชาติ ประพันธ์โดยใช้บทกวีที่แต่งไว้ด้วยปรัชญา มีเจตนารมณ์เพื่อกล่าวถึงความอิสระเสรีของชีวิต เพื่อประโยชน์ต่อการเลือกใช้ชีวิต และการฟังเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

เพลงมนต์รักลำปำ

เนื้อเพลง

รวรินรำไรรุ่งรางรื่นรมย์ ดบแต่งประสม สายลมโอบอ่อนหวีใจ ฟากฟ้างามล้ำ
ดูจเปลวทอง ผุดผ่องเมฆเหลืองประเทืองใจ ช่างงามโฉน ยามเช้าทะเลลำปำ

หนุ่มสาววัยหวานसानฝันชื่นชม กลับกลายเป็นขมสาขลมไม่อาจมัดใจ วันคืน
ล่วงเลยหลุดตาหลับ ไม่กลับคืนแล้วหรือไร เจ้าช่างใจร้าย ลืมสิ้นสัญญา

กลิ่นซัดสาตฝั่ง แซ่ซ้องเสียงทราย สายลมพัดไหว กวัดไกวใบสนเสียดสี เคยได้
เกลี้ยกล่อมพะนอสุขสมฤดี ล่วงเลยจวบจนบัดนี้ ทะเลที่นี้ไม่มีเธออยู่

นานแล้ว ไกลลับเพ่งกลับคืนมา ได้กลับคืนหา ทะเลเรณูรำนาคู ภาพฝันยังหวาน
จวบจนวันนี้ เธออยู่แห่งใด โคมทรูอยากให้อำรุ วันนี้อยู่ล่ำป่า

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ผู้ชายคนหนึ่ง ได้กลับมาเยือนสถานที่ที่ซึ่งตนเคยมีความรัก ความหลังที่ทะเลลำปำ
(จังหวัดพัทลุง) ภาพความรักความหวานชื่น บรรยากาศของความทรงจำเก่าๆ ฟากฟ้า สายลม คลื่น
ซัดหาดทราย ทิวสนลู่ลม ความรู้สึกต่างๆ ในอดีตจึงพรั่งพรูเข้ามา อยากให้คนคนหนึ่ง ผู้หญิงคน
นั้น ได้รู้ว่าเวลานี้ตัวเขาได้กลับมา มายืนอยู่ตรงที่เก่าที่ที่ทั้งสองคนได้อยู่เคียงข้างกันเมื่ออดีต และ
เขากำลังคิดถึงเธอ

“รวรินรำไร รุ่งรางรื่นรมย์” ประโยคนี้ใช้วิธีแต่งโดยเน้นการสัมผัสอักษร ร.เรือ
ทั้งหมด และประโยคก่อนที่ว่า “กลิ่นซัดสาตฝั่งแซ่ซ้องเสียงทราย” ก็เป็นประโยคที่พยายามจะเน้น
สัมผัสเสียงที่เป็นเสียง ซ.โซ่ ลักษณะการแต่งเพลงแบบนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจพิเศษในการประพันธ์
เพื่อให้ได้อรรถรสทั้งการรับรู้เรื่องราวของเพลง และเพลิดเพลินกับการเล่นคำ เล่นเสียง เป็นการ
เขียนเพลงเพื่อให้รำลึกถึงอดีต ได้เห็นภาพ รู้สึกได้ถึงอารมณ์แห่งความชื่นบานและความเหงา

ที่มาของเพลง

เพลงนี้เขียนขึ้นมาเมื่อเพื่อนคนหนึ่งจะเข้าพิธีแต่งงานในอีกไม่กี่วันกับเจ้าสาว
ที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นจังหวัดเดียวกันกับบ้านเกิดของ
ผู้ประพันธ์เอง จึงได้พยายามแต่งเพลงนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นที่ระลึกในวันแต่งงานของเพื่อนซึ่งเนื้อหาของ
เพลงก็ไม่ได้สอดคล้องกับงานแต่งงานนั้นเลย แต่อีกอย่างหนึ่งคิดว่าเพลงนี้เกี่ยวกับจังหวัดพัทลุงไม่
ค่อยมีใครแต่งขึ้นมากนัก จึงคิดว่าน่าจะเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะบอกกล่าวให้คนทั่วไปได้รู้จักทะเล
ลำปำ ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงไปในตัวด้วย เพลงมนต์รักลำปำนี้เขียนขึ้นเมื่อ
ประมาณต้นปี 2539

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้ใช้เครื่องดนตรีที่เป็น Acoustic ล้วน ความเด่นของดนตรีจะอยู่ที่กีตาร์ Classic จังหวะช้า ทำนองเคลื่อนไหวขึ้น - ลงตลอดเพลง การร้องท่อน Hook จะใช้เสียงต่ำในการร้อง ซึ่งเพลงโดยส่วนใหญ่จะใช้เสียงสูง เป็นเพลงรักหวานเศร้า

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติ อ้างอิงความผูกพันระหว่างคนกับคน เป็นเพลงที่ให้ประโยชน์ด้านการฟังเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

เพลงเก่า

เนื้อเพลง

ความดีมีไว้ให้สร้างค่า ให้คนงามสง่าและผ่าเผย หากเกลือกกลัวมัวย่อถนอมเอย
โฉนเลยจะสง่าค่าสิ้นวาย

มัวตะกระตะกรมตามใจปาก เล่ห์ชีวหาพอาชญาภัย โกรธชิงหึงสาพางม
งาย จมอบายริษยาอิจฉาชน

คำดั่งวิ่งไปตามใจสั่ง เพียงแค่หวังได้ครองเป็นของตน ทั้งเล่ห์ลวงดีชิงทั้งวิ่งชน
ทั้งปลิ้นปล้อนซ่อนเร้นเฟ้นได้มา

โถมมนุษย์ชาติพันธุ์นั้นชาติคน แม้สับสนประมาทจักพลาดท่า ถูกครอบงำอำยียาก
นำพา สันติสุขล้ำค่าพาสุขใจ

ตัวกูมันไม่ใช่ของกู แม้ตัวสุกก็ไม่ใช่ของใคร ยืมเขามาก็ต้องคืนเขาไป ย่อมม้วย
มลายดับสิ้นอิตตา

เกิดเป็นคนหมั่นร่ำสร้างกรรมดี ละกิเลสโลภย์กามตัณหา จะมีบุญสิ้นมลายไร้ราคา
แม้สิ้นสังขารก็ไปได้ กำกรรมดี

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

หมายถึงการ “ก้ามมือ” เพื่อกุมหรือจับสิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้นั้น มีลักษณะตรงกันข้ามกับการ “ปล่อยมือ” ในที่นี้เปรียบเทียบเป็นเชิงอุปมาอุปมัยว่าให้คนเรานั้นต้องกำสิ่งหนึ่งเอาไว้ให้มันห้ามปล่อยเด็ดขาด นั่นคือความดีหรือกรรมดีนั่นเอง เพื่อที่จะรักษาความมีคุณค่าของความเป็นมนุษย์หรือสัตว์ประเสริฐที่ต้องแตกต่างจากเดียวิจฉานและสัตว์วันรกให้จงได้

เป็นเพลงที่สอนธรรมะให้คนยึดมั่นในความดี สร้างความดีละเว้นความชั่ว โดยการประพันธ์จะใช้เป็นภาษากวีแฝงด้วยธรรมปรัชญาตามหลักพุทธศาสนาที่สอนให้เห็น “อัตตา” ว่าตามหลักคำสอนของพุทธศาสนาแล้วไม่มี เป็นเพียงสิ่งสมมุติขึ้นมาว่ามี ซึ่งยึดมั่นถือมั่นไม่ได้ แต่เพลงนี้กลับบอกว่าให้ “ก้า” ให้ยึดมั่นในความดี ซึ่งความจริงนั้นก็คืออัตตา คือกิเลสเหมือนกัน แต่ถือว่าเป็นกิเลสที่สร้างปัญญานำไปสู่หนทางดับทุกข์ เป็นกิเลสที่นำพาไปสู่หนทางแห่งนิพพาน ซึ่งจะเป็นความอนัตตาไปในที่สุด

ที่มาของเพลง

เนื่องจากก่อนหน้านี้ผู้ประพันธ์เคยแต่งเพลง “ปล่อย” มาแล้วและได้รับความนิยมจากผู้ฟังในระดับที่น่าพอใจอย่างยิ่ง จึงมีความคิดความตั้งใจที่จะเขียนเพลงที่มีความตรงกันข้ามกับ “ปล่อย” นั่นก็คือ “ก้า” นั่นเอง ซึ่งคำว่า “ก้า” จะพ้องเสียงกับคำว่า “กรรม”

“กรรม” ที่ว่านี้จะแยกออกเป็น 2 แบบ คือ

1. กรรมชั่ว คือผลที่เกิดจากการทำความชั่ว กรรมชนิดนี้จึงห้ามทำจะต้องปล่อยทิ้งไป
2. กรรมดี คือผลที่เกิดจากการทำความดี กรรมนี้เป็นกรรมที่ต้อง “ก้า” เอาไว้ ห้ามปล่อยทิ้ง

ในเพลงเน้นให้ ก้า “กรรมดี” เอาไว้ การก้า การยึดมั่นความดีนั้น ยังถือว่าห่างไกลจากนิพพานอยู่ แต่ก็ถือเป็นหนทางเดียวกัน อย่างน้อยก็เป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการมีชีวิตอย่างมีคุณค่าสมกับความเป็นมนุษย์ หรือสัตว์ที่ประเสริฐแล้ว

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นเพลงเดี่ยว ณ ปัจจุบันของ รัชชัย ชูเหมือน ที่เป็นเพลงสไตล์ Reggae ในจังหวะที่ไม่เร็วนักพอฟังได้อย่างสนุกสนานอารมณ์ มี Saxophone มาร่วมบรรเลงสร้างสีสันในตอน Solo กลางเพลง แต่เครื่องดนตรีชิ้นเด่นของเพลงนี้คือ Percussion เป็นเครื่องเคาะสร้างความสนุกสนาน ล้อไปกับเสียงกีตาร์ Bass และ กีตาร์ Solo

ภูมิปัญญาของเพลง

การประพันธ์เป็นการเชื่อมโยงระหว่างคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ คือ เรื่องของความเชื่อ ความศรัทธา ในเรื่องของกรรมดี กรรมชั่ว ก่อให้เกิดประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสังคม มุ่งมั่นให้คนสร้างกรรมดี หรือความดี

เพลงสามช้างแลก

เนื้อเพลง

ตั้งแต่เช้าหุงข้าวหุงปลา อาบน้ำอาบท่างมุ่งหน้าไปกัน ข้าวสุกรวงเหลืองทองเป็นลาน
เป็นทุ่งตระการคอยทำเกี้ยวคม คนหนุ่มคนสาวคนเฒ่าคนแก่ พี่น้องพ่อแม่พร้อมเพรียงประสม ลง
แขกลงขันเกี้ยวข้าวลุ่ม สัมครสมานตามประสาบ้านเรา

แม้ไม่มาก แคะเหงื่อแคะแรง แลกข้าวแกงแก้มืออ้อมท้อง ไบหน้าเอือนองอ้อมด้วยน้ำใจ
ไม่เคยเกี่ยง ขอเพียงบอกไป สนุกสนานเบิกบานฤทัย พวกเรารักใคร่จะลุยไหนก็ลุยกัน

ร่วมมือกันแข็งขันเร่งเคี้ยว รวบรวมเรียงรอบเหนื่อยหอบขางมัน บ้างตะโกนเล่นกัน
หยอกกัน สนุกสนานบนลานเหลืองทอง ประเพณีลงแขกเกี้ยวข้าว พี่น้องบ้านเราจรร่วมจับขาน
ทำนอง ร่ายลีลาในทุ่งสีทอง อ้อมเอิบชื้นบานด้วยน้ำใจไมตรี

แม้ไม่มาก แคะเหงื่อแคะแรง แลกข้าวแกงแก้มืออ้อมท้อง ไบหน้าเอือนองอ้อมด้วยน้ำใจ
ไม่เคยเกี่ยง ขอเพียงบอกไป สนุกสนานเบิกบานฤทัย พวกเรารักใคร่สนิทสนมกลมเกลียวเริ่มจะสาย
ลมร้อนโชนมา จวนได้เวลาเที่ยงพักหยุดเคี้ยว ข้าจะปองน้องชบาคนเดียว ได้พักหยุดเคี้ยวจะกินข้าว
ด้วยกัน ข้าวคั้นนี้มีหนังกวางแปลง ตะวันเย็นแสงข้าจะนัดจอมขวัญ คำคั้นนี้จะดูหนังด้วยกัน
ขอบคุณกำนันที่ชวนลงแขกเกี้ยวข้าว

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ประเพณีลงแขก “เอามื้อ” เกี้ยวข้าวคือ การเกี้ยวข้าวโดยการช่วยกันเกี้ยวที่ไม่ต้อง
จ้างด้วยเงิน ถ้าของใครเกี้ยวก่อนก็จะพากันไปช่วยกันจนแล้วเสร็จ ของใครเกี้ยวทีหลังก็จะมีคน
เราไปเอามื้อเขามาช่วยตามจำนวนวัน จะมีการห่อข้าวปลาอาหารและน้ำไปรับประทานกันระหว่าง
ตอนกลางวัน หรือบางคนก็จะทำอาหารไปเลี้ยงกันก็สุดแล้วแต่เจ้าของที่นา เป็นประเพณีนิยมสืบ
ทอดต่อกันมาของชาวนาไทยตั้งแต่สมัยโบราณ สร้างความรัก ความสามัคคี เอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร
ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสืบต่อกันมา ปัจจุบันอาจจะหาได้ยากแต่ก็พอจะมีให้เห็นบ้างในชนบทที่
เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังเข้าไปไม่ถึง ในเพลงใช้คำประพันธ์ด้วยภาษาง่ายๆ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย
และบรรยายให้เห็นภาพวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชาวนาไทยในอดีต เห็นกลุ่มคนที่ตั้งแต่เช้าช่วยกัน
เกี้ยวข้าวกลางทุ่งนา เห็นหนุ่มสาวเกี้ยวพาราสี เห็นจอหนังกวางแปลง รอยยิ้ม ความรัก ความ
สามัคคีในหมู่คณะ และอื่นๆ ตามแต่ประสบการณ์ที่ผ่านมา และจินตนาการของผู้ฟังเอง

ที่มาของเพลง

เพลงนี้ผู้ประพันธ์เขียนขึ้นมาเพราะอยากรำเสนอสืบเนื่องต่อจากเพลง “ระบำกองฟาง” ซึ่งบันทึกเสียงไปแล้วในอัลบั้มแรก จึงอยากเขียนถึงประเพณีนิยมอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งปฏิบัติสืบทอดกันในช่วงของการเกี่ยวข้าว มาตั้งแต่สมัยโบราณ อยากให้เห็นถึงความรัก ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกันโดยไม่หวังค่าจ้างรางวัลหรือเงินเป็นสิ่งตอบแทนของสังคมชาวนาไทย ในอดีตกาลที่กำลังจะหายไปจากสังคมไทย เพื่อว่าสักวันหนึ่งเพลงนี้อาจจะทำให้คนเห็นคุณค่าของการลงแขก “เอามื้อ” เกี่ยวข้าว กระตุ้นจิตสำนึกอนุรักษ์ฟื้นฟูไม่ปล่อยให้สิ่งที่ดี วัฒนธรรมประเพณีเหล่านี้ในสังคมชาวนาไทยต้องสูญหายไป

สาระของ จังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นจังหวะชะชะช่าผสมจังหวะโซลและค่อนข้างเร็วให้ความสนุกสนานกับเนื้อหาสาระตามที่ได้กล่าวไปแล้ว โดยมีกีตาร์ไฟฟ้า Solo เป็นเสียงดนตรีเด่น การร้องของเพลงนี้เป็นการร้องแบบกระตุนิดหน่อย พอสร้างความแปลกของเพลงจากเพลงอื่น ในทำนองที่เรียบง่าย เสียงไม่สูงไม่ต่ำจนเกินไป

ภูมิปัญญาของเพลง การประพันธ์ใช้การเชื่อมโยงระหว่างคนกับคนด้วยกันในความสัมพันธ์ที่มีต่อประเพณี วัฒนธรรมชาวนาในอดีต โดยมีเจตนารมณ์เพื่อสร้างความรื่นรมย์ สนุกสนาน และให้คนฟังเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิด

เพลงอดีตฝัน

เนื้อเพลง

เคยอยู่เคียงข้างกัน ทุกที่ทุกแห่ง เคยหยอกเฝ้าพรว้าพรอดเคลียคลอ ทุ่งหญ้ากว้างไกล เคยวิ่งไล่จับ เต็ดดอกไม้มะยมมาให้เธอ

ให้กำลังใจทุกครั้ง เมื่อใครเศร้าหมอง หุดมือดึงกันขึ้นมาเมื่อยามลื้ม ต่างคนต่างเป็นทุกอย่าง ซึ่งกันและกัน สร้างวิมานภาพหวานแห่งดวงดาว

* แต่ (แหละ) บัดนี้ เหลือไว้แค่เพียงอดีต ทิ้งดงามของวันวานพลัดพรึง กลิ่นดอกเอื้องโชยมา ยามดอกหญ้าปลิวไหว เธอรู้ไหมใจฉันหวิวหาเธอ

** ในยามนี้ไม่มีเสียงเธอข้างกาย โปรดรู้ไว้ใจฉันเหงาสุดฝัน ฝ่าหม่อมองท้องนภา รอเธอกลับคืน ได้แต่ฝันถึงวันคืนเดิม (**, *)

กลิ่นดอกเอื้องโชยมายามดอกหญ้าปลิวไหว เธอรู้ไหมใจฉันหวิวหาเธอ

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

เรื่องราวใดๆ ในโลกนี้นั้นไม่แน่นอน ยึดมั่นถือมั่นไม่ได้ คนที่เคยรักกันเคยให้กำลังใจกัน สัญญาว่าจะไม่ทิ้งกัน วาดฝันสร้างภาพวิมานต่างๆ ไว้อย่างสวยงามแต่ที่สุดรักกลับกลายเป็นแค้น อดีตที่ผ่านมาจึงเป็นมิดคริดเหือนหัวใจให้ต้องทนทุกข์ทรมาน ผลลัพธ์จากความไม่เข้าใจทำให้ทั้งสองฝ่ายต้องพรากจากกันไปตลอดชีวิต เหลืออดีตไว้ให้จดจำที่ต้องเป็นทุกข์แสนสาหัสต่อไป

ในเพลงนี้นอกจากเพื่อความบันเทิงแล้ว ยังทำให้เห็นถึงความไม่แน่นอน ไม่ควรยึดติดกับความสุข เพราะมันอาจหายไปเป็นความทุกข์ได้เสมอ

การประพันธ์บทเพลงบรรยายให้เห็นภาพ ทุ่งหญ้า ดอกไม้ รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ ความโรแมนติคของผู้รักหนุ่มสาวหยอกเย้าวิ่งไล่จับกัน แล้วพลันก็เปลี่ยนเป็นเหงา เศร้า ความเดียวดาย ได้เห็นถึงความไม่แน่นอนของชีวิต จากความรัก ความฝัน พลิกผันไปเป็นความแค้น ความพลัดพราก ความเศร้า เหลือความทรงจำแห่งอดีตที่ยังตามมาหลอกหลอนเป็นอดีตฝันที่มีแต่ความทุกข์ใจ กัดกร่อนใจตลอดไป

ที่มาของเพลง

มาจากแรงบันดาลใจหลังจากดูหนังจีนชุด เรื่องมังกรหยกภาค ขาจกอุดร “อึ้งจิกกง” เมื่อตัวละครที่เป็นพระเอกนางเอกจากที่เคยรักกันสุดซึ่งพอมีคนมาใส่ร้ายป้ายสี ก็กลับกลายเป็นไปเพื่อคนอื่น จากความรักกลายเป็นความแค้น จากคนรักมองกลายเป็นศัตรู นางเอกต้องตามล่าเพื่อจะฆ่าผู้ที่ได้ชื่อว่าเคยเป็นคนที่รักที่สุดของนางเอง เพื่อจะแก้แค้นให้ครอบครัวด้วยเชื่อว่าเขาคือฆาตกรที่ฆ่าพ่อแม่ของนาง แต่ก็ไม่สามารถทำได้ด้วยวิชายุทธที่อ่อนกว่ากันมาก สุดท้ายจึงหันปลายดาบมาสังหารตัวเอง ฆ่าตัวตายต่อหน้าชายผู้นั้นเพื่อให้เขารู้สึกเหมือนตายทั้งเป็น

ความโรแมนติคผสมความเศร้าของหนังเรื่องนี้มีหลายตอนที่ทำให้อารมณ์ของผู้ประพันธ์ต้องหวนไหวไปกับบทภาพยนตร์ โดยเฉพาะตอนที่พระเอกอุ้มศพนางเอกไปฝังแล้วนั่งพริ้วเพื่อพรรณาน้ำหลุมฝังศพเพียงลำพังว่าพริ้วเพื่อพรรณาน่าว่า “เจ้ารู้ไหมยามที่กายเจ้าห่างจากกายข้า ใจข้าช่างเหงาเสียเหลือเกิน” และเห็นน้ำตาถูกผู้ชาย ไหลพราก

จากความรู้สึกนี้ทำให้ผู้ประพันธ์ต้องเริ่มหยิบกีตาร์ ปากกา และกระดาษขึ้นมาเขียนเพลง และให้ชื่อว่า “อดีตฝัน”

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงจังหวะช้า ใช้กีตาร์ classic เป็นเครื่องดนตรีชิ้นเดียว ทำนองหวานเศร้า

การร้องมีการกระเส้าคำเพื่อให้เนื้อเสียงสั้นนิดหน่อยเพื่อให้เข้ากับความเร็วของเนื้อหาสาระของเพลง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการผูกโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน ที่เอาบรรยากาศของดอกไม้ใบหญ้าเข้ามาเชื่อมโยงสร้างความกลมกลืน เพื่อกล่าวถึงความรักของหนุ่มสาว และดอกไม้ใบหญ้าเช่นกันที่เป็นตัวสร้างความเหงา และเศร้าให้กับตัวละครในตอนจบเพลง เป็นเพลงที่เหมาะสมสำหรับการฟังเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ และจิตใจ

เพลงเอื้องผิงจันทน์ผา

เนื้อเพลง

ปุยมะเหมอกขาวโพลนคลุมทิวเขา มีเรื่องเล่าเรื่องเศร้าสาวหนุ่ม เอื้องผิงสาวคอยผู้
มันคง มันรักในหนุ่ม...จันทน์ผา

สองรักมันสัญญาว่าอยู่กิน ชีพสิ้นสัญญามีมีสร้าง รวมมันสัญญาทุกชาติไป เกิด
ปางไหน....ขอเคียงคู่กัน

เมื่อถึงวันที่จันทน์ผาต้องจากไป ตกเขาร่วงหายชีพสูญต่อหน้า เอื้องผิงเสียใจตะลึง
หมดแรง ดัดสินใจกระโดดเหวร้างหายตายตาม

ด้วยรักมันสัญญามีต่อกัน เคียงข้างสัมพันธ์ทุกชาติเกิด เอื้องผิงจันทน์ผาจึงคู่กัน
เป็นตำนาน....ไม่จางตลอดมา

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

เป็นตำนานรักหนุ่มสาวชาวล้านนาที่เล่าสืบต่อกันมาถึงความรัก คำสัญญา จิตใจที่
เด็ดเดี่ยวของสาวเอื้องผิงที่มีต่อหนุ่มจันทน์ผาผู้เป็นสามี นางเลือกที่จะกระโดดเหวตายตามสามีสุด
ที่รักเมื่อสามีตกเหวตามคำมั่นสัญญาที่จะ “เคียงคู่กันทุกชาติไป”

ที่มาของเพลง

ปี 2540 ผู้ประพันธ์เขียนเพลงนี้ขึ้นมาเพื่อมอบให้กับร้านเอื้องผิงจันทน์ผา จ.
เชียงใหม่โดยอาศัยข้อมูลจากเพลงเก่า “เอื้องผิง-จันทน์ผา” ของครูจรัส มโนเพชร มาเขียนเนื้อร้อง
ทำนองใหม่จากตำนานเดิม นำมาบันทึกเสียงร่วมกับเพลงอื่นๆ ในอัลบั้ม “ไอดินและกลิ่นฟาง”

โดยใช้ทำนองซึ่งตนเองคุ้นเคยจากความทรงจำที่ติดปากติดใจมาตั้งแต่วัยเยาว์ จำไม่ได้ว่าจำมาตั้งแต่เมื่อไหร่ จากไหน มารู้อีกทีหลังว่าเป็นทำนองเพลงจีนเมื่อได้ยินเพลงจีนเพลงนี้ทางวิทยุโดยบังเอิญ และจนถึงปัจจุบันผู้ประพันธ์ก็ยังไม่ทราบว่าเพลงนี้ชื่อเพลงอะไร ใครร้อง ใครประพันธ์

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นเพลงที่จังหวะค่อนข้างช้า และร้องเป็นภาษากลาง ใช้เครื่องดนตรีสากลทั้งหมดยกเว้นซอฮู้ และยังคงความเป็น Acoustic อยู่ ซึ่งแตกต่างกับงานของครู จรัส มโนเพชร ที่ใช้เครื่องดนตรีเป็นดนตรีพื้นเมืองทางภาคเหนือ เข้ามาบรรเลงผสมกับกีตาร์โปร่ง และร้องเป็นภาษาคำเมืองเมื่อฟังแล้วทั้ง 2 เพลงจะแตกต่างกันอย่างชัดเจน

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการผูกโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน ที่อิงธรรมชาติ ทิวเขา เมฆ หมอก เข้ามาเป็นบรรยากาศสร้างอารมณ์ของเพลงเพื่อการจินตนาการตามเรื่องราวของเพลงได้เกิดอารมณ์เคลิบเคลิ้มตาม เพื่อคนฟังได้ความรู้สึกล้นหลามอารมณ์

เพลงน้ำตาทุ่ง

เนื้อเพลง

ยินแผ่วแผ่วเสียงสำเนียงดนตรีบ้านนา กล่อมสวรรค์พรหมพุกา แซ่เสียงนกกา สะท้านทุ่ง กลิ่นโคลนสาบควาย ติดในหัวใจจริง หนุ่มสาวเกี่ยวข้าวกลางทุ่งหอมเอือน้ำปรงสาวเจ้า บ้านนา

บ้านเราก่อนนี่ยังมีทั้งพ่อและแม่ คือสวรรค์อันสุขแท้ ผู้เฒ่าผู้แก่ลู่ป่าน้ำอา ร่วมจิตร่วมสาย โยงใยผูกพันเรื่อยมา ชีวิตบ้านนอกคอกนาสุขสมวิญญาหาใดเปรียบเปรย

แต่บัดนี้ทุ่งแล้งเหือดแห้งใจคน หวาดฝนจากฟ้าเบื้องบนสิ้นขาดหายมิได้ดกเลย นาข้าวเคยเขียวกลับแห้งเหี่ยวไม่เหมือนก่อนเคย หนุ่มสาวชาวทุ่งเจ้าเอ๋ย ต้องลงเอยด้วยการจากนา

ไม่มีอีกแล้วเสียงเพลงบรรเลงท้องทุ่ง กลิ่นใบข้าวเคยจรมุ่งหมายคือกรุงทึบทุ่ง ท้องนา หนุ่มสาวสดใส เจ้าจากไปลับไกลจากลา คนแก่ไร้ให้ครวญหา ทั้งชาน้ำตาตบถมจมทุ่ง

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

หมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่งซึ่งก่อนหน้านี้เคยมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ญาติพี่น้องอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข จนอาจเรียกได้ว่าจะ “หาได้เปรียบเปรย”

แต่เมื่อต่อมาเหตุการณ์กลับพลิกผัน ฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล ความแห้งแล้งเข้ามาเยือนไม่สามารถทำนา ทำสวน ทำการเกษตรได้ คนหนุ่มสาวจึงต้องชักชวนกันไปหางานทำในต่างถิ่น ในเมืองหลวง ทิ้งทุ่งแล้งให้คนแก่คนเฒ่าต้องนั่งเศร้าคร่ำครวญร้องไห้ เฝ้ารอเมื่อไรรลูกลานจะกลับมาเยี่ยมเยือน

การประพันธ์มีความระมัดระวัง พิถีพิถัน ใช้ถ้อยคำที่สละสลวย ผสมทำนองเพลงที่เศร้า เย็นยะเยือก เพื่อให้น่าสนใจติดตาม

วลีที่ใช้เป็นคำกวีที่เป็นตัวกระตุ้นเสริมเพื่อให้รู้สึกเหมือนว่าได้ยินเสียงต่างๆ ของธรรมชาติในเพลงนี้ รู้สึกถึงกลิ่น เห็นภาพจากจินตนาการ อยากให้รู้สึกสะท้อนใจไปกับเหตุการณ์นั้น เป็นเพลงที่ประพันธ์ด้วยแนวคิด มุมมอง ของชีวิตกับการอยู่ร่วมกัน พึงพาอาศัยกันของคนกับธรรมชาติ

ที่มาของเพลง

ปลายปี 2541 ผู้ประพันธ์ได้เขียนเพลงนี้ขึ้นมาด้วยความสะเทือนใจจากการได้ไปพบพูดคุยกับตายายผู้เฒ่าชาวบ้านสองคนสามีภรรยาบนคอกแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงราย เมื่อครั้งเดินทางท่องเที่ยวเพื่อหาข้อมูลในการแต่งเพลง ผู้เฒ่าทั้งสองผลัดกันบ่นแย้งกันบ้างในการจะเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้เราฟัง ดูเหมือนท่านจะดีใจที่ ผู้ประพันธ์ และเพื่อนๆ ได้เข้ามาทักทายพูดคุยด้วย ท่านเล่าให้ฟังถึงชีวิตที่ต้องโดดเดี่ยวอยู่เพียงลำพังสองคน เพราะลูกๆ ไปทำงานที่กรุงเทพกันหมด ท่านมีลูก 4 คน ผู้ชาย 3 ผู้หญิง 1 ไม่รู้ว่าทำงานอะไร รู้แต่เพียงว่าทำงานรับจ้าง ทุกๆ เดือนเขาส่งเงินมาให้ 1,000 – 2,000 บาท จะเบิกมาใช้ได้ก็ลำบากต้องนั่งรถโดยสารไปเบิกที่ไปรษณีย์ในตัวอำเภอ ทั้งลำบากทั้งไกล ท่านบอกว่าเงินนั้นไม่อยากได้หรอก คิดถึงลูก ๆ อยากเห็นหน้า อยากอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันทั้งครอบครัวมากกว่า สีหน้าที่เคยแดง มีรอยยิ้มจากตอนที่พวกเราเข้ามาชวนคุยใหม่ๆ กลับกลายเป็นซีดขาว พร้อมกับน้ำตาที่ไหลพร่างพรูออกมา “คนแก่เราให้คร่ำครวญหา ทั้งชาคน้ำตาแทบมจมทุ่ง” เห็นแล้วเป็นที่น่าเวทนาจิตใจยิ่งนัก

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงจังหวะช้าใช้เครื่องดนตรีเพียง 2 ชิ้น ได้แก่ กีตาร์โปร่ง และขลุ่ย ทำนองเพลงหวานปนเศร้า ในการร้องมีทั้งคำบางคำให้เสียงต่ำมาก และบางคำก็ให้เสียงสูงมาก มีการโน้ตเสียงขึ้น - ลง สูง - ต่ำ สลับกันอยู่ตลอดทั้งเพลง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการผูกโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน และคนกับธรรมชาติ นำวิถีชีวิตของคนในชนบทมาเป็นบรรยากาศของเพลง บรรยายถึงภูมิประเทศที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งทำให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไป การประพันธ์เน้นให้คนฟังเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิด

เพลงเทพีสวนยาง

เนื้อเพลง

ดาวได้เจ้าลอยลา ผ่านน้ำข้ามฟ้ากลับลาป่าใหญ่ ลอยล่องสู่แดนไกล ทิ้งนาผืนใหญ่
ลืมใครเคยหวง อยู่กรุงเจ้าเลิศเลอ ใครเขาปรนเปรอพาเธอลบล้าง ทิ้งข้าวทอดชรวง ลอยสู่สรวงบิน
สู่วิมาร

ก่อนยังไม่เด่นสกาบ ข้ายังชวนเจ้าไปเล่นสงกรานต์ ชื่นชิดหยอกล้อเล่นกัน ข้าเย็น
สะท้านดูเจ้าเปี่ยมปอน เจ้างามเหนือคำชมใด ข้ามองด้วยใจหวนไหวหวิวอ่อน ออกใจหวนไหว
สั่นคลอน ข้ามองเจ้าค่อนข้างแสนสุขใจ

ดาวเคยก่อนอยู่นา เจ้าดังผกาชูช่อกวัดไกร แด้มพฤษดิ์ประดับพงไพร สวนยาง
กว้างใหญ่สดไสเจิดตา หนุ่มนัวเฝ้าแอบชม ชื่นขวัญภิรมย์ชื่นชมสุดา หวังชิดแนบอุรา ดวงดอกไม้
ป่า เลิศงามใจไฉ

ดาวพรายเจิดแจ่มฟ้า เจ้างามหนักหนายิ่งกว่าดวงใด เวทีตบแต่งแสงไฟ สาดแสง
นวลไสฉายแก่นวลสาว รายล้อมพวงมาลัยผู้คนมากมายหลัง ไหลคล่องเจ้า ดอกไม้เจ้ากลายเป็น
ดาว ขานเรียกว่าเจ้าเทพีสวนยาง

ดาวได้เจ้าลอยลมท้องนาระทมิฬทะเลครวญคราง ฝนซัดสาดใบยางเจ้าลาร้างสวน
ยางยังเหงา นานเนิ่นจวบบัดนี้ไม่เห็นเทพียิ่งพาใจเศร้า ข้าเจ้าสุกสกาบ งามพรั่งพรายอยู่เหนือกรุง
ไกล

คืนดับฟ้ามีดมืด เมฆดำสนิทดาวอยู่ที่ใด คิดถึงคนอยู่ไกล คืนเหงาดาวหายดาวได้
คงหมอง หากเม้นเจ้าโรยรากลับคืนบ้านนากลับมาเถิดน้อง ข้ารอรับขวัญประคองได้ยังคอยน้อง

เทพีสวนยาง จะรอรับขวัญประคองชันน้ำตานอง เทphisวนยาง

ความหมาย /สาระของเนื้อเพลง

หนุ่มน้อยผู้หนึ่งซึ่งพรรณนาถึงสาวที่ตนแอบหลงรักที่จากกันไกลไม่ได้พบเห็นมานานแล้ว หลังจากงานประกวดเทพี เมื่อเธอได้รับตำแหน่งเป็น “เทพีสวนยาง” จากนั้นก็หายไป มีเพียงข่าวคราวว่าได้ดิบได้ดีเป็นดาราดังดังอยู่ในเมืองหลวง ถึงกระนั้นเขาก็ยังรอ ยังรัก ยังคิดถึง และปรารถนาดีต่อเธออยู่เสมอ

การแต่งเพลงเป็นแบบบอกกล่าวเล่าเรื่อง พยายามใช้คำให้สละสลวย ประพันธ์เหมือนการเขียนนิยายเรื่องสั้น เรียบง่ายเป็นตอนแบบรอบเดียวจบ ไม่มีการกลับไปร้องซ้ำย้อนท่อนกลางหรือย้อนทั้งหมด ไม่เน้นเนื้อหาสาระในเพลงมากนัก

ที่มาของเพลง

ปี 2539 ที่บ้านแม่โจ้ ผู้ประพันธ์ได้เขียนเพลงนี้ขึ้นมาโดยใช้จินตนาการล้วนๆ ไม่มีตัวละครหรือเหตุการณ์จริงใด ๆ ในเพลงนี้เลย การประกวดเทพีสวนยางก็ไม่เคยมีปรากฏในประวัติศาสตร์ชาวสวนยางมาก่อน แต่ปัจจุบันการส่งเสริมการทำสวนยางของภาครัฐทำให้การปลูกยางพารามีเกิดขึ้นมาทั่วทุกจังหวัดของประเทศไทย ผู้ประพันธ์จึงไม่แน่ใจว่าการประกวดเทพีสวนยางในปัจจุบันจะมีขึ้นมาแล้วหรือยัง

สาระของ จังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงจังหวะเร็วปานกลางใช้กีตาร์ Classic ในการ Solo ตั้งแต่ Intro ในท่อน Hook ในระหว่างเพลง และตอนจบ ทำนองเรียบง่าย ไม่ขึ้นหรือลงมากนัก การร้องใช้เสียงระดับกลางเป็นส่วนใหญ่

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนกับธรรมชาติ อ้างอิงดวงดาวเป็นตัวแทนของผู้หญิงที่เป็นคนรัก กล่าวถึงประเพณี วัฒนธรรมพื้นบ้าน เป็นเพลงให้ความบันเทิง ผ่อนคลาย อารมณ์ และจิตใจ

เพลงผู้ฝัน

เนื้อเพลง :

มือสองมือคว้าไถล ดาสองดาคอยจ้อง มีสองขาก้าวเดิน สู่หนทางมุ่งมั่น จะก้าวไป
ไม่หยุดยั้งจะพลาดพลั้งยังหัยยืน จะมุ่ง ไปยังจุดหมายไม่กลัว

จุดไฟให้ประกายอยู่ในใจให้ลุกโชน แผลร่องก้องตะโกน สู้ฟ้า ความหวังยอมเป็น
จูดยืนไม่กลับคืนไม่เคยหวั่น มันคงมีสักวันที่ฝันเป็นจริง

เธอก็นั่งเหมือนกัน มีสิทธิ์ฝันมีสิทธิ์ คิดแทะหวังเช่นกัน สร้างให้ฝันเป็นจริง
จะก้าวไปไม่หยุดยั้ง จะพลาดพลั้งยังหัยยืน จะมุ่ง ไปยังจุดหมายไม่กลัว

อยากหวังอย่างที่ว่าจงตั้งใจ อยากไปไปให้ไกลอย่าท้อแท้ ถึงแม้หนทางจะไกล
จิตใจไม่เคยหวั่น มันคงมีสักวันที่ฝันเป็นจริง

มือสองมือคว้าไถล ดาสองดาคอยจ้อง มีสองขาก้าวเดิน สู่หนทางมุ่งมั่น จะก้าวไป
ไม่หยุดยั้งจะพลาดพลั้งยังหัยยืน จะมุ่ง ไปยังจุดหมายไม่กลัว

อยากหวังอย่างที่ว่าจงตั้งใจ อยากไปไปให้ไกลอย่าท้อแท้ ถึงแม้หนทางจะไกล
จิตใจไม่เคยหวั่น มันคงมีสักวันที่ ฝัน...นั้น...เป็น...จริง

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

คนเราอาจมีพื้นฐานของชีวิตที่แตกต่างกัน แต่จิตใจที่เข้มแข็งก็อาจจะนำพาให้เรา
ก้าวไปสู่ความสำเร็จได้เหมือนกัน และก็มีโอกาสเดินทางก้าวไปให้ถึงฝั่งฝันได้เหมือนกันทุกคน
เพียงแต่ขอให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงที่จะฝ่าฟัน เผชิญกับปัญหาอุปสรรคข้างหน้าอย่างไม่ย่อท้อ
กล้าที่จะล้ม และกล้าที่จะลุกขึ้นมาใหม่ แล้ว “คงจะมีสักวันที่ฝัน....นั้นเป็นจริง” ได้ตามในเนื้อเพลง
นี้

การประพันธ์เพลงนี้จะเป็นการเขียนเชิงปลุกใจ ให้กำลังใจ กระตุ้นให้คนฮึดสู้ ไม่
ย่อท้อชีวิตโดยยกเอา “ดา” ที่ต้องมองการณ์ไกล “มือ” ที่ต้องคว้าจับโอกาสที่อยู่ข้างหน้า “ขา” นำ
ทางสู่ความมุ่งมั่น ความหวัง ที่หัวใจปรารถนาให้สำเร็จในภายหน้าให้จงได้

ที่มา ของเพลง

ศูนย์การศึกษาภาษาอังกฤษแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ขอให้ผู้ประพันธ์แต่ง
ข้อความเพื่อนำมาเป็นเพลงโฆษณาให้กับศูนย์ฯ ผู้ประพันธ์จึงแต่งเป็นประโยคขึ้นมาว่า “อยาก
หวังอย่างที่ว่าจงตั้งใจ อยากไปไปให้ไกลอย่าท้อแท้ ถึงแม้หนทางจะไกลจิตใจไม่เคยหวั่น มันคงมี

สักวันที่ฝนนั้นเป็นจริง”

จากเนื้อเรื่องท่อนนี้ เมื่อนำไปบันทึกเสียงทำเป็นเพลงโฆษณาแล้วถ่ายทอดออกตามสื่อวิทยุคลื่นต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ก็ปรากฏว่าได้รับความนิยมจากผู้ฟังรายการวิทยุในสมัยนั้น (พ.ศ. 2534) พอสมควร และมีการขอฟังเพลงนี้ในฉบับเต็ม แต่ในขณะนั้นผู้ประพันธ์ยังไม่ได้แต่งเพลงฉบับเต็มขึ้นมาเลย จึงกลายเป็นที่มาของการประพันธ์เพลงนี้ในฉบับสมบูรณ์ขึ้นมา

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้ใช้เครื่องดนตรีประกอบเพลงเพียง 2 ชิ้น ได้แก่ กีตาร์โปร่ง และ Harmonica ในจังหวะช้า ทำนองที่เรียบง่าย การขับร้องเรียบง่าย

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนกับความเชื่อ ความหวัง โดยนำเอาวิถีของร่างกายได้แก่ มือ ตา และขา รวมทั้งหัวใจที่มุ่งมั่นเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จตามความมุ่งหวัง เนื้อหาเน้นให้คนฟังเพลงคล้อยตาม และมีจิตสำนึกสร้างกำลังใจและแรงบันดาลใจให้กับตนเอง ทำนองเรียบง่ายไม่ฉูดฉาด – ลงมกนั้ เนื้อหาสาระของเพลงนี้มุ่งหวังเพื่อแก้ปัญหาสังคมให้แก่คนที่กำลังท้อแท้ในชีวิต ได้มีกำลังใจสู้ๆขึ้นมา

เพลงลอบกัด

เนื้อเพลง

อยู่ดีๆ แล้วทำไมพี่อยากเป็นหมา เทียวลอบกัดคนเขาเรื่อยมา ชอบกระรานชาวบ้านไปทั่ว ไม่อายแก่ใจบ้างเลยหรือไรพ่อขุนหัว คิดหรือคนอื่นเขาจะกลัว สร้างความขุ่นเคืองเรื่อยมา เทียวคำประจานว่าชาวบ้านคนอื่นไม่ดี ส่องกะโหลกดูบ้างสิพี่ คนแถวนี้เขาเบื่อระอา เป็นคนดีๆ แล้วทำไมพี่ถึงอยากเป็นหมา ชอบหรือไรให้เขาตราหน้า หรือชอบคำที่คนเขาว่า ไอ้หมาจี้เรื้อน ไอ้หมาจระจัด ไม่เคยเฉียดวัดลอบกัดข้างหลัง ไอ้โคจั่นรคนจี้จ้องจกคนชอบเอาหน้าป้ายอเสียงดัง จ่องหองพองชนคนอันธพาลหลอกกินชาวบ้านเปลือยเป็นเสียงดัง คนเขารู้ทันยังไม่สำนึก ยังกระหยิ่มกระเหิมฮึก ลอบกัดลับหลัง

แกล้งทำเป็นดีข้างในของพี่กลับมีแผน ปลิ้นปลอกกลอกกลิ้งนำดูแคลน มีลู่วางเป็นฉวยโอกาส กระโจนขย้ำเมื่อยามที่เห็นเหยื่อพลั้งพลาด น้ำลายสอพี่ก็พิฆาต ทั้งกัดฟัดจนไม่เป็นท่า

ไล่แจกประธานว่าชาวบ้านเขาเนรคุณ คนอย่างพื้มหรือทำบุญลงใคร่ครวญดูก่อน
เถิดหนา อยากเป็นคนดีหรือว่าตัวผู้้นั้นอยากเป็นหมา เลือกทำตัวเองเถิดหนาหรือชอบคำที่คนเขา
ว่า

ไอ้หมาจี้เรื้อน ไอ้หมาจรจัด ไม่เคยเฉียดวัดลอบกัดข้างหลัง ไอ้โคจ้งรนคนจี้จิจา
คนชอบเอาหน้าบ้ายอเสียงดัง จ้องหองพองขนคนอันธพาลลอกกินชาวบ้านเปลือยเสียงดัง คน
เขารู้ทันยังไม่สำนึก ยังกระหึ่มกระเหิมฮึก ลอบกัดลับหลัง

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

หมายถึงคนที่ชอบทำตัวเป็นสนิมสังคม ทำให้สังคมเดือดร้อนอยู่เสมอ ชอบบรรยาย
ข่มเหงรังแกผู้อื่น ไม่ถูกใจก็ประธานคนอื่นให้เสียหาย ทำอะไรก็ชอบเอาหน้า ทำตัวเป็นอันธพาล
ปลิ้นปลอกหลอกลวงฉวยโอกาส ใครเพื่องปล้ำเป็นต้องเสียเงินเสียทรัพย์ เอาแต่ประโยชน์เข้าตัว
สุดท้ายตนเองก็จะอยู่ในสังคมไม่ได้ ถูกสังคมประณามและต่อต้าน กรรมตามสนองต้องย้ายที่อยู่ซ้ำ
แล้วซ้ำเล่า ซึ่งเปรียบเหมือนสุนัขจี้เรื้อนที่ต้องย้ายที่อยู่ตลอดเวลา เพราะคิดว่าที่นอนที่มันนอนอยู่
นั้นทำให้มันคัน โดยไม่เคยรู้ว่าที่เป็นอย่างนั้นที่จริงแล้วมันคันเพราะหนังมันเป็นจี้เรื้อน คันที่หนัง
มันนั่นเอง ถึงจะหนีไปไหนก็ยังตามไปคันอยู่อย่างนั้นเช่นเดิม

เป็นการนำเอาคำที่บรรทัดฐานของสังคมถือว่าเป็นคำหยาบ เช่น หมาจี้เรื้อน มาใช้
ในบทเพลงให้เป็นคำสอน อุทาหรณ์เตือนใจ เร่งให้คนที่หลงทางกระทำผิดทำไม่ได้ในสังคมได้รู้
สำนึก รู้ตัว กลับตัวกลับใจมาเป็นคนดี เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมจะได้เกิดความสุข สันติ

ที่มาของเพลง

จากประสบการณ์จริงของผู้ประพันธ์ ครั้งหนึ่งในชีวิตกับความทรงจำที่น่าหดหู่
และแสนอนาถใจ เมื่อมีคนมาบอกว่ารูปถ่ายของตัวเองถูกติดไว้ที่ผนังร้านอาหารร้านหนึ่งพร้อมกับ
เขียนกำกับไว้ว่า “คนเนรคุณ ลืมบุญคุณข้าวแดงแกงร้อน” บอกไม่ถูกว่ารู้สึกอย่างไรในตอนนั้น รู้
แต่เพียงว่าเรากำลังถูกกระทำจากผู้หวังจะทำให้ชื่อเสียงของเราเสื่อมเสียพังพินาศ ให้อาณาเขตของ
เราต้องดับ เขาผู้นั้นเรารู้จักดี และพร้อมที่จะไปปะทะให้รู้ตัวรู้แดง แต่ดีที่ยังมีสติระลึกได้ จึงบอก
ตัวเองและมิตรสหายว่า ปล่อยเขาทำไปเถอะ ปล่อยไปแบบเพลงปล่อยที่เราแต่งนั้นแหละ กาลเวลา
จะพาใครๆ ไปพบความจริงไม่ช้าก็เร็ว และเป็นจริงตามนั้น เมื่อกลางดึกของคืนหนึ่งหลังจากนั้น
ไม่นานไม่ถึง 1 เดือนเสียด้วยซ้ำ สองสามีภรรยาเจ้าของร้านนั้นได้ขนของหนีออกจากบ้านด้วยรถ
ลือล้อหายสาบสูญไปไหนไม่มีใครรู้ในกลางดึกคืนหนึ่ง มีแต่คำสาปแช่งคำทอตามหลั่งมาจาก
ผู้ที่ถูกหลอก เสียเงินเสียทรัพย์ เสียชื่อเสียง เสียความรู้สึก

ผู้ประพันธ์ได้มีเจตนาเขียนเพลงนี้ขึ้นมาเพื่อการคำทอหรือแก้แค้นแต่ประการใด เจตนาหวังเพียงว่าถ้ายังมีคนแบบนี้อยู่ในสังคมแล้วได้ยินเพลง “ลอบกัด” ก็หวังเพียงว่าขอให้เขาคิดได้ กลับตัวกลับใจ ไม่เป็นสนิมให้สังคมเดือดร้อนอีกต่อไปเท่านั้นก็เพียงพอแล้ว

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เป็นเพลงจังหวะเร็ว ค่อนข้างเร้าใจโดยใช้เครื่องดนตรีสากลทั้งหมด เพื่อเน้นความเร้าใจให้รู้สึกสนุกสนานพอสมควรกับเนื้อหาสาระในเพลง ใช้กีตาร์ Classic ในการ Solo เพื่อลดความแข็งกระด้างของคํางาคำที่ใช้ในการประพันธ์ เพราะไม่อยากจะให้คนฟังเพลงนี้รู้สึกอัดอั้นตันใจไปกับคำประพันธ์นี้ ด้วยในเจตนาแท้จริงแล้วอยากให้ทุกสิ่งควรจบลงด้วยการ “อโหสิกรรม”

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นเพลงที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน และการเปรียบเทียบพฤติกรรมของคนกับสัตว์ โดยเนื้อหาสาระของเพลงบรรยายถึงความไม่ดีที่คนจะเอาัดเอาเปรียบกัน เนื้อหาของเพลงเน้นเพื่อให้คนที่ทำสิ่งที่ไม่ดีอยู่ได้รู้สึกละอายต่อการกระทำของตน เพื่อจะได้หันมากลับตัวใหม่เป็นคนดีของสังคมต่อไป ให้คนฟังเพลงรู้สึกได้ว่า คนที่ชอบเอาัดเอาเปรียบคนรอบข้างอยู่ตลอดเวลา นั้น อาจต้องถูกสังคมประณามได้

เพลงรอยแผล

เนื้อเพลง

แผลเป็นรอยนี้มีขึ้นเมื่อยังรักกัน เธอคงจะไม่จำมันเพราะว่าไม่สำคัญอะไร เพียงรอยแผลเก่า ซึ่งเป็นตัวแทนให้ไว้ เพื่อเตือนความจำทั้งหลาย ว่าฉันได้เคยรักกับเธอ

วันคืนเจ้าเอยล่วงเลยผ่านไปดั่งฝัน พรากรคนที่เคยรักกัน ให้ยังห่างยิ่งไกลยิ่งเลย ถึงความเจ็บช้ำช้ำอยู่จนสุดเฉลย สุขความหวานที่เคย กลับละลายหายตามสายลม

ยังดีใจมีแผลไว้แทนกายของเธอ ดอกยี่รายรักเสมอแม้ไม่มีเธออยู่ข้างกาย จะเก็บรอยนี้แผลรักที่เธอฝากไว้ ทดแทนคนที่จากหาย จากกลับไปมิได้ยลนิน

เธออยู่ไหนหนอไกลพอหัวใจห้วงหา เธอคงไม่รู้หรือกว่า เพื่อนคนเก่าห้วงหาถวิล จูบรอยแผลเก่าสุดเหงา น้ำตาร่วงริน เสน่ห์ยังจางไม่สิ้น ยังถวิลเหมือนได้จูบเธอ

ความหมาย /สาระของเนื้อเพลง

รอยแผลเก่าจากอดีตที่ยังเหลือปรากฏให้เห็นอยู่บนร่างกาย ในขณะที่เรื่องราวความรักในอดีตได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วตามกาลเวลาที่ผ่านไป และทิ้งเหลือสิ่งต่างๆเอาไว้เป็นร่องรอยในใจ บนร่างกาย รอยแผลแห่งความรัก คือความทรงจำ ความผูกพัน ความเศร้า ที่ยังคงอยู่กับคนบางคนจนถึงปัจจุบัน และยังคงย้อนกลับไปหวนคิดถึงเรื่องราวเก่า ๆ ในอดีตอยู่เสมอ

การประพันธ์เรื่องราวเป็นชั้นเป็นตอนมีลำดับ การใช้คำในการประพันธ์เป็นไปอย่างระมัดระวัง สัมผัสในเพลงจึงไม่ผิดพลาด การขึ้นต้นหัวเพลงนำเสนอเรื่องราวให้น่าสนใจ และตอนจบเพลงนำเสนอให้เศร้า เพื่อตอกย้ำให้ติดตรึง จดจำความรู้สึก

ที่มาของเพลง

เมื่อหลายปีก่อนตอนนั้นผู้ประพันธ์ยังเยาว์วัยอยู่ ปี พ.ศ. 2520 หนังสือเพลงเก่าจากบทประพันธ์ของ ไม้ เมืองเดิม ได้ออกฉายเป็นครั้งแรก เป็นเรื่องราวตำนานรักเศร้าของไอ้ขวัญและอีเรียม หนุ่มสาวจากทุ่งบางกะปิ ซึ่งนำเสนอโดย สรพงษ์ ชาตรี และ นันทนา เงากระจ่าง

ความทรงจำที่เคยเศร้าสะเทือนใจ จากการได้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้หวนกลับมาอีกครั้ง ทำให้ผู้ประพันธ์เกิดแรงบันดาลใจขึ้นมาอยากจะเขียนเพลงที่มีเรื่องราวคล้ายๆกันนี้บ้าง เพื่อเอามารวบรวมทำอัลบั้ม “อุ่นไอรักตะวัน” จึงได้เขียนเพลง “รอยแผล” ขึ้นมาเมื่อปี 2541

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงช้าไม่มีเครื่องดนตรีให้จังหวะ ใช้เครื่องดนตรีที่เป็น Acoustic ล้วน โดยมีกีตาร์ Classic เป็นตัวเด่น การร้องจะคล้อยไปกับทำนองที่อ่อนหวานปนเศร้า

ภูมิปัญญาของเพลง

เพลงนี้ประพันธ์โดยผูกโยงความสัมพันธ์ของคนกับคน ที่สัมพันธ์กันทางกาลเวลาที่ผ่านไป แล้วแต่ชีวิตในปัจจุบันของคนอาจจะมีอีกสิ่งหนึ่งที่ติดค้างอยู่ เป็นตัวแทนของกาลเวลาที่ผ่านไป จัดเป็นเพลงที่ฟังเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์ และจิตใจ

เพลงด้วยเต็มใจ

เนื้อเพลง

ไฉ่ว่าไม่เจ็บไม่มีหัวใจ ไฉ่ว่าไม่ปวดไม่เคยร้าวราน ก็ต้องอยู่ไปทุกวัน ต้องยอมเก็บ

ความทุกข์ใจร้าวราน

โซ่วาไม่แคร์ไม่เคยสนใจ โซ่วาจะอยากที่จะแยกทาง เพราะมีเหตุที่ชักนำให้เธอ
เปลี่ยนไม่เหมือนเดิมเช่นเคย

เธอก็รู้ฉันอ่อนไหว รักใคร่ใจมันปลุกฝัง หัวใจเต็มเปี่ยมด้วยหวังตั้งใจ อาจดู
เหมือนในสิ่งที่ฉัน ให้เธอมันมากเกินไป มากเกินที่จะรับไหว เธอจึงไปจากฉัน

ทุกวันนี้ใจยังทุกข์ตรม คิดถึงเธอจนใจระบม ก็ต้องปล่อยให้คลุม ไม่อยากลืม
เธอ ต้องยอมปวดใจ

รักเธอมากเกินไป เจ็บด้วยเต็มใจ

ความหมาย /สาระของเนื้อเพลง

ในความหมายของเพลงนี้เป็นความเต็มใจในการยอมรับความสูญเสีย คือการที่
ต้องเลิกรากับคนรักทั้งที่ตัวเองยังรักเขาอยู่ และต้องทนทุกข์ทนเจ็บปวดทรมานกับการพลัดพราก
นั้น แต่ก็ยังปล่อยให้ความทุกข์นั้นดำเนินไปเพราะว่า “รักเธอมากเกินไป” จึง “เจ็บด้วยเต็มใจ”

เพลงนี้การประพันธ์มุ่งหวัง โน้มน้ำวจิตใจคนฟังให้เคลิบเคลิ้มไปกับบทเพลงซึ่ง
เป็นจังหวะช้า ด้วยความรู้สึกเศร้า เห็นใจในตัวละครตัวเอกที่เสียสละ ความเป็นสุภาพบุรุษ เนื้อหาข้าง
ในทั่วไปการแต่งเพลงยังไม่ค่อยชัดเจน เนื้อหาสาระไม่ค่อยน่าสนใจ สัมผัสกระจายไม่เป็นรูปแบบ
คำที่ใช้ในการนำมาแต่งเพลงยังธรรมดา และมีความหมายที่เข้าข้างตัวละครหลักจนเกินไป

ที่มาของเพลง

เพลงนี้มาจากจินตนาการที่สร้างขึ้น ตัวละครไม่มีตัวตนจริง ในบทเพลงนี้เป็นการ
อยากลองเขียนเพลงรัก ออกหักของผู้ประพันธ์ซึ่งในขณะนั้นประสบการณ์ในการแต่งเพลงยังมีน้อย
เพลงที่ออกมาจึงเป็นเรื่องราวน้ำเน่าหาสาระแก่นสารไม่ค่อยมี ซึ่งในยุคนั้น (พ.ศ. 2534) เพลงแนว
แบบนี้ก็มีให้เห็นให้ฟังอยู่มากเหมือนกัน

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงจังหวะช้า ใช้เครื่องดนตรีเพียง 3 ชิ้นซึ่งเป็น Acoustic ล้วนได้แก่ กีตาร์
โปร่ง 2 ตัวกับ Harmonica ให้เสน่ห์ของเพลงด้วยเสียงสไลด์กีตาร์และ Harmonica เล่นลือกัน ไปด้วย
การ Picking กีตาร์โปร่ง ทำนองของเพลง หวานปนเศร้า และมีการขับร้องที่เอื้อนเสียงเศร้าตลอด
เพลง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน โดยนำเอาเรื่องราวความรักที่เปลี่ยนไปตามกาลเวลามากล่าวอ้าง เพื่อการฟังที่ได้ความบันเทิงใจ ผ่อนคลายจิต อารมณ์

เพลงบทเรียน

เนื้อเพลง

เธอมีเหตุผลมากมาย แต่ทำร้ายใจฉันเหลือเกิน เมื่อเธออยากเดินออกจากชีวิตฉันไป จะเหนียวจะรั้งให้เธอ เหมือนเดิมคง ไร้ความหมาย เมื่อเธออยากไป จูครั้งเพียงไรไม่อยู่

จะให้ยอมรับทันที มันคงเป็นไปไม่ได้ เมื่อฉันปล่อยใจรักเธอเท่าไรก็รู้ สุดท้ายจะบรรยายความรู้สึก ฉันมันเจ็บเท่าไร เมื่อฉันหมดความหมาย ในดวงใจของเธอ

เสียแรงที่รักกันมา เสียเวลาเวลาร่วมทาง สับสน อ้างว้าง หมดแรง ท้อถอย อดีตรักหวานเคยมี บัดนี้เลื่อนรางล่องลอย เจ็บนี้จดจำจนจบวันตาย

ขอบคุณความรักของเธอ ที่มันเคยได้ผ่านมา ขอขอบคุณแม้ว่ามันจะจากไปจะเป็นบทเรียนให้จำ เจ็บนี้จะคอยสอนใจ ต่อไปจะไม่รักใครง่ายอีกแล้ว.....ไม่รักใครง่ายอีกแล้ว

ความหมาย/สาระของเพลง

ผู้ชายคนหนึ่งที่ถูกคนรักดีจาก อยากบอกความรู้สึกถึงความเจ็บปวดกับการที่ต้องกลายเป็นคนไร้ค่า หมดความหมายในสายตาของเธอคนนั้น ได้แต่พรั่นเพื่อพรรณนาถึงเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมาจนเข้าใจแล้วบอกตัวเองว่า นี่คือบทเรียนที่ต้องจดจำไว้ “ต่อไปจะไม่รักใครง่ายอีกแล้ว”

ที่มาของเพลง

เป็นความทรงจำจากการอ่านเรื่องสั้นเรื่องหนึ่ง เมื่อครั้งสมัยเรียนระดับชั้น ปวช. อยู่ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมสตูล เป็นเรื่องราวชีวิตรักของหนุ่มสาวที่มีอันต้องแตกร้างจากการเข้าใจผิดบางประการ จนทำให้ต้องแยกทางเลิกรากัน ผู้ประพันธ์ได้นำอารมณ์ และความรู้สึกที่พอจะจำได้จากคราวนั้น โดยเฉพาะคำนี้ที่จำขึ้นใจว่า “ขอบคุณสำหรับความรักที่ผ่านมา และผ่านไป” นำมาแต่งเป็นเพลงนี้ “บทเรียน”

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงหวาน ที่เน้นถึงเรื่องความรักที่ต้องผิดหวังแบบแนววัยรุ่น ดนตรีค่อนข้างจะแตกต่างจากเพลงอื่นของ รัชชชัย ชูเหมือน ที่มักจะเน้นเครื่องดนตรีหลักไปทางเครื่องดนตรี Acoustic แต่เพลงนี้กลับเน้นไปทางเครื่องดนตรีที่เป็น Electric ตั้งใจทำเพลงออกมาเป็นแนวสตรีทจิกแนวจากเพลงอื่นที่เน้นไปทางเพลงเพื่อชีวิต ด้วยจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความหลากหลายในอรรถรสของเพลงที่อยู่ในอัลบั้มเดียวกัน ใช้ Piano และกีตาร์ไฟฟ้าเป็นเครื่องดนตรีหลัก ขับร้องแบบเรียบง่ายในจังหวะปานกลาง

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการผูกโยงเรื่องราวของคนกับคน โดยมีประสบการณ์ของความผิดหวังมาเกี่ยวโยงเป็นเรื่องราวเพื่อความบันเทิง ผ่อนคลายอารมณ์ และจิตใจในการฟัง

เพลงกลับบ้าน

เนื้อเพลง

รำดำรำดำเหวอน้อง รำให้คล่องทำนองสระแอ็ด (ซ้ำ)

พี่บ่าวไปอยู่เสียไกล คิดถึงหวานใจมากมายเสียแหม็ด น้องสาวเธออยู่ทางใต้ อย่าลืมคนไกลตั้งใจให้เด็ด ตัวไกลใจอยู่ข้างน้องรักมันหมายปองน้องดอกชุมเห็ด จะกลับไปรับขวัญน้องไปรำไปร้องทำนองสระแอ็ด

จากไปเสียนานพอคิดถึงบ้านน้ำตาแทบพลัด ยามลมโบยโชยฉิวปลิวพัด ใบไม้สะบัดกวัดตามสายลม วยหนุ่มชีวิตนำพาให้ต้องค้นหาต้องลาบ้านไกล ยามเย็นแสงตะวันอ่อนใส ลอดทิวไม้ไผ่หัวใจวาบหวี

คิดถึงบ้านเคยนอน คิดถึงหมอนเคยหนุน ออกแม่ยังอ่อนละมุน ยังหอมยาฉุนพอสูบโชยมา คิดถึงไข่มดแดง คิดถึงแกงพุงปลา ลูกเนียงหวานน้ำซุบแมงดา ทอดปลาตุ๋น แกงส้มปลาบอก

รถสายได้นำตัวฉันไปสู่ถิ่นบ้านเกิด สองข้างทางเลาะข้างเพลินผลิตพาใจเตลิดโหย หานวลนาง จิบเบียร์ปล่อยใจล่องลอยคิดถึงเจ้ากลอยเคยเคียงร่วมทาง ฮัมเพลงพื้นบ้านไปพลางจิบเบียร์พร่างๆ ครางเพลงสระแอ็ด

ขึ้นเขาไปตัดกล้วยเถื่อนกลับถึงเรือนชุดเดือนหงเบ็ด ไม่ทันถึงหนองเดือนพองเพรีดๆ ไม่ทันถึงหนองเดือนพองเพรีดๆ มือซ้ายถือเบ็ดมือขวาเด็ดเดือน

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

หนุ่มน้อยจากแดนใต้กำลังเดินทางกลับบ้านเกิด โดยรถไฟหลังจากที่ได้จากบ้านมานาน ระหว่างทางใจลอยคิดถึงบ้าน คิดถึงพ่อ แม่ และอาหารจานโปรดที่เคยกิน คิดถึงคนรักบรรยากาศเก่าๆ ที่บ้าน จึงจับเปียโน อัดเพลงพื้นบ้านปักษ์ใต้มาเวลา รอรถไฟนำทางสู่บ้านเกิดด้วยใจจดจ่อ

การประพันธ์เป็นเพลงที่ใช้ภาษากลางผสมคำพื้นบ้านภาษาใต้ มีการนำเพลงพื้นบ้านเก่าที่ชาวบ้านร้องสืบทอดกันมานานแล้วเข้ามาผสมกับเนื้อเพลงที่แต่งขึ้นมาใหม่เพื่อให้เกิดความรู้สึกเคลิบเคลิ้มไปตามแบบฉบับของท้องถิ่นได้

ที่มาของเพลง

จากการหวนระลึกทบทวนเรื่องราวของชีวิตตัวเองเมื่อครั้งผู้ประพันธ์ยังเป็นนักศึกษาอยู่ที่เชียงใหม่ ปี 2529 – 2531 ต้องไป – กลับบ้านพัทลุง และเชียงใหม่ทุกๆ ปีภาคเรียนด้วยการโดยสารรถไฟ ความทรงจำของผู้ร่วมเดินทาง ความเพลิดเพลินไปกับสองข้างทาง ความตื่นตากับการรอคอยว่าจะถึงจุดหมาย ภาพรอยยิ้มของทุกคนเมื่อได้เจอหน้ากัน ใจที่เปี่ยมด้วยความหวังจึงเร่าแรงและเร็วขึ้น หวังให้เจอหน้าพ่อแม่ ญาติพี่น้อง บรรยากาศที่บ้าน ที่รอให้เรากลับไป และจะกลับไปกินอาหารทุกอย่างที่อยากกิน

แต่วันที่เขียนเพลงนี้กลับเป็นวันที่อยู่กรุงเทพ ฯ ในห้องสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ที่รายล้อมไปด้วยความวุ่นวายของสังคมในเมืองหลวงเมื่อปี 2540 หลังจากเรียนจบมาแล้ว 9 ปี

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงสไตล์ Country จังหวะค่อนข้างเร็ว มีการนำ Banjo มาสร้างสีสันให้กับความเป็นเพลง Country ชัดเจนมากขึ้น โดยประสมประสานเล่นลือกันกับกีตาร์โปร่ง และ Mandolin เครื่องดนตรีส่วนใหญ่ในเพลงเป็น Acoustic ยกเว้น Bass และกลอง การขับร้องเน้นลีลาความร่าเริง ในท่วงทำนองที่สนุกสนาน

ภูมิปัญญาของเพลง

เป็นการโยงใยความผูกพันของคนกับสถานที่ ซึ่งเกี่ยวพันไปถึงสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร และวัฒนธรรมประเพณี ทั้งด้านวิถีชีวิต และชนิดของอาหาร โดยมีความทรงจำของกาลเวลาเป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์เหล่านี้ให้กลมกลืนกัน ด้วยเจตนาของการประพันธ์ เพื่อการปลุกจิตสำนึกรักบ้านเกิด

เพลงข้าวเปลือก

เนื้อเพลง

เกิดจากดินจากหินดินดอน หยดหยาตผ่นหล่อเลี้ยงกอเขียว วันกินได้โอบอุ้มจน
ดอกรวงชูช่อมา เหลืองอร่าม

จากเปลือกแข็งเปลี่ยนเป็นข้าวขาว หล่อแลเลี้ยงเผ่าพันธุ์ชีวิต วิญญาณมันปลุกฝัง
กายใจจนเคยชิน กับคนไทยในหัวใจคนไทย

แผ่ไพศาลทั่วท้องเอเซีย อเมริกายุโรปแดนไกล ราคาข้าวดีเงินทองก็เข้ามา นายทุน
ยืมร่ำรัฐบาลดีใจ

ข้าชวานากระดูกสันหลังกร้านกร้า เลือดกายข้าเจ็บแสบเพียงไหน มันคงต้องพิการ
เพราะข้าวสารแพงแสบ เหลือเพียงแต่เกลบข้าวเปลือกตกราคา แล้วข้าจะทำยังไ

มีไหม ใครจะมาช่วยข้า มีใครบ้างมาเห็นใจ แล้วข้าจะทำยังไ มีใครบ้างมาเห็นใจ
มีไหม ใครจะมาช่วยข้า มีใครบ้างมาเห็นใจ

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ข้าวเปลือกอันเป็นที่มาของข้าวหุงสุกพร้อมรับประทาน ซึ่งเป็นอาหารหลักของคน
ไทยนั้นต้องผ่านระยะเวลา และกระบวนการต่างๆ มากมาย ต้องอาศัยดิน น้ำ หยาตเหงื่อแรงงาน
ชวานาต้องเหน็ดเหนื่อยแสนเข็ญ แต่นายทุนกลับร่ำรวย รัฐบาลได้หน้าได้ผลประโยชน์ทางลัด
ในขณะที่ชวานาก็ยังยากจน เป็นกระดูกสันหลังผุๆ ของชาติต่อไป

เป็นการพยายามสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของชวานา ดิน น้ำ และข้าวไทยที่สู่
ตลาดโลก แล้วย้อนกลับมาดูชวานาไทยอีกที ผลประโยชน์ที่คืนสู่ผู้ผลิตคือชวานานั้นแทบจะไม่มี
ให้เหลือ จึงเป็นที่มาของคำว่า “เลือดกายข้าเจ็บแสบเพียงไหน” ทำนาให้คนได้มีข้าวกินกันทั้งโลก
ในขณะที่ชวานาไทยก็ยังยากจนเป็นหนี้เป็นสินอยู่ต่อไป “มีไหมใครจะมาช่วยข้า มีใครบ้างมาเห็น
ใจ”

ที่มาของเพลง

ปี 2536 ผู้ประพันธ์เขียนเพลงนี้ขึ้นมาจากความสะทอนใจที่เห็นชวานาไทยถูกเอ
รัดเอาเปรียบ ยิ่งทำนาก็ยิ่งยากจน ข้าวเปลือกตกราคาถูกลงในขณะที่ข้าวสารราคาแพง มันเป็นเช่นนี้ได้
อย่างไร ใครจะช่วยแก้ไขให้ความยุติธรรม เมื่อไหร่ชวานาไทยจะอยู่ดีกินดีขึ้น ข้ายังถูกเสียดสีแบ่ง
ชนชั้นมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบันก็ยังเหมือนเดิม

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เป็นเพลงที่เน้นการเล่นดนตรีที่ใช้กีตาร์โปร่งในการตีคอร์ด ดึงดูดความสนใจของจังหวะ Country Rock เพลงนี้ใช้กีตาร์ไฟฟ้าในการ Solo ให้สำเนียงเรียบๆ ถึงค่อนข้างดุดัน ในขณะที่การขับร้องเริ่มต้นจากเสียงต่ำ และใช้เสียงสูงตอนจบเพลง

ภูมิปัญญาของเพลง

การประพันธ์เพลง เป็นการโยงความสัมพันธ์ของคนกับวิถีชีวิตของคนที่เป็นเกษตรกรทำนา กล่าวถึงความเสียเปรียบในสังคมของชนชั้นชาวนา โดยเจตนาของการประพันธ์เพื่อมุ่งหวังให้ช่วยกระตุ้นจิตสำนึกในการย้อนกลับมามองคุณค่าของชาวนาไทยกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อหันมาช่วยกันแก้ไขปัญหของชาวนาไทยที่ยากจนตลอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

เพลงกุหลาบบนกองขี้ควาย

เนื้อเพลง

ฉันต้องออกหักข้าวรักร้อยเป็นประจำ ถูกสาวใจดำทำซ้ำแล้วลาจากกันไป น้อยวาสนา
อาภัพรูปกาย เขาเห็นเป็นควายหลอกใจเงินโซ

เลยต้องออกหักแพ้วรักจนยับจนเขิน ผู้หญิงเขาเมินคงเห็นว่าเรานั้นโง่ จึงต้องเจ็บซ้ำ
มันน่าโมโห อย่างเราไม่โง่ สาวเลยไม่หัน

เอากุหลาบงามปักบนขี้ควาย จะมองอย่างไรก็ไม่เข้ากัน ข้าว น้ำเน่า แต่เข้าจืดเย็น
ทุกวัน ได้แต่เพื่อฝันสุดจะไขว่คว้า

หากได้เจอรักถึงหนักขอลองอีกครั้ง จะมอบใจฝัง ห่มไว้ให้สุดใจซ้ำ หากเมื่อนั้น
ผิดหวังถูกทิ้งอีกครา ก็สมน้ำหน้าไม่เจียมกะลาตัวเอง

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

ดูจากชื่อเพลงแล้วก็จะเห็นความหมายในการเปรียบเทียบที่แสนจะสุดโต่ง เมื่อเอาดอกไม้มาปักบนมูลควาย โดยเฉพาะดอกกุหลาบซึ่งเป็นดอกไม้ที่ใช้แทนสัญลักษณ์แห่งความรักแล้ว ใครพบเห็นก็จะรู้สึกว่าจะน่าหุดหู่เสียเหลือเกิน ด้วยเพราะการตีค่าของสิ่งสองสิ่งนั้นให้มีความต่างแตกต่างกันลิบลับ เมื่อเปรียบเทียบกับคน คนบางคนก็เปรียบตัวเองไว้ด้อยต่ำในขณะที่ให้คุณค่าว่าอีกคนอยู่สูงลิบลัว รู้ว่ามันไม่คู่ควร รู้ว่ามันสูงเกินเอื้อม แต่ก็ยังอยากจะเสี่ยงที่จะให้ได้มา

ซึ่งความรักนั้น แม้จะต้องผิดหวังแล้วแล้ว เนื้อหาเป็นการเปรียบเทียบเชิงสัญลักษณ์ในลักษณะของคนถ่อมตน ไม่ได้มุ่งเน้นความหมาย เนื้อหาสาระในเพลงสัปดาห์ใดนัก

ที่มาของเพลง

แรงบันดาลใจของเพลงนี้เกิดมาจากการที่ผู้ประพันธ์ชอบดูหนังจีนแนววิทยายุทธ ในหนังจีนมักจะมีลีลาต่างๆ แปลกๆ มากมาย และเช่นกัน หลายครั้งที่มักจะได้นิยามอยู่บ่อย ๆ เมื่อมีการดูถูกเหยียดหยามกันอย่างที่สุดด้วยคำว่า “ช่างเหมือนดอกไม้งามปักบนมูลโค ยิ่งยงไรก็ยิ่งนั้น” จึงอยากย้อนกลับมาหาตัวละครที่ถูกเหยียดหยามนั้นอย่างเข้าใจว่าถึงแม้จะรูปไม่สวย ไม่งามแต่ทุกคนก็มีหัวใจ มีความทะเยอทะยานได้เท่าๆ กัน

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้เน้นความสนุกสนานของอารมณ์เพลง โดยนำกีตาร์ไฟฟ้ามาใช้ในการ Solo ล้อกันกับ Accordion ในจังหวะโซลผสมชะชะซ่า ทำนองขึ้น - ลงเร้าอารมณ์สนุกอยู่ตลอดเพลง โดยมีการจับร้องแบบสบายๆ ใช้โทนเสียงปานกลางไปถึงค่อนข้างสูงในบางคำ บางช่วง บางตอน

ภูมิปัญญาของเพลง

การประพันธ์ กล่าวถึงความผูกพันของคนกับคน โดยมีธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อการเปรียบเปรยให้เนื้อหาสาระออกมาว่าเป็นการถ่อมตนว่าด้อยต่ำโดยเจตนารมณ์ของการประพันธ์เน้นความสนุกสนาน ผ่อนคลายอารมณ์ และจิตใจ

เพลงผู้หลังภาพ

เนื้อเพลง

ลูกน้อยแม่เอยเจ้าจากบ้านไป สู่แดนไกลมุ่งมันไปศึกษา อิ่มเอมหัวใจเจ้าไปแม่
ปรีดาหวังลูกยามี่ค่ากว่าที่เป็น

ลูกน้อยตั้งใจเจ้าลำบากยากเข็ญ เจ้าช่างเป็นผู้มีกตัญญู เงินทองส่งไปช่างน้อยแสน
อดสู เจ้าอดออมพ่อแม่อยู่หลังชื่นใจ ลูกเอยแสนดี พ่อแม่นี่แสนปลื้มใจ เจ้าคงรู้ดีพ่อแม่จน แต่ยังทน
ส่งเจ้าเรียน

เบื้องหลังลูกยามาภายหลังระเริง ด้วยแสงสีชักชวนจิตใจ เงินทองส่งมาไม่พอแค
ยาไต้ต้องพลีกายขายตัวแลกเงิน

ก่อกินหัวใจ จนเสียคนหลงทางเพลินลืมคิดถึงบ้านไกล พ่อคอยแม่หวัง ลูกน้อย
กลอยใจ เจ้าอยู่ไกล บ้านเฝ้าคอยลูกจบมา

ภาพเอยภาพฝัน พ่อแม่นั้นยังคงหวนหา ลูกน้อยแก้วตา รู้ไหมว่าเจ้าทำอะไรไม่เคย
รู้ตัวความชั่วเข้าครอบงำ สิ่งที่ทำไม่เคยคิดตรึงตรอง กร่อนในหัวใจไม่สนพ่อแม่หมั่นหมอง จิตใจ
ปองแต่สีแสงในราตรี

ร่วงลึกถลาลา ถอนตัวไม่ขึ้น ดัดดั่งหนอนระเริงอาจรม เคยคิดบ้างไหมว่าใครจะขึ้นชม
กลับใจเสียแม่พ่อคอยหวังปอง

ภาพสวยสดใส สุกสีไร้สิ่งมัวหมอง พลิกภาพหลัง หวังชิดชมปอง เจอแต่ฝุ่น
ละอองเปื้อนเปรอะเกรอะกรัง ภาพสวยสดใส สุกสีไร้สิ่งมัวหมอง พลิกภาพหลัง หวังชิดชมปอง
เจอแต่ฝุ่นละอองเปื้อนเปรอะเกรอะกรัง

ความหมาย/สาระของเนื้อเพลง

รูปภาพสวยๆ ที่ถูกใส่กรอบหุร ขาวอยู่บนฝาผนังสีสด หรือวางบนหิ้ง บนโต๊ะที่
แสนจะโอ่อ่า มีการดูแลทำความสะอาดปิดเป่าด้านหน้าของรูปนั้นทุกวันทุกวี่ มองเมื่อไหร่ก็สะอาด
สวยสะดุดตาพาชื่นใจ แต่ถ้าการทำความสะอาดนั้นทำเฉพาะด้านหน้าลืมว่าด้านหลังภาพก็มี
ความหมายความสำคัญแล้ว สักวันหนึ่งเมื่อด้านหลังกรอบภาพนั้นถูกเปิดเผยออกมา คุณอาจจะพบว่า
เพราะคุณอาจจะ “เจอแต่ฝุ่นละออง เปื้อนเปรอะเกรอะกรัง” เหมือนดังเพลงนี้

เป็นการบอกกล่าวเล่าเรื่องจริงบางเรื่องในสังคมด้วยเพลง เพื่อความระมัดระวังไม่
ประมาทต่อการดำเนินชีวิต เนื้อเพลงจะเปรียบเทียบความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกไว้ใจไม่เคยคิดว่า
เหตุการณ์แบบนี้จะเกิดขึ้นจริงในสังคม เป็นการเตือนสติพ่อแม่ให้ใส่ใจดูแลบุตรหลานให้รอบด้าน
มากขึ้น และเตือนสติบุตรหลานอย่าให้พ่อแม่ คนที่เรารักต้องเสียใจผิดหวัง เพราะการกระทำ
ชั่วของตน

ที่มาของเพลง

ผู้ประพันธ์เขียนเพลงนี้ขึ้นมาจากการที่เคยเป็นนักดนตรีเล่นดนตรีกลางคืนมาก่อน
จึงเห็นความไม่ชอบมาพากล สิ่งที่ไม่ดีไม่งามไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมของสังคมคน
กลางคืนมากมาย แหล่งบันเทิงที่เน้นเครื่องดื่มส่งเสริมความเม้าจะเป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น ผู้ใหญ่
ที่ชอบเที่ยวกลางคืน และนักศึกษาที่ปะปนอยู่กับกลุ่มคนหลากหลายเหล่านั้น การแข่งขันอวดกันว่า
ทันสมัยทันสมัย มีความหรูหราที่วิ่งไล่ตามมาจนหนีไม่ทัน วัยรุ่นหรือนักศึกษาหญิงที่ใจแตกหรือ
ฐานะทางบ้านไม่ดีพอ แต่อยากมีอยากอวดกับเขาจนละทิ้งศีลธรรมอันดี ทรมานหักหลังความรัก

ความหวังดี และความห่วงใยของพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด ถึงขั้นต้องขายตัวเพื่อแลกเงินให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะนำมาไถ่ตัวกันว่าทันสมัย จึงเปรียบเหมือนฝุ่นหลังภาพที่พ่อ แม่มองข้ามไป ใส่ใจแต่ความสวยงามด้านหน้าอย่างเดียว ด้านหลังจึงเปราะเปื้อนไปด้วยฝุ่นละออง

สาระของจังหวะ ทำนอง/ดนตรี

เพลงนี้ มีเครื่องดนตรีเพียง 2 ชิ้น คือกีตาร์โปร่ง 2 ตัว ลีลาดนตรีของเพลงนี้ เป็นการนำกีตาร์โปร่งทั้ง 2 ตัวมาเล่นล้อกัน ตัวหนึ่งใช้วิธี Picking และอีกตัวเล่น Solo ในจังหวะปานกลาง สไตล์ Country การขับร้องจะร้องเน้นหนักคำที่สำคัญตามเจตนาของผู้ประพันธ์ที่อยากจะสื่อ เช่น คำว่า ลูก หรือ แม่ เพื่อตอกย้ำถึงความหมายของเพลง ส่วนของทำนองมีการขึ้น - ลง ของระดับเสียงไม่มากนัก

ภูมิปัญญาของเพลง

การประพันธ์เพลงนี้เป็นการผูกโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน โดยมีภาวะของจิตสำนึกในหน้าที่ของความเป็นคน คือความรัก ความห่วงใย และความหวังของพ่อ แม่ กับหน้าที่ของลูกที่ต้องมีความกตัญญู และไม่ทำในสิ่งที่น่าละอาย ทำลายความรัก ความห่วงใย และความหวังนั้นให้ต้องพังพินาศไป

สรุปผล

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อเพลงและการวิเคราะห์ความหมาย ที่มาและภูมิปัญญาจากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือนทั้ง 36 เพลง พบว่า

ผลการศึกษาด้าน “ความหมาย”

จากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จาก 36 เพลง ที่นำมาวิจัย สามารถแยกได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ชีวิตและปรัชญา มี 8 เพลง ได้แก่ เพลง ปล่อย, สายน้ำ, งานหนักไม่เคยฆ่าคน, ชีวิตสายลมโลกงาม, คิดถึงจางๆที่พ่อ, นางแอ่นฟ้า, กำ และเพลงฝุ่นหลังภาพ
2. ชีวิตและสังคม มี 17 เพลง ได้แก่ เพลงบ้านกลางไพร, เพราะเธอคือรัก, ระบายกองฟาง, ครอบครองครุฑ, ดื่มเพื่อลืมเธอ, ขวดเหล้าเงาจันทร์, ไอดินกลิ่นฟาง, ได้ร่มหัว, บทเพลง

ก่อนลา, สามช่าลงแขก, น้ำตาหุ้ง, สู้ฝัน, ลอบกัด, ฟุ้งหนอ ฟุ้งหนอ, กลับบ้าน, ข้าวเปลือก, และเพลงกุหลาบบนกองขี้ควาย

3. ชีวิตและความรัก มี 12 เพลง ได้แก่ เพลงลมหนาวปลายนา, มนต์รักบ้านดอย, อีกครั้งหนึ่ง, แสงดาวที่แม่ใจ, ตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา, มนต์รักลำปำ, อดีตฝัน, เอื้องผึ้ง จันทน์ผา, เทพีสวนยาง, รอยแผล, ด้วยเต็มใจ และเพลงบทเรียน

จากผลการศึกษาด้านความหมายจากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน สรุปได้ว่า เพลงส่วนใหญ่จะให้ความหมายทางด้านชีวิตและสังคม รองลงมา เป็นความหมายทางด้านชีวิตและความรัก ส่วนความหมายทางด้านชีวิตและปรัชญามีน้อยที่สุด

ผลการศึกษาด้าน “ที่มา”

จากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จาก 36 เพลง ที่นำมาวิจัย สามารถแยกแหล่งที่มาได้ 2 แหล่ง ดังนี้

1. จากประสบการณ์จริงที่พบเห็นและจากชีวิตจริงของผู้ประพันธ์ มี 18 เพลง ได้แก่ เพลง ปลอ่ย, บ้านกลางไพร, อีกครั้งหนึ่ง, ระบายกองฟาง, ครูดอยครูชัน, งานหนักไม่เคยฆ่าคน, แสงดาวที่แม่ใจ, ชีวิต สายลมโลกงาม, ใต้ร่มหว่า, บทเพลงก่อนลา, คิดถึงจางๆ ก็พอ, สามช่าลงแขก, น้ำตาหุ้ง, ลอบกัด, บทเรียน, กลับบ้าน, ข้าวเปลือก และเพลงฝุ่นหลังภาพ

2. จากจินตนาการของผู้ประพันธ์มี 17 เพลง ได้แก่ เพลงลมหนาวปลายนา, มนต์รักบ้านดอย, สายน้ำ, เพราะเธอรัก, ค้มเพื่อลิ้มเธอ, ขวดเหล้าเงาจันทร์, อดินกลิ่นฟาง, ตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา, นางแอ่นฟ้า, มนต์รักลำปำ, กำ, อดีตฝัน, เอื้องผึ้งจันทน์ผา, เทพีสวนยาง, รอยแผล, ด้วยเต็มใจ, และเพลงกุหลาบบนกองขี้ควาย

จากการศึกษาด้านที่มาจากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน สรุปได้ว่า เพลงส่วนใหญ่มีที่มาจากประสบการณ์จริงที่พบเห็นและจากชีวิตจริงของผู้ประพันธ์ รองลงมาคือจากจินตนาการของผู้ประพันธ์

ผลการศึกษาด้าน “ภูมิปัญญา”

จากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จาก 36 เพลง ที่นำมาวิจัยสามารถแยกได้ 4 อย่าง ดังนี้

1. ภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกรักบ้านเกิด ได้แก่ เพลง บ้านกลางไพร, อดินกลิ่นฟาง, น้ำตาหุ้ง, ลมหนาวปลายนา, มนต์รักบ้านดอย, เพราะเธอรัก และเพลงกลับบ้าน

2. ภูมิปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม ได้แก่ เพลง ปล่อย, สายน้ำ, ครูดอยครูชั้น, คัมเพื่อลิ้มเธอ, ชีวิตสายลม โลกงาม, ไตร่ร่มหัว, คิดถึงจางๆ ก็พอ, กำ, สามช่าลงแขก, ลอบกัด, ข้าวเปลือก และเพลงหุ่นหลังภาพ

3. ภูมิปัญญาเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ เพลง ลมหนาวปลายนา, มนต์รักบ้านดอย, เพราะเธอคือรัก, ระบายกองฟาง, ขวดเหล้าเงาจันทร์, บทเพลงก่อนลา, ตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา, นางแอ่นฟ้า, มนต์รักลำปำ, อดีตฝัน, เอื้องผึ้งจันทร์ผา, เทพีสวนยาง, รอยแผล, ด้วยเต็มใจ, บทเรียน และเพลงกุหลาบบนกองขี้ควาย

4. ภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดกำลังใจและแรงบันดาลใจ ได้แก่ เพลง ปล่อย, สู่ฝัน, งานหนักไม่เคยฆ่าคน, แสงดาวที่แม่โจ้ และเพลงอีกครั้งหนึ่ง

จากการศึกษาด้านภูมิปัญญาจากเพลงของรัชชัย ชูเหมือน สรุปได้ว่า เพลงส่วนใหญ่จะเป็นภูมิปัญญาเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ รองลงมาเป็นภูมิปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม ถัดมาเป็นภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกรักบ้านเกิด และ ภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดกำลังใจและแรงบันดาลใจพบน้อยที่สุด

การวิเคราะห์การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลง

ของ รัชชัย ชูเหมือน

เป็นการวิเคราะห์จากจำนวนครั้งของการเข้าชมบทเพลง ความคิดเห็นที่มีต่อบทเพลง และความคิดเห็นที่ชาวเน็ตต่อบทเพลงทั้ง 36 เพลง ตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ ผลการศึกษาพบดังนี้

การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ รัชชัย ชูเหมือน

การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ รัชชัย ชูเหมือน ในแต่ละเพลงจากจำนวนของผู้เข้าชมบทเพลงของ รัชชัย ชูเหมือนจาก www.youtube.com ตั้งแต่วันที่เพลงๆ นั้นถูกนำลง YouTube จนถึงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการวิเคราะห์ สามารถแบ่งแบบการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของรัชชัย ชูเหมือน ได้เป็น 4 แบบ ตามความนิยมดังนี้

1. เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดมี 1 เพลง ได้แก่ เพลง “ปล่อย” มีจำนวนผู้เข้าชม 2,262,533 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการเข้าชม 1,164.45 ครั้ง/วัน

2. กลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมมาก มีจำนวนผู้เข้าชม 100,000 – 2,262,532 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการเข้าชม 125.47 – 417.88 ครั้ง/วัน มีอยู่ 5 บทเพลง ดังนี้

2.1 เพลงบ้านกลางไพร มีจำนวนผู้เข้าชม 661,510 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ชม 417.88 ครั้ง/วัน

2.2 เพลงลมหนาวปลายนา มีจำนวนผู้เข้าชม 519,375 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 379.93 ครั้ง/วัน

2.3 เพลงมนต์รักบ้านคอย มีจำนวนผู้เข้าชม 204,166 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 123.96 ครั้ง/วัน

2.4 เพลงสายน้ำ มีจำนวนผู้เข้าชม 176,824 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 124.78 ครั้ง/วัน

2.5 เพลงเพราะเธอคือรัก มีจำนวนผู้เข้าชม 167,386 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 125.47 ครั้ง/วัน

3. กลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมปานกลาง มีจำนวนผู้เข้าชม 10,000 – 90,999 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ชมตั้งแต่ 7.9 – 67.08 ครั้ง/วัน มีอยู่ 9 บทเพลง ดังนี้

3.1 เพลงอีกครั้งหนึ่ง มีจำนวนผู้เข้าชม 90,360 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 67.08 ครั้ง/วัน

3.2 เพลงระบำกองฟาง มีจำนวนผู้เข้าชม 78,594 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 58.35 ครั้ง/วัน

3.3 เพลงครูคอยครูชั้น มีจำนวนผู้เข้าชม 75,721 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 56.21 ครั้ง/วัน

3.4 เพลงงานหนักไม่เคยฆ่าคน มีจำนวนผู้เข้าชม 58,142 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 43.16 ครั้ง/วัน

3.5 เพลงแสงดาวที่แม่โจ้ มีจำนวนผู้เข้าชม 43,035 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 56.11 ครั้ง/วัน

3.6 เพลงดื่มเพื่อลืมเธอ มีจำนวนผู้เข้าชม 39,075 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 32.05 ครั้ง/วัน

3.7 เพลงขวดเหล้าเงาจันทร์ มีจำนวนผู้เข้าชม 32,648 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 21.19 ครั้ง/วัน

3.8 เพลงไอดินกลิ่นฟาง มีจำนวนผู้เข้าชม 13,818 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 15.34 ครั้ง/วัน

3.9 เพลงชีวิต สายลม โลกงาม มีจำนวนผู้เข้าชม 10,639 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของผู้ชม 7.9 ครั้ง/วัน

4. กลุ่มที่ได้รับความนิยมน้อย มีจำนวนผู้เข้าชมน้อยกว่า 10,000 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ชม 0.39 – 7.96 ครั้ง/วัน มีจำนวน 21 เพลง ได้แก่ เพลงได้ร่ำหัว, เพลงบทเพลงก่อนลา, เพลงคิดถึงจัง ๆ ก็พอ, เพลงตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา, เพลงนางแอ่นฟ้า, เพลงมนต์รักลำปำ, เพลงกำ, เพลงสามช่าลงแขก, เพลงอดีตฝัน, เพลงเอื้องผึ้งจันทน์ผา, เพลงน้ำตาทุ่ง, เพลงเทพีสวนยาง, เพลงสุพรรณ, เพลงลอบกัด, เพลงรอยแผล, เพลงด้วยเต็มใจ, เพลงบทเรียน, เพลงกลับบ้าน, เพลงข้าวเปลือก, เพลงกุหลาบบนกองขี้ควาย และเพลงฝุ่นหลังภาพ

บทวิเคราะห์เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดและกลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมมาก

ผลการวิเคราะห์ความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จากการแบ่งกลุ่มตามความนิยมของผู้เข้าชมเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ใน www.Youtube.com พบว่า เพลงปล่อย ได้รับความนิยมมากที่สุด มีค่าของการเข้าชมอยู่ที่ 2,262,533 ครั้ง ซึ่งมีค่าของความแตกต่างของความนิยมในเพลงบ้านกลางไพรซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของเพลงที่ได้รับความนิยมมาก ที่มีการเข้าชม 666,510 ครั้ง ถึง 1,601,023 ครั้ง ซึ่งถือว่าค่านิยมของ 2 เพลงนี้ มีค่าของความนิยมที่ห่างกันมากอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาสาเหตุของความนิยมที่แตกต่างกันมากนี้ โดยศึกษาจากค่าปริมาณของการเข้าชม การแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าชม ใน www.Youtube.com และความคิดแง่ของผู้ประพันธ์ต่อความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาที่พบในบทเพลง รวมทั้งสาเหตุอื่นๆ ที่ทำให้เป็นเช่นนี้ เช่น เหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความรู้สึก อารมณ์ของผู้ฟังเพลง การสะท้อนชีวิตของเพลงกับคนฟัง เป็นต้น

การวิเคราะห์เนื้อหาของข้อความแสดงความคิดเห็นในแต่ละเพลง

ในตอนนี้ผู้วิจัยต้องการทราบว่าในแต่ละเพลงนั้นผู้ฟังมีความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างไรกับความหมายของเนื้อเพลง และความคิดแง่ ความคิดตามเจตนาของผู้ประพันธ์ที่ผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดไว้ในเพลง ซึ่งในการวิเคราะห์นี้ผู้วิจัยจะจงคัดเลือกเอาเฉพาะเพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 1 เพลง และที่นิยมมาก 5 เพลงมาวิเคราะห์ ทั้งนี้เพลงทั้ง 6 เพลงนี้ก็มีผู้ฟังแสดงความคิดเห็นเป็นข้อความต่างๆ ใน YouTube มากเช่นเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ในแต่ละเพลงเป็นดังนี้

บทวิเคราะห์เพลงปล่อย

เพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจจะประพันธ์ออกมาให้มีเนื้อหาที่จะสามารถรบกวนใจผู้ฟังให้ฟังแล้วได้บรรลุตงเนื้อหาสาระ จังหวะดนตรี เสียงร้องและความไพเราะของเพลง โดยมีความปรารถนาที่จะให้ผู้ฟังฟังแล้วได้ขบคิด เกิดสติเตือนใจ อยากให้คนในสังคมเห็นสัจธรรมชีวิตจากบทเพลงให้เข้าใจและยอมรับในกฎของไตรลักษณ์ ซึ่งแปลว่า ลักษณะ 3 อย่าง หมายถึง สามัญลักษณ์ หรือลักษณะที่เสมอกัน หรือ 3 ข้อกำหนด หรือสิ่งที่มีประจำอยู่ในตัวของสังขารทั้งปวงเป็นธรรมที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ 3 อย่าง ได้แก่

1. อนิจจตา (อนิจจัง) คือ ความไม่เที่ยง ความไม่คงที่ ความไม่ยั่งยืน ภาวะที่เกิดขึ้นแล้วเสื่อมและสลายไป
2. ทุกขตา (ทุกขัง) คือ ความเป็นทุกข์ ภาวะที่ถูกบีบคั้นด้วยการเกิดขึ้น และสลายตัว ภาวะที่กดดันฝืนและขัดแย้งอยู่ในตัว เพราะปัจจัยที่ปรุงแต่งให้มีสภาพเป็นอย่างนั้นเปลี่ยนแปลงไป จะทำให้อยู่ในสภาพนั้นไม่ได้ ภาวะที่ไม่สมบูรณ์มีความบกพร่องอยู่ในตัว
3. อนัตตตา (อนัตตา) ความเป็นอนัตตาคือ ความไม่ใช่ตัวตน ความไม่มีตัวตนที่แท้จริงของตัวมันเอง ไม่ใช่ของใคร ไม่อยู่ในอำนาจควบคุมของใคร

โดยหวังว่าบทเพลงนี้จะเกิดประโยชน์กับการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความสงบ สันติสุขในสังคม และเพื่อให้ง่ายต่อการนำเสนอจึงสร้างจังหวะที่รู้สึกสนุกสนานมีชีวิตชีวาผสมผสานไปกับทำนองที่มีความสูงต่ำในการขับร้องอยู่ตลอดเพลง ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากบทสวด ธรรมะจักกัปปวัตตะนะสูตร และแรงบันดาลใจในการประพันธ์เนื้อร้องมาจากบทกลอนของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่ว่า “ใครจะชอบใครจะชังช่างเขาเถิด ใครจะเชิดใครจะแข่งก็ช่างเขา ใครจะด่าว่าบ่นก็ทนเอา ใครจะเมามากมายไม่หมายมอง...”

การประพันธ์จังหวะดนตรีได้นำจังหวะโซลในระดับความเร็วปานกลาง เพื่อให้ผู้ฟังได้รู้สึกสนุกสนานพอประมาณไม่ถึงกับรู้สึกว่ายากล้นเกินรับ เพราะอยากให้ผู้ฟังเนื้อหาสาระของบทเพลงมากกว่า และจะได้ฟังได้โดยไม่รู้สึกเบื่อหน่ายเร็วจนเกินไป อยากให้สนุกสนานพร้อมๆ กับการทำความเข้าใจในสัจธรรมชีวิต และเรียนรู้ในท่วงทำนองของเพลงไปพร้อมๆ กัน โดยหวังว่าผู้ฟังที่ฟังเพลงนี้อย่างตั้งใจและซาบซึ้งจะได้นำหัวใจของเพลงนี้คือ การปล่อยวางไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้โดยง่าย และปฏิบัติได้จริง

สำหรับการตั้งชื่อเพลง นอกจากผู้ประพันธ์จะอยากถ่ายทอดความเสื่อมใส ซาบซึ้ง ส่วนตัวต่อหลักธรรมของพุทธศาสนา คือ การปล่อยวางแล้ว ผู้ประพันธ์ยังได้รับอิทธิพลจากความซาบซึ้งในบทเพลงเพลงหนึ่งของศิลปินระดับโลกคือวง “The Beatles” ในบทเพลงที่ชื่อว่า “Let it be” ซึ่งแปลได้ว่า ช่างมันเถอะ ปล่อยให้มันเป็นไป หรือปล่อยวางมันเสียมันเอง ด้วยเห็นว่าการ

ปล่อยวางนั้นเป็นเรื่องสากล ไม่ใช่ของชนชั้นชาติใดหรือศาสนาใด เป็นของธรรมโดยธรรมชาติ โดยตามหลักของศาสนาพุทธแล้วคำสอนทั้งปวงในพุทธศาสนาถึงที่สุดแล้ว มุ่งไปสู่การปล่อยวาง เพราะปล่อยวางได้เมื่อไรก็หมดทุกข์เมื่อนั้น นั่นคือ โลกุตระธรรม และเพื่อให้เกิดความกระชับ สั้น ฟังง่าย เข้าใจง่าย ผู้ประพันธ์จึงตั้งชื่อเพลงนี้เป็นคำพยางค์เดียวว่า “ปล่อย”

จากการประพันธ์เพลงนี้ เมื่อมาวิเคราะห์ความหมาย เนื้อหาสาระ จังหวะ ทำนอง และเสียงร้องแล้ว ผู้วิจัยพบว่า มีภูมิปัญญาหลายอย่างที่เกิดขึ้นจากการประพันธ์เพลงนี้ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของผู้ฟังเพลงและคนในสังคม ได้แก่ ภูมิปัญญาที่สร้างแรงบันดาลใจและให้กำลังใจ ภูมิปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม ภูมิปัญญาเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ กล่าวคือ

1. ด้านจังหวะที่คลึกคลึงสนุกสนานและทำนองเพลงที่ขึ้นลงอยู่ตลอดเพลง และยังคล้ายทำนองการสวดมนต์ รวมทั้งเสียงร้อง และการร้องเพลงที่ไม่ถึงกับกระแทกกระทั้นหรือเรียบจนเกินไป จึงทำให้เหมาะต่อการฟังเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อความรื่นรมย์ให้คลายหายเหนื่อยจากชีวิตประจำวันจึงเป็นภูมิปัญญาเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

2. ด้านความหมาย เนื้อหา สาระของเพลงที่มุ่งเน้นชักนำให้ผู้ฟังได้สนใจในสังขารชีวิต ธรรมะปฏิบัติเพื่อความไม่เป็นทุกข์ด้วยการปล่อยวางจิตใจให้ว่างเปล่าไม่ไปยึดติดกับสรรพสิ่งทั้งปวงนั้น เป็นภูมิปัญญาเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและให้กำลังใจ เพราะการปล่อยวางนั้นจะยากหรือง่ายก็ขึ้นอยู่กับแรงบันดาลใจและกำลังใจด้วยเช่นกัน และดังกล่าวนี้นี้ก็เป็นภูมิปัญญาของการแก้ไขปัญหามาของสังคม เพื่อสังคมจะได้มีความสุข สันติ ต่อไป

บทวิเคราะห์การตอบสนองของคนฟังเพลงปล่อย จาก www.youtube.com

จากจำนวนของผู้เข้าชมเพลงปล่อยใน www.youtube.com ที่แสดงความคิดเห็นต่อเพลงนี้ พบว่า มีการเข้าชมทั้งหมด 2,262,533 ครั้ง มีการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นตอบเพลง 378 ข้อความในจำนวนนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ชื่นชอบ ชาบซึ้ง (Appreciate) ต่อบทเพลงที่ตรงตามเจตนาของผู้ประพันธ์ มีอยู่ 206 ข้อความ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องเท่ากับ 54.5% นั่นก็หมายความว่า ความชื่นชอบซาบซึ้ง ที่ผู้เข้าชม YouTube ได้แสดงความคิดเห็นออกมาตรงตามเจตนาของผู้ประพันธ์ มีมากกว่าครึ่งหนึ่งของการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นทั้งหมด และในจำนวนความคิดเห็นที่ชื่นชอบซาบซึ้งนั้นส่วนใหญ่จะซาบซึ้งกับความเป็นสังขารชีวิต เชื่อมั่นในการปล่อยวางว่าเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ สามารถทำให้ทุกข์คลาย หรือหายทุกข์ได้จริง จึงถือได้ว่ากลุ่มผู้นิยมชมชอบในเพลงปล่อย คือ สังคมที่ให้ความสนใจในด้านการหาทางพ้นทุกข์เป็นกลุ่มคนในภูมิสังคมทางศาสนา ดังตัวอย่างข้อความแสดงความ

คิดเห็นดังต่อไปนี้

“ชีวิตคนเราสุดท้ายก็หนีไม่พ้นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า ฉะนั้นเมื่อยังมีลมหายใจต้องหมั่นสร้างความดีตลอดกาล” (บุญเต็ม ณะนุ้ย)

“ตัวตนยังมีอยู่ อีกสักพักการ ไร้ความรู้สึกต่อทุกสิ่งจะบังเกิดอีกไม่ช้า ฝักจิตอยู่ทุกวี่วัน เพื่อหลุดจากบ่วงแห่งทุกข์ที่เกิดมา” (pimmas chansri)

“ฟังเพลงนี้เวลามีคนนึกถึงคนเกลียดแล้ว สบายใจขึ้นครับ” (Thana Laosaku)

เป็นที่น่าสังเกตว่าในประเด็นที่แสดงความคิดเห็นที่ชื่นชอบซึ่งตอบทเพลงนี้นั้น ไม่มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นของการชื่นชอบในจังหวะดนตรีเลย นั่นอาจจะแสดงให้เห็นว่าความประทับใจในจังหวะของเพลงนี้ต่อผู้ฟังยังไม่เป็นที่น่าประทับใจ ซึ่งผู้ประพันธ์จะต้องนำประเด็นนี้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อการพัฒนาตนเองในการประพันธ์เพลงในคราวต่อไป

อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์การตอบสนองของผู้ฟังเพลงปล่อย ใน www.youtube.com ครั้งนี้ก็ถือว่าเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่งของผู้ประพันธ์ ที่มีการแสดงความคิดเห็นตรงตามเจตนาของผู้ประพันธ์ที่มีมากกว่าครึ่งของผู้เข้าชมที่แสดงความคิดเห็นตรงประเด็นถึงแม้จะมีเพียง 54.5 % ก็ถือว่าได้รับประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อไปต่อยอดในการปรับปรุงพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของผู้วิจัย และผู้ที่สนใจในงานวิจัยครั้งนี้ในโอกาสต่อไปได้พอสมควร

บทวิเคราะห์เพลงบ้านกลางไพร

เพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจประพันธ์ออกมาเพื่อบอกเล่าถึงอดีตจากความทรงจำเก่า ๆ ที่ยังติดตรึงตราประทับใจมาตั้งแต่เด็ก เป็นบ้านในชนบทที่อยู่ร่วมกันเป็นชุมชนเล็กๆ มีความเชื่อมโยงผูกพันเอื้อเพื่อเกื้อกูลต่อกัน สมถะ สงบ เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย การประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจที่จะบรรยายภาพแห่งความสุขสงบนั้นออกมาเป็นภาษาเพลงให้ผู้ฟังได้ติดตาม และเกิดภาพในจินตนาการ เรียบเรียงดนตรีให้ฟังง่ายๆ เน้นความไพเราะ และความมีเสน่ห์ของคนตรีและลีลาการขับร้องที่เรียบง่ายสอดคล้องไปกับเสียงดนตรีในจังหวะปานกลางค่อนข้างช้าเพื่อให้เหมาะกับเนื้อหาของเพลงนี้ โดยหวังว่าเพลงนี้จะทำให้เกิดความสุขใจต่อผู้ฟังทั่วไปและผู้ที่อยู่ห่างไกลบ้านเกิด หรือยามคิดถึงอดีตทั้งดงามของชนบทไทย ระลึกถึงความทรงจำเก่า ๆ ในที่ที่เคยอยู่และได้จากมาของตน โดยเรียบเรียงเนื้อหาบรรยายถึงชีวิตเริ่มต้นตั้งแต่เช้ามีเสียงลำดับเวลาของการใช้ชีวิต การประกอบอาชีพ จนถึงค่ำ เป็นการสิ้นสุดภารกิจของแต่ละวันจนถึงเวลาเข้านอน เพื่อพักผ่อนเตรียมพร้อมที่จะต้องเผชิญกับการกิจในรุ่งเช้าของวันต่อไป ระหว่างเพลงตั้งแต่ต้นจนถึงจบเพลง มีการบรรยายถึงการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย มีความสุขสงบ สมถะ ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

แทรกอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกของคนฟังให้เกิดความสำนึกถึงบ้านเกิดเป็นหลัก พร้อมๆ กับการที่ได้ร่ำมนต์ไปกับเสียงร้อง และทำนองเพลงไปด้วยกัน

จากการวิเคราะห์ความหมาย เนื้อหาสาระ และการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าชมเพลงนี้ใน www.youtube.com ทำให้พบสิ่งที่เป็นภูมิปัญญาที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟัง และสังคมอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ภูมิปัญญาเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ กับ ภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกถึงบ้านเกิด กล่าวคือ

1. ด้านจังหวะของเพลงที่เป็นจังหวะปานกลางค่อนข้างช้า ผสมผสานลีลาของ Mandolin ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีสากลที่มีเสียงและการเล่นคล้ายซิงซึ่งเป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านของภาคเหนือในทำนองพลิ้วไหวเรียบง่ายเป็นธรรมชาติที่กลมกลืนไปกับเสียงร้อง ทำให้เกิดความเพลิดเพลินเบิกบานใจให้ได้พักผ่อนคลายเหนื่อยจากภาระกิจการงานในชีวิตประจำวัน เป็นภูมิปัญญาเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

2. ด้านความหมาย เนื้อหาสาระของเพลง มุ่งเน้นกล่าวถึงเรื่องราวชีวิตในชนบทที่เรียบง่ายงดงามตามธรรมชาติ กล่าวถึงอดีตซึ่งหาชมหรือสัมผัสได้ยากแล้วในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ผู้ฟังเพลงนี้หลายคนคิดถึงบ้าน อยากกลับไปสัมผัสชีวิตชนบท อยากกลับไปสู่อุดมคติที่จากมาเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่แบบเดิมๆ อีกครั้งเป็นภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกถึงบ้านเกิด

บทวิเคราะห์การตอบสนองของคนฟังเพลงบ้านกลางไพรจาก www.youtube.com

จากจำนวนของผู้เข้าชมเพลงบ้านกลางไพรใน www.youtube.com ที่แสดงความคิดเห็นต่อบทเพลงนี้พบว่าการเข้าชมทั้งหมด 661,510 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นต่อบทเพลง 118 ข้อความ ในจำนวนนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ชื่นชมชอบซึ่ง (Appreciate) ต่อบทเพลงที่ตรงตามเจตนาของผู้ประพันธ์ 93 ข้อความ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเท่ากับ 79.5% นั่นก็นับว่าเป็นความสำเร็จระดับหนึ่งของการประพันธ์และสร้างสรรค์บทเพลงของผู้ประพันธ์ที่มีผู้เข้าชม YouTube ได้แสดงความคิดเห็นที่ชื่นชมและชอบซึ่งออกมาตามเจตนาของผู้ประพันธ์อย่างเป็นที่น่าพอใจ

ความคิดเห็นต่อเพลงนี้ ผู้ฟังส่วนใหญ่ จะแสดงความคิดเห็นออกมาในทางที่ทำให้คิดถึงบ้าน คิดถึงพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย อยากมีชีวิตอยู่แบบเรียบง่ายตามแบบของเพลงบ้านกลางไพร อยากกลับไปอยู่บ้านที่เคยจากมาจากชนบท และ ยังชื่นชมในความไพเราะของเสียงร้องทำนองเพลงที่เรียบง่ายสบายอารมณ์ เป็นธรรมชาติจินตนาการถึงภาพการใช้ชีวิต ความสุข ความทรงจำที่เคยสัมผัสมาจากอดีต อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มผู้ฟังเหล่านี้ส่วนใหญ่มีพื้นเพเดิม ถิ่นฐานบ้านเกิดมาจาก

ชนบทมาก่อน จึงเกิดความหวงหาอาหารในสิ่งที่ได้จากมาจากรากเหง้าเดิมที่ผู้คนมีความเอื้ออาทรต่อกัน ความเรียบง่ายไม่ฟุ้งเฟ้อ การใช้ชีวิตที่กลมกลืนไปกับธรรมชาติสมถะ แบ่งปัน ในแง่ของภูมิสังคม จึงจัดได้ว่า ผู้ฟังที่ชื่นชอบซาบซึ้งกับเพลงนี้ คือ กลุ่มคนที่มาจากภูมิศาสตร์ที่เป็นชนบทเป็นภูมิสังคมชนบทเป็นส่วนใหญ่ ดังตัวอย่างข้อความแสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

“บทเพลงของพี่อ้นผมฟังก็ครั้งก็ยิ่งไพเราะ และเป็นบทเพลงเพื่อชีวิตที่สะท้อนถึงชีวิตบ้านป่าบ้านดอยผมมีความสุขมากเวลานั่งฟังเพลงของพี่อ้นบางทีน้ำตาไหล และคิดไปว่าจะมีจริงรีปาวนะความสุขเหมือนในเพลงบ้านกลางไพรกับยุคนี้ที่ต้องแข่งขันขอบคุณพี่อ้นมาก ๆ คับที่พี่มอบบทเพลงอันทรงคุณค่านี้แด่พวกเรา” (sukanyajanthakron)

“มันเป็นความงดงามของชีวิตที่บ้านป่าไพรแสนที่จะมีความสุข” (มินา แก้วก๊กดี)

“ฟังแล้วคิดถึงบ้านจังเลยครับ” (พ่อหนู แสงสว่าง)

และเป็นที่น่าสังเกตว่า เพลงนี้ไม่มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของจังหวัดคนตรีเช่นกัน กรณีนี้จึงทำให้เป็นที่น่าสนใจว่า กลุ่มคนฟังเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน ส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสนใจในจังหวัดเพลงสักเท่าไร ซึ่งผู้ประพันธ์ต้องนำประเด็นนี้ไปคิดเพื่อปรับตัวปรับปรุงแก้ไขงานประพันธ์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานเพลงในโอกาสต่อไป

จากการวิเคราะห์การแสดงความคิดเห็นของผู้ฟังเพลงนี้ จาก www.youtube.com ของผู้ฟังที่ชื่นชอบและซาบซึ้งต่อบทเพลง 79.5% ของการแสดงความคิดเห็นทั้งหมด ถิ่นบได้ว่าเป็นที่น่าพอใจอย่างมากตามเจตนารมณ์ที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจหมายให้เป็น

บทวิเคราะห์เพลงลมหนาวปลายนา

เพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจประพันธ์ขึ้นมาด้วยความอยากให้เพลงที่ผู้ฟังสามารถจินตนาการไปตามบทเพลงถึงสายลมที่พัดมา เห็นกิ่งไม้ไหวเอน ดอกหญ้าปลิวตามลม อยากให้ความรู้สึกของตัวผู้ฟังหวนไหวไปตามความรู้สึกของตัวละครในบทเพลงที่รู้สึกอ้างว้าง ความรู้สึกที่เคยผิดหวังกับความรักประเดประดังเข้ามาทุกครั้งยามหน้าหนาว ให้จังหวัดคนตรีที่เป็นจังหวัดชา โดยใช้กีตาร์โปร่ง ซอฮู้ ประสมประสานกับ Mandolin ที่มีเสียงเหมือนซิงซึ่งเป็น เครื่องดนตรีพื้นบ้านทางภาคเหนือ และภาคเหนือนั้นก็เป็นที่ยอมรับของใครต่อใครถึงเสน่ห์ของฤดูหนาว การขับร้องเน้นเสียงหวานเศร้า บอกอารมณ์ถึงการตัดพ้อชะตาชีวิตที่ไม่เคยสมหวังในความรัก ในทำนองที่โหยหวานสูงต่ำ เร่งกระตุ้นความรู้สึกคนฟังให้ชวนขนลุก เพื่อเน้นความหมายของเพลงที่นำความรู้สึกถึงสายลมหนาวที่พัดผ่านกระท่อมน้อยที่มีชายคนหนึ่งพำนักรออาศัยอยู่ที่นั่น ที่ปลายนา

จากจินตนาการที่เป็นนามธรรมให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมในใจของผู้ฟัง เป็นการประพันธ์ที่กล่าวถึงเรื่องราวต่างๆ ในสังคมที่เป็นภูมิสังคมชนบท

จากการวิเคราะห์ความหมาย เนื้อหาสาระ และการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ชมเพลงนี้ใน www.Youtube.com พบความเป็นภูมิปัญญาปรากฏในเพลงนี้อยู่ 2 ประการ ได้แก่ ภูมิปัญญาเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ กับภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกรักบ้านเกิด กล่าวคือ

1. เพลงนี้เป็นเพลงช้า หวาน เสริบ ธรรมชาติ ดนตรีไม่ สายลม อุ่นภูมิ อากาศหนาว มีการนำเอาดนตรีพื้นเมืองไทยมาประสมประสานกับเครื่องดนตรีสากลเพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับเนื้อหาของเพลงให้รู้สึกเข้ากับบรรยากาศแห่งลมหนาว เป็นภูมิปัญญาที่ทำให้ผู้ฟังได้รับอรรถรสในการฟังเพลง เพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

2. ในเนื้อเพลงเพลงนี้บรรยายถึงบรรยากาศของสิ่งแวดล้อมที่รายล้อมอยู่รอบตัว ในบรรยากาศของภูมิประเทศแบบชนบท ผู้ฟังหลายคนที่แสดงความคิดเห็นเมื่อได้ฟังเพลงนี้ทำให้คิดถึงบ้าน อยากกลับบ้านไปสู่อากาศเก่าที่บ้านเกิด คิดถึงคนรักเก่า และความทรงจำเก่า ๆ บางอย่างที่ยากหวนกลับไป เพลงนี้จึงเป็นอีกเพลงหนึ่งที่มีภูมิปัญญาสำนึกรักบ้านเกิด

บทวิเคราะห์การตอบสนองของคนฟังเพลงลมหนาวปลายนาจาก www.Youtube.com

จากจำนวนของผู้เข้าชมเพลงลมหนาวปลายนาใน www.youtube.com ที่แสดงความคิดเห็นต่อบทเพลงนี้ พบว่ามีการเข้าชมทั้งหมด 519,375 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นต่อบทเพลง 56 ข้อความ ในจำนวนนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ชื่นชอบและชอบซึ่งต่อบทเพลงที่ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ 51 ข้อความ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดเท่ากับ 91.1% ซึ่งถือว่าเป็นค่าที่ค่อนข้างสูงมากจากกลุ่มของผู้ฟังที่แสดงความคิดเห็นในเพลงนี้ นับได้ว่าเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่งตามเจตนารมณ์ของการประพันธ์เพลง

การประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์บรรยายถึงสังคมในชนบท จากความคิดเห็นส่วนใหญ่ของผู้ฟังจะแสดงความคิดเห็นที่ออกมาในลักษณะของความคิดถึงบ้าน คิดถึงท้องนา คิดถึงอดีต คิดถึงคนรัก กล่าวถึงความรู้สึกต่อบรรยากาศแห่งสายลมหนาว และความไพเราะของเพลง สังคมของผู้ฟังเพลงนี้จึงมีทั้งภูมิสังคมชนบท และภูมิสังคมทั่วไป ซึ่งสังคมไหนๆ ก็มีความรักความคิดถึงกัน ได้ทั้งนั้น ถือว่าตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์เช่นกัน ดังตัวอย่างข้อความแสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

“ฟังก็ครั้งก็ปีก็ยังซึ่งใจเหมือนเดิมชอบมาก” (Parichart Chaimuang)

“เพราะมาก ๆ เลย คิดถึงบ้านมากค่ะ” (Panjarat Luecharak)

“เพลงเพราะมากฟังแล้วเศร้าใจ” (Aujcharapon Prompininnan)

“คิดถึงคนที่เคยฟังเพลงนี้ด้วยกัน” (Phanchita Nunoi)

บทวิเคราะห์เพลงมนต์รักบ้านดอย

เพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจประพันธ์ออกมาเพื่อบรรยายถึงความงดงามของภูมิประเทศบนดอยทางภาคเหนือในบรรยากาศที่โรแมนติกของความรัก หนุ่มสาวครอบครัวใหม่ท่ามกลางหุบเขาที่รายล้อมด้วยธรรมชาติที่งดงาม บรรยายถึงวัฒนธรรมพื้นบ้าน อาชีพเกษตรกรรม ผู้ชายทำสวน ผู้หญิงอยู่บ้าน ทอผ้า หุงหาอาหาร ไร่หรือสามี ดำเนินชีวิตแบบพอเพียงท่ามกลางความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เสริมให้ความรักความอบอุ่นในครอบครัวสาวหนุ่มโรแมนติกยิ่งขึ้น โดยใช้จังหวะดนตรีปานกลาง เครื่องดนตรีสากล กีตาร์โปร่งและแมนโดลิน ซึ่งมีเสียงคล้ายซิงของทางภาคเหนือ แต่งเนื้อร้องเป็นบทกวี จังหวะ ลีลา ทำนอง ขึ้นลงแบบเพลงทางภาคเหนือ ต้องการให้ผู้ฟังจินตนาการเพื่อให้เห็นภาพตามบทกวีให้เคลิบเคลิ้มไปกับทำนองของเพลง และจินตนาการเห็นความงดงามของธรรมชาติบนดอยสูง ชีวิตที่กลมกลืนอย่างมีความสุขร่วมกันระหว่างธรรมชาติกับมนุษย์

จากการวิเคราะห์ความหมาย เนื้อหาสาระ และการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ชมเพลงนี้ใน www.youtube.com พบภูมิปัญญาปรากฏในเพลงนี้อยู่ 2 ประการ ได้แก่ ภูมิปัญญาเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ ภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกรักบ้านเกิด และ ภูมิปัญญาให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจ

1. เพลงนี้มีความโรแมนติกในเนื้อหาดนตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีเสน่ห์แบบพื้นเมืองเหนือ ใช้ภาษาทวิในการเขียนเพลงเพิ่มอรรถรสให้ผู้เสพเพลง เนื้อเพลงบรรยายถึงความรักของหนุ่มสาว และความงดงามของวัฒนธรรม วิถีชีวิต และธรรมชาติบนภูเขาสูง ใช้เสียงร้องและทำนองที่เรียบง่าย ประสมประสานกีตาร์โปร่งกับแมนโดลินและเครื่องดนตรีสากลอื่นๆ เพื่อความรื่นรมย์ตามจินตนาการในบทเพลง เป็นภูมิปัญญาที่ทำให้คนฟังได้ฟังเพื่อผ่อนคลายพักผ่อนจิตใจ

2. เนื้อเพลงจะบรรยายถึงบรรยากาศแบบชนบท วัฒนธรรม วิถีชีวิตแบบพอเพียง กล่าวถึง ดิน น้ำ ป่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ฟังหลายคนที่แสดงความคิดเห็น ชาบซึ่งเคลิบเคลิ้ม คิดถึงคนรัก เกิดความสุขอบอุ่น อยากให้ชีวิตในบั้นปลายเป็นแบบนี้ เป็นภูมิปัญญาที่ทำให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจ และภูมิปัญญาสำนึกรักบ้านเกิด

บทวิเคราะห์การตอบสนองของคนฟังเพลงมนต์รักบ้านคอย จาก www.youtube.com

จากจำนวนของผู้เข้าชมเพลงมนต์รักบ้านคอยใน www.youtube.com ที่แสดงความคิดเห็นต่อบทเพลงนี้พบว่ามีผู้เข้าชมทั้งหมด 204,166 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นต่อบทเพลง 43 ข้อความ ในจำนวนนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ชื่นชอบและซาบซึ้งต่อบทเพลงที่ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ 38 ข้อความ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดเท่ากับ 88.4% ซึ่งเป็นค่าที่สูงและถือได้ว่าเป็นความสำเร็จตามเจตนาของผู้ประพันธ์

การประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์บรรยายถึงชีวิตสังคมชนบทแต่ในความคิดเห็นของผู้ฟังจากการแสดงความคิดเห็นใน YouTube ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้าน ชอบในความไพเราะของเพลง ฟังแล้วเห็นภาพ คิดถึงคนรัก จากความคิดเห็นนั้นจึงเห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นเป็นไปได้อาจมาจากภูมิสังคมทั้งชนบทและสังคมทั่วไป ดังตัวอย่างข้อความแสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

“เพราะมากครับ เห็นภาพเลย บั้นปลายของชีวิตเป็นแบบนี้ ชีวิตคงมีความสุขมากเลย” (1111heronew)

“เห็นภาพตามเลยครับ เพราะสุดๆ” (มงคล แก้วดี)

“เพราะมากเลยครับ... เรียบง่าย อบอุ่น และจริงใจ ได้ฟังเพลงนี้ครั้งแรกเมื่อนานมาแล้ว ตอนนั้นยังไม่จบ ป.ตรี เลย น่าจะราวๆ ปี 2539-2540 มั้ง” (KHANTAPOAT SRISATHIT)

บทวิเคราะห์เพลงสายน้ำ

เพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจประพันธ์ออกมาเพื่อเน้นความหมายของสายน้ำที่ไม่ไหลกลับ เปรียบเทียบกับความรักที่จากไปแล้วก็คงไม่หวนคืนกลับมาเช่นกัน เพื่อสื่อให้คนฟังเพลงได้มองถึงความไม่แน่นอนของชีวิต และสรรพสิ่งที่เป็นสัจธรรม ความไม่แน่นอนของสายน้ำเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่ความรักก็เช่นกัน ยึดมั่นถือมั่นไม่ได้ ต้องทำใจเอาไว้ก่อนกับความไม่ถูกใจ ไม่สมหวังในสักวันหนึ่ง ในเพลงนี้จะบรรยายถึงความรัก และความรู้สึกยามพลัดพรากจากคนที่รัก เรียบเรียงถ้อยคำเป็นภาษากวี เน้นเครื่องดนตรีที่เป็น Acoustic สากล ไม่มีเครื่องดนตรีเพื่อสร้างจังหวะ เน้นเสียงร้องใส ใช้ระดับเสียงปานกลางถึงสูงค่อยข้างนิดหน่อย การประพันธ์เพลงนี้ ผู้ประพันธ์หวังว่าจะเป็นเพลงที่ช่วยให้ความผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจต่อผู้ได้รับฟัง โดยเน้นเรื่องของทำนอง ความหมายและปรัชญาในเพลง เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป แม้ว่าบางสิ่งบางอย่างจะไม่สมหวังได้ดังใจที่เราต้องการก็ตาม

จากการวิเคราะห์ความหมาย เนื้อหาสาระ และการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าชมเพลงนี้ใน www.youtube.com ทำให้พบสิ่งที่เป็นภูมิปัญญาที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังและ

สังคมอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ภูมิปัญญาเพื่อการพักผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ กับ ภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและให้กำลังใจ กล่าวคือ

1. เสียงร้อง ทำนองดนตรีประกอบเพลงที่ใช้เครื่องดนตรีที่เป็น Acoustic ล้วน มีเสน่ห์ดึงดูดใจสำหรับคนหลายคน เพลงช้า หวาน ในถ้อยคำก็อาจจับกลุ่มให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายหายเหนื่อย เป็นลักษณะของภูมิปัญญาที่มีในเพลงนี้จึงเป็นภูมิปัญญาเพื่อการพักผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ

2. เนื้อเพลงนี้บรรยายเปรียบเทียบสายน้ำกับความรักเป็นธรรมชาติ เป็นความไม่เที่ยง พยายามชี้ให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง ความทุกข์จากความไม่สมหวังดังใจต้องการ ให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่ต้องเตรียมตัวเตรียมใจไว้ และให้ยอมรับกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงนั้น อยู่กับมัน และ ดำเนินชีวิตต่อไป จึงเป็นภูมิปัญญาที่สร้างแรงบันดาลใจและให้กำลังใจที่ปรากฏอยู่ในเพลงนี้

บทวิเคราะห์การตอบสนองของคนฟังเพลงสายน้ำ จาก www.youtube.com

จากจำนวนของผู้เข้าชมเพลงสายน้ำใน www.youtube.com ที่แสดงความคิดเห็นต่อบทเพลงนี้พบว่ามีการเข้าชมทั้งหมด 176,824 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นต่อบทเพลง 49 ข้อความ ในจำนวนนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ชื่นชอบและซาบซึ้งต่อบทเพลงที่ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ 48 ข้อความ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดเท่ากับ 98% จึงนับได้ว่าเป็นความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์เป็นอย่างสูง

การประพันธ์เพลงนี้บรรยายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทั่วไป เป็นสังคมของคนทั่วไปที่มีความรัก มีผิดหวัง มีสมหวังอยู่ในบุคคลและสังคมนั้นอยู่ตลอดเวลา แต่เพลงนี้เอาความรักมาเปรียบเทียบกับธรรมชาติคือสายน้ำ และ โยงถึงสังขารความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง ซึ่งความคิดเห็นที่แสดงออกมาของผู้ฟังเพลงนี้ส่วนใหญ่ ชอบในเสียงร้อง และความไพเราะของเพลงและดนตรี จินตนาการเห็นภาพ คิดถึงใครบางคน เสร้า อยากร้องให้ ซึ่งตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ และ มองว่าเรื่องความรักเป็นเรื่องที่ปรากฏขึ้นได้ในภูมิสังคมทั่วไปทุกภูมิสังคมต้องเผชิญกับปัญหา มีรักย่อมมีพลัดพราก เปลี่ยนแปลงสลับกันไป ซ้ำแล้วซ้ำอีก มีเพียงบางคู่รักเท่านั้นที่ไม่ประสบปัญหานี้แต่คงหายากเสียเหลือเกิน ดังตัวอย่างข้อความแสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

“ชอบจังเพราะมาก ๆ” (ดนตรีรัก หัวใจปรารถนา)

“ฟังเพลงนี้แล้วน้ำตาผมไหลอาบหน้าผมเลย” (Pongsak Fantasy)

“ยิ่งฟังยิ่งเหงา” (potae poonpoon)

“บทเพลง ที่เป็นเหมือนบทกวี ช่างไพเราะเหลือเกิน” (vanrudee suksai)

บทวิเคราะห์ เพลงเพราะเธอคือรัก

เพลงนี้ผู้ประพันธ์ตั้งใจที่จะบรรยายถึงปรากฏการณ์ตามธรรมชาติที่เคลื่อนไหว สายลม ดอกไม้ ใบไม้ นก แมลง มาโยงเข้ากับสถานที่ที่มี “เธอ” ที่เปี่ยมความรักอันยิ่งใหญ่เหนือชีวิตตนรออยู่ เธอผู้นั้นคือ “แม่ผู้ให้กำเนิดเรา” ในขณะที่อีกฉากหนึ่งยังมี “เธอ” ผู้ที่ทำให้หัวใจอัมเมมเบิกบานร่าเริงเป็นดอกไม้ที่งามอยู่ในใจเสมอ เธอผู้นั้นคือ “คนรัก” ในเพลงนี้จึงมีคนที่รักอยู่ 2 คน เป็นตัวละครที่อยู่ในที่แห่งนี้และที่นี้ก็คือ บ้านที่มีผู้หญิงอันเป็นที่รัก 2 คนรออยู่

ผู้ประพันธ์ตั้งใจจะใช้ภาษาที่เป็นกวีในการเขียนเพลง เพื่อสร้างอารมณ์ในการสื่อถึงความรัก โดยกำหนดจังหวะดนตรีในระดับปานกลาง เน้น Mandolin ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีสากลที่มีเสียงคล้ายซิงของทางภาคเหนือ ประสมประสานกับเครื่องดนตรีสากลและเครื่องดนตรีอื่นๆ ที่เน้นความเป็น Acoustic บรรยายความงดงามของความรัก โดยใช้ธรรมชาติรอบตัวที่กล่าวมาแล้วมาประกอบสร้างสีสันของบทประพันธ์เพลง เพื่อเชิดชูผู้หญิงสองคนนี้ คือ แม่ผู้ให้กำเนิดกับคนรัก โดยไม่ต้องการเฉลยหรือให้คำตอบไว้ในเพลงว่า ช่วงไหนของเพลงที่กล่าวถึงแม่หรือช่วงไหนกล่าวถึงคนรัก อยากให้คนฟังฟังแล้วจินตนาการตามไปเอง เป็นการสร้างอารมณ์ในการฟังเพลงของผู้ฟังให้เกิดสีสันน่าสนใจยิ่งขึ้น การขับร้องก็ยังเป็นแบบที่เรียบง่ายมีสูงต่ำสลับกันอยู่ตลอดเพลง โดยมีเจตนารมณ์ของการประพันธ์ เพื่อให้คนฟังได้รับรhythmic กับความหมายของความรัก ความโรแมนติกในเสียงร้อง เนื้อหาสาระ เสียงดนตรี และทำนองเพลง เพื่อให้ผู้ฟังได้ผ่อนคลายอารมณ์กับการฟังเพลง และเพื่อกระตุ้นให้คิดถึงผู้หญิง 2 คนที่ให้ความหมายไว้ในเพลงนี้

จากการวิเคราะห์ความหมาย เนื้อหาสาระ และการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ชมเพลงนี้ใน www.Youtube.com พบความเป็นภูมิปัญญาปรากฏในเพลงนี้อยู่ 2 ประการ ได้แก่ ภูมิปัญญาเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ กับภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกรักภักดีบ้านเกิด กล่าวคือ

1. เสียงดนตรีจาก Mandolin ประสมประสานกับกีตาร์โปร่งและเครื่องดนตรีชิ้นอื่น เสียงเพลงที่เรียบง่ายแต่มีลีลาสูงต่ำในจังหวะปานกลาง สร้างความรู้สึกของการฟังเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นภูมิปัญญาเพื่อการผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ
2. จากความหมายของคำว่า “เธอ” ที่หมายถึง ผู้หญิงอันเป็นที่รัก 2 คน คือ แม่และคนรัก ทำให้การฟังเพลงเกิดจินตนาการ และจิตสำนึกรักภักดีบ้านเกิด คิดถึงแม่ คิดถึงคนรัก อยากกลับบ้านเพื่อไปดูแลท่าน และเธอคนนั้นที่รออยู่

บทวิเคราะห์การตอบสนองของคนฟังเพลงเพราะเธอคือรักจาก www.Youtube.com

จากจำนวนของผู้ชมเพลงเพราะเธอคือรัก ใน www.Youtube.com ที่แสดงความคิดเห็นต่อบทเพลงนี้ พบว่า มีการเข้าชมทั้งหมด 167,386 ครั้ง มีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องตรง

ประเด็นตอบทเพลง 20 ข้อความ ในจำนวนนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ชื่นชอบและชอบซึ่งตอบทเพลงที่ตรงตามเจตนาของผู้ประพันธ์ 18 ข้อความ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดเท่ากับ 90% ซึ่งถือว่าเป็นค่าเปอร์เซ็นต์ที่สูง เป็นความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์เช่นกัน

เพลงนี้บรรยายถึงความรักที่มีความผูกพันต่อกันถึงแม่ผู้ให้กำเนิดและคนรักผู้ให้แรงใจ ความรู้สึกนี้สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนและทุกสังคม ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของผู้ฟังที่แสดงออกมาต่อเพลงนี้คือ คิดถึงแม่ คิดถึงบ้าน ชอบที่เพลงเพราะ ส่วนในด้านสังคมของผู้ฟังเพลงนี้นั้นมาจากภูมิสังคมทั่วไปที่จะรู้สึกได้ถึงความรักแม่ รักคนรัก และรักถิ่นเกิดของตนได้เหมือนกัน ดังตัวอย่างข้อความแสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

“ความรักคงงามเสมอ อยู่ที่เรานึกถึงที่จะรัก” (บุณิกา ประวัง)

“แม่สุดที่รักครับ” (JUM BOO)

“ฟังเพลงนี้แล้วทำให้มีความสุข ความรักคือสิ่งสวยงามและความรักทำให้มีกำลังใจต่อสู้ ขอบคุณ” (rakdee aksorn)

“เพราะเธอรัก...คิดถึงมากเป็นห่วงด้วย ไปหาหมอดือแม่ ...ลูกอยู่ไกลเป็นห่วงเจ้าหลาย...” (Punyawat Pipa)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบเพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และ เพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมาก

โดยสรุปการวิเคราะห์การตอบสนองของผู้ฟังต่อเพลงแต่ละเพลงจะพบว่าผู้ฟังมีความรู้สึกตอบสนองต่อเนื้อเพลงมากกว่าทำนองเพลง และไม่มีข้อความใดที่สะท้อนให้เห็นการตอบสนองในด้านจังหวะ แต่ข้อความตอบสนองเกือบทั้งหมดสะท้อนให้เห็นว่าผู้ฟังสามารถเข้าถึงหรือตอบสนองในเนื้อหาได้ดี

ในส่วนนี้ผู้วิจัยเลือกเปรียบเทียบระหว่างเพลง “ปล่อย” ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และเพลง “บ้านกลางไพร” ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในอันดับรองลงมา แต่มีจำนวนครั้งในการเข้าชมที่แตกต่างมากจากเพลงปล่อย (เพลงปล่อยมีจำนวนครั้งของการเข้าชม 2,262,533 ครั้ง ในขณะที่เพลงบ้านกลางไพรมีจำนวนครั้งของการเข้าชม 661,510 ครั้ง) กับเพลงอื่นในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมาก ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

ความแตกต่างของจำนวนครั้งของผู้เข้าชมเพลงปล่อย กับเพลงบ้านกลางไพรมีจำนวนที่แตกต่างกัน 1,601,023 ครั้ง ในขณะที่จำนวนผู้เข้าชมเพลงบ้านกลางไพรรวมกับเพลงอื่น

ในกลุ่มของเพลงที่ได้รับความนิยมมากรวมกันทั้งหมดได้ 1,729,261 ครั้ง ซึ่งยังมีค่าของการเข้าชม น้อยกว่าเพลงปล่อย ถึง 533,272 ครั้ง

ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์เปรียบเทียบเพิ่มเติมถึงความแตกต่างของเพลง “ปล่อย” ซึ่งเป็น เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดกับเพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 5 เพลง ผลปรากฏว่าพบ ความแตกต่าง 5 ประการ ดังนี้

1. เพลงปล่อย มีภูมิปัญญาในการแก้ปัญหาของสังคมเป็นเพลงที่ให้ความหมาย สารของเพลงเป็นไปในทางโลกุตรธรรม ไม่พบภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกรักบ้านเกิด ส่วน เพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมากทุกเพลงจะพบภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดสำนึกรักบ้านเกิด ให้ ความหมาย สารของเพลงเป็นไปในทางโลกียธรรม แต่ไม่พบภูมิปัญญาในการแก้ปัญหาของสังคม
2. เพลงปล่อยเป็นเพลงที่มีจังหวะสนุกสนาน ในขณะที่เพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมากจะเป็นเพลงที่มีจังหวะช้า และ ช้าปานกลาง
3. เพลงปล่อยมีทำนองคล้ายการสวดมนต์ แต่เพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมาก จะเป็นทำนองเพลงรัก หวาน เสร้า
4. เพลงปล่อยมีการประพันธ์เนื้อร้องเป็นคำปรัชญาเป็นส่วนใหญ่มีคำกวีเล็กน้อย ส่วนเพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมากจะมีการประพันธ์เป็นคำกวีไม่มีคำปรัชญา ยกเว้นเพลง สายน้ำที่มีคำปรัชญาอยู่บ้างเล็กน้อย
5. เพลงปล่อยไม่เน้นการประพันธ์เพื่อการจินตนาการมากนัก แต่เพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมากจะเน้นการประพันธ์เพื่อการจินตนาภาพเป็นหลักทุกเพลง

สรุป ความโดดเด่นของเพลงปล่อยที่ทำให้ผู้เข้าชมเพลงนี้มีการเข้าชมมากกว่า เพลงอื่นๆ จนเกินหลัก 1,000,000 ครั้ง อาจเนื่องมาจากผลกระทบของภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบันที่ทำให้คนในสังคมไทยเกิดความเครียดและอยากหาทางออกทางระบายใน ด้านอารมณ์และจิตใจ เพลงนี้จึงเป็นทางออกอย่างหนึ่งของสังคมคนฟังเพลง เมื่อได้ยิน ได้ฟังแล้ว ให้รู้สึกผ่อนคลาย ปล่อยวางไปตามเนื้อเพลง รู้สึกโดนใจกับความหมายและสารของเพลงนี้ ทำให้ มีการเข้าชมในYouTube บ่อยครั้งในยามที่ชีวิตมีปัญหา หรือ ยามที่ต้องการกำลังใจ แรงบันดาลใจ ในการที่ต้องเผชิญกับชีวิตและหน้าที่การงานประจำวันของตน ได้ผ่อนคลายจิตใจปล่อยวางปัญหา ไต ๆ ออกไปจากความทุกข์ความกังวลใจไปได้บ้าง หรือ อาจแม้กระทั่งเห็นธรรมชาติชีวิตจาก ปรัชญาที่แฝงด้วยความหมายในหลักธรรมของพุทธศาสนา ซึ่งไม่ว่าใคร สังคมไหน ก็ย่อมต้องการ การปล่อยวางทั้งสิ้น ซึ่งอาจทำให้ค่าของความนิยมชมชอบในบทเพลงนี้จึงมีมากกว่าเพลงอื่น ๆ ของ รัชชัช ชูเหมือน อย่างชัดเจน

ส่วนเพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมากนั้น ทุกเพลงจะเป็นเพลงรักหวานเศร้า ฟังแล้วเห็นภาพ ตามจินตนาการ เป็นเพลงที่มีจังหวะช้า หรือ ช้าปานกลาง มีทำนองเพลงและดนตรีประกอบที่เรียบง่าย ใช้คำกวีในการประพันธ์เพลงที่มุ่งเน้นเพื่อความผ่อนคลายพักผ่อนอารมณ์และจิตใจ ไม่ถึงขั้นที่จะทำให้คิดปล่อยวาง หรือแก้ปัญหาให้กับชีวิตจึงได้รับความนิยมน้อยกว่าเพลงปล่อยจนเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน แต่การเข้าชมของผู้บริโภคเพลงในกลุ่มนี้ใน YouTube ก็มีมากถึง 167,386 ครั้ง จนถึง 661,510 ครั้ง นั่นก็แสดงว่าความนิยมชมชอบในลักษณะของเพลงในกลุ่มนี้ของคนฟังเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน กันว่ามีมากอยู่เช่นกัน จึงเป็นการที่ต้องมีการวิจัยเพลงในกลุ่มนี้เพื่อพัฒนานำมาเป็นข้อมูลในการที่จะผลิตผลงานเพลงใหม่ในคราวต่อไป

ในส่วนของกลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมน้อยนั้นหลาย ๆ เพลงมีลักษณะในหลายรูปแบบ และหลายเพลงก็มีลักษณะแบบเดียวกันกับเพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมาก ในขณะที่บางเพลงก็เพิ่งมีการนำมาลง YouTube ได้ไม่นาน มีการเข้าชมน้อยจนถึงน้อยมาก ตั้งแต่ต่ำกว่า 100,000 ครั้ง ไปจนถึงต่ำกว่า 100 ครั้ง เพลงกลุ่มนี้จึงต้องเอาไว้อีกศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในโอกาสถัดไป

เพราะฉะนั้นในการประพันธ์เพลงครั้งต่อไป ผู้ประพันธ์ควรที่จะพัฒนาตามผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผู้ประพันธ์เพลงควรสร้างผลงานเพลงที่มีความหมาย/สาระ ในทางปรัชญา ที่มีธรรมะสอนใจ สามารถตอบโจทย์ชีวิตนำประโยชน์จากเพลงไปแก้ปัญหาชีวิตและสังคมได้ ปีละ 1 เพลง ไม่ควรเกิน 2 เพลงต่อปีอย่างต่อเนื่อง
2. นำความเป็นเอกลักษณ์ของเพลงปล่อยซึ่งมีค่าความนิยมมากที่สุดกับความเป็นเอกลักษณ์ของเพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมาก ซึ่งในกลุ่มนี้ทั้ง 5 เพลงพบว่ามีเอกลักษณ์ที่เหมือนกัน มาประสมประสานเป็นเพลงรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะของเพลงทั้ง 2 แบบเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดเพลงที่มีความหลากหลายทั้งปรัชญา กวี ภูมิศาสตร์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การมีจินตนาการเข้าถึงเพลง และให้เกิดประโยชน์ในการนำไปแก้ปัญหาค้นและสังคมตลอดจนเพื่อความผ่อนคลายกายใจ และการเกิดจิตสำนึกรักษ์บ้านเกิด รวมทั้งประโยชน์ในด้านอื่นๆ
3. การประพันธ์เพลงต้องทันเหตุการณ์ทันยุคสมัย นำความเป็นเอกลักษณ์ของเพลงใหม่ออกมาเสนอเพื่อการกระตุ้นความศรัทธาเดิมของผู้ฟังต่อศิลปินให้มีความต่อเนื่อง ยามสังคมบ้านเมืองมีเหตุการณ์ใด ๆ ควรมีการประพันธ์เพลงใหม่ออกสู่สังคมผู้บริโภค ให้เพลงเข้ามามีบทบาทในการเยียวยาแก้ปัญหาของสังคมได้ทันเหตุการณ์ สร้างความผ่อนคลาย เป็นยาแก้ทุกข์หรือประโยชน์อื่นๆ ต่อเหตุการณ์นั้น ๆ
4. การผลิตเพลงใหม่ควรมีระยะห่างในการสื่อสารสู่ผู้บริโภคเพลง ไม่ควรจะถี่หรือ มีระยะห่างระหว่างอัลบั้มน้อยกว่า 1 ปี หรือเกินกว่าหนึ่งปีหกเดือน เพราะอาจจะทำให้ผู้ฟัง

รู้สึกว่าย่ำแย่เกินไปก็จะน่าเบื่อ และหมดศรัทธา หรือ ถ้าเว้นระยะนานเกินไปก็ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเสพเพลงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งการผลิตเพลงครั้งต่อไปอาจทำให้กลุ่มคนฟังรอนาน และอาจเลยยุคเลยสมัยทำให้เสียโอกาสของการผลิตงานศิลป์ เพราะเพลงก็เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่เป็นเหมือนสมุดบันทึกเหตุการณ์ หรือวันเวลาที่ผ่านไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาจากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน 2) เพื่อวิเคราะห์การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้บริโภคเพลงที่เข้าชมเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จาก www.Youtube.com โดยแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 แบบ คือ 1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ข้อมูลของเนื้อหาจากความคิดเห็นที่ผู้บริโภคเพลงที่เข้าชม www.youtube.com แล้วแสดงซึ่งความคิดเห็นออกมา 2) ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลของจำนวนผู้บริโภคเพลงที่เข้าชม www.youtube.com แล้วไม่แสดงความคิดเห็นใน 36 เพลง ที่นำมาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ www.youtube.com การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เข้าชมบทเพลง และแสดงความคิดเห็นใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

สรุปผล

ผลการศึกษาด้านความหมาย ที่มา และภูมิปัญญา จากบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จาก 36 เพลง

สรุปได้ว่า

1. ผลการศึกษาทางด้านความหมายของเพลง สรุปว่า เพลงส่วนใหญ่จะให้ความหมายทางด้านชีวิตและสังคม ส่วนความหมายทางด้านชีวิตและปรัชญามีน้อยที่สุด
2. ผลการศึกษาด้านที่มาของเพลง สรุปได้ว่า เพลงส่วนใหญ่มีที่มาจากประสบการณ์จริงที่พบเห็น และจากชีวิตจริงของผู้ประพันธ์ รองลงมาจากจินตนาการของผู้ประพันธ์
3. ผลการศึกษาด้านภูมิปัญญาจากบทเพลง สรุปได้ว่า เพลงส่วนใหญ่เป็นภูมิปัญญาเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ ส่วนภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดกำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจมีน้อยที่สุด

ผลการศึกษาการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จาก 36 เพลง

พบว่า เพลงปล่อย ได้รับความนิยมมากที่สุด มีปริมาณของการเข้าชมอยู่ที่ 2,262,533 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของปริมาณการเข้าชม 1164.45 ครั้ง/วัน ส่วนเพลงที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุดได้แก่ เพลงฝุ่นหลังภาพ มีปริมาณของการเข้าชมอยู่ที่ 56 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ยของปริมาณการเข้าชม 0.84 ครั้ง/วัน

บทวิเคราะห์การตอบสนองของคนฟังเพลงปล่อยจาก www.youtube.com

จากจำนวนของผู้เข้าชมเพลงปล่อยใน www.youtube.com ที่แสดงความคิดเห็นต่อเพลงนี้ พบว่า มีการเข้าชมทั้งหมด 2,262,533 ครั้ง มีการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องต่อเพลงนี้ อย่างชัดเจนจำนวน 378 ข้อความ ในจำนวนนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ชื่นชอบและชอบซึ่งมีจำนวน 206 ข้อความ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ 54.5%

สรุปความโดดเด่นของเพลงปล่อย อาจเนื่องมาจากผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบันทำให้คนในสังคมไทยเกิดความเครียดและอยากหาทางออก เพลงนี้จึงเป็นทางออกอย่างหนึ่งของสังคมคนฟัง ในยามที่ชีวิตมีปัญหา ได้ผ่อนคลายจิตใจปล่อยวางปัญหาออกไปจากความทุกข์ความกังวลใจได้บ้าง หรือการ เห็นสังขารมีชีวิตจากปรัชญาที่แฝงด้วยความหมายในหลักธรรมของพุทธศาสนา ซึ่งทำให้ค่าของความนิยมชมชอบในเพลงนี้จึงมีมากกว่าเพลงอื่น

เพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมาก ทุกเพลงเป็นเพลงรักหวาน ฟังแล้วสามารถจินตนาการตามเพลง มีจังหวะช้าหรือช้าปานกลางมีดนตรีประกอบที่เรียบง่าย ใช้คำกวีในการประพันธ์เพลง มุ่งเน้นเพื่อผ่อนคลายพักผ่อนอารมณ์และจิตใจ ไม่ถึงขั้นที่จะทำให้คิดปล่อยวางหรือแก้ปัญหาให้กับชีวิต จึงได้รับความนิยมน้อยกว่าเพลงปล่อยจนเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน แต่การเข้าชมของผู้บริโภคเพลงในกลุ่มนี้ ก็มีมากตั้งแต่ 167,386 - 661,510 ครั้ง แสดงว่า ความนิยมชมชอบในลักษณะของเพลงในกลุ่มนี้ของคนฟังเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ก็นับว่ามากอยู่พอสมควร

ส่วนของกลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมน้อยหลายเพลงมีลักษณะในหลายรูปแบบ และหลายเพลงก็มีลักษณะแบบเดียวกันกับเพลงในกลุ่มที่ได้รับความนิยมมาก ในขณะที่บางเพลงก็เพิ่งมีการนำมาลง YouTube ได้ไม่นาน มีการเข้าชมน้อยจนถึงน้อยมากตั้งแต่ต่ำกว่า 100 ครั้งถึง 100,000 ครั้ง

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาความหมาย ที่มา ภูมิปัญญา และการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

เพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน กับภูมิปัญญา

จากการวิจัยพบว่า เพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน นั้น มีการประพันธ์ที่สามารถพบภูมิปัญญาอยู่หลายประการ กล่าวคือ หลายเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน มักจะกล่าวถึงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายที่มีการปรับตัวเข้ากับภูมิสังคมของตน ดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีความสุข สมถะ ตามความควรแห่งตน และยังประพันธ์ถึงการพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลต่อกันระหว่างคนกับคนด้วยกัน คนกับธรรมชาติ และคนกับความเชื่อ ความศรัทธาต่อศาสนา ต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ มีการนำเอาวิถีวัฒนธรรมเก่าโบราณอันนับว่าเป็นมรดกทางประเพณีเก่าแก่ดั้งเดิมของบรรพบุรุษก้าวข้ามเวลามาประพันธ์ถ่ายทอดเป็นบทเพลงอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ และยังกล่าวถึงการเรียนรู้ในการอยู่รอดของคนกับลม น้ำ อากาศ ดิน น้ำ ป่า และทรัพยากรธรรมชาติอย่างสร้างสรรค์ ไม่เบียดเบียนทำลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ประเวศ วะสี (2542: 17-21) ที่กล่าวว่า ภูมิปัญญาเป็นมรดกสมบัติล้ำค่าที่ปู่ ย่า ตา ยาย บรรพชนได้สร้างสรรค์และรักษาเชื้อแห่งปัญญาเอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ ค้นคว้าเป็นฐานข้อมูลเพื่อให้ได้มีการสร้างสรรค์และทำหน้าที่ตามควรกับกาลเวลา สภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป และสอดคล้องกับ บำรุง บุญปัญญา (2549: 11-13) ที่ชี้ให้เห็นว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านในชนบทเป็นการเรียนรู้ชีวิตเพื่อให้ตัวเองปรับตัวได้กับปัจจัยรอบด้านของตัวเรา เช่น ชาวนาต้องเรียนรู้ลม ฟ้า อากาศ ดิน น้ำ ป่า ในการนำเอามาเป็นประโยชน์กับตัวเอง ขณะเดียวกันต้องไม่ทำร้าย และทำลายมันด้วย ให้มีอยู่สืบไปคู่ต่อไป เพราะมนุษย์เรายังไม่ได้ดับสูญจบลงในเมื่อเราตายเท่านั้น ยังมีคนรุ่นต่อไปเกิดมาอีก และยังสอดคล้องกับ วรวิธ สุวรรณฤทธิ์ (2549: 148) ที่ศึกษาและสรุปชัดเจนว่า ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจน ที่กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ที่สังคมไว้ในการปรับตัวและดำรงชีวิตในระบบนิเวศน์หรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรมที่ได้มีพัฒนาการสืบสานกันมา นอกจากนี้ ภูมิปัญญาเป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับสถานะต่างๆ ในพื้นที่ที่กลุ่มชนนั้นตั้งหลักแหล่งถิ่นฐานอยู่ และได้แลกเปลี่ยนสังสรรค์ทางวัฒนธรรมกับกลุ่มชนอื่น จากพื้นที่สิ่งแวดล้อมอื่นที่ไม่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กัน และรับเอารูปแบบปรับเปลี่ยนนำมาสร้างประโยชน์ หรือ แก้ปัญหาได้ในสิ่งแวดล้อมและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้น

ประโยชน์ของเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน กับการถ่ายทอดภูมิปัญญา

เพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน เป็นการบอกเล่าความสัมพันธ์ระหว่างคน ธรรมชาติ และสิ่งเหนือธรรมชาติ ด้วยการชักนำผ่านการประพันธ์ที่มีทั้งปรัชญา กวี และความบันเทิงแฝงอยู่ในบทเพลง บอกเล่าถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ ความรัก ความผิดหวัง การดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง ให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นที่สัมพันธ์กัน เพราะมีสิ่งหนึ่งจึงเกิดสิ่งหนึ่งขึ้นมา ตามกฎของอิทัปปัจจยตา เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาทั้งแบบจารีกเป็นลายลักษณ์อักษรคือ เนื้อเพลงที่ถูกบันทึกในหนังสือเพลงหรือในสื่อต่างๆ ผู้ผู้อ่าน และโดยไม่เป็นลายลักษณ์อักษรคือ การสื่อสารเพลงผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หรือในเว็บไซต์ต่างๆ แม้กระทั่งการแสดงสดในสถานที่ต่างๆ ซึ่งยังให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านการนำไปแก้ปัญหาชีวิตและสังคม การปล่อยวาง การพักผ่อนจิตอารมณ์ การปลูกจิตสำนึกรักษากันเกิด การสร้างกำลังใจและแรงบันดาลใจถ่ายทอดสู่คนฟังโดยใช้บทเพลงเป็นสื่อในการถ่ายทอดผ่านการบันทึก ซึ่งสอดคล้องกับ สามารด จันทรสุรีย์ (2536: 151) ที่กล่าวว่า วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาจะออกมาในรูปแบบของการบันทึกที่สอดคล้องในกระบวนการและเนื้อหาหรือคำร้องของบันทึก เช่น ในคำร้องของลิเก ลำตัดของภาคกลาง โนรา หนังสือของภาคใต้ หนังสือของภาคอีสาน (หนังสือ ประโมทัย) กลอนลำ คำผญา คำสอนของภาคอีสาน คำสอนของภาคเหนือ เป็นต้น คำร้องเหล่านี้จะกล่าวถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น คติธรรม คำสอนของศาสนา การเมืองการปกครอง การประกอบอาชีพ การรักษาโรคพื้นบ้าน รวมทั้งการปฏิบัติตามจารีตประเพณีต่าง ๆ

การสะท้อนถึงภูมิปัญญาของเพลง “ปล่อย” ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

จากการวิจัยพบว่า เพลงปล่อยจะมีความสัมพันธ์กับทางด้านของความหมาย คือ ปล่อยวาง และด้านสาระคือ การปฏิบัติตนเพื่อให้พ้นทุกข์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันกับคน ธรรมชาติ และสิ่งเหนือธรรมชาติ เพราะเหตุว่าคนนั้น โดยธรรมชาติของคนแล้วจะหมกมุ่นอยู่กับกิเลสคือ ความโลภ ความโกรธ และความหลง ใจของคนจึงเป็นทุกข์ มีความทุกข์หมกมุ่นหม่นเวียนอยู่ตลอดเวลา คนจึงต้องการที่พึ่งทางใจ ต้องการยาแก้ทุกข์ ในเพลงปล่อยจะมีปรัชญาแห่งธรรมะ นำคำสอนของพุทธศาสนามาประพันธ์แฝงไว้ในเพลง เข้าหาความเชื่อความศรัทธาของคนฟังให้เห็นถึงความโลภ โกรธ หลง ว่าเป็นสิ่งไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ยึดมั่นถือมั่นไม่ได้ คนจึงต้องการหาทางออกด้วยการปล่อยวาง หรือการ “ปล่อย” นั่นเอง จึงเป็นทางเลือกหนึ่งของวิถีแห่งความพ้นทุกข์ เห็นความจริงในการปล่อยวาง การได้ฟังเพลง “ปล่อย” จึงเป็นการรักษาจิตวิญญาณ เป็นยาแก้ทุกข์ เพลง

ปล่อยจึงเป็นภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับทั้งคน ธรรมชาติของคน และความเชื่อ ความศรัทธา สิ่งเหนือธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย คุลยเกษม (2539: 68) ที่กล่าวว่า เรื่องของภูมิปัญญา (WISDOM) เป็นเรื่องของระบบคิดเกี่ยวกับโลกและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก รวมทั้งสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ

การให้คุณค่าแก่งานจากเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน

จากการวิจัยพบว่า การประพันธ์เพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน นั้นในส่วนที่เป็นการประพันธ์โดยนำปรัชญาธรรมะคำสั่งสอนของพุทธศาสนามาแฝงไว้ในเพลง เป็นการสะท้อนความคิด ความเชื่อ ความศรัทธาสู่สังคมให้คนเกิดปัญญาแก้ปัญหาของตนและสังคมได้ ในส่วนที่ประพันธ์โดยบรรยายเล่าเรื่องราวของคน วิถีชุมชนชนบท ธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ทรัพยากร จะสะท้อนให้เกิดการปลูกจิตสำนึกรักบ้านเกิดของคน ส่วนที่ประพันธ์โดยใช้คำกวี คำร้อง ลีลาทำนองพลิ้วหวานก็มีส่วนสะท้อนอารมณ์ให้เกิดการผ่อนคลาย รื่นรมย์ พักผ่อนจิตใจ และการนำเอาเรื่องจริงมาประพันธ์ นำเสนอให้เห็นความจริงของสังคมในสังคมก็จะสะท้อนให้เกิดแรงบันดาลใจ และให้กำลังใจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีศิลป์ จาก สุนทรีศึกษา (2555: ระบบออนไลน์) ที่ว่า ทฤษฎีการหนี สารสำคัญของทฤษฎีนี้ กล่าวว่า โลกแห่งความเป็นจริงนั้นเจ็บปวดไม่น่าอยู่ดังนั้นศิลปินจึงใช้ศิลปะเป็นพาหนะพาดวงจิตของเขาหนีไปสู่โลกแห่งความฝัน

การอภิปรายความหมายจากการตีความโดยผู้วิจัย

สามารถแยกได้เป็น 3 ด้าน ตามความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละเพลงว่าเพลงไหนจะให้ความสำคัญเน้นหนักไปทางด้านใด ได้ดังนี้

1. ชีวิตและปรัชญา เป็นเรื่องของแง่คิด ฟังแล้วต้องนำไปตีความ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน การดำเนินชีวิตของคนในทุกสังคมย่อมมี ปรัชญา วัฒนธรรม แล ศิลปะ เข้ามามากับ หล่อหลอม การผลิตเพลงเพื่อรับใช้ชีวิตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีเพลงที่แฝงไว้ด้วยปรัชญาชีวิตอันจะก่อให้เกิดปัญญานำมาใช้ประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนในสังคม การประพันธ์ลักษณะนี้หากประพันธ์เนื้อหาอยากต่อการฟัง หรือใช้ปรัชญาที่ลึกเกินคนทั่วไปจะเข้าใจก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนและสังคมน้อย ดังนั้นจึงควรใช้คำง่ายๆ ในการเขียน

และปรัชญาไม่ลืมนึกกันไป ซึ่งสอดคล้องกับบทความหนึ่งของ เสรี พงศ์พิศ (2529: 164) เขียนไว้ว่า ศาสนาที่แท้จริงจะต้องมีไว้เพื่อสังคมเพื่อชีวิต

2. ชีวิตและสังคม เป็นการบอกเล่าเรื่องราวการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ทั้งจากอดีต ปัจจุบัน หรือการมองเพื่อการคาดการณ์ไปถึงอนาคต ซึ่งสังคมย่อมมีฐาน สภาพ ภูมิศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงสภาพที่ไม่หยุดนิ่ง (Dynamic) เป็นกระแสเชื่อมโยงระหว่างกันอยู่เสมอ ในความหมาย เนื้อหาสาระของเพลงจึงเป็นสื่อในการบอกเล่าถึงภูมิศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของสังคมยุคหนึ่งสู่สังคมอีกยุคหนึ่ง นอกจากหลักการที่กล่าวมาแล้วนั้น เพลงเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังประพันธ์ออกมาแบบใช้คำเรียบง่าย บอกเล่าความเป็นมาถึงชีวิตของเกษตรกรชาวไร่ชาวนา ที่มีชีวิตแบบสมถะกลมกลืนกับธรรมชาติ ซึ่งความหมายในด้านชีวิต และสังคมนี้อาจมีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาของ เอกวิทย์ ฌ ฌกลาง (2540: 56, 136-153, 183-194, 281) ที่กล่าวว่า ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจน ที่กลุ่มชนได้จากการประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ใน การปรับตัวและดำรงชีพในระบบนิเวศน์ หรือ สภาพแวดล้อมทาง ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม ที่ได้มีการพัฒนาการสืบสานกันมา ภูมิปัญญาเป็น ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ และความชัดเจน ที่เป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับ สถานะต่างๆ ในพื้นที่ที่กลุ่มชนนั้นตั้งหลักแหล่งถิ่นฐานอยู่

อนึ่ง หลายเพลงที่ให้ความหมายในด้านนี้ของรัชชัช ชูเหมือน ยังมีการเขียนเป็น ชีวิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตโดยนำเอาบทยุขเข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตจนเกิน ความพอดี เกินความพอเพียงของการใช้ชีวิตตามภูมิปัญญาของคนในสังคม ก็จะมีบทสรุปของไทย ภัยจากการกระทำเหล่านั้นในตอนจบเพลงด้วยเช่นกัน ดังนั้นความหมาย เนื้อหาสาระ ของการ ประพันธ์เพลงแบบนี้อาจเสี่ยงต่อการสื่อสาร ซึ่งอาจทำให้ชักชวนคนเข้าสู่บทยุขได้ จึงควรมีการ ระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งหากมีการดึงบทยุขเข้ามาเขียนในบทประพันธ์เพราะอาจทำให้เกิดโทษต่อ คนและสังคมโดยไม่ตั้งใจได้เช่นกัน

3. ชีวิตและความรัก เป็นมุมมองการดำเนินชีวิตที่อยู่กับอารมณ์ ความรู้สึก ความ รัก ความสมหวัง ความผิดหวังที่มองโลกอย่างเข้าใจในแง่ดี ไม่มีการประพันธ์ที่จะทำให้เกิดความ เกลียดชัง อาฆาต พยาบาท การดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของความรัก ความห่วงใย การให้อภัยต่อผู้อื่น และตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับ จินตะหรรวดี (2550: ระบบออนไลน์) ทฤษฎีที่ว่าด้วยศิลปะ คือ การ แสดงอารมณ์นั้น ถือว่าศิลปะเป็นการแสดงออกของอารมณ์ภายในของมนุษย์ออกมา บางครั้งจะ เห็นว่าศิลปินได้แสดงอารมณ์บางอย่างที่เกินความเป็นจริง หรือนอกเหนือไปจากประสบการณ์ตาม ธรรมชาติของเราออกมา ทั้งนี้ก็เพื่อแสดงให้เห็นว่าเรามีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นอย่างไร

การประพันธ์เพลงลักษณะนี้ต้องประพันธ์ให้ซึ่งตรึงใจ เข้าถึงแก่นแท้ของหัวใจคน ฟังด้วยลีลา และบทกวีที่ซาบซึ้งเท่านั้นเพลงถึงจะอยู่คู่คนฟังตลอดกาล มิเช่นนั้นก็จะกลายเป็นเพลงน้ำเน่าทั่วๆ ไปเพลงหนึ่งเท่านั้นเอง

ผลที่ปรากฏพบว่า เพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน จะให้ความหมายไปทางด้านชีวิต และสังคมมากที่สุด

อภิปรายที่มาของเพลง

สามารถแยกที่มาของการประพันธ์เพลงได้เป็น 2 แหล่งที่มา คือ

1. มีที่มาของการประพันธ์เพลงจากประสบการณ์จริงที่พบเห็น และจากชีวิตจริงของผู้ประพันธ์ เป็นการนำความทรงจำเก่าๆ มาประพันธ์บอกเล่าเรื่องราว ร้อยเรียงมาเป็นบทเพลง ทั้งเรื่องราวของชีวิตของผู้อื่นที่ถูกบอกเล่าให้ได้ฟังมา และเรื่องจริงของตัวเอง กล่าวถึงเรื่องราว กาลเวลา วัฒนธรรม ประเพณี ผู้คนหรือสิ่งต่างๆ ในช่วงยุคสมัยที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับมานพ รักการเรียน (2545: ระบบออนไลน์) ได้เขียนไว้ว่า จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) กล่าวว่า ศิลปะคือ คุณลักษณะซึ่งแทรกอยู่กับประสบการณ์ ซึ่งพบได้ในประสบการณ์ ทั่วไปของเรานี้เอง ลักษณะทางสุนทรียะมีอยู่ในประสบการณ์ทั่วไปทั้งหมด และยังสอดคล้องกับ พิเศษฐ์ กุลสวัสดิ์ ภัคดี (2538) ที่อธิบายว่า “วรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิตของ สุระชัย จันทิมาธร เป็นวรรณกรรมเพลงที่ได้ถ่ายทอดมาจากหลักฐานความเป็นจริงในสังคม เชื่อมโยงอารมณ์ถ่ายทอดสะท้อนภาพด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี ออกมาเป็นเพลง”

การประพันธ์เพลงลักษณะนี้จะมีข้อดีในด้านที่ให้ความรู้ความบันเทิงเชิงอัตชีวประวัติ หรือเชิงประวัติศาสตร์ หากการประพันธ์นั้นเป็นการประพันธ์ในเรื่องราวของความเป็นจริง แต่หากการประพันธ์มีการบิดเบือนผิดแผกแตกต่างจากความเป็นจริง หรือก่อให้เกิดความเสียหาย เสื่อมเสียต่อผู้ที่ถูกกล่าวอ้างถึงแล้ว ความเสื่อมเสียเหล่านั้นก็ย่อมย้อนกลับสู่ผู้ประพันธ์ได้เช่นกัน และอาจยังขาดอรรถรสนของวรรณกรรมทำให้อาจดูแข็งทื่อไม่ชวนให้ติดตาม เพราะฉะนั้นการประพันธ์เพลงลักษณะนี้ในโอกาสต่อไปควรมีจินตนาการเข้ามาผสม และต้องอยู่ในฐานของความจริงเท่านั้นมาประพันธ์

2. มีที่มาของการประพันธ์เพลงจากจินตนาการของผู้ประพันธ์ การประพันธ์แบบนี้เป็นการแต่งขึ้นมาเองโดยผู้ประพันธ์ล้วนๆ ไม่มีตัวละครจริง การดำเนินเรื่องราวเป็นไปตามจินตนาการของผู้ประพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการหนีซึ่งเป็นทฤษฎีย่อยของทฤษฎีศิลปะ

(สุนทรียศึกษา, 2555: ระบบออนไลน์) สารสำคัญของทฤษฎีนี้กล่าวว่า โลกแห่งความเป็นจริงนั้นเจ็บปวดไม่น่าอยู่ ดังนั้นศิลปินจึงใช้ศิลปะเป็นพาหนะพาดวงจิตของเขาหนีไปสู่โลกแห่งความฝัน

การประพันธ์แบบนี้จึงอาจขาดความตื่นตัวในเนื้อหา ขาดความรู้ที่มาจากฐานของการดำเนินชีวิตจริง จึงก่อเกิดประโยชน์ต่อชีวิตและสังคมน้อย เพลงที่ดีจึงควรมีวิธีการดำเนินชีวิตจริงเข้ามาผสมด้วย

ผลปรากฏพบว่า เพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน ประพันธ์มาจากประสบการณ์จริงที่พบเห็นและจากชีวิตจริงของผู้ประพันธ์มากที่สุด

อภิปรายผลภูมิปัญญาจากบทเพลง

พบว่า ภูมิปัญญาจากเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน สามารถแยกได้เป็น 4 อย่าง คือ

1. ภูมิปัญญาที่ทำให้สำนึกรักบ้านเกิด เป็นเพลงที่ให้เนื้อหาสาระไปในทางกรบอกเล่าเรื่องราวของความผูกพันในอดีตของคน ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ความเอื้อเฟื้อต่อกันของชีวิตและสรรพสิ่ง ความรักความห่วงหาอาทรของครอบครัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความเป็นจริงอีกอย่างที่แฝงอยู่คู่กัน คือ ความยากจน ความไม่ทัดเทียมกับสังคมเมืองไม่ว่าสถานะใดๆ และอื่นๆ อีกหลายอย่าง แต่ความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกโอกาสเมื่อถูกกระตุ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีศิลป์ จาก สุนทรียศึกษา (2555: ระบบออนไลน์) ที่ว่า ทฤษฎีการหนีสารสำคัญของทฤษฎีนี้ กล่าวว่า โลกแห่งความเป็นจริงนั้นเจ็บปวดไม่น่าอยู่ ดังนั้นศิลปินจึงใช้ศิลปะเป็นพาหนะพาดวงจิตของเขาหนีไปสู่โลกแห่งความฝัน

เพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน จะกล่าวอ้างถึงแต่ความผูกพัน ความรักในถิ่นฐานบ้านเกิดในทางภูมิสังคมชนบท แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงนั้น สังคมเมือง หรือ สังคมใดๆ ก็ย่อมมีความผูกพันในถิ่นเกิดของตนได้เหมือนกัน การประพันธ์ครั้งต่อไปจึงควรศึกษาเรื่องราวของความสำนึกรักบ้านเกิดของสังคมเมืองให้มากขึ้น เพราะสังคมไหนๆ ก็ย่อมมีอัตลักษณ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี สิ่งหวงแหน และรากเหง้าของตนด้วยกันทั้งสิ้น

2. ภูมิปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม เป็นการให้เนื้อหาสาระไปในการสะท้อนปัญหาของสังคม ให้เพลงเป็นสื่อให้เห็นถึงปัญหา ได้น่าหัดและแนวทางบางประการไปใช้ในการยับยั้ง หรือแก้ปัญหาต่างๆ ของตนด้วยปัญญา ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีศิลป์ จาก สุนทรียศึกษา (2555: ระบบออนไลน์) ที่ว่า ทฤษฎีการหนี สารสำคัญของทฤษฎีนี้ กล่าวว่า โลกแห่งความเป็นจริงนั้นเจ็บปวดไม่น่าอยู่ ดังนั้นศิลปินจึงใช้ศิลปะเป็นพาหนะพาดวงจิตของเขาหนีไปสู่โลกแห่งความฝัน

3. ภูมิปัญญาเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ จะไม่เน้นความมีเนื้อหาสาระ แต่เน้นความเพลิดเพลิน เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจไปกับบทเพลงเป็นส่วนใหญ่ เนื้อหาสาระจึงล่องลอยจับจุดเด่นในการรับใช้ชีวิตด้านอื่นๆ ไม่ค่อยจะมี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีศิลป์ จาก สุนทรียศึกษา (2555: ระบบออนไลน์) ที่ว่า ทฤษฎีการหนี สาระสำคัญของทฤษฎีนี้ กล่าวว่า โลกแห่งความเป็นจริงนั้นเจ็บปวดไม่น่าอยู่ดังนั้นศิลปินจึงใช้ศิลปะเป็นพาหนะพาดวงจิตของเขาหนีไปสู่โลกแห่งความฝัน

บางครั้งคนเราก็อายุมีเวลาหนึ่งที่เป็นเวลาที่ไม่ต้องมีสาระเสียบ้างก็ได้ แต่เพลงลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ได้ไม่นาน เพราะจะมีเพลงแบบเดียวกันนี้เกิดขึ้นมาใหม่เข้ามาแทนที่อยู่เสมอ การจะให้ยั่งยืนนั้น ความเพลิดเพลินเพื่อพักผ่อนหย่อนใจต้องคู่กันไปกับการมีคุณค่าจึงจะมั่นคงและยั่งยืนกว่า

4. ภูมิปัญญาที่ทำให้เกิดกำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจ จะเน้นเนื้อหาสาระในการให้กำลังใจปลุกพลังชีวิตไม่ให้ท้อแท้กับอุปสรรคใด ๆ ในชีวิตให้เพลงเป็นแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นชีวิตใหม่อีกครั้ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีศิลป์ จาก สุนทรียศึกษา (2555: ระบบออนไลน์) ที่ว่า ทฤษฎีการหนี สาระสำคัญของทฤษฎีนี้ กล่าวว่า โลกแห่งความเป็นจริงนั้นเจ็บปวดไม่น่าอยู่ดังนั้นศิลปินจึงใช้ศิลปะเป็นพาหนะพาดวงจิตของเขาหนีไปสู่โลกแห่งความฝัน

จากการศึกษาวิจัยด้านภูมิปัญญาจากบทเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน พบว่า เพลงที่เป็นภูมิปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมมีมากที่สุด และเพลงที่ทำให้เกิดกำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจมีน้อยที่สุด

เมื่อมาวิเคราะห์ ความหมาย ที่มา และภูมิปัญญาจากบทเพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน ก็สรุปได้ว่า เพลงส่วนใหญ่เน้นให้ความหมายที่เป็นชีวิตและสังคม มีที่มาจากประสบการณ์จริงที่พบเห็นและจากชีวิตจริงของผู้ประพันธ์ และเป็นภูมิปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม จึงสรุปได้ว่า เพลงของ รัชชชัย ชูเหมือน นั้นเป็นเพลงแนวเพื่อชีวิตด้วยเช่นกัน เพราะว่าเมื่อประมวลความหมายที่มา และภูมิปัญญาจากเพลงแล้ว เพลงส่วนใหญ่ประพันธ์ขึ้นเพื่อมุ่งเน้นไปที่จะทำให้การดำเนินชีวิตของคนในสังคมได้ดำเนินไปอย่างสมดั่งสันติสุข ซึ่งสอดคล้องกับ เมธีรัตน์ บัวมาศ (2555: ระบบออนไลน์) กล่าวว่า ที่มาของเพลงเพื่อชีวิตของไทยในยุคแรกเราไม่สามารถแยกได้ว่า กระบวนการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม และความคิดนั้นว่ารับจากที่ใดได้โดยตรง นอกจากจะกล่าวว่านักคิด นักเขียน หรือผู้ฟังจะรับมาจากสภาพสังคมที่ล้อมรอบพวกเขา การผสมผสานแนวคิดและรูปแบบซึ่งเป็นหน้าที่หลักของศิลปินที่จะสร้างสรรค์ และเสนอเป็นความรื่นรมย์ที่สอดแทรกความคิดให้กับคนในสังคม

อภิปรายผลเกี่ยวกับการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จาก 36 เพลง ที่นำมาวิจัย

การตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน จากจำนวนของผู้เข้าชมบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือนจาก www.youtube.com ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 สามารถแบ่งแบบการตอบสนองของสังคมต่อบทเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน ได้เป็น 4 แบบ ตามความนิยมดังนี้

1. เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มีจำนวนผู้เข้าชม 2,262,533 ครั้ง มีอยู่ 1 บทเพลง ได้แก่ เพลงปล่อย
2. กลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมมาก มีจำนวนผู้เข้าชม 100,000 – 2,262,532 ครั้ง มีอยู่ 5 บทเพลง ได้แก่ เพลงบ้านกลางไพร, เพลงลมหนาวปลายนา, เพลงมนต์รักบ้านดอย, เพลงสายน้ำ และเพลงเพราะเธอคือรัก
3. กลุ่มเพลงที่ได้รับความนิยมปานกลาง มีจำนวนผู้เข้าชม 10,000 – 90,999 มีอยู่ 9 บทเพลง ดังนี้ เพลงอีกครั้งหนึ่ง, เพลงระบำกองฟาง, เพลงครูดอยครูชั้น, เพลงงานหนักไม่เคยฆ่าคน, เพลงแสงดาวที่แม่ใจ, เพลงดื่มเพื่อลืมเธอ, เพลงขวดเหล้าเจ้าจันทร์, เพลงไอดินกลิ่นฟาง และเพลงชีวิตสายลมโลกงาม
4. กลุ่มที่ได้รับความนิยมน้อย มีจำนวนผู้เข้าชมน้อยกว่า 10,000 ครั้ง มีจำนวน 21 เพลง ได้แก่ เพลงได้ร่มหัว, เพลงบทเพลงก่อนลา, เพลงคิดถึงจางๆ ก็พอ, เพลงตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา, เพลงนางแอ่นฟ้า, เพลงมนต์รักลำปำ, เพลงกำ, เพลงสามช่าลงแขก, เพลงอดีตฝัน, เพลงเอื้องผึ้งจันทน์ผา, เพลงน้ำตาหุ้ง, เพลงเทพีสวนยาง, เพลงสู่ฝัน, เพลงลอบกัด, เพลงรอยแผล, เพลงด้วยเต็มใจ, เพลงบทเรียน, เพลงกลับบ้าน, เพลงข้าวเปลือก, เพลงกุหลาบบนกองขี้ควาย และเพลงฝุ่นหลังภาพ

ความแตกต่างของจำนวนครั้งของผู้เข้าชมเพลงปล่อยกับเพลง บ้านกลางไพรมีจำนวนความแตกต่าง กัน 1,601,023 ครั้ง จำนวนผู้เข้าชมเพลงบ้านกลางไพรรวมกับเพลงอื่นๆ ในกลุ่มของเพลงที่ได้รับความนิยมรวมกันทั้งหมดได้ 1,729,261 ครั้ง

เมื่อมาวิเคราะห์ผลการตอบสนองของสังคมต่อเพลงปล่อยพบว่า สังคมไหนๆ ก็ย่อมต้องการปล่อยวางทั้งสิ้น แม้แต่เพลงของศิลปินจากประเทศอังกฤษวง “The Beatles” ก็ยังมีเพลงที่ดังกระฉ่อนไปทั่วโลกอย่างเพลง Let It Be ซึ่งถ้าแปลตามตัวก็คือ ปล่อยให้มันเป็นไป หรือถ้าพูดให้สั้นๆ ก็คือ “ปล่อย” นั่นเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกเชื้อชาติ ศาสนา ย่อมต้องการการปล่อยวาง

มาเป็นยารักษาบำรุงกล่อมเกลาบรเทาทุกข์ในการดำเนินชีวิตบนโลกที่มีการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น บทเพลง และดนตรี นับเป็นกิจกรรมทางปัญญาและสุนทรีย์อย่างหนึ่งซึ่งเป็นรากฐานของสังคมที่จะรังสรรค์ขึ้นมาเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความบันเทิงใจในชีวิต สามารถเป็นที่พึ่งทางใจ ให้สบายใจ สุขใจ และเข้าใจในปรัชญา และหลักคิดบางประการอย่างต่อเนื่อง

บทเพลง ดนตรี บทกวี ที่ตอบสนองชีวิตและสังคมในช่วงเวลา สถานการณ์ต่างๆ จึงเป็นการพัฒนาตามฐานภูมิสังคมอย่างหนึ่ง ทว่าการสร้างสรรค์บทเพลง ดนตรี และบทกวีที่สามารถรับใช้ชีวิตและสังคมได้จริงก็จะต้องมีความนิยมต่อเนื่องอย่างเป็นอมตะไม่คลายความนิยมแม้เวลาจะผ่านไปเนิ่นนานจึงเป็นความมั่นคงยั่งยืนของผลงานเพลง แต่ในขณะเดียวกันก็มีบทเพลง ดนตรี และบทกวีที่คนในสังคมไม่ตอบสนอง ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ก็จะไม่รับใช้ชีวิต จึงไม่อมตะไม่สามารถเป็นความมั่นคงและยั่งยืนได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอข้อคิดบางประการจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนา ในการศึกษาวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. การประพันธ์เพลงเพื่อชีวิตจะต้องตอบโจทย์ชีวิต ให้ชีวิตมีเพลงเป็นที่ยึดเหนี่ยว ให้เพลงเป็นยาแก้ทุกข์ การทำเพลงรับใช้ชีวิตต้องศึกษาปรัชญา เอาปรัชญานั้นมาสื่อสารผ่านบทเพลง ปรัชญาและบทกวีนั้นควรจะกระชับ สั้น และเข้าใจง่าย
2. เพลงเพื่อชีวิตที่ดีต้องตอบโจทย์สังคมได้ ต้องสร้างภูมิให้กับสังคมนั้นๆ ต้องส่งเสริมชักนำจิตใจคนให้ซาบซึ้งในวัฒนธรรมที่อยู่บนพื้นฐานของสาธารณะหรือการนำมาซึ่งความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดของตน
3. การจะประพันธ์เพลงเพื่อให้ได้รับความนิยมนั้น เพลงจะต้องเป็นสากลฟังได้ทุกเพศทุกวัย ทุกเชื้อชาติศาสนา จังหวะ ทำนอง ลีลา ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และให้ฟังได้ตลอดกาล ทุกยุค ทุกสมัย

4. นักประพันธ์ต้องมีจิตสำนึกรับผิดชอบจากการประพันธ์ของตน การประพันธ์เพลงต้องระมัดระวังหากมีการดัดแปลงเข้ามาเกี่ยวข้องในการประพันธ์ เพราะอาจเป็นดาบสองคม แทนที่จะเกิดประโยชน์อาจกลายเป็นการชักชวนให้คนฟังเข้าสู่อบายมุขได้เช่นกัน

5. การประพันธ์เพลงรัก บทกวีจะต้องซาบซึ้งกินใจ ให้เข้าแก่นแท้อย่างใจคนฟังจึงจะเป็นเพลงที่อมตะได้

6. การประพันธ์เพลงต้องไม่บิดเบือนความจริง หรือ ทำให้ผู้อื่นเสียหาย และควรมีจินตนาการเข้ามาผสมเพื่อความกลมกล่อมของบทเพลง

7. ควรศึกษามีสังคมของสังคมต่างๆ ให้รอบรู้มากขึ้นเพื่อการประพันธ์เพลงที่รอบด้าน

8. การประพันธ์เพลงต้องมีสาระควบคู่ไปกับการรับฟังเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ จึงจะเกิดประโยชน์ที่มากกว่า

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยเรื่องนี้ในครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความซาบซึ้งต่อบทเพลง และการได้รับประโยชน์จากเพลงของ ธวัชชัย ชูเหมือน นอกเหนือจากการศึกษาจาก www.youtube.com แต่เพียงด้านเดียว

2. ควรมีการเพิ่มวิธีที่ได้มาซึ่งข้อมูลในการทำวิจัยให้มากขึ้น การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากช่องทางสื่อเพื่อสังคมทาง YouTube เพียงช่องทางเดียว ในครั้งต่อไปควรเพิ่มช่องทางการได้มาซึ่งข้อมูลให้มากขึ้น เช่น การออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์รายบุคคล การจัด Meeting แฟนคลับ และสอบถามข้อมูล เป็นต้น

3. ควรขยายขอบเขตของการวิจัยไปยังผลงานของศิลปินเพื่อชีวิตคนอื่น เพื่อสะท้อนให้เห็นคุณค่าของบทเพลงเพื่อชีวิตต่อสังคม

บรรณานุกรม

- คุณค่า เป้าหมายและความสำเร็จของชีวิต. 2543. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.baanjommyut.com/library_2/chivit/14.html (20 สิงหาคม 2556).
- คุณค่าและเป้าหมายของเพลงเพื่อชีวิต. 2556. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.facebook.com/music.for.life.nga/posts/333582756823282> (20 สิงหาคม 2556).
- ความหมายของเพลงเพื่อชีวิต. 2548. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.kroobannok.com/blog/6973> (20 สิงหาคม 2556).
- จินตนา ดำรงเลิศ. 2533. วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิตชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทยตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จินตะหราวาทิ. 2550. “ทฤษฎีศิลปะ”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=somdej&month=24-05-2007&group=2&gblog=5> (20 สิงหาคม 2556).
- ธวัช ปุณโณทก. 2531. ภูมิปัญญาชาวบ้านอีสาน: ทศนะของอาจารย์ปรีชา พิณทอง” ในทิศทางหมู่บ้านไทย. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- บริษัท ริดเดอร์ส ไคเจสท์ (ประเทศไทย) จำกัด. สดุดีคีติมหาราช (Salute to the King).
- บำรุง บุญปัญญา. 2542. ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: สมัชชาคนจน.
- _____. 2549. ทศวรรษ แนวคิดวัฒนธรรมชุมชน. สุรินทร์: โครงการหนังสือดอกคิ้วป่า.
- บุญยัสเสนอ ศรีวิเศษ. 2555. “แนวคิดเชิงอุดมการณ์และอัตลักษณ์แห่งกวีประชาชนในร้อยกรองของประเสริฐ จันดำ”. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 19, 3(กันยายน-ธันวาคม).
- ประเวศ วะสี. 2532. พึ่งตนเองในชนบท : อีกบทหนึ่งของการทบทวนโลกทัศน์แห่งการพึ่งตนเอง. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- _____. 2542. เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.

- พิเชษฐ์ กุลสวัสดิ์ภักดี. 2538. **วรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิตของสุรชัย จันทิมาธร**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร).
- ไพโรจน์ ชุมณี. มปป. **สุนทรียศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พริตจ็อง คาปรั้า. มปป. **โยงโยที่ซ่อนเร้น**. แปลโดย วิศิษฐ์ วังวิญญู, ณัฐรุต วังวิญญู และ สว่าง พงษ์ศิริพัฒน์ (ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สวนเงินมีมา.
- ภูมิปัญญาไทย**. 2556. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://guru.sanook.com/377/> (20 สิงหาคม 2556).
- มานพ รักการเรียน. 2545. **มนุษย์กับการใช้เหตุผล จริยธรรม และสุนทรียศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เมษะรัตน์ บัวมาศ. 2555. “พัฒนาการเพลงเพื่อชีวิต”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://plang0090.blogspot.com> (20 สิงหาคม 2556).
- ยศ สันตสมบัติ. 2542. **ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน**. เชียงใหม่: ศูนย์การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรวิธ สุวรรณฤทธิ์. 2549. **วิถีไทย**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีเมียมเข้าสู่.
- _____. 2551. “ประเพณีชีวิตคนเมือง”. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัฒน์ วรดลยางกูร. 2543ก. **คิดก็รู้ทุกข : ไพบูรณ์ บุตรขัน**. กรุงเทพฯ: แพร่สำนักพิมพ์.
- ศิลป์ พีระศิลป์. 2546. **ศิลปวิชาการ**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี อนุสรณ์.
- ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546. **ทัศนศิลป์ปริทัศน์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2554. “กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่ง ไทยภาค 2”. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี 5, 2** (กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม): 23-27.
- สามารถ จันทร์สุรย์. 2536. **ภูมิปัญญาชาวบ้าน**. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- สารานุกรมเสรี. 2556. “พัฒนาการเพลงเพื่อชีวิต”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://th.wikipedia.org> (20 สิงหาคม 2556).
- สุนทรียศึกษา**. 2555. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://facstaff.swu.ac.th/suchartth/Aesthetic.htm> (20 สิงหาคม 2556).
- สุระศักดิ์ หวานแท้. 2555. **ศึกษาวิเคราะห์กลอนลาของหมอลาเคน ดาเหลา เชียงสุนทรียศาสตร์**. ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เสรี พงศ์พิศ. 2529. ค้นสู่รากเหง้า: ทางเลือกและทัศนะวิจารณ์ว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน.

กรุงเทพฯ: เทียนวรรณ

_____. 2546. แผนชีวิตเศรษฐกิจชุมชน. กรุงเทพฯ: ภูมิปัญญาไทย.

อ้อด ไอ . เอส. 2002. *The Guitar MAG*. กรุงเทพฯ: วงศ์สว่างการพิมพ์.

อุทัย คุลยเกษม. 2539. *ปฏิรูปการศึกษา: การสร้างสรรค์ภูมิปัญญา*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์วิชาการ
และมูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2540. *ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของ
ชาวบ้านไทย*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอี่ยม ทองดี. 2542. “ลักษณะของภูมิปัญญา”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา

<http://www.ipesp.ac.th/learning/thaistory/content2.html> (20 สิงหาคม 2556).

Harold, H. Titus. 1964. *Living Issues in Philososhy*. New York: Library of Congress.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลตารางเพลง

ตารางผนวก 1 ข้อมูลรายชื่อเพลง จำนวนการเข้าชม และ จำนวนความคิดเห็น ใน www.youtube.com ของ รัชชัช ชูเหมื่อน

ชื่อเพลง	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชม	ความ กิดเห็น	เข้า	ความ กิดเห็น รวม	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชมรวม	วันที่ลง YouTube
บ้านกลางไพร	77,651	34	9	286	661,510	12/10/2554
	40,015	23				24/9/2556
	135,513	49				12-มิ.ย.-2554
	459	2				10-ต.ค.-2557
	1,311	2				15-ก.พ.-2556
	83	1				8-ธ.ค.-2557
	69,758	33				13-ต.ค.-2553
	322					10-ม.ค.-2556
ลมหนาวปลายนา	336,398	142				
	434,267	182	10	263	519375	17/5/2554
	47,851	38				12 ต.ค. 2554
	32,285	22				6-มิ.ย.-2554
	320	9				25-ม.ค.-2557
	756					29-ต.ค.-2556
	168	1				17-ก.ย.-2557
	30	1				8-ธ.ค.-2557
	2,128	8				28-ก.พ.-2557
	649	2				19-เม.ย.-2557
	921					27-ก.พ.-2556
เพราะเธอคือรัก	164,712	45	5	65	167386	19/6/2554
	2,393	3				19-ม.ค.-2557
	178	11				25-ธ.ค.-2557
	21	1				8-ธ.ค.-2557
	82	5				18-พ.ย.-2557

ตารางผนวก 1 (ต่อ)

ชื่อเพลง	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชม	ความ กิดเห็น	ซ้ำ	ความ กิดเห็น รวม	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชมรวม	วันที่ลง YouTube
	1,703,511	732	30	1070	2,262,553	7/10/2552
	397					15/5/2557
	513	1				14-พ.ย.-2557
	6,407	11				1-ก.ย.-2556
	140,353	45				16-ต.ค.-2555
	112,241	77				23-เม.ย.-2555
ปล่อย	2,927	1				10-ต.ค.-2557
	6,116	1				9-เม.ย.-2556
	27,860	1				13-เม.ย.-2554
	3,846	1				21-ม.ค.-2557
	328	1				6-ส.ค.-2557
	48	1				8-ธ.ค.-2557
	161,064	134				17-พ.ค.-2556
	761					26-มี.ค.-2557
	13,018	11				27-ต.ค.-2556
	120	14				6-พ.ย.-2557
	2,180	1				15-ก.ย.-2556
	1,460	4				12-ก.พ.-2557
	4,287	11				28-ม.ค.-2556
	6,997	3				28-ม.ค.-2556
	150	1				20-ส.ค.-2557
	337					20-ม.ค.-2558
	8,080	1				23-มี.ย.-2557
	42,582	10				22-ต.ค.-2553
	1,396	4				28-ส.ค.-2557
	206	1				27-พ.ค.-2557
	1,325	1				11-ส.ค.-2557

ตารางผนวก 1 (ต่อ)

ชื่อเพลง	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชม	ความ กิดเห็น	ซ้ำ	ความ กิดเห็น รวม	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชมรวม	วันที่ลง YouTube
	8,373	1				22-ส.ค.-2554
	2,218	1				23-ธ.ค.-2555
	3,452					6-ส.ค.-2554
แสงดาวที่แม่ใจ	14,079	18	3	34	43,035	6-ม.ค.-2556
	11,501	11				7-ม.ค.-2555
	17,455	5				22-ก.ค.-2556
ชีวิตสายลมโลก งาม	8,723		2	0	10,639	6-มิ.ย.-2554
	1,916					12-มิ.ย.-2554
คิมเพื่อลิมเชอ	198		2	2	39,075	15-พ.ย.-2557
	38,877	2				12-ต.ค.-2554
อีกครั้งหนึ่ง	5,065	9	7	77	90,360	17-พ.ค.-2556
	74,266	55				6-มิ.ย.-2554
	1,325					28-ต.ค.-2556
	7,834	7				29-ส.ค.-2556
	94					19-ธ.ค.-2555
	21	1				8-ธ.ค.-2557
	1,755	5				25-ก.ย.-2556
สายน้ำ	174,736	73	5	85	176,824	28-มี.ค.-2554
	1,119	1				29-ต.ค.-2556
	38	1				8-ธ.ค.-2557
	140	8				16-ธ.ค.-2557
	791	2				23-ก.ค.-2557

ตารางผนวก 1 (ต่อ)

ชื่อเพลง	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชม	ความ คิดเห็น	ซ้ำ	ความ คิดเห็น รวม	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชมรวม	วันที่ลง YouTube
งานหนักไม่เคย ฆ่าคน	262	1	6	29	58,142	17-ก.ย.-2557
	41	4				28-ม.ค.-2558
	205	1				10-ต.ค.-2557
	54,740	23				19-มิ.ย.-2554
	2,894					6-มิ.ย.-2554
รอยแผล	242	1	1	1	242	17-ก.ย.-2557
มนต์รักบ้านคอย	23,102	19	4	73	204,166	6-มิ.ย.-2554
	95	1				8-ธ.ค.-2557
	126,297	38				17-พ.ย.-2552
	54,672	15				4-ก.ค.-2554
ระบำกองฟาง	1,594		4	9	78,594	29-ต.ค.-2556
	50,904	7				6-มิ.ย.-2554
	36	1				8-ธ.ค.-2557
	26,060	1				19-มิ.ย.-2554
อดีตฝัน	1,545		2	2	2,457	28-ต.ค.-2556
	912	2	1			29-ต.ค.-2557
กุหลาบบนกอง ขี้ควาย	67	1	1	1	67	8-ธ.ค.-2557
บทเรียน	158		1	0	158	17-ก.ย.-2557
เทพีสวนยาง	419		2	0	980	17-ก.ย.-2557
	561	1		1		7-ม.ค.-2556
มนต์รักลำปำ	4,199	1	1	1	4,199	1-ธ.ค.-2554
น้ำตาทุ่ง	414	2	3	4	2,281	17-ก.ย.-2557
	1,820	1				22-ม.ค.-2557
	47	1				8-ธ.ค.-2557

ตารางผนวก 1 (ต่อ)

ชื่อเพลง	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชม	ความ ถี่ คิดเห็น	ซ้ำ	ความ ถี่ คิดเห็น รวม	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชมรวม	วันที่ลง YouTube
สามช่าลงแขก	863		3	3	2,558	29-ต.ค.-2556
	49	1				8-ธ.ค.-2557
	1,646	2				6-มิ.ย.-2554
ด้วยเต็มใจ	162	1	1	1	162	17-ก.ย.-2557
กลับบ้าน	136	1	1	1	136	17-ก.ย.-2557
ฟุ้งหนอ ฟุ้งหนอ	234		2	1	252	17-ก.ย.-2557
	18	1				8-ธ.ค.-2557
สู้ฝัน	523	1	2	2	534	3-ส.ค.-2556
	11	1				8-ธ.ค.-2557
ไอลินกลิ้งฟาง	1,702	1	4	18	13,818	22-เม.ย.-2556
	1,204	1				17-ก.ย.-2557
	8,278	14				18-เม.ย.-2556
	2,634	2				25-ส.ค.-2555
ครูดอยครูชั้น	2,839		3	20	75,721	6-มิ.ย.-2554
	3,569	1				12-มิ.ย.-2554
	69,313	19				19-มิ.ย.-2554
ข้าวเปลือก	104	2	1	2	104	17-ก.ย.-2557
นางแอนฟ้า	4,170	2	2	2	4,416	6-มิ.ย.-2554
	246					24-ก.ย.-2556
บทเพลงก่อนลา	6,829	2	2	3	6,862	12-มิ.ย.-2554
	33	1				8-ธ.ค.-2557
ฝุ่นหลังภาพ	47	1	1	1	47	8-ธ.ค.-2557
ไต้ร่มหว่า						
	30	1	2	2	7,465	8-ธ.ค.-2557
	7,435	1				7-ธ.ค.-2554

ตารางผนวก 1 (ต่อ)

ชื่อเพลง	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชม	ความ ถี่ การ กดเห็น	จำนวน ครั้ง เข้าชม	ความ ถี่ การ กดเห็น รวม	จำนวนครั้ง ของการเข้า ชมรวม	วันที่ลง YouTube
คิดถึงจางๆ ก็พอ	351	3	3	13	6,463	13-ก.ค.-2556
	5,188	4				22-พ.ย.-2555
	924	6				10-มี.ค.-2556
ตะวันขึ้นที่อ่าว	2,454	1	3	1	6,057	19-มิ.ย.-2554
พังงา	1,315					6-มิ.ย.-2554
	2,288					16-ก.พ.-2554
ขวดเหล้าเงา	28,404	3	2	8	32,648	4-พ.ย.-2553
จันทร์	4,244	5				12-ต.ค.-2554
เอื้องผิงจันทร์ผา	2,381		1	0	2,381	17-พ.ย.-2552
ลอบกัด	312		1	0	312	23-ธ.ค.-2555
กำ	2,599	7	1	7	2,599	30-มี.ค.-2555
รวม	4,602,506		154	2,152	4,602,506	

ตารางผนวก 2 รายชื่อเพลง จำนวนครั้งของการเข้าชม จำนวนความคิดเห็น และ จำนวนซ้ำที่ลงใน
www.youtube.com ของ ธวัชชัย ชูเหมือน เรียงลำดับตามความนิยมในการเข้าชม
ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558

ลำดับ	ชื่อเพลง	จำนวนครั้งของ การเข้าชมรวม	ความคิดเห็นรวม	จำนวนซ้ำ รวม
1	ปล่อย	2,262,553	1,070	30
2	บ้านกลางไพร	661,510	286	9
3	ลมหนาวปลายนา	519,375	263	10
4	มนต์รักบ้านดอย	204,166	73	4
5	สายน้ำ	176,824	85	5
6	เพราะเธอคือรัก	167,386	65	5
7	อีกครั้งหนึ่ง	90,360	77	7
8	ระบำกองฟาง	78,594	9	4
9	ครูดอยครูชั้น	75,721	20	3
10	งานหนักไม่เคยฆ่าคน	58,142	29	6
11	แสงดาวที่แม่ใจ	43,035	34	3
12	ดื่มเพื่อลืมเธอ	39,075	2	2
13	ขวดเหล้าเงาจันทร์	32,648	8	2
14	ไอดินกลืนฟาง	13,818	18	4
15	ชีวิตสายลม โลกงาม	10,639	-	2
16	บทเพลงก่อนลา	6,862	3	2
17	คิดถึงจางๆ ก็พอ	6,463	13	3
18	ตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา	6,057	1	3
19	นางแอ่นฟ้า	4,416	2	2
20	มนต์รักลำปำ	4,199	1	1
21	สามซาลงแขก	2,558	3	3
22	ได้ร่มหว่า	7,465	2	2
23	กำ	2,599	7	1

ตารางผนวก 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเพลง	จำนวนครั้งของ การเข้าชมรวม	ความคิดเห็นรวม	จำนวนซ้ำ รวม
24	อดีตฝัน	2,457	2	2
25	เอื้องผิงจันทน์ผา	2,381	-	1
26	น้ำตาทุ่ง	2,281	4	3
27	เทพีสวนยาง	980	-	2
28	สู่ฝัน	534	2	2
29	ลอบกัด	312	-	1
30	รอยแผล	242	1	1
31	ด้วยเต็มใจ	162	1	1
32	บทเรียน	158	-	1
33	กลับบ้าน	136	1	1
34	ข้าวเปลือก	104	2	1
35	กุหลาบบนกองขี้ควาย	67	1	1
36	ฝุ่นหลังภาพ	47	1	1
รวม		4,484,326	2,086	131

ตารางผนวก 3 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติของผู้ชมตอบทเพลงของ อิน รัชชัย สุขหมอน

ลำดับที่	ชื่อเพลง	จำนวนครั้งของ การชม YouTube	จำนวนซ้ำ	รวมจำนวนวันที่ ลง YouTube	ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของ การเข้าชม / วัน	% ความนิยม	จำนวนซ้ำ เฉลี่ย
1	ปล่อย	2,262,533	30	1,943	1,164.45	42.27	3.64
2	บ้านกลางไพร	661,510	9	1,583	417.88	15.17	3.64
3	ลมหนาวปลายนา	519,375	10	1,367	379.93	13.79	3.64
4	มนต์รักบ้านดอย	204,166	4	1,647	123.96	4.5	3.64
5	สายน้ำ	176,824	5	1,417	124.78	4.53	3.64
6	เพราะเธอคือรัก	167,386	5	1,334	125.47	4.55	3.64
7	อีกครั้งหนึ่ง	90,360	7	1,347	67.08	2.43	3.64
8	ระบำกองฟาง	78,594	4	1,347	58.35	2.12	3.64
9	ครูคอยครูชน	75,721	3	1,347	56.21	2.04	3.64
10	งานหนักไม่เคย	58,142	6	1,347	43.16	1.57	3.64
11	แสงดาวที่แม่	43,035	3	767	56.11	2.04	3.64
12	ดื่มเพื่อลืมเธอ	39,075	2	1,219	32.05	1.16	3.64
13	ขาดเหง้าเงาจันทร์	32,648	2	1,541	21.19	0.77	3.64
14	ไอดินกลิ่นฟาง	13,818	4	901	15.34	0.56	3.64

ตารางผนวก 3 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อเพลง	จำนวนครั้งของ การชม YouTube	จำนวนซ้ำ	รวมจำนวนวันที่ ลง YouTube	ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของ การเข้าชม / วัน	% ความนิยม	จำนวนซ้ำ เฉลี่ย
15	ชีวิตสายลมโลกงาม	10,639	2	1,347	7.9	0.29	3.64
16	ใต้ร่มหว่า	7,465	2	1,163	6.41	0.23	3.64
17	บทเพลงก่อนลา	6,862	2	1,341	5.12	0.19	3.64
18	คิดถึงจัง ๆ ก็พอ	6,463	3	812	7.96	0.29	3.64
19	ตะวันชนทิวาวังฟ้า	6,057	3	1,347	4.5	0.16	3.64
20	นางแอนฟ้า	4,416	2	1,347	3.28	0.12	3.64
21	มนตร์กล่าป่า	4,199	1	1,169	3.6	0.13	3.64
22	กำ	2,599	1	774	3.36	0.12	3.64
23	สามชาลงแขก	2,558	3	1,347	1.9	0.07	3.64
24	อดีตฝัน	2,457	2	411	5.98	0.22	3.64
25	เสียงพ้องจินตนา	2,381	1	1,882	1.27	0.05	3.64
26	น้ำตาทุ้ง	2,281	3	386	5.91	0.21	3.64
27	เทพีสวนยาง	980	2	148	6.62	0.24	3.64
28	สู่ฝัน	534	2	858	0.62	0.02	3.64

ตารางผนวก 3 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อเพลง	จำนวนครั้งของการชม YouTube	จำนวนซ้ำ	รวมจำนวนวันที่ลง YouTube	ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการเข้าชม / วัน	% ความนิยม	จำนวนซ้ำเฉลี่ย
29	ลอบกัด	312	1	791	0.39	0.01	3.64
30	รอยแผล	242	1	148	1.64	0.06	3.64
31	ด้วยเต็มใจ	162	1	148	1.09	0.04	3.64
32	บทเรียน	158	1	148	1.07	0.04	3.64
33	กลับบ้าน	136	1	148	0.92	0.03	3.64
34	ข้าวเปลือก	104	1	148	0.70	0.01	3.64
35	กุหลาบบนกองขี้ควาย	67	1	56	1.2	0.04	3.64
36	ฝันหลังภาพ	47	1	56	0.84	0.03	3.64
รวม		4,484,326	131	2,754.88			

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการเข้าชม/วัน คือจำนวนครั้งของการเข้าชม YouTube ของแต่ละเพลงหารด้วย จำนวนวันที่ลง YouTube ของแต่ละเพลง

เพลง
เปอร์เซ็นต์ความนิยม คือผลรวมของค่าเฉลี่ยของการเข้าชม / วันของแต่ละเพลงคูณ 100 หารด้วย ค่าเฉลี่ยของการเข้าชม/วันของเพลงทั้งหมดรวมทั้ง 36 เพลง
จำนวนซ้ำเฉลี่ย คือจำนวนซ้ำของเพลงทั้งหมด 36 เพลงรวมกัน หารด้วย 36

ภาคผนวก ข

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เข้าชมตอบทเพลง
ใน WWW.YOUTUBE.COM ของรัชชัย ชูเหมือน

ความคิดเห็นของผู้เข้าชมจาก WWW.YOUTUBE.COM

เพลง ปล่อย

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

มันๆ ไม่ได้ว่าใครนะคับ ปล่อย / ปล่อย นั้นดิเนะปล่อยไปแล้วแต่เวอร์กรรม / เพราะคับ / นั้นดิจะอะไรนักหนาอิๆ / ใครจะรักใครจะเกลียดใครจะเสียใครจะสีก้อเรารู้ตัวดีปล่อยเค้าทำไป / เรื่องทุกขร้อนต่างๆปลดปล่อยวางมันไปนะคับ / เพราะดิเนอะ ชอบๆ / ชอบ ปัจจุบันยังคงใช้เป็นเสียงเรียกเข้าและเสียงรอสายโทรศัพท์ประมาณเกือบปีกว่าๆแล้วคับ / เพลงนี้เนื้อหาดีเพะมาก ชอบๆ / บางอย่างกะควรปล่อย / คนที่ไม่ชอบเพลงนี้คือคนที่ไม่ปล่อยวางคนเราเกิดมาใช้กรรม / ฟังแล้วสงบสติอารมณ์มีเวลาได้คิดถึงอะไรบางอย่างแล้วก็สู้กับชีวิตต่อไป / ใครจะดี ใครจะเลว มันก็เรื่องของเขา ใครจะนิทาเรา ไยจะต้องทุกข์ใจใครจะลือ ใครจะคำ ไยจะต้องว่าตอบ ใครไม่สน ใครไม่ชอบ ไยจะต้องใส่ใจใครจะคิดไต่ความ ไยจะต้องวุ่นจิต หากตัวเราไม่ผิด จะไปคิดทำไม /

เป็นเด็กวัดพระเปิดให้ฟังคับ / นี่ละ สุขยอด ฟัง มาอายุ ๒.5 เดนี้ 21ละคับ / ชีวิตคือการต่อสู้ / ต่อไปอยากให้มีเพลงแบบนี้ออกมาเยอะๆ ไม่ใช่มีแต่เพลงกระแสหลักที่เนื้อหาที่ไม่พิน " รัก โลก โกรธ หลง " / นี่แหละชีวิต / ชอบเพลงนี้จึงเลยกะ ให้ข้อคิดดี / ปล่อย อ้น ธวัชชัย ชูเหมือน: <http://www.youtube.com/watch?v=...> เมื่อมันไม่ใช่ของเราก็อต้อง...ปล่อย...ทำให้สงบและเข้มแข็งนะคับ / อยากจะปล่อยนะ..แต่ชีวิตเราก็อต้องมีรักโลกโกรธหลงกันทุกคน / เนื้อหาดีมากคับ / สัจธรรมชีวิต ทุกคนต้องเป็น และต้องไป จำไว้เตือนตน / สัจธรรมชีวิตของคนในเนื้อเพลงดิเนะคับ / คับ ปล่อยวาง / ชีวิตคนเราต้องปล่อยวาง ชอบมากคับ ผมเอาไว้อสอนใจตัวเอง เมื่อรู้สึกตัวเองเยอะไปกับชีวิตและสังคมรอบๆตัว / ฟังเพลงนี้แล้ว เพราะหลายๆ ฟังเกือบทุกวัน เวลาเลิกงาน / ถึกใจข่อยหลาย / ผมชอบมากคับ ฟังเตือนใจเวลาตัวเองท้อคับ / ช่วงแม่ / ถูกคับเอาอะไรกับชีวิต / ปล่อย..ฟัง แล้ว..สบายใจคับ .. / ถูกแล้ว / เพราะดิเนอะ ชอบๆ / ชอบ มากเลยคับ / บางทีก็ต้องปล่อยวาง / ผมชอบมากคับ ฟังเตือนใจเวลาตัวเองท้อคับ / ชอบเพลงนี้สุดๆเลยโลกนี้ความเป็นจริงมันโหดร้ายมากอะ / ชอบมากครี.....ฟังเพลงนี้แล้ว...คอยเตือนสติตัวเองอยู่ตลอดเวลาเลยครี / ถูกคับเอาอะไรกับชีวิต / ชอบมากเพลงนี้ / คงต้องปล่อยอย่างเพลงว่าจริง ๆ เราไปปล่อยเขาไม่ได้ / เรื่องจริงนะ / ความหมายดี !!! / ปล่อยๆ ปลงๆ บ้างนะคับ. / นี่แหละของจริงไม่มีใครอยู่ค่าฟ้า / ชอบฟังเพลงนี้มากเลยคับ / ชอบเลยฟังครั้งแรก โด่เลย / ปล่อย ปลง วาง ใจสงบ / คนแต่งเก่งมากๆๆ / เหมือนเพลงทำนองสวดมนต์ / เป็นเพลงที่มีความหมายดีที่สุดในแล้ว /เกิดเป็นมนุษย์ สิ้นสุดแค่ตายเอาอะไรมากมายใน

ความอนัตตา... / ความหมายดีค่ะ / สดุดยอคำฟ / ชอบมากค่ะ / ชอบเลย ปล่อย ปลง / ฟังทุกวันค่ะ / ดี
ครับ /

ความสุขหาไม่ยากถ้ารู้จักคำว่า"ปล่อย" / มีกำลังใจขึ้นเยอะเลย..คิดว่าดีก็ทำต่อไป
..เอาอะไรกับชีวิตมากมาย... / เออ โดน / ชีวิตยังมี,สร้างชีวิตไว้เถิด,ได้ไม่เสียชาติเกิดจะได้ไม่ต้อง
อายหมา / ปล่อยวางบ้างจะได้ไม่คิดมากครับ / ความจริงล้วนๆ ดีมากครับ / จริงของเค้าแฮะ / ถ้าทำ
ได้ เมืองไทยคงสงบ / ที่สุดอะเพลงนี้ ปล่อยวางจริงๆอะ / ตามนั้น / ชัดเจนครับ / ชอบครับ / เห็นสัง
กรรมของชีวิตเลยอะ..ปล่อยวางได้มันก็ทุกข์น้อยลง / ช่างมันเรารู้ตัวเรามากที่สุด. / สดุดยอคำฟเพลง
แบบนี้ละที่ผมอยากฟัง / นั่นสิ จะเอาอะไรกันหนา แต่ก็ยังต้องการ / ชอบค่ะ / เพลงดีมีสาระ
ข้อคิด ลองฟังดูครับ / หากเพื่อนรักก็ฟังเพลงนี้ / ชอบเพลงนี้ เนื้อหาดี กระตุ้นจิตใจ / เนื้อเพลงดี
มาก ชอบค่ะ / ชอบครับ / ชอบมากกกกกกคับหามาแล้วเพลงนี้ / ใครจะชิงใครจะชิงมันก็ช่างหัว
เขาแค่ตัวเรารู้เราช่างเขาอะไร / ฟังจบแล้วอยากบวชเลย / เพลงนี้ไม่มีวันตาย / ชอบคุณครับ เพลง
ดีๆ ฟังแล้วคิดตาม ฟังแล้วมันโดน / แล้วคุณจะรู้จักกับคำว่า"ช่างแม่ง"ได้ดีขึ้น / ปล่อยวางซะมั่ง / ก็
แค่นี้ชีวิตจะอะไรกับมันมาก .. / ชอบ / ชอบมากครับเพลงนี้ / เวลารู้สึกแย่ รู้สึกเหมือนในเพลง จะ
เข้ามาฟังเพลงนี้ซ้ำๆจะรู้สึกสบายใจขึ้น และปล่อยวาง / ครับ ผม....นี่ถึงคำกลอนของท่านพุทธ
ทาส ที่ท่านสอนเรื่องปล่อยวาง จะทำให้จิตใจเราสงบ ก็เลยเที่ยวท่องอยู่ไปเรื่อยๆ พบเพลง
หนึ่งชื่อสั้นๆว่า " ปล่อย " เลยเปิดฟังดู มันเหมือนกับว่าเอาจำสอนของท่านพุทธทาสมาขยายเลย
ครับ / ชอบค่ะ / ชอบเหมือนกันค่ะ / ท้อเมื่อไหร่ก็ฟังเพลงนี้เพื่อสอนให้ฟังตอนเด็กๆตอนนี้อ้อไม่อยู่
ด้วยแล้ว แต่ก็ฟังเพลงนี้แทนกำลังใจจากพ่อ / ชอบมาก / สุดท้ายก็เหมือนกันทุกคนอ่า / เพลง
โปรดปรานเลยอะ / ใครชิงใครจะชิงเราก็ชิงเขาอะไร...เราเกิดมาแค่ใช้กรรม...(แล้วก็ตายจาก
กลายเป็นผงธุลี) / เพลงดี ๆ ให้ข้อคิดดี ๆ ครับ / ความหมายดีนี่ เอาไว้เตือนตัวเอง / เป็นเพลงที่ดีมาก
เลยครับ / สนุกครับ / ฟังเมื่อไหร่ก็เพราะ / สาธุ... เพราะมาๆๆ / ชอบเพลงนี้มาๆค่ะ ลูกแม่ใจ 75
ค่ะ / โดน / เจอเพลงนี้ครั้งแรกในแท็กชื่อเหมือนกัน แต่แอบจำเนื้อเพลงมาหาในกูเกิ้ลเอา เพลงดี
มาๆ ชีวิต ไม่มีอะไรแน่นอนอะ ชอบคุณสำหรับเพลงดี ๆ ที่มีความหมายที่เตือนให้เราดำเนินชีวิต
อย่างมีสติและใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา อย่างมีเหตุมีผลอยู่ทุกวินาทีมา ณ ที่นี้ด้วยค่ะ / นี่แหละ !
คนรับใช้ของพระพุทธเจ้า / ชอบๆๆ / ชอบความหมายเพลงนี้มาก / อยากปลงให้ฟังเพลงนี้ /
ความหมายดีมากอะ / พี่อ้น ร้องเพลงนี้เพราะมาๆๆ ครับศิลปินในดวงใจ / ฟังทีไรก็เพราะตรง
กับชีวิตเราจริงๆ / พอได้ / โคตรชอบเลย ปลง / ความหมายสุดยออย่าแปลไม่ครบเลย / ชอบฟัง
เพลงนี้ตอนถูกนิทา ถูกคำ ถูกใส่ร้าย หรือเศร้า น้อยใจ ฟังแล้วสบายใจชอบมาๆ / เพราะมาเลย
/ กูไม่สนใจใครอยู่แล้วใครจะด่าใครจะเกลียดกู สุดท้ายแล้วไม่พินความ"ตาย" กันทั้งนั้น / ทุก ครั้งที่
รู้สึกท้อแท้ใจกับความไม่ยุติธรรมในสังคม การกลั่นแกล้ง ความโศกเศร้าจากคนรอบข้าง การเรียน

การทำงาน ก็จะมาฟังเพลงนี้ทุกครั้ง เหมือนได้ฟังเทศน์ ชำระจิตใจเลยครับ... / น่าจะให้นักการเมือง
ไทยฟังเนอะ / ชอบความหมายมากๆครับ / ชอบมากๆครับ / ทำได้อย่างปล่อยใจจะสุขชีวิตคงจะ
ร่มเย็นน่าดู / ปล่อยวางอย่างเฉย / จงปล่อยวางให้ได้ซะนะ / ต่อไปนี้กระผมจะทำตัวแบบนี้ครับ
ปล่อยชะที / มันเป็นเพลงอมตะ แก่กว่านี้เราก็งจะฟังอะร่อๆ / ชอบเพลงนี้มากๆ /

ปล่อยกับ ปลง นี่เหมือนกันไหมครับ / เพราะจริง ๆ / โคตรชอบเพลงนี้เลยครับ มัน
ใช่เลยจริงๆ แม้ปี 2556 ผมก็ยังฟังมันครับ / ชอบครับ เนื้อหาดีมากๆ / มีสาระดี / ชอบครับ สุด
ยอด แท่งใจดี / หร่อยๆ / ชอบมากๆ / เพลงนี้ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่เลย / กระแทก ปอด มาก
ๆ กระจะ .. ชีวิต ยังมี สร้างความดีไว้ เกิด ..ได้ ไม่เสียชาติเกิด ได้ไม่ต้องอายหมา / ชอบมากๆครับ
ความหมายดีมาก ยุคนี้ยังมีเพลงดีๆแบบนี้บ้าง / ชอบ มีสาระ / ชอบมาก โดน / เพลงที่สอนให้
คนปล่อยวางรู้จัก คำว่า พอ ชอบมากๆครับเพลงนี้ / ชอบถูกจริงๆ.. / เปิด ดัง ให้ ข้างๆบ้าน ได้ คิด
ปลง ชะ มั้ง / เหมือนบทสวดเลย / ฟังแล้วปลงจริงๆนะ / หลายปีก่อน มีโอกาสได้ฟังเพลงนี้ ชอบ
เพลงนี้ตั้งแต่ครั้งแรกที่ฟัง ชอบคุณค่ะที่ทำให้ได้เจอเพลงดีๆอย่างนี้ ฟังก็ครั้งไม่เคยเบื่อ มีแต่กำลังใจ
และความคิดที่ดีๆ / ปล่อยวางจะได้มีความสุข / ถ้าคนเรารู้จักคำว่าปล่อยวางและคำว่าพอชีวิตจะมี
ความสุข / เกิดเป็นมนุษย์สิ้นสุดแค่นี้ / เพลงดีมากค่ะ ชอบมาตั้งแต่เมื่อสาม ตอนนี้อยู่ปีหนึ่ง ยัง
ชอบอยู่เลย.. / สุดยอด ปล่อย ! / ชอบมากๆ เพลงนี้ / ร้องเหนื่อยมาก / ใช่เลย / ฟังแล้วคงต้องปลง
/ นี่คือสัจจะธรรม ความจริงของคนในสังคมนี้ ถ้าใครทำได้ ชีวิตจะมีความสุข ไม่ทุกข์ใจ / จริง!
ชอบมากๆครับ เนื้อเพลง / ชอบมากค่ะ สุดยอด / ผมชอบมากๆครับ...ฟังแล้วมีข้อคิดเยอะมาก / อันว่า
ความตายคือสัจจะธรรมของเที่ยง จริงๆ / อย่าใส่ใจกับคนรอบตัวที่เค้าไม่รู้จักราคือพอ แค่นี้รู้ตัวเราเป
นพอ....จบปะ /

ความจริงของ..คน..โลกใบนี้ / พี่อื่น พี่ทำให้ผมคิดได้ ชอบคุณมากครับพี่ เด็กพีช
ไร้ แม่ใจ76 / ยามจน โดนย่ำยี ยามมี โดนอิจฉา เกิดเป็นคนหนีไม่พ้นคนนินทา / ฟังจากโรงเรียน
เพราะมากมายครับ / ชอบ ๆ เพลงนี้ สุดยอดค่ะ / ชอบเพลงนี้มากมายค่ะ ให้กำลังใจและสติดีมากๆ
ขอบคุณคุณอันค่ะ / ปล่อยวางขึ้นเยอะ ความจริงที่โหดร้ายบนโลกใบนี้ / ฟังแล้วปลงชีวิตดี / ใคร
เมินใครจะมองไยจะต้องไหวหวั่น ใครจะดีใครจะเลวมันก็เรื่องของเขา ใครจะนินทาเราไยจะต้อง
ทุกข์ใจ สุดยอดคับ / เข้ามาฟังหลายรอบละเพลงนี้..เพราะจริงๆเนื้อหาก็เยี่ยมคับผม..ขอบคุณอีกครั้ง
คับ / so nice song..hope you are thinking as the same as me.enjoy.anyway thanks / หากทำได้ดัง
เนื้อเพลง ชีวิตคงสงบดีคัพ / เอวัง / สุดยอดครับ / เป็นเช่นนั้นแหละ จริง / ฟังแล้ว สบายใจ ขึ้นเยอะ
เลยครับ / แม้นเราทำดี ปฏิบัติดีแล้ว ใครไม่รับรู้ ช่างเขา เรารู้ตัวเราดี ไม่เป็นไร ชอบมากๆครับ /
โดนใจมากค่ะ / ลองฟังดู ความหมายดีมาก / เพลงนี้ดีมากครับ ข้อคิดชีวิตมนุษย์ เราทำอะไรก็อย่า
ไปสนใจ มนุษย์เกิดแล้วตายไม่มีอะไรอนิจจังหรอก / จะยากดีมีจนสุดท้ายก็ไปที่เมรุทุกคนมนุษย์

iley / ชอบมากเรื่องจริงทั้งนั้น /ชีวิตเราแปรผันไปทุกวัน.....แต่วันนี้ยิ้มแล้วยอมรับในสิ่งที่เปลี่ยนไป
 ก็จะทำให้ใจเป็นสุข ได้ยินแล้วชอบเลย หายูนานว่าชื่อเพลงอะไร / ซ้ายๆๆ จะไปแคร์อะไรกัน
 หนักหนาจะอะไรก็ช่างหัวมันรู้ไว้ได้อย่างเดียวทำไว้หะนะฟามคือะ / ได้ยินแล้วชอบเลย หา
 ยูนานว่าชื่อเพลงอะไร / สุดยอด / ชอบคุณครับ ชอบคุณมาก ได้ยินครั้งแรกถึงกับตามหาชื่อเพลง
 เลยครับ สุดยอด.... / เห็นด้วยกะ / ชอบ ไม่เคยได้ยินเพลงนี้พอได้ยินจากรายการวิทยุ "คลื่นใจ
 มวลชน" ชอบๆ เลหาคุณนี้กว่าจะหาไม่ได้ซะละะ -.-" ชอบคุณมากจร้า / เพลงได้ความรู้ดีเน่มาก
 ครับ / ชอบ....ฟังแล้วปลงดี / ผมฟัง ตั้ง แต่ 15 ทำงาน ก่อสร้างเสาร์อาทิตย์เปิดวิทยุ ตอนนี เรียน จะจบ
 ป ตรี ละ ผมชอบ มากๆ..... ตรงดี / ชอบมากเลย ความหมายดีมาก / เราอายุ15 ได้ฟังเพลงนี้แล้ว
 ก็ชอบ / ถ้าคนทุกคนปล่อยวางทุกอย่างได้โลกคงสดใสขึ้น / เป็นเพลงที่มีเนื้อเพลงดีและถูกต้อง
 ที่สุดในโลก / ชอบมากกะ / ใช่เลย / ขอให้เรารู้จักตัวเรา เป็นพอ / มันโดน / เพราะหลายๆ ชอบ
 เพลงนี้ละ / ได้อะไรหลายๆอย่างในการฟังเพลงนี้ครับ / ฟังแล้วรู้สึกสบายใจอะ / ชอบจัง ได้ใจเลย
 เนี่ย / พุคจริงถูกต้องจริงด้วยกะ / ถ้าใครได้ฟังแล้วจะรู้ว่า ชีวิตคนในสังคมตอนนี้เป็นไง / สุดยอด
 ครับ โดนดี / เนื้อหา น่าเสียง มีแง่คิดดีๆ ชอบมากๆ เลย / ตรงตรงไหน เห็นแก่ตัวกันเกือบหมดๆ /
 สุดๆครับเพลงนี้ / ชอบๆๆๆ / ปลง!! / ปกติ ผมฟังเพลงวัยรุ่นนัสดริง วันนั้นนั่งรถแท็กซี่ FM เปิด
 เพลงนี้ ผมเลยถามว่า พี่ๆ เพลงอะไรอะพี่ พี่ไซเฟอร์บอกว่า ปล่อย ครับน้องลองฟังดู ผมเลยรีบมาหา
 เลย ชอบมากๆความหมายสังธรรมดีจริงๆ / ชอบมากจุงเบย555 / ต่างคนต่างจิตต่างใจต่างความคิด
 เป็นเรื่องธรรมดา ทำดีที่สุดก็พอ / วันนี้พยายามนึกถึงเพลงนี้แล้วนะ แต่ก็ยังพิวสัขาดได้ทนไม่ไหว
 จริงๆ / เคยฟังไม่นานแต่เพลงนี้มีนานแล้ว ชอบมากๆ / ปล่อยวางมันเสียเถิด ฟังเพลงนี้แล้วใจเย็นมา
 กเลย / สะท้อนสังคมสมัยนี้ได้ดีมากครับ / ชอบมากๆเช่นกันครับ โดนสุดๆสำหรับสังคมไทย
 ปัจจุบันนี้ / อยากจะปล่อย..ให้เหมือนในเพลง ชอบคุณที่นำผลงานดีๆสู่สังคม โมทนาสาธุกะ /ชอบ
 ะชอบเพลงแนวนี้จะได้ทำตาม / ชอบครับเพลงนี้ คิดได้ กลับตัวได้ ก็เพราะเพลงนี้แหละครับ /
 ความหมายดีมาก ตอบสนองชีวิตแห่งความเป็นจริงที่สุด / ชอบหลักสังธรรมความเป็นจริงจะคอย
 ติดตามต่อไป / เพลงนี้พอผมชอบ ผมก็ชอบ เป็นเพลงเพื่อชีวิต ที่ให้กำลังใจหลายๆคน / ปล่อย.....ใจ
 เย็น.....ซึ้งหัวมัน / ความจริงที่หลายๆคนยังไม่ยอมรับ / เพลงนี้ความหมาย ที่สอนใจได้ดีครับ /
 ฟังแล้วรู้สึกดี / ฟังแล้วสบายใจ....ปล่อย / ชอบเพลงนี้มากๆเลย.....ฟังก็ครั้งก็อไม่เบื่อ / ฟังแล้วชอบ
 เลย / เพลงดีมีสาระ ทำนองเพราะ จังหวะเยี่ยม หร่อยๆ / จริงเบยย...ปล่อยเหอะ / ชอบมาก / เกิด
 เป็นมนุษย์สิ้นสุดแก่ตาย / มาฟังเพลงนี้ได้กำลังใจมาก / คัยจะว่าหัยเรายังัย เรารู้้อยู่แก่ัยเรา ว่า
 เราดีหรือชั่ว / ฟังครั้งแรกก็โดนเลยอะครับ ความหมายดี ให้ข้อคิดมาก ชอบคุณมากๆครับที่แต่ง
 เพลงดีๆแบบนี้ให้ฟัง เพราะส่วนใหญ่มีแต่แนวความรัก / เกิดเป็นมนุษย์ สิ้นสุดแก่ตาย ประดุจดัง
 ท่อนไม ล้มทับโลกา หมดลมเมื่อไรหาประโยชน์ใดเล่า ล้วนต้องถูกเขาห้ามไปป่าช้า ชีวิตยังมีสร้าง

ความดีไว้เกิด ได้ไม่เสียชาติเกิด ได้ไม่ต้องอายหมา โคนมากมาย / เวลาที่ เสรี เชิง มาฟังเพลงนี้
 มันดีขึ้น จริงๆนะ / ชอบมากๆค่าเพลงนี้ สุดยอด / ชอบคุณค่ะ..ความหมายดีมากค่ะ / ถ้าทุกคนคิด
 ได้คงจะดี / สุดยอดจริงๆครับ ตอนนี้มีปัญหาอยู่ ได้เพลงนี้เตือนสติ..ขอบคุณจริง ๆ ครับ ฟังดีดหู
 มาแต่เด็กแล้ว เพิ่งจะได้ใช้ก็คราวนี้ / ต้องปลงก่อนถึงจะปล่อยได้ครับ ถ้าไม่ปลงไม่มีทางที่จะปล่อย
 ได้ / Pretty good meaningful Buddhist philosophy song. Thanks for this Great song. I think this is
 your best !! / ฟังแล้วสบายใจ / เนื้อหาสุโขทัย / เพลงนี้สุดยอดมากๆ / ผมอายุยังไม่ถึงยี่สิบนะครับ
 แต่ฟังแล้วรู้สึกดีครับ จึงอยากให้วัยรุ่นหันมาฟังเพลงแบบนี้บ้าง / ได้ยินเพลงนี้จาก เอฟ เอ็ม 95
 ลูกทุ่งมหานคร โคนใจที่สุด / ชอบคุณ ผู้แต่ง ศิลปิน และค่ายเพลง ที่ผลิตผลงานดีๆแบบนี้มา
 จรรโลงใจ / ผมก็ชอบเหมือนพี่เลยครับ / the best song / ชอบมากจนเบบ / เพราะมากค่ะ / ฟังแล้ว
 นึกถึงพระอาจารย์ทุกครั้งเลย / นี่ละเพลงเพื่อชีวิต ชีวิตที่มีสุข / ฟังแล้วรู้สึกดี / โคตรชอบเลยวะ
 / ชอบๆ / ฟังไว้แล้วจำใส่กระโหลก / เพลงดี คิดดี ทำได้ตามเพลง จะประสบความสำเร็จแน่นอน
 นอนหลับ / ชอบมาก / ชอบมาก ๆ เลยค่ะ เพลงนี้ดีมาก ๆ ทำไมเพลงดี ๆ วิวไม่ถึงล้าน เอ้อ / ปล่อย
 วางกันเสียที ฟังเพลงนี้เพลงเดียว / เพลงดีมาสาระ แฝงธรรมมะ / ถูกครับ / ชอบเพลงนี้ มากๆ
 / ความหมายดีชอบมากค่ะนี้ โอเค เพลงดีมาก ๆ คนตรีน่าฟัง / ฟังแล้วรู้สึกสบายใจอะ♥/ ชอบจัง
 ได้ใจเลยเนี่ย / เพลงนี้ผมชอบมากที่สุดเท่าที่ฟังเพลงมาครับ / เป็นเพลงมีความหมายดีมากครับ / ผม
 อายุ14เอง ผมชอบเพลงนี้มาก / ชอบๆๆ / ช่วงหัวมันๆปล่อยวาง / เพลงนี้โดน มากๆ ครับ / โลก
 ทุกวันนี้มีความชิงชัง อิจฉากันตลอดเวลา / ชอบมากฟังทุกวัน / เพิ่งได้ฟังเพลงนี้จากวิทยุคลื่นก่อน
 ชอบมาก / ชอบวะเพลงนี้ มีสาระไม่เหมือนเพลงสตรีท / hey everybody.im russia but i love this
 song. the song is so good very much. / ฟังแล้วมีกำลังใจจะไม่คิดมากดี เรา 17 ชอบๆๆ / เกิดเป็น
 มนุษย์สิ้นสุดแค่ตาย ชอบครับ / ถ้าพวกผมไปมีเรื่องกับใคร แฟนจะเปิดเพลงนี้ให้ฟัง ถ้าไม่ได้
 เพลงนี้คงมีภัยตายหลายคน / ฟังแล้วชอบมาก ทำให้เรารู้จักปล่อยวาง เวลาที่เราพบปัญหาหวั่น
 จิตใจ / ผมชอบฟังตั้งแต่อนุบาลจนขึ้น ป1 / ชอบ.....เจ๋ง... / ปล่อย ปลด ปลง / สุดยอด โคนมากๆ /
 ชอบมากครับเพลงนี้ สุดยอดจริง / ชอบ มากครับ เตือนสติเราได้เยอะ สอนเราไปในตัวด้วยครับ /
 ชอบเพลงนี้ครับ / เพราะ / ผมก็ได้ยินมาจากFMเหมือนกันครับ เลยมานำมาฟังกว่าจะหาเจอ ชอบๆๆ
 เนื้อหาดีมาก ๆ / คงจะหนักจิตตัวเองไม่พ้น ถ้าไม่รู้จักตัวเอง / ชอบมาก / ชอบมากเลยคะ เพลงนี้ฟัง
 แล้วปลง ทำให้ไม่คิด / ชอบมาก / ชอบมากๆๆ / ชอบมาก ความหมาย / ชอบใช้ มันคือความจริงยิ่ง
 ฟังยิ่งใช้ / ฟังแล้วได้ข้อคิดดีๆกับชีวิตนะค่ะ ชอบคุณมากค่ะ ทำให้ปล่อยวางไปได้เยอะ / เพลง
 โปรดตลอดกาลเลยคับเพลงนี้ / i like very much / ชอบฟังตั้งแต่อายุ 13 แล้วค่ะ ตอนนี้จะ 16 แล้ว
 ฟังตลอดเลย เวลาเจอใครเสียสติใครหาเรื่องฯลฯ ฟังแล้วสบายใจขึ้นเยอะเลย ^^ แล้วก้อพยายาม
 บอกๆเพื่อนให้ฟัง เพลงนี้ดีจริงๆ / ชอบมาก ๆ ฟังแล้วรู้สึกดีมาก / หรอย..โดนจายยย..มาก / เพลงผม

ชอบมากครับเป็นเดือนสติเราได้ดี / ไข่เลย...ปล่อยเค้าก็ไปป่าช้าทั้งนั้น / เพลงดีมากกก ชอบเลย /
 ม่วน / ใครจะชิง ใครจะชิงมันก็ช่างหัวเค้า / ชีวิต ก็เป็นเช่นนี้ ปล่อยวางบ้างก็ดี ความเหมือนย่อมมี
 ความแตกต่าง ความต่างย่อมมีความเหมือน ขึ้นชื่อว่าทุกข์แม้จะมีสาเหตุที่แตกต่าง แต่ก็มี ความ
 เหมือนคือความทุกข์เช่นกัน / ชอบครับ เพลงนี้ / ชอบมากค่ะ ได้ฟังรายการคุณกัญญา-รัชนี้ย์ เปิด เลย
 ติดตาม / สอนให้แกคิดดี.. / เพลงนี้ฟังแล้วสบายใจเนอะ / ชอบเพลงนี้ครับ ฟังแล้วรู้สึกดีมาก ๆ /
 โดนใจ โดนกับชีวิตเลย ชอบมานานแล้วเพลงนี้ เจอเรื่องแบบนี้มาตั้งแต่วัยรุ่น ชิงดีกัน เฮ้อ!!!!!!
 อนัดดา / ฟังแล้ว ปลงจริง ๆ เนอะ / ชอบเนื้อหา เพราะดี / นี่เป็นเพลงที่ตรงกับคนในสังคมตอนนี้ ...
 ปล่อยๆมันไป / เวลาไม่สบายใจ มีสิ่งรอบข้างมากระทบ ฟังเพลงนี้แล้วเบาใจจิตเยอะ... / เพลงนี้ดี
 จัง ให้กำลังใจคน / ชอบมากครับ / ปล่อยวางมันเสียทุกโศกนิมิต / รักมากครับเพลงนี้...มันเข้ากับผม
 มากเลยครับ / ความเป็นจริงที่ส่วนใหญ่รับไม่ได้ / ทำดีเสียเถิด จะได้ไม่อายหมา / ชอบค่ะ
 / โดนอะ โดนๆชอบบ่ / ฟังแล้วฟังอีกเปิดครั้งแรกแบบ โดนอะเกลียดใครลืมนไปเลยช่างหัว
 แม่ง / ฟังแล้วสบายใจมาก / เพราะคับ! / เพลงนี้เพราะนะครับ / good song...เพลงเพราะเนื้อหาดี
 มากเลยคับผม ยกให้เลยคับผม ชอบคุณมากคับ..พี่อื่น..รวัชชัย.. / เพลงยอดเยี่ยมในวงเหล้า / หนี้อย
 ล้าจากการทำงานยังไม่พอ ยังถูกสาขาคคนอื่นดูถูก เหยียดหยามอีก เลยต้องมาฟังเพลงนี้ เพื่อให้
 สามารถปล่อยวางได้ / ถูกต้องตามคำสอนของพระพุทธเจ้าเลยคับ / I Likes ka :D / เพราะแล้วกินใจ
 มาก / ดีมาก ๆ สูดขอดใครเขียนเนื้อเพลง / ฟังทุกวัน 555 ทำให้มีกำลังใจ ในการอ่านหนังสือสอบ
 เยอะเบย 555 / ชอบเพลงนี้ค่ะ ความหมายดี / แต่งได้สุดยอดเยี่ยมฟังแล้วปลงได้เยอะเลย / ปลงได้
 ปลง / กว่าจะหาเจอ^^ ฟังจากFM เหมือนกันครับ โดนดีเพลงนี้ / เยี่ยมมากๆเลย / เพลง นี้ให้ข้อคิด
 ดีมาก แต่ผมไม่ได้ว่าเพลงนี้น้ำครับ ผมอยากให้ทุกคน ใช้คุณธรรมร่วมกับเนื้อหาเพลงนี้ด้วยน้ำครับ
 ^^ ถ้าทำได้ชีวิตมีความสุขครับ / ใครที่ทำงานแล้วไม่มีความสุขกับเพื่อนและงาน...ฟังเพลงนี้แล้วก็
 จะรู้เอง(โดนใจมาก) / ใครจะชิงจะชิงก็ช่างหัวเขา ^^ เราไม่สน / เพลงนี้ทำให้ผมยิ้มๆได้ ยิ้มแบบ
 ปล่อยวางๆ / เพราะมาก ผมโคตรชอบเลยคับ / โดนใจมากๆ / ชอบมากครับ ฟังแล้วสบายใจ
 ขึ้นเยอะ / เยี่ยม กินใจ / ฟังแล้วปลง / ชอบคับตรงดี / ผมอายุ 22 ครับ ชอบมากๆเพลงนี้ / เสียงนุ่ม
 เนื้อเพลงอยากจะกรีด มันโดนเหลือ / เป็นเพลงที่ดีมากนะคับผมชอบมากๆ / ปล่อยมันไปเถอะ / ซึ
 ่อบบมากๆ / เราฟังเพลงนี้ตั้งแต่อายุ 9 ขวบ จนตอนนี้ 19 ละ ก็ยังชอบไม่เปลี่ยนแปลง เป็นเพลงที่มี
 ความหมายดีมาก / พี่อื่น หายใจทางเหงือกแน่นอน แต่เพลงมีความหมายมากมาย ฟังมาตั้งแต่เด็ก
 จนแก่แล้วนิ 555 / Great Song! / ได้ข้อคิดมากครับ / ฟังแล้วรู้สึกดีมากครับ / โดน.. / เวลาเครียดฟัง
 แล้วสบายใจเลย ชอบคุณคนแต่งนะค่ะ....สุดยอดเยี่ยม / คุณแต่งเพลงได้ดีมาก ขอให้สร้างสรรค์
 ผลงานดีๆให้ได้ฟังกันอีกนะ แสดงให้เห็นถึงว่าคุณมีความคิดในแง่บวก น่าชื่นชมกับเนื้อหาเพลง
 แบบนี้ / ชอบครับ คดีสอนใจ ฟังเพลงนี้แล้ว พนม มื้อตามไปด้วยได้เลยครับ / I like this song!

เพลงบ้านกลางไพร

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ชีวิตไม่ยึดติด บ้านกลางไพร / บ้านนาที่ได้อารมณ์มาก ชอบ / ถ่ายทอดอารมณ์วิถีคนบ้านนอกบ้านนาได้เพราะมาก / บรรยาย ธรรมชาติบ้านป่าได้อย่างเห็นภาพ นานๆ ที่จะมีเพลงคุณภาพอย่างนี้สักเพลง ขอบคุณ คุณอัน ธวัชชัย ที่รังสรรค์ผลอันทรงคุณค่างานมาฝากคอเพลงเพื่อชีวิตทุกท่าน / บ้านของนัทคะ / ฟังตอนเช้ามีได้บรรยากาศมาก / สูดยอครับเพลงนี้ / คนตรีพื้นบ้านดีชอบมาก / ชอบมากครับ เพลงของพี่อันเพราะทุกเพลงครับ / ศิลปินแบบนี้ อารมณ์เพลงแบบนี้ หายากแล้วนะ ชอบมากครับ / ฟังเพลงนี้แล้วคิดถึงบ้าน ไร่ที่ปากแดง ครั้งหนึ่งในชีวิตได้ไปทำไร่ข้าวโพดที่ภูหลวง ได้ยินเสียงไก่ป่าขัน เสียงน้ำตก เสียงจิ้งหรีดร้อง อากาศที่บริสุทธิ์ตอนเช้าในฤดูหนาวมันช่างสุดยอดเหลือเกิน / คิดถึงบ้าน / เป็นเพลงที่ชอบมากอีกเพลงหนึ่งมองเห็นภาพเลย ผู้ร้องถ่ายทอดออกมาดีเหลือเกิน / ความหมาย...ชอบมากครับ / ฟังแล้วได้กลิ่นไอธรรมชาติมากครับ เพราะมากครับ / เยี่ยมครับ / คนปักษ์ใต้ที่ร้องเพลงกรุ่นกลิ่นเมืองเหนือได้ดีที่สุด / สมัยที่ขึ้นคอยใหม่ ๆ เมื่อ 20 ปีที่แล้ว มีเพลงนี้เป็นเพื่อนละครับ / ยอดเยี่ยมมากครับ. โจ้, 62 / ความหมายดี เพลงเพราะๆ / สุข / คนตรึงหะทำนองคำร้องถ่ายทอดออกถึงบรรยากาศได้เย็นและอบอุ่นอยากไปสัมผัสดั่งว่าคงสบายใจ / ฟังแล้วเหงาๆ / ชอบมากเสิร์ฟ แต่ชอบเนื้อเพลง / สบายๆ คลายเครียด / สูดยอครับ เพลงนี้ เข้าถึงจิตวิญญาณแห่งความสงบจริงๆ / เพราะแต่เนื้อเพลงเสิร์ฟ / คิดถึงอดีตคิดถึงทุ่งนาบ้านเฮา / เป็นชีวิตที่ฝันอยากเป็นคนบ้านนอก / ฟังแล้ว คิดถึงบ้านธรรมชาติ กองฟาง ทุ่งนา สายลม ธรรมชาติสุดๆ / ชอบมากหาฟังยากด้วย / ฟังแล้วคิดถึงบ้าน / คิดถึงบ้าน / เพราะยูเดอ้าย ฟังสบายๆ / ชอบมากหลายปีผ่านมาแล้วยังชอบ / ม่วนกัฟฟังแล้วน้ำตาสไหล / เพลงเพราะมากภาพก็สวยมาก / เพลงเพราะ MV สวย...นี้แหละคนบ้านนอกที่ใครๆต่างว่าล้ำหลัง..แต่บรรยากาศดีๆที่หาที่ไหนไม่มี / ผ่อนคลายดีจ้ะครับคิดถึงบ้านนอกจังเบย / ฟังเมื่อไหร่ก็เพราะและได้บรรยากาศ / ฟังสบายๆ ฟังเมื่อไหร่ก็เพราะ / ชอบมากค่ะเพลงนี้ / เพราะ / ฟังแล้วคิดถึงบ้าน บักแสง คิดสอเดาแม่ อยากชิไปกอด ไปกราบดินเหียววาวว? คือชิตใจแสง (บุญคุณ) / เป็นชีวิตบ้านดงพรรณา / ฟังที่ไร ก็คิดถึงแต่บ้านเกิดหนอ! / ทุกวันนี้เริ่มหาวิถีความสุขแบบเดิมๆ เจอจางลงทุกที / เป็นเพลงที่ฟังสบายๆ มากเลย / สูดยอคนนี้แหละบทกวี / ไพเราะเข้าถึงสัจธรรมและธรรมชาติจริงๆ / เสียงดี ฟังได้เรื่อย ๆ ไม่เบื่อ / ชอบมากครับ / ชอบมากกก... ฟังสบาย บรรยายจนมองเห็นภาพชัดเจน / โส้ย ! อยากเมื่อเสียนแล้วจะอยู่เมืองคนหลายนิมันอัดอัด หันไปทางใต้กะบ่พ้อคนบ้านเฮา อยากกลับไม่หางานเฮดอยู่บ้านอยู่ใกล้เฒ่าแม่ ดูแลเฒ่าแม่ อยู่บ้านกินหยังกะกินได้แต่มาอยู่ที่นี่เข้าแต่สังคม ใส่แต่หน้ากากเข้าหากัน ข่อยละเบื่อ / สูดยอทางพร้าวเลยนิ / อยากให้

บ้านเราเป็นเหมือนเดิม / ชอบมากๆ เพราะทุกเพลง / ฟังที่ไร ก็คิดถึงแต่บ้านเกิดหนอ! / ชอบมากๆ เพราะทุกเพลง / ชีวิตที่ผมนึกได้ / ผมใช้เพลงนี้ขัดเกลาคใจของผม ไม่ให้อั้วพวกค่านิยมหรือวัตถุนิยมจอมปลอมมาลบลากเหง้าตัวเอง / "บ้านกลางไพรในฝัน" เป็นความฝันที่สลักอยู่ในหัวใจมาเนิ่นนาน.... ใช้ชีวิตบั้นปลาย ที่นั่น .. / กิดเดิงหาคนดีบ้าน... ง่อมหาบ้านขนาดเลยครับ / คิดถึงตอนเด็ก ๆ จัง บ้านเราสุขจริง ๆ / ชีวิตคนบ้านนอกคอกนาเรียบง่าย สบายๆ คืดชอดบ้านได้ / ชอบมากกก... สบายใจจัง / ฟังแล้ว... ชื่นใจค่ะ / สุขยอดครับ / ธรรมชาติให้ชีวิต.. / รุ่งที่เราก็อธิ ร้องเพลง เพราะ อยากกลับเชิงใหม่แล้ว / ไม่ต้องแก่งแย่งแข่งขันอยู่แบบบ้านกลางไพร ชอบครับ / ชอบสุดๆ ครับ ชีวิตในฝัน / ฟังก็ครั้งต่อก็ครั้งไม่เคยเบื่อเลยคะ ไพเราะมากๆ / คิดถึงบ้านนอก ครับ / ฟังแล้วไม่อยากจากบ้านไปไหนเลยครับ / เป็นอะไรที่กินใจมากๆ / คิดถึงบ้านเราจัง / คนหนุ่มสาวจากบ้านมาเพื่อตามหาความฝันในเมืองใหญ่ โดนคุณค่าทางวัตถุนิยมเข้าครอบงำ ทำให้ลืมบ้านของเราที่อยู่ท่ามกลางท้องทุ่งอันเขียวสงบ ฟังเพลงนี้แล้วอยากกลับไปทำอะไรสักอย่างที่บ้านของเรา ลืมเรื่องราวทุกอย่างในเมืองใหญ่ที่วุ่นวาย / ฟังแล้วอยากกลับบ้านและคิดถึงบ้านเราเหลือเกิน / เป็นความฝันที่สลักอยู่ในหัวใจมาเนิ่นนาน "บ้านกลางไพรในฝัน" มีเรายู่ด้วยกันใช้ชีวิตบั้นปลาย ที่นั่น / ชีวิตจริงจะมีอย่างนี้มั๊ยครับ / ชอบ... นึกถึงอดีต.. / เพราะมากคิดถึงพ่อคิดถึงแม่จัง / ชอบมากครับบนอนกลางไพร / เพราะมากๆ / กลับตาฟัง นึกภาพตาม ได้เลย แต่งได้กินใจ และร้องได้อารมณ์ มากๆๆๆๆ ชอบมาก คิดถึงบ้าน บ้านเรา / ฟังแล้วเห็นภาพเลยคับพี่ บ้านกลางไพร / ฟังเพลงนี้แล้วสบายใจ มีความสุขโดยไม่ต้องลงทุนมากมาย ความสุขที่สัมผัสได้ด้วยโสตประสาท เรียบง่ายตามธรรมชาติ ไม่อ้อแอ้งแอ่งแอ้งชิงอำนาจกับใคร ไม่โลดโผนจริงจังและจริงจังมอบให้กัน / ฟังเพลงนี้แล้วรู้สึกเย็นใจคับ / ฟังแล้วคิดถึงพ่อกับแม่ค่ะ.. ไพเราะมากๆ / ฟัง มานานแล้วครับ บทเพลงนี้แค่ฟังครั้งแรกก็มองเห็นสิ่งที่เรียกว่าความสุขแบบพอเพียง ซึ่งหาได้ยากในชีวิตยุคที่ดิ้นรนเพื่อสิ่งฟุ่มเฟือย ต่างจากคำว่า "ทำมาหากิน" / ชอบฟังตอนเช้า ๆ ... ชื่นใจจัง / แนวนี้หาฟังยากแล้ว คนตรีชอบมาก / นี่แหละชีวิตที่ราบรื่นและพอเพียง / ชอบฟังมาก.... ทุกเช้าเลยยย / เหมือนบรรยากาศบ้านเราเลยตอนที่ยังเป็นเด็กๆ อยู่... เหมือนมาก ---ความสุขเล็กน้อยแต่ดูยิ่งใหญ่---

"ตามหา มานาน แล้วก็เจอแล้ว" ชอบคุณที่ทำให้พอฟังเพลงนี้แล้วมีความสุขที่ได้อยู่ในบ้านกลางไพร ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็ทำให้คิดถึงบ้าน (ในชนบท) คิดถึงวัยเด็กที่มีแต่ความสุขจริงๆ / ชีวิตแบบนี้หาไม่ได้อีกแล้ว / ฟังเพลงนี้แล้ว คิดถึงตอนเรียนหนังสือที่เชิงใหม่ / ภาพก็สวย เพลงก็เพราะมากมาย ขอเก็บไว้ฟังหน่อยนะ / เมื่อก่อนก็ดูเลือนลาง แต่เมื่อกาลเวลาผันผ่าน ทุกภาพก็ชัดเจนขึ้น จนทุกวันนี้ไม่ต้องหลับตาภาพก็ชัดเจน... บ้านกลางไพร / โอ้!!!! ตั้งแต่ผมเข้าใช้ ยูทูป คลิปนี้แหละครับไม่มี ดิสไลค์ เลย!!!! / พอเพียง..เพียงพอ / เสียงร้อง แนวดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว..ชอบมากครับ / เพลงนี้ผมชอบมานานแล้วละครับ ตั้งแต่ออกใหม่ๆ ละครับ / ฟังมาตั้งแต่

เด็กจนโต ตอนนี่ก็ยังโอเหมือนเดิมครับผม / เมื่อไหร่หนอ ผมจะมีบ้านกลางไพร / ฟังแล้วรู้สึกดี มีความสุขแบบพอเพียงครับ / ฟังแล้วคิดถึงบ้านวะ / ฟังแล้วคิดถึงยายวะ / นี่เป็นความฝันเลย จำ ชอบสุดๆ / ได้ฟังทุกครั้ง สบายใจทุกครั้ง งานเพลงคุณภาพของพี่อื่น / คิดถึงเรื่องราวเก่าๆที่อยู่บนดอย / โครตม่วน โครตคลาสสิก / เพลงไพเราะ ภาพสวยค่ะ / เป็น เพลงแรกที่ผมสมัครเพื่อเข้ามาบันทึกครับ ชอบความเป็นธรรมชาติที่หลายคนใฝ่หาอยากสัมผัส อยากฟังตัวเองเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของตรงนี้ครับ ชีวิตในวัยเด็กของผมก็มีประสบการณ์ใกล้เคียงกับในเพลงนี้เหมือนกันครับ แต่ปัจจุบันนี้หายากแล้ว อยากย้อนเวลากลับไปตอนนั้นจัง และขอให้กำลังใจทุกๆคนที่ฝันอยากกลับไปใช้ชีวิตบนปลายที่นั่น ขอให้จงสำเร็จสมดังหวังครับ / ฟังแล้วโดนใจ / ...ฟังแล้วมีความสุขมากมาย ฟังแล้วสบายใจจัง..คิดถึงบ้านที่สุด... / ฟังแล้วคิดถึงอดบ้าน.... / กลิ่นไอบ้านนา ชอบมากค่ะ Okay...Great Job...Tawatchai

เพลงลมหนาวปลายนา

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

คิดถึงอดบ้านได้!! / เพลงนี้เพ็งเคยฟังเพราะนะค่ะ / คิดถึงนางที่ลมหนาวปลายนา / เพราะนะครับ ใครที่ยังไม่ได้ฟัง ลองฟังดูครับ ลมหนาวปลายนา.. / คิดถึงท้องนาที่จากมา คิดถึงครอบครัว คิดถึงคนที่เรารัก / เพลงเข้ากับอากาศสบายๆตอนนี มีความสุขยามเย็นๆจะเพื่อน ๆ / ลมหนาวเริ่มมาคิดถึงบ้านจัง / คิดถึงบ้านเราจังเลย / อากาศเริ่มจะหนาวแล้ว... ลมหนาวปลายนา อันธวัชชัย / เสียงเพลงดังที่หู แต่สะท้อนถึงใจ ลมหนาวสัมผัสผิวกายแต่เหน็บหนาวถึงใจ / เพราะคืนนี้ครับ / มีความสุขมากมายค่ะ / เพราะ บรรยากาศสวยค่ะ / ศิลปินแบบนี้หายากแล้วในสมัยนี้ค่ะ / เพลงเพราะมากๆ ชอบคุณคนแชร้นะค่ะ / ชอบมากครับปกติก็ฟังเพลงแนวนี้อยู่แล้ว / หรอย หรอย / เพราะจังเลยถ้าฟังตอนหน้าหนาวคงได้บรรยากาศมากๆ / ชอบ / เพราะ เข้าบรรยากาศเลย...!! / วิถีชนบท / คิด ถึงภาพเก่าๆสถานที่เก่าๆและคนรอบข้างคนเก่าคิดถึงเหลือเกินคิดถึงบ้านเรา.สุข ไດไหนจะเท่าอยู่บ้านเรา...ญาติพี่น้องเพื่อนพ้องรอเราอยู่ / ฟังเพลงนี้คิดถึง เชียงใหม่ ที่เคยอยู่ครับ / เพราะจังเลย / หนาวสุดหัวใจ / เหมือนกันครับผม / ชอบมากครับ / นึกถึงนางจัง / คิดถึงความหลังกระท่อมปลายนา ..ตอนเด็กๆ / ขอทบทวนอดีตที่แสนงดงามอีกครั้ง / บรรยายความรู้สึกให้เลย / สายลม ใบข้าวพร้าวไหวมีอะไรที่ขาดไปน้อ / เพลงเพราะภาพสวยลิ้มหนาวเลยค่ะ / เพลงไพเราะ... ฟังก่อนนอน / เพราะอะ / เพราะเหลือเกิน ทั้งเสียงร้อง และเสียงดนตรีค่ะ / เป็นเพลงที่เข้าถึงส่วนลึก ของจิตใจของผมจริงๆ พี่อื่น เป็นศิลปินตัวจริง / เพราะอิหลี นะ / ฟัง เพลงที่คุณธวัชชัย ชูเหมือน ร้องเรียบอย่างงดงามน่าฟัง ไม่ทะเยอทะยานอยาก พอดีๆ มีความสละสลวยตามธรรมชาติ มี

กำลังใจที่ดี ต้องขอขอบคุณอย่างยิ่งที่มอบความสุขทางใจให้กับคนที่ฟังครับ / เพลงนี้ฟังที่ไรคิดถึง
ผู้ชายคนหนึ่ง / ฟังแล้วก็คิดถึงหาบ้านใล้อยากไปหาป้อกับแม่จะหนด ฟังไปน้ำตาไหลไป ง่อมจะ
หนดฟังเพลงนี้

หนาวลมหนาวใจหนาวใด? / หนาวทั้งกายทั้งใจ / เพลงนี้ก่อโดน ฟังแล้วคิดถึง
อดีตที่ไม่มีวันหวนกลับ เราเคยฝ่าสายลมมาด้วยกัน แต่ในวันนี้เหลือเพียงฉันคนเดียว จะเอาแรงที่
ไหนมาสู้ต่อไป / ฟังแล้วคิดถึงทุ่งนา / คิดถึงเถียงนาจัง / ซึ่ง เพราะ คิดถึงบ้าน คิดถึงพ่อแม่ อยาก
กลับบ้าน ว่าแล้วก็เขียนใบลาเลยครับพี่น้อง อย่าช้าไย / เหงาจัง / ความรู้สึกตอนนี้เหมือนเพลงนี้
มากเลยละ / หนาวแล้วฟังเพลงนี้เมื่อไรคิดถึงคนรักทุกที / คิดฮอดทุ่งนาที่บ้านเราจัง / บรรยายได้
ซึ่งจริงๆครับ ชอบ / ฟังที่ไรก็ยิ่งไพเราะสุดๆ คิดถึงบ้านนอกเรานะ เรามาเติบโตในกรุงจนเกือบ
ลืมชีวิตบ้านทุ่งปลายนา หาลา จ้มแจ่ว ผักถลก / ไกลหน้าหนาวมาแล้วยิ่งฟังยิ่งเพราะอะ / เป็นเพลง
ที่คนๆหนึ่งที่มีค่าในชีวิตเปิดให้ฟังและจะจำเพลงนี้ไปตลอดกาล / เพราะจริงๆมาสิบปีแล้วไม่เคย
ลืม / ได้บรรยากาศบ้านๆ / ฟังแล้วคิดถึงบ้าน / สุดขยอ.....เด็กเหนือ / คิดถึงกระท่อมที่
ท้องทุ่งนาจัง /

เพลงมนต์รักบ้านดอย

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ฟังก็ครั้งก็ไม่เบื่อ / นี่แหละความเป็นจริง / ชอบเพลงนี้มากฟังที่ไรทำให้คิดถึงคน
รัก ขอขอบคุณมากค่ะที่ได้สร้างเพลงนี้ขึ้นมาให้เราฟัง / ชีวิตคู่จาวดอยเจ้า / แคเสียงของคนตรีก็ทำให้
เราน้ำตาไหลออกมาโดยไม่รู้ตัวได้เหมือนกันละ ไม่จำเป็นต้องฟังเนื้อหาของเพลงละ ไม่ต้องรู้
ความหมายแค่เสียงเพลงกะดนตรีก็ทำให้น้ำตาไหลได้ละ ชอบคุณค่ะที่ทำเพลงที่มีคุณภาพออกมา
ให้พวกเราได้ฟังละ / โครตชอบเลยครับ / สมัยวัยหนุ่มจำได้ว่าเปิดฟังเพลงนี้ทุกวันเป็นเวลา3-4
เดือน / จะมีสักคนใหม่ คือ คน ๆ นั้นที่อยู่เคียงข้างเรา / เคยร้องประกวดโฟล์คซองที่ ร.ร.ชอบมาก
ครับ / ชอบสุดๆ ครับ ฟังคู่กับบ้านกลางไพร เข้ากันได้ดิบได้ดี / นี่แหละชีวิตที่อยากเป็น ความสุข ที่
ไม่มีคำบรรยาย / ฟังที่ไรก็รู้สึกดี / ได้อารมณ์มากครับ เห็นภาพ / ชอบเพลงนี้ ครับ / เพราะครับ /
ขอบคุณครับ ที่นำเพลงดีๆ มาแบ่งปัน / ฟังก็ครั้งก็เพราะจริงๆ / ธรรมชาติมากครับ / เห็นภาพเลยครับ
เหมือน 3D เลย / ผมไปเรียนที่ ม.แม่โจ้เพราะเพลงนี้แหละครับ (Cowboy Band 61) / เพราะจัง /
ชีวิตนะ / เพราะครับ / ภาษา ถ้อยคำ ของเพลง เรียบเรียงได้สวยงามมากๆ ครับ หลับตา นึกภาพตาม
ได้เลย / บรรยายได้เห็นภาพมากเลยครับ / มนต์รักบ้านดอย ม่วนอีหลี ม่วนขนาด ม่วนครึก ม่วนแต่
ม่วนว่า / ถ้าใช้ชีวิตแนวนี้พร้อมกับการเข้าวัดชีวิตจะมีแต่ความสุขในชาตินี้และภพหน้า / เพราะครับ

ชอบมากๆ / ชอบมากๆครับ ผมคนได้แต่ชอบเพลงแนวนี้มากๆเลยครับ / ฟังแล้วคิดถึงบ้าน ที่
 เชียงใหม่ / ไพเราะจริงๆละ / เสน่ห์ธรรมชาติครับ / เพลงเพราะ ทำMVได้ยอดเยี่ยมมากละ / แ่อยู่
 แ่กิน เท่านั้นหรือชีวิต / ฟังทุกวัน..วันละหลายรอบ..ชอบมากๆครับ / คิดถึงบ้านคอยจั่งเลยคับ
 / เพราะมากครับ เห็นภาพเลย บั้นปลายของชีวิตเป็นแบบนี้ ชีวิตคงมีความสุขมากเลย / เห็นภาพ
 ตามเลยครับ เพราะสุดๆ / เพลงโปรดเลยครับ / นี่แหละ เพื่อชีวิต ตัวจริง เยี่ยม ครับ.. / ฟังแล้วอยาก
 ไปอยู่บ้านคอยจั่งโกะ / เพลงเพราะมากๆทำให้นึกถึงธรรมชาติบ้านๆ ท้องนาสีเขียว / เพราะมาก
 ครับ คิดถึงเมื่อ 20ปีที่แล้ว ตอนอยู่เชียงใหม่ / ชีวิตบั้นปลายทาง คงมีความสุข อยู่อย่างเงียบๆ
 / เพราะ มากเลยครับ... / เรียบง่าย อ่อน และจริงใจ ได้ฟังเพลงนี้ครั้งแรกเมื่อนานมาแล้ว ตอนนั้น
 ยังไม่จบ ป.ตรี เลข น่าจะราวๆ ปี 2539-2540 มั้ง

เพลงสายน้ำ

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

โอ้ย.... เพราะ / สายน้ำ อันธวัชชัย:อดีตที่เคยหวาน..บัดนี้ได้ล่องลอยจากไป..ไม่
 อาจย้อนกลับมา..เหมือนสายน้ำที่ไม่อาจไหลย้อนกลับมา.. / ชอบเพลงพี่ยานมากครับ / บทเพลง ที่
 เป็นเหมือนบทกวี ช่าง ไพเราะ.เหลือเกิน / ฟังสบายๆ เสียงหวานๆ ฟังแล้วจินตนาการได้เลย / เพราะ
 มากเลย / เพราะมากเพลงซึ่งๆ / เพราะมากละ / ชอบมาก ฟังสบาย / ชอบเพลงนี้มากครับ / พี่ยานชอบ
 ฟังเหมือนกันนะ..น้องก้อย / เพลงเพราะนะละ เส่ร้าด้วย หลังๆฟังเพลงนี้ คิดถึงใครบางคน / กลอน
 กวี / ชอบมานาน / เพราะ ลึกซึ้ง กินใจ ฟังแล้วสบายใจ ฟังได้ไม่เบื่อ / ชอบมากๆ / ทำไมคิดถึงสิ่ง
 ไม่สามารถหวนกลับมาได้ / เพราะมากๆ... / ฟังแล้วเห็นภาพเลยละ รู้สึกจ๊ายหวิวจ๊ายไม่รู้ ซึ่งมาก
 เลย ... / เพราะมาก / เพลงซึ่งๆ คับผม / ซึ่งทุกเพลงเลยละ / เพราะมากละ / ชอบๆๆๆๆๆ / ฟัง
 มาตั้งแต่อายุ15ปี ตอนนี้28แล้วละ ไม่เคยลืม / เรียบ ง่าย งดงาม ตามธรรมชาติ ทรงคุณค่าเวลาฟัง มี
 คุณภาพ ไม่ซ้ำซาก มีเนื้อหาสาระมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองไม่จำเป็นต้องไปเลียนแบบใคร / เป็น
 บทเพลงที่เล่าถึงสัจจะธรรมได้เยี่ยมมากครับ / เพราะจั่ง ชอบมากๆ / เพลงนี้แหละครีฟ ที่ผมชอบ
 เพราะดีครีฟ / ฟังแล้วสบายใจ / ชอบมากเลย / ชอบเพลงนี้มากเลยละ / ชอบเพลงและดนตรีแนวนี้
 มากๆๆๆๆ.... / ฟังยามไหนก็เพราะทุกครั้ง / บทเพลงของ อัน ธวัชชัย เนื้อหาของเพลงจะพูดถึง
 ธรรมชาติและความรักได้สละสลวยเกือบทุกเพลง ทำให้ผู้ฟังมองภาพได้เด่นชัด ชอบครับ / ซึ่งจั่ง /
 ฟังแล้วคิดถึงคนคนหนึ่งจั่ง /

เพลง.....โครตเจ๋งเลย ขอมรับ / ซึ่งได้ใจจริงๆครับ สายน้ำไม่ไหลกลับ เปรียบ
 เหมือนความรักที่เคยสร้างขึ้นมาด้วยใจ แต่มันกลับหายจากไปโดยไร้ร่องรอย / เธอจากไปแล้วไม่

คิดถึงกันสักน้อย รักเอยที่เคยที่คอยกลับมาเยือนลอยไม่เหลือเชื้อไข ฟังแล้วจะร้องไห้ / เพราะมาก
 ครับ / สุดๆ / สายน้ำ... ไม่ไหลกลับ... ต้องทำใจ / ชอบมากๆ / ธรรมชาติ ชีวิตไม่ต่าง / ได้บรรยากาศ
 มากครับ / เพลงนี้ฟังลึกในจิตใจเป็นอย่างมาก.....คิดถึงตอนนั้น...จริงๆ / เพราะมาก ลุงงานต่อ /
 ฟังแล้วคิดถึงวันเก่าที่ผ่านมา / สายน้ำไม่มีวันไหลกลับจริงๆหรือครับ

เพลง เพราะเธอคือรัก

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

คิดฮอดเจ้าหลายอแม่..ฟังเพลงนี้ยามได้ ใจจะคิดฮอดบ้านทันที ชอบคุณค่ะ / ดี
 มากครับ.. / ชอบมากเป็นที่ให้กำลังใจ / ชอบ / ชอบมากครับ / เพลงงดงามแบบนี้ยังมีอีกไหม? /
 เพลงเพราะและมีความหมายดีมาก / เพลงเพราะดี และมีความหมายมากๆ ชอบคุณค่ะ / ฟังเพลงนี้
 แล้วทำให้มีความสุข ความรักคือสิ่งสวยงามและความรักทำให้มีกำลังใจต่อสู้ ชอบคุณ / เพราะเธอ
 คือรัก...คิดถึงมากเป็นห่วงด้วย ไปหาหมอดือแม่...ลูกอยู่ไกลเป็นห่วงเจ้าหลาย... / ดีกว่าเพลงสมัย
 นี้ มาก ไม่มีความหมายอะไรเลย / ชอบ มาก ค่ะ / ฟังแล้วไม่ยากปิดเลย ได้ใจมากมายเลยครับ
 / รักแท้คือแม่เรา / ชอบมากเลยครับ / คนตรีสุดยอด ยังงว่าเราไปอยู่ที่ไหนของประเทศไทย
 ทำไมไม่เคยฟังเพลงของนักร้องคนนี้ เพราะมากทั้งเนื้อร้อง คนตรี ทำนอง เยี่ยมมากๆ / เพราะมาก
 ค่ะ >< ชอบคุณนะค่ะ / ชอบเหมือนกัน / ฟังแล้วทำให้มีความสุขจากที่เครียดๆก็ผ่อนคลายเลย
 ครับ / ทุกครั้งที่ฟัง ก็ยังคิดถึง แม่มากทุกครั้ง ชอบคุณค่ะ / ยังคงน่าชื่นชมเสมอเน้อ

เพลงอีกครั้งหนึ่ง

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ชอบมากครับ ชึ่งมาก... / ชอบเช่นกัน / ฟังทีไรก็ชึ่ง / ชอบฟังมากครับ ตอนคิดถึง
 แฟนเก่า / ฟังเพลงนี้มาตั้งแต่อายุ 16 ปีแล้วค่ะชอบมาก / เพราะทุกเพลงเลยครับ สร้างกำลังใจดีมาก
 ครับ / อีกครั้งหนึ่งกับใครบางคน.. / ชอบๆๆ กะอีกเพลงอะ ปล่อย / เพราะนี่ / ชอบมากครับ
 ชอบคุณที่ลงให้ฟังนะครับ / "อีกครั้งหนึ่ง"...เป็นเพลงที่ฟังแล้วหวานซึ่งตรึงใจ...โคตรโรแมนติก
 ที่สุด... / ชอบเพลงนี้มากเคยฟังตอนสาว ๆ / เพราะมาก พี่นแกเป็นคนตั้งใจร้องดี / ชอบมากๆแต่หา
 ฟังยาก / 20 ปีผ่านไป...ยังเพราะอยู่เสมอกับเพลงนี้ / เพราะมาก / เพราะมากเลยครับ / เพลงอะไร
 ไม่รู้ ฟังทีไรเพราะทุกที ไม่รู้ว่ากี่ปี กี่ครั้ง ก็ยังเพราะ นับถือ...ๆ / เพราะมาก / ให้ความรู้สึกที่เคยอยู่
 บนภูตอยสูงมาก่อน(เขาค้อ) / กินใจมากค่ะ ฟังทีไรเป็นต้องน้ำตาไหลทุกที "คิดถึงคนอกใหญ่" ใหญ่

กว้าง" คนที่เคยบอกให้ฟังเพลงนี้ / ซึ่งกะ คิดถึงคนที่บอกให้ฟังเพลงนี้แทบขาดใจ / ขอบคุณที่ชอบ
เหมือนกันอีกครั้งหนึ่ง / ฟังร้องเพลงเพราะมากครับ/สุดยอดครับ / ดีมาก / โดน / เพราะกับ
ชอบๆ

เพลงบ้านเรา

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

กำลังคิดถึงบ้านเพลงนี้เข้าบรรยากาศพอดีเลยขอบคุณมากค่ะ / เพราะกะชอบๆ /
เพราะครับ / เพราะดีค่ะฟังสบายๆดีค่ะ / เพราะมากครับ ฟังแล้วได้อารมณ์เลย / เพราะมาก....นึกบ้าน
จังเลย / เพราะมากๆ ค่ะ เพลงนี้ คิดตามมาระยะหนึ่งแล้ว เป็นกำลังใจให้ค่ะ / ชอบ ฟังแล้วคิดถึง
บ้านจังเลย / มันครับ มันพอๆกับ Dragonball เลย / คิดฮอดบ้านครับ / เพราะมาก / โรแมนติกแบบ
บ้านเรา/ฟังเพราะ และสบายๆ ดีค่ะ ไม่เครียด ไม่ฮา / ชอบมากๆอะ แบบบ้านๆเรา

เพลง ระบายกองฟาง

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ชอบจังเลยค่ะ / คิดถึงบรรยากาศเก่าๆ / แม่นักเวลาเอาข้าวขึ้นแล้วจะไปกิน
เหล้าอยู่น่า สนุกดี อยู่กันครบหน้าตากับหมูในบ้าน / เพื่อชีวิตอีกท่านที่เปี่ยมคุณภาพ ชอบมากๆ /
สนุกดีค่ะ ชอบๆๆ / โจ๊ะๆ ดี...นึกถึงสมัยก่อน...

เพลง ครูดอยครูชัน

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ครูชัน..สมพงษ์ หมั่นจิต กรอบนดอย..ครูผู้เสียสละ / สุดยอดครับพี่อื่น / จะมีสักกี่
คนที่เหมือน อ.สมพงษ์ ที่อุทิศชีวิตเพื่อเด็กๆ / อัน ชวชัย คือกำลังใจให้ผมอยากจับกีตาร์ ร้องเพลง
ครูชันคือพลังแรงใจให้ผมต่อสู้กับชีวิตชอบมากมายถ่ายทอด / ไปสู่สุคตินะครับครู ด้วยพุทธานุภาพ
ครับ / ขอบคุณมากค่ะ / ประทับใจมาก / คิดถึงครูชันครับ / ตอนนี้ครูชันจะรู้ไหมว่ามีเพลงหนึ่งที่
พูดถึงครูอยู่ / เพราะมากค่ะพี่..ความหมายดีมากด้วยค่ะ.../ รักและเคารพครูชันครูผู้มีแต่ให้

เพลง งานหนักไม่เคยฆ่าคน

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ชอบมาก ขอแบ่งปัน / ผมนี่แบกจอบเลยครับ / ครับ จริงๆ หมายถึงแรงใจครับ
เต็มทีแต่ควรดูแลสุขภาพไปด้วย มีสตินะ / แม่นเร็ววว / คำเดียวที่ทำให้เราสู้ งานหนักไม่
เคยฆ่าคน / ชอบๆคับ / แม่นคักอ้ายเฮย จังสิดะนอกคนจัน / สู้ลูกเดียวครับพี่น้องเพื่ออนาคตที่ดี /
ขณลูกจริงๆครับ งานหนักไม่เคยฆ่าคน / คีดี

เพลง แสงดาวที่แม่ใจ

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

นำฟังที่สุดเจ้า ฟังก็รอบไม่เบื่อ / ถึงผมจะไม่ใช่ลูกแม่ใจแต่เพลงนี้เพราะมากครับ /
มีขายหรือยังครับอยากอุดหนุนครับ เพลงเพราะมากๆ / โอ้ยยย...ใจจะขาดเสียให้ได้ครับพี่ / คิดถึง
แม่ใจจัง / ชื่นชมผลงานของพี่มาก / ชอบมากค่ะ ฟังแล้วคิดถึงแม่ของเราจังเลย / คิดถึงแม่ใจจังครับ
/ ชอบสุดๆคับ / ชอบคุณครับพี่อื่น เพลงเพราะมากครับคิดถึงแม่ใจ / ฟังแล้วคิดถึงวันเก่าๆที่แม่ใจ
/ ชอบ / เพลงนี้เพราะมากเพื่อน...ชอบๆ / ฟังแล้วคิดถึงเพื่อนๆที่แม่ใจจังเลยครับ / เพราะมากคับ
พี่อื่น ชอบมากๆ / กินใจครับ เพิ่งได้ฟังเพลงนี้ครั้งแรก / ฟังสดมาหลายรอบแล้วครับต้องบอกว่า
ฟังแล้วชอบฟังแล้วคิดถึงอะไรมากมายเลย / คิดถึงแม่ใจที่แสนจะเหน็ดหนาว

เพลง ดื่มเพื่อลืมเธอ

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

เข้ากะชีวิตผมจริงๆ

เพลง ขวดเหล้า เมาจันทร์

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ชอบจัง อี้ / ชอบๆๆ

เพลง ไอณกลิ่นฟาง

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

คิดถึงบ้านนาเราจัง ชอบคุณมากนะที่นำเพลงดี ๆ มีคุณภาพมาให้เพื่อนๆ ฟังครับ / ยามลาบ้านนาถิ่นนี้คราใด ยังคิดถึงอยู่บ่เขา / เพลงเพราะๆ / คิดถึงท้องนาวังบงสมัยเด็กอยู่กับตาและยาย / ชอบ.. ฟังแล้วคิดถึงวันวาน / ผมฝืนถึงเพลงนี้สะตังตื่นขึ้นมาฟัง ชอบคุณครับ / ชอบ ชอบ ชอบคุณนะค่ะ / MV เข้ากับรายละเอียดของเนื้อเพลงได้เป็นอย่างดีฟังแล้วดูไปเคลิ้มๆ คิดถึงบรรยากาศ ที่เคยเป็นอยู่ / MV ก็เยี่ยม..ช่างสรรหาภาพได้เหมาะกับเนื้อหาของบทเพลงจริงๆ / เพลงเพราะ และทำ MV ได้ยอดเยี่ยมมากๆๆ ค่ะ / เพราะมากครับ

เพลงได้ร่มหัว

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

เพลงนี้ก็เพราะนะ / classic

เพลงบทเพลงก่อนลา

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

น่าฟัง

เพลงคิดถึงจางๆก็พอ

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

เพราะมากๆ ครับพี่อื่น / ชอบมากที่สุดเพลงนี้ สดุดยอดมากเลยพี่อื่น / ฟังที่ไร น้ำตาไหลแทนความรัก เปรียบดั่งสายน้ำที่ไหลไม่เคยเหนื่อยคือหัวใจ"แม่" เพื่อเธอฉันทำได้ทุกสิ่ง / อยากฟังและรอมานาน สดจริงๆค่ะ / like

เพลงตะวันขึ้นที่อ่าวพังงา

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

หรรษาเพราะดี / ชอบเพลงนี้ สุดใจครับ / ฟังง่ายดี สบายๆ ชอบจัง ชอบคุณนะจ๊ะ
ชอบมากครับ / ชอบเพลงพื่อนครับ ฟังมาตั้งแต่เด็ก ความหมายดีๆ แฝงข้อคิดทุกเพลง / เยี่ยมครับ /
เพราะมาก

เพลงนางแอ่นฟ้า

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ถือว่าเป็นเพลงแห่งชีวิตที่เป็นคำตอบสำหรับคำถามที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มจำความ การ
ดำเนินและใช้ชีวิตที่ไร้จุดหมาย ในยามที่เหนื่อยอ่อนล้า.. ทั้งใจและกายอยากรู้จุดหมายปลายทาง
ตรงไหนคือจุดสิ้นสุดที่จะไป.. อยากรู้ความหมายของการใช้ชีวิต ว่าเกิดมาเพื่อทำอะไรและทำไม..
เพื่ออะไรแล้วมันแล้วต้องทำอีกนานเท่าไร เคยคิดไหมว่าชีวิตเป็นของเราจริงๆหรือเปล่า เราได้
ถูกใครเอาชีวิตเราไปเป็นทาสหรือไม่ ผมไม่อยากให้ใครหรือสิ่งใดครอบงำจำกัดอิสระทุกอย่าง
ของความเป็นคนของคนทุกคนไป หลายคนเอาจิตวิญญาณไปเป็นทาสผู้อื่นเพราะอารมณ์ และจิตที่
คิดน้อยไป เลยตกเป็นทาสของคนอื่นโดยสมัครใจและไม่รู้ตัว ผมอยากให้ผู้คนบนโลกปลดปล่อย
ตัวเอง ปลดปล่อยผู้อื่น และรู้จักใช้ชีวิตที่แท้จริงของความเป็นคนที่เกิดมาแล้วกำหนดตัวเองได้ด้วย
ตัวเอง และยอมรับความคิดหรือสิ่งที่ถูกต้องเป็น ด้วยตรรกะแห่งเหตุและความถูกต้องดีงามในการ
ยอมรับที่ไม่ใช่ไปเป็นทาสสิ่งใด แยกแยะประโยชน์และโทษออก.. รู้จักการเลือกใช้...ที่ไม่ผูกมัด
ถ้าท่านเป็นทาสสิ่งใดแล้วท่านก็จะอยู่ใต้การบังคับของสิ่งนั้นๆ เช่น ยาเสพติด หรือเฟสบุ๊ค ถ้ารู้จัก
จิตแล้วคิดให้มากขึ้นๆๆ มันก็จะสว่างขึ้น กว้างขึ้น ที่สำคัญรู้จักตัวเองมากขึ้น ... ลองออกแบบ
ชีวิตคุณใหม่นะ ที่มันเป็นแบบคุณ ชีวิตเลือกเกิดไม่ได้ แต่คุณเลือกที่จะกำหนดชีวิตตัวเองได้..

เพลงอดีตฝัน

ความคิดเห็นของผู้ชมจาก www.youtube.com

ชอบมากครับ

ภาคผนวก ก

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเกษมโชค ชูเหมือน	
เกิดเมื่อ	9 กันยายน พ.ศ. 2509	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2515–2521	ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านลานช้างมิตรภาพที่ 45 จังหวัดพัทลุง
	พ.ศ. 2521–2524	มัธยมศึกษา โรงเรียนตะโหมด จังหวัดพัทลุง
	พ.ศ. 2524–2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเกษตรกรรมสตูล จังหวัดสตูล
	พ.ศ. 2527–2529	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช
	พ.ศ. 2529–2531	ปริญญาตรีสาขาวิชาสัตวแพทย์ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2531–2535	นักดนตรีอาชีพในจังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2535	บันทึกอัลบั้มเพลงชุดแรก ชื่ออัลบั้ม บ้านกลางไพร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2537	บันทึกอัลบั้มชุดที่ 2 ชื่ออัลบั้ม มนต์รักบ้านดอย
	พ.ศ. 2539	บันทึกอัลบั้มชุดที่ 3 ชื่อ ไอดินและกลิ่นฟาง
	พ.ศ. 2543	บันทึกอัลบั้มชุดที่ 4 ชื่อ บันทึกการแสดงสด
	พ.ศ. 2545	บันทึกอัลบั้มชุดที่ 5 ชื่อ เพลงกล่อมไพร
	พ.ศ. 2548	บันทึกอัลบั้มชุดที่ 6 ชื่อ คืนทุ่ง
	พ.ศ. 2551	บันทึกอัลบั้มชุดที่ 7 ชื่อ อุ่นใจแสงตะวัน
	พ.ศ. 2558	บันทึกอัลบั้มชุดที่ 8 ชื่อ สายลมห่มหนาว
	ปัจจุบัน	ศิลปินอิสระ